Horia Tecuceanu

CĂPITANUL APOSTOLESCU ȘI INAMICUL PUBLIC NR. 1

EDITURA MEDICALĂ

NOTĂ:

Deşi subiectul acestui roman a fost inspirat dintr-un caz judiciar real, autorul – schimbând identitatea personajelor implicate – nu-şi poate lua răspunderea pentru eventualele asemănări de nume sau persoane care ar rezulta, acestea trebuind a fi considerate drept coincidente nedorite.

H.T.

Coperta de GICĂ PETRE
ISBN 973—39—0104—0

Horia Tecuceanu

Căpitanul Apostolescu şi INAMICUL PUBLIC Nr. 1

EDITURA MEDICALA • BUCUREŞTI 1990

Mulţumesc Procuraturii Generale – şi
în mod deosebit domnilor
NICOLAE BRACACIU şi ION ARGEŞANU —
pentru sprijinul acordat la realizarea acestei cărţi.
H. T.

...ASTA-I O TREABĂ A NAIBII DE BIZARĂ...

Priveam malurile unite printr-un pod părăginit şi înnegrit de multele intemperii la care se străduise să facă faţă de mai bine de un veac. Dedesubt, printre cele trei picioare de lemn care-l susţineau, curgea, pe patru fire, apa tulbure a Someşului.

Încercând să mă apăr de burniţa care-mi pătrunsese prin balonzaid, am împreunat capetele gulerului sub bărbie şi am privit spre amonte. Apa râului se strecura printr-un vad meandric, cu malurile acoperite de stufăriş şi arbuşti sălbatici, iar în spatele acestora, pe o distanţă de

trei-patru sute de metri, numai pustiu şi bălării.

Totul era trist şi învinovăţeam vremea din Cluj, deloc primitoare, cu cerul închis şi solidar cu buletinul meteo ascultat în seara precedentă…

Oftând, am întors capul şi m-am uitat dincolo de arcada podului, înspre aval. Mai puţin un pod din beton, în construcţie, care se zărea în depărtare, aceeaşi imagine dezolantă ca şi în susul râului. Mi-am coborât din nou privirea spre firul de apă care se scurgea pe lângă malul pe care mă aflam. Un corp omenesc se împotmolise pe aluviunile care se adunaseră lângă primul picior al podului, la vreo trei metri de ţărm. Victima, complet dezbrăcată, zăcea cu faţa şi pieptul scufundate în apă. Deşi nu puteam să-i văd chipul, corpul suplu şi deosebit de bine proporţionat m-a făcut să mă gândesc că trebuie să fi fost o femeie foarte tânără, până în douăzeci de ani.

— Eu sunt gata, – m-a anunţat criminalistul, în timp ce-şi băga în toc aparatul cu care fotografiase până atunci victima, din diferite unghiuri.

Nevoit să-mi întrerup meditaţia, am făcut un gest de aprobare şi m-am adresat celor doi subofiţeri care ne asistau:

— Aduceţi-o pe mal!

— Trebuie să fie vreo imprudentă care s-a aventurat în râu fără să ştie prea bine să înoate… – a comentat cu resemnare unul din ofiţerii de lângă mine. Anul ăsta am scos din Someş aproape douăzeci de oameni…

— Există vreo plajă pentru nudişti? l-am întrerupt.

— Nu, da’ ştiţi… Noi avem şi alte treburi decât să supraveghem dacă cei care se scaldă poartă sau nu costume pe ei – mi-a răspuns el, cu indiferenţă.

— Nu remarc urme de descompunere. Iar de o săptămână, de când sunt aici, a plouat fără intermitenţe… i-am răspuns sceptic.

— Înotătorii n-au nevoie de soare!

— Am impresia că te cam contrazici, colega. Dacă era înotătoare, cum de s-a înecat? i-am replicat, cu ochii spre

subofiţerii care tocmai urcau pe mal cadavrul. Avea trăsături frumoase, ochii mari şi verzi, iar părul negru, lung şi bogat. Unghiile de la mâini şi picioare erau îngrijite cu lac roz. Mi-am spus că nu greşesc prea mult dacă mai adaug cinci ani la vârsta pe care i-o dădusem puţin mai înainte. Nu mai eram de mult, de prea mult timp nou în meseria asta, dar refuzam să mă obişnuiesc cu imaginea unei vieţi întrerupte forţat.

Iar acum, în revolta mea interioară, mai adăugam: „Atât de tânără şi atât de frumoasă!...” Apoi, lăsându-mă pe vine, am început s-o examinez. Pe genunchi, coapse, umeri, bărbie şi frunte se vedeau nenumărate excoriaţii, parte din ele îmbâcsite cu nămol. Când am vrut să mă ridic, am observat o dungă roşietică pe frunte, pe linia de inserţie a părului. Dându-i la o parte părul ud, m-am edificat. În regiunea superioară avea o plagă de dimensiunea unei cutii de chibrituri, cu marginile neregulate şi ţesuturile zdrobite.

— Frumoasă fată... – a apreciat o voce în spatele meu.

— Doctorul Eugen Popescu, medicul nostru legist şi căpitanul Apostolescu, de la Direcţia judiciară – ne-a prezentat locotenentul care argumentase pentru o moarte accidentală.

După ce m-am ridicat şi ne-am strâns mâinile, noul venit s-a grăbit să-mi ia locul lângă victimă.

— Cred că avem de-a face cu o fractură craniană... – a zis el, câteva minute mai târziu, arătând spre fruntea femeii. Iar după cât de curată este rana, s-ar părea că victima a ajuns în apă imediat după ce a dobândit-o.

Vrând să pricep ce înseamnă o rană „curată”, n-am ezitat să-i cer explicaţii.

— Dar e foarte simplu! Dacă ar fi zăcut după ce a fost lovită, ar fi trebuit să găsim pe rană sânge închegat. Şi, cum nu este cazul, rezultă că victima mai sângera în momentul în care a fost abandonată în râu – şi-a precizat el opinia.

— Care este cauza morţii?

— Numai necropsia poate să ne furnizeze un răspuns exact. Ceea ce însă nu mă poate împiedica să estimez că traumatismul cranian a fost atât de puternic, încât ar fi putut determina decesul.

— Într-o astfel de ipoteză, în cât timp s-a instalat moartea?

A ridicat din umeri pentru a-mi arăta că este greu să dea acum un răspuns, apoi, mi-a zis, ezitând:

— Posibil şi în câteva minute... Ceea ce pot însă afirma cu siguranţă, este că victima n-ar fi putut supravieţui unei astfel de răni mai mult de opt ore...

— Ce-mi puteţi spune despre aceste excoriații? l-am întrebat, arătând spre jupuiturile de pe genunchii, coapsele şi faţa fetei.

— S-au produs prin târârea corpului de către curenţii apei pe fundul pietruit al vadului.

— Cam cât timp apreciaţi că a zăcut în râu?

A ridicat una din mâinile victimei şi, întorcându-i palma pentru a mi-o arăta, mi-a explicat:

— Întrucât pielea s-a albit, reiese că victima a stat în apă cel puţin şase ore. Dar nu mai mult de douăsprezece, – m-a avertizat – deoarece la vârful degetelor, deşi a început să se încreţească, are încă intact desenul papilar.

M-am uitat la ceas. Cum indica nouă şi câteva minute, am apreciat că victima fusese abandonată în râu între orele nouă seara şi trei dimineaţa.

— Dacă ţinem seama de faptul că victima a ajuns în apă curând după ce a fost lovită la cap, se poate presupune că momentul morţii ei se înscrie tot în acest interval de timp. Iar în cazul în care veţi afla la ce oră şi ce anume a ingerat la ultima ei masă, examinarea stadiului de digestie gastrică ne va putea furniza un moment al morţii cu mult mai precis – a completat el, ghicindu-mi nemulţumirea provocată de situarea punctului critic într-un răstimp atât de larg.

— Pentru a vă putea spune ce a mâncat ar trebui să ştiu, printre altele, măcar cine este victima. Şi, cum ea a fost

descoperită exact aşa cum o vedeţi, vă daţi seama că n-am să vă pot furniza prea curând precizările pe care mi le-aţi cerut – i-am răspuns eu cu resemnare.

— Mda... înţeleg... – a zis el, dând din umeri a compătimire. În situaţia asta nu ne rămâne decât să sperăm că rezultatul necropsiei va putea releva şi alte date ajutătoare pentru anchetă... Pot să iau cadavrul?

I-am cerut un răgaz de câteva minute, pentru ca ofiţerul criminalist să poată lua amprentele şi să fotografieze cu polaroidul chipul victimei din faţă şi din profil.

Puţin mai târziu, în timp ce medicul legist îi urma pe brancardieri spre ambulanţă, le-am făcut semn celor doi colaboratori să se apropie. Locotenentul criminalist, care se numea Dinu Bogdan, era un tip brunet, înalt şi foarte bronzat, genul de profesor de educaţie fizică de care se îndrăgostesc toate elevele din liceu. Cel de la judiciar Jánoș Kálmán era, din contră, blond, cu părul ondulat, ceva mai scund, exact imaginea celui despre care spui că are un „chip de îngeraş”.

Îi cunoscusem în urmă cu o săptămână, când fusesem trimis în municipiul Cluj pentru a împărtăşi din experienţa mea profesională tinerilor ofiţeri din cadrul inspectoratului judeţean. Iar astăzi, comandantul poliţiei, apreciind că s-a ivit o bună ocazie pentru a face şi o demonstraţie practică a metodelor mele de cercetare criminală, mi i-a repartizat pe cei doi învăţăcei şi m-a expediat la locul în care ne aflam acum.

— Datorită particularităţii acestui caz, nu vom putea începe investigaţiile pentru descoperirea autorului faptei decât după ce vom şti cine este victima. De aceea prima noastră sarcină va consta în identificarea ei! le-am spus interlocutorilor mei.

Amândoi m-au aprobat, apoi Dinu Bogdan mi-a sugerat:

— Cred că începutul ar trebui făcut prin consultarea listei persoanelor dispărute. Iar după semnalmentele acestora...

— Ne-am pierde vremea! l-am întrerupt. Victima a fost

ucisă de cel mult douăsprezece ore, după cum ne-a spus medicul legist. Aşa că n-are cum să figureze printre persoanele anunţate ca dispărute. Şi cum nu există nicio garanţie că absentarea nemotivată a acesteia ne va fi sesizată foarte curând, va trebui s-o identificăm independent de lista pe care ai invocat-o.

— Ar fi grozav dacă am reuşi, dar nu văd cum... – a zis Kálmán, dând din umeri.

— Mda... Nu este o treabă prea uşoară – am admis. Dar va trebui s-o facem! Şi, cum nu ni se oferă decât o singură posibilitate, nu ne va fi greu să optăm pentru ea, considerând că, fiind şi unica, este cea mai bună – le-am spus, făcând haz de necaz. Mai precis, urmează să depistăm locul de unde a fost aruncată victima în râu. Deoarece este de presupus, sau de sperat, că astfel ne vom apropia de aria în care a domiciliat ea. După care, odată ajunşi în zona căutată, trecem la o cercetare de rutină... – le-am zis, făcând un gest care urmărea să-i asigure că acţiunea se va desfăşura tot atât de simplu cum o şi enunţasem.

— Asta înseamnă că va trebui s-o luăm per-pedes apostolorum, să verificăm malurile palmă cu palmă – a constatat Kálmán, pe un ton care demonstra că încurajarea pe care o exprimasem rămăsese fără efect.

— Iar dacă ţinem seama şi de cei doi afluenţi ai Someşului, rezultă că avem de străbătut un curs de peste o sută de kilometri...

— Care, pe deasupra, mai este prevăzut şi cu două maluri... a intervenit şi Bogdan, speriat de propria lui completare.

Kálmán, după ce s-a grăbit să-şi aprobe colegul, dând din cap, a continuat sceptic:

— Ba mai mult! Cum vom recunoaşte locul de unde a fost azvârlită în apă? Ce, e obligatoriu ca infractorul să-i fi lăsat pe mal îmbrăcămintea?

— Într-adevăr, o astfel de posibilitate mi se pare minimă – am încuviinţat. Deoarece, dacă agresorul a despuiat

necunoscuta mai înainte de a o arunca în râu, este evident că a urmărit întârzierea identificării ei. Situaţie în care nu este cazul să mai sperăm că ar fi putut să abandoneze pe mal hainele şi poşeta cu acte ale victimei...

— Vedeţi? Şi atunci noi cum am putea găsi ceea ce căutăm? s-a grăbit el să mă consulte.

— Măi băieţi, doar n-o să ne apucăm să căutăm cai verzi pe pereţi. Cercetarea la care m-am referit nu va urmări să depisteze exact locul respectiv, ci numai să-i circumscrie, cu o aproximaţie capabilă să ne uşureze investigaţiile. În consecinţă, mai înainte de a declanşa acţiunea, avem nevoie de un criteriu logic. Un criteriu capabil să ne indice zona asupra căreia trebuie să ne concentrăm atenţia! le-am explicat, după care, constatând că precizarea mea n-a reuşit să le descreţească frunţile, am continuat: Pentru ca lucrurile să fie clare, să începem cu începutul începutului. Este firesc să presupunem că modul în care criminalul s-a debarasat de cadavru demonstrează că el sau victima, dacă nu chiar amândoi, locuiesc în apropierea Someşului.

— Deşi această supoziţie mi se pare corectă, vă mărturisesc că nu văd cu ce-ar putea contribui la uşurarea misiunii noastre – a zis Kálmán, ezitând.

— Fii mai explicit!

— Dacă-mi amintesc bine, chiar dumneavoastră ne-aţi spus, la una din expunerile pe care ni le-aţi făcut, că problema debarasării de corpul unei victime apare numai atunci când omorul a fost comis în locuinţa criminalului. Deoarece prezenţa acesteia în propria sa casă îl acuză în mod implicit. Iar în cazul în care victima ar zace în locuinţa ei, criminalul n-ar mai avea niciun motiv să se descotorosească de cadavru, asumându-şi riscul de a fi surprins cu victima sa în braţe. În această situaţie este, cu siguranţă, mai logic şi mai firesc să admitem că se va strădui să părăsească locul cât mai repede şi mai anonim posibil... – mi-a argumentat el.

— Deşi raţionamentul dumitale este corect, nu poate fi luat ca axiomă! l-am întrerupt, pricepând unde voia să

ajungă. Fie chiar şi pentru simplul fapt că ai exclus posibilitatea ca victima să fi locuit cu agresorul. Şi în acest caz criminalul ar fi avut suficiente motive de a dori să se debaraseze de cadavru. Şi chiar dacă n-ar fi aşa, ce ne poate împiedica să presupunem că victima şi-a vizitat agresorul, suficient de des pentru a fi remarcată de vecinii acestuia? De altfel, în lipsa unor elemente mai concrete, nu ne putem permite să excludem această variantă... Bineînţeles, nu mai înainte de a o fi verificat! m-am simţit eu obligat să adaug, remarcându-i scepticismul.

În timp ce János Kálmán îşi ridica palmele la înălţimea umerilor, într-un gest care simboliza că şi-a epuizat argumentele, am realizat că-mi este foarte cald. Am ridicat ochii şi am constatat surprins că cerul s-a înseninat, ceea ce m-a determinat să-mi scot balonzaidul îmbibat de ploaie.

— Iar acum, haideţi să materializăm ipoteza! i-am îndemnat, spunându-mi că am teoretizat suficient. Pentru început, vreau să ştiu cu ce viteză curge râul.

— În medie, un kilometru pe oră... – mi-a răspuns Bogdan.

— Perfect! Deci victima, după avizul medicului legist, a stat în apă cel mult douăsprezece ore. Atunci înseamnă că ştim care este distanţa maximă pe care ar fi putut s-o străbată în acest interval de timp. Numai că, a acest traseu va trebui să aplicăm mici corective – le-am zis, începând să număr pe degete: unu – cum constatarea medicului legist a fost făcută la ora nouă, iar noi ştim că dispeceratul a fost sesizat de prezenţa victimei cu două ore mai devreme, rezultă că distanţa pe care ar fi putut s-o străbată cadavrul poate fi ajustată cu doi kilometri, pentru că este posibil ca victima să fi eşuat sub pod cu mult mai înainte de a fi fost remarcată acolo în mod întâmplător! am ţinut să subliniez, ridicând al doilea deget: doi – ţinând seama de multiplele jupuituri care au marcat cadavrul victimei, ca o consecinţă a frecării acestuia de fundul albiei ţiului, trebuie să admitem că asupra lui au acţionat nenumărate frânări.

Aceste frânări au contribuit într-o măsură importantă la reducerea distanţei pe care ar fi putut s-o parcurgă victima în cele zece ore de referinţă. Şi, deşi nu suntem în măsură să ştim care a fost contribuţia exactă a acestor frânări, putem aprecia, evident, ca o variantă de lucru, că viteza de deplasare a necunoscutei s-a înjumătăţit. Prin urmare, am putea admite că ea a străbătut aproximativ cinci kilometri – am conţinut, ridicând încă un deget: trei – deşi medicul legist a estimat că victima s-ar fi aflat în apă între şase şi douăsprezece ore, eşafodajul meu de prezumţii a luat ca bază numai timpul maxim. Ceea ce înseamnă că, dacă am repeta estimarea, pornind de la timpul minim, am ajunge la concluzia că victima ar fi putut parcurge numai jumătate din timpul apreciat la punctul doi. E clar? i-am consultat, sfârşindu-mi raţionamentul.

Modul în care mi-au evitat privirea mi-a amintit de faptul că şi eu făceam la fel, cândva, pe când eram elev şi mă temeam că profesorul mi-ar fi putut cere să vorbesc despre vreo lecţie din care nu pricepusem nimic, în consecinţă, am considerat mai indicat să-mi subliniez concluzia:

— Deci, după părerea mea, ceea ce ne-am propus să descoperim ar trebui să se afle la o distanţă cuprinsă între doi kilometri şi jumătate şi cinci. Prin urmare, teama voastră că vom avea de explorat cursul râului pe circa o sută de kilometri, nu este justificată.

— Şi cum vom proceda? Ne folosim de fotografia ei? m-a întrebat Kálmán, după ce s-a decis să dea aprobator din cap.

— Întocmai! Având în mână fotografia fetei, eu, dumneata şi ei... – am zis, arătând spre cei doi subofiţeri care scoseseră necunoscuta din apă – vom înainta pe malul drept al râului şi-i vom chestiona pe toţi locuitorii riverani. Între timp, Bogdan va pleca la inspectorat pentru a verifica dacă amprentele victimei sunt înregistrate. Dacă rezultatul va fi negativ, va cere câţiva oameni şi va organiza o cercetare la fel cu a noastră, dar pe malul opus, coborând dinspre oraş.

— Dacă am înţeles bine, dumneavoastră, pornind de la ideea că victima va putea fi identificată cu ajutorul riveranilor, consideraţi în mod implicit că ea, criminalul sau amândoi ar trebui să fie de asemenea riverani. Nu? m-a întrebat Dinu Bogdan, ieşind din rezerva cu care mă ascultase până atunci.

— Într-adevăr, aşa este – am admis eu. Dar dacă crezi că ai vreo propunere mai bună, te ascult.

— Nu, n-am nicio propunere... însă... mă întreb dacă victima n-o fi locuit de fapt la antipod de Someş... – şi-a mărturisit el temerea, eu timiditate.

— Sigur! Orice este posibil – am confirmat, ridicând din umeri. Numai că, pentru varianta propusă de mine pledează chiar calea pe care a ales-o criminalul pentru a se debarasa de victimă. Oare dacă n-ar fi locuit în imediata apropiere a Someşului, şi-ar fi putut permite să traverseze oraşul cu un cadavru în braţe? Răspunsul nu poate fi decât unul singur. Şi este negativ! Deoarece, dacă victima ar fi trebuit să fie transportată de departe, autorul ar fi ales calea depesării cadavrului. Şi, cum el n-a fost obligat să recurgă la o astfel de soluţie, este evident că varianta noastră are o fundamentare de care trebuie să ţinem seama. Aşa că... Să ne punem pe treabă! i-am îndemnat, făcându-le semn celor doi subofiţeri să se apropie pentru a le da fotografiile victimei şi a le spune în ce consta misiunea lor.

*

* *

N-am străbătut nici două sute de metri şi pantofii îmi deveniseră grei ca nişte pietre de moară, iar pantalonii erau înglodaţi până la genunchi de la bălăriile şi bălţile cu noroi prin care mărşăluisem, fără a fi întâlnit nici ţipenie de om sau gospodărie omenească Apoi, după aproximativ o jumătate de kilometru, am poposit în mod succesiv la cele două şantiere de construcţii ivite în cale. Întrucât din discuţiile avute cu şefii acestora a reieşit că persoana a cărei fotografie le-o dădeam s-o privească nu le spunea

nimic, a fost firesc să ne continuăm peregrinarea.

Mersesem vreo doi kilometri, când am văzut că vadul râului începe să se adâncească şi să aibă malurile taluzate cu beton.

— De aici începe municipiul Cluj – m-a anunţat Kálmán, cu o satisfacţie pe care nu puteam să n-o înţeleg, de îndată ce el era la fel de înnămolit ca şi mine. Sus este strada Oraşului – a ţinut să adauge, cu complezenţa unui ghid de la Luvru.

Întrucât panta talazului nu ne mai permitea să avansăm pe lângă firul apei, l-am urmat pe potecă încă vreo cinci metri, până la o stradă pavată cu piatră cubică. Privirea mi-a căzut pe primele case, care se zăreau pe partea dreaptă.

— Ce-i aici? l-am întrebat pe locotenent:, când am ajuns în dreptul a două clădiri cu aspect rigid, de cazarmă, aşezate paralel, la o distanţă de vreo cincisprezece metri şi legate între ele cu un gard metalic.

— Căminul muncitoresc al trustului de construcţii industriale.

— Şi cum se poate ajunge înăuntru? m-am interesat nereuşind să văd nimic care să aducă cu o cale de acces spre interior.

— Intrarea se face prin spate – mi-a răspuns, făcându-mi semn să-l urmez.

Ocolind primul corp de clădire, am ajuns la intrarea căutată şi am pătruns într-un vestibul. Din prima privire am remarcat uşa pe care se afla scris „Administraţie” şi m-am îndreptat spre ea. Am bătut şi, văzând că este întredeschisă, am împins-o. În spatele unui birou, un bărbat între două vârste scria ceva, sârguincios de parcă ar fi dat un extemporal.

Fără să ridice capul ne-a făcut semn să aşteptăm şi şi-a văzut în continuare de treabă. I-am făcut pe plac, dar, după ce s-au scurs câteva minute, m-am temut că extemporalul pe care-l dădea ar fi putut să fie de fapt o teză de doctorat. Şi cum nu-mi aminteam să fi fost cooptat

drept consultant la lucrarea sa, m-am decis să-mi reafirm prezenţa:

— Bună-ziua! Suntem de la poliţie! Şi am dori...

— Toată stima! a zis, sărind în picioare, după ce, în prealabil, şi-a ridicat mirat privirea spre noi. Scuzaţi-mă... tocmai făceam o dare de seamă... Vă rog să luaţi loc... – a continuat, îmbiindu-ne să ne aşezăm pe cele două scaune fără spătar din faţa mesei sale.

Cunoscând însă un proverb care susţine: „Călătorului îi stă bine cu drumul”, am făcut un gest de refuz şi i-am înmânat fotografia victimei, întrebându-l:

— Aţi mai văzut vreodată această persoană?

— Daaa... a murmurat el, speriat, după ce-a privit pentru o clipă fotografia, nu tocmai fotogenică, a femeii găsite în Someş.

Luat prin surprindere de afirmaţia interlocutorului, m-am uitat la însoţitorul meu, pentru a mă convinge că auzise şi el acelaşi lucru. Cum şi el se arăta uimit, am tras concluzia că nu eram victima unei iluzii izvorâte numai din dorinţa de a o identifica cât mai curând pe necunoscuta pescuită în dimineaţa aceea. Dar ăsta nu însemna că martorul nu putea face o confuzie.

— În ce împrejurări aţi cunoscut-o? m-am interesat, fără a-mi exterioriza suspiciunea.

— Cum adică în ce împrejurări? a zis el, intrigat, în cele fireşti, care se pot stabili între administratorul unui cămin şi o locatară...

— Cum se numeşte? m-am grăbit să aflu, pe când îmi spuneam cu satisfacţie că n-ar fi exclus ca şi cei de-o meserie cu mine să aibă, acolo sus, pe cineva care-i iubeşte.

— Voicu... Voicu Camelia...

— Când aţi văzut-o ultima oară?

— ...Ieri... Când s-a înapoiat de la serviciu...

— Ce oră era?...

— Cam trei după-amiaza...

— Aţi discutat ceva?

— Nu. Ne-am dat numai bună-ziua...
— Cu cine stă?
— Singură. Adică, în comun cu altă colegă...
— N-are familie?
— Nu ştiu... La noi locuieşte singură... În rest, nu ştiu...

Apreciind că erudiţia sa era departe de a-mi satisface pretenţiile, am făcut pasul următor şi l-am întrebat unde stă Voicu Camelia.

— La parter, apartamentul 3.
— Colega ei este acasă?
— Cred că da, pentru că, din câte ştiu eu, azi are zi liberă.. Dar ce i s-a întâmplat? De ce este aşa de... aşa de plouată... – a sfârşit el, prin a-mi arăta cu degetul înspre fotografie, negăsindu-şi cuvintele potrivite
— Vă explic mai târziu. Deocamdată am vrea să stăm de vorbă cu vecina ei.
— Atunci... să vă conduc... s-a oferit el.

I-am aprobat iniţiativa şi a ieşit din birou, tatonat de mine şi de Kálmán.

L-am urmat printr-un culoar îngust, luminat şi ziua de un glob prins în plafon. Am trecut pe lângă două uşi, şi ne-am oprit în faţa celei de-a treia. În timp ce administratorul apăsa pe butonul soneriei, am citit pe o bucată de carton prinsă în pioneze, două nume suprapuse: „Neamţu Lili” şi „Voicu Camelia”.

Curând, o voce feminină s-a interesat dindărătul uşii cine o caută.

— Eu sunt Partenie, doamnă Lili. Vă rog să deschideţi, pentru că vrea cineva de la poliţie să discute cu dumneavoastră – i-a răspuns însoţitorul nostru.

Am auzit zgomotul metalic produs de glisarea unui zăvor, şi o femeie scundă şi slabă, între două vârste, şi-a făcut apariţia în cadrul uşii. Şi-a ridicat spre mine doi ochi mici şi căprui, în timp ce cu mâinile îşi strângea la spate, într-un coc, părul cânepiu.

— Sărut mâna! Dacă aveţi puţin timp, am vrea să stăm puţin de vorbă – am informat-o, înclinându-mă în chip de

salut.

Mai întâi ne-a examinat, intrigată, apoi, retrăgându-se din prag, a făcut cu mâna un gest de invitaţie în casă.

După ce-am păşit în vestibul, m-am întors spre administrator, care se pregătea să ne urmeze şi l-am anunţat:

— Vă rog să ne aşteptaţi la dumneavoastră în birou...

— Am înţeles... m-a asigurat el, deşi era evident că nu reuşea să priceapă cum de mă pot dispensa de o prezenţă atât de oficială ca a lui.

În timp ce neconsolatul nostru însoţitor ne întorcea spatele, am făcut şi eu la fel, ceea ce mi-a permis să văd că vestibulul era prevăzut cu patru uşi, în afară de cea prin care fuseserăm poftiţi în apartament. Două paralele, pe pereţii din stânga şi din dreapta şi două alăturate, pe zidul opus uşii de la intrare. Cum ultimele două erau larg deschise, n-am avut nevoie de prea multă perspicacitate pentru a stabili că îndărătul lor se afla baia şi bucătăria.

— Vă rog să poftiţi în casă... – ne-a îndrumat femeia, apropiindu-se de uşa din dreapta şi deschizând-o cu un gest princiar.

Am ascultat-o şi am pătruns, împreună cu Jánoş, într-o cameră de vreo zece metri pătraţi, mobilată cu un recamier, un dulap şi o măsuţă cu patru scaune, ceea ce era cam tot ce putea încăpea într-un spaţiu atât de restrâns.

— Vă este cunoscută această persoană? m-am interesat, arătându-i fotografia victimei, cu intenţia de a-i mai verifica o dată identitatea.

— Bineînţeles! E Camelia! a confirmat ea, înfiorându-se. Dar... de ce priveşte cu atâta fixitate? Ce... Ce i s-a întâmplat? a continuat ea, îngrozită.

Apreciind că este prea înspăimântată pentru a-i putea spune dintr-o dată despre ce este vorba, m-am decis să amân momentul adevărului.

— Dacă ne permiteţi, am vrea să ne dezbrăcăm – am zis, arătându-i cu semnificaţie spre balonzaidul meu, ud de

ploaie.

— Ah! Iertaţi-mă Această fotografie m-a zăpăcit.. Vă rog să le puneţi acolo... – ne-a invitat ea, arătându-ne câteva cârlige în spatele uşii, ce ţineau loc de cuier.

— Când aţi văzut-o ultima oară pe Camelia? mi-am reînceput chestionarea, după ce am dat curs invitaţiei şi ne-am aşezat cu toţi în jurul mesei.

— Ieri seară, când a plecat în oraş...

— Aţi putea să-mi precizaţi cam cât era ceasul?

— ...Şapte... Şapte şi câteva minute...

— Ştiţi unde intenţiona să se ducă?

— Nu... Dar avea o întâlnire...

— De ce credeţi asta?

— Pentru că am văzut că a stat mult în faţa oglinzii...

— Şi aveţi vreo idee despre persoana cu care urma să se întâlnească?

— În afară de logodnicul ei, nu văd cine putea fi altcineva... – m-a asigurat ea, privindu-mă gânditoare.

— Îl cunoaşteţi?

După ce şi-a scuturat capul, am întrebat-o dacă ştie ceva despre el.

— Din câte mi-a spus Camelia, e inginer...

— V-a spus şi unde anume? m-am grăbit eu s-o întreb, deoarece devenise evident că va trebui să am o discuţie cu el.

— Nu... Habar n-am... – mi-a răspuns cu regret, pentru ca imediat să mă întrebe cu insistenţă: Da' de ce arată aşa... straniu în poza dumneavoastră? Ce i s-a întâmplat?

Considerând că n-are niciun rost să păstrez secretul lui Polichinelle, i-am povestit, în câteva cuvinte, motivul pentru care mă aflam în faţa ei.

Mai întâi, uluită, a început să se închine, apoi, îngrozită, s-a aşternut pe un plâns cu suspine.

— Deci, ultima oară, aţi văzut-o ieri seara, în jurul orei şapte – am reluat dialogul, când am văzut că s-a mai liniştit.

— Aşa este! Iar azi dimineaţă, mai înainte de a pleca la

piaţă, după cumpărături, i-am bătut în uşă, crezând că nu s-a trezit încă... De unde să ştiu eu că n-avea cum să-mi mai răspundă?... a oftat, în timp ce vârful bărbiei a început să-i tremure.

— A mai lipsit de acasă şi în alte nopţi? am întrebat-o repede, pentru a o împiedica să izbucnească din nou în plâns.

— Nuuu... Niciodată... Chiar dacă se ducea undeva, la vreun spectacol, până la unsprezece era înapoi – a susţinut ea, cu convingere, reputaţia victimei.

— Dacă am înţeles bine, eraţi în relaţii bune...

— Bineînţeles! Era o fată tare bună şi săritoare...

— Îi cunoaşteţi rudele?

— Numai din ce mi-a spus ea... Familia ei stă într-un sat, pe lângă Turda. De altfel, tot acolo locuieşte şi fostul ei soţ...

— S-au despărţit de mult? am întrebat, apreciind că subiectul devenise interesant.

— Cu vreo trei ani în urmă, când s-a mutat în Cluj şi s-a angajat la trustul nostru. Bărba-su era un alcoolic înrăit şi-o bătea mereu – a ţinut ea să mai pună o proptea pentru susţinerea bunului renume al colegei ei.

De când locuiţi aici?

— Chiar de când s-a construit căminul, acum şase ani.

— Şi Camelia?

— Ea s-a mutat mai de curând... Nu ştiu dacă a trecut un an, un an şi jumătate...

— Când a vizitat-o soţul ei ultima oară? am vrut să ştiu, deoarece cazuistica criminală consemnează destule cazuri de consoarte ucise pentru că nu s-au lăsat convinse să revină la domiciliul conjugal.

— La noi acasă! s-a mirat ea şi, văzând că dau din cap a confirmare, a continuat: N-a fost niciodată!

— Dar, din câte ştiţi, Camelia s-a mai întâlnit cu el?

— De să-l întâlnească? Ca s-o bată? Nu, de când a venit la Cluj, n-a mai avut nicio legătură cu el – m-a asigurat, făcând un rictus de dispreţ la adresa respectivului.

— Cunoaşteţi cumva numele fostului ei soţ? m-am interesat, deoarece, în pofida afirmaţiei interlocutoarei mele, mă decisesem să-i înscriu pe lista bănuiţilor.

— Numele de familie este tot Voicu, fiindcă, din câte mi-a povestit Camelia, nu erau despărţiţi cu acte, pentru că ea n-a avut bani pentru taxa de divorţ.

— Aţi putea să-mi spuneţi cine erau persoanele care o vizitau pe vecina dumneavoastră? am întrebat-o, cu intenţia de a stabili pe cine mai introduc în cercul suspecţilor.

— De vreo şase luni, de când s-a mutat colega e de cameră, n-a mai vizitat-o nimeni.

— Chiar nimeni? a insistat Kálmán, arătându-se neîncrezător. O fată atât de frumoasă n-a avut curtezani?

— De ce vă miraţi? V-am spus doar că avea un logodnic – a atras ea atenţia, mustrător.

— Dar cu şase luni mai înainte, primea pe cineva? am zis, într-o doară, deoarece n-aveam niciun motiv să-l caut pe asasin printre nişte relaţii sistate de o jumătate de an.

— Ei, atunci era altfel... Veneau mulţi bărbaţi – a zis, strâmbând dezaprobatoare din nas. Dar ea, ce putea să facă, dacă-i aducea cealaltă?

— Nu înţeleg. Colega şi îşi aducea prietenii când era şi Camelia acasă?

A confirmat, înclinându-și capul eu repetiţie.

— Şi aceşti prieteni rămâneau şi peste noapte?

A confirmat din nou, pufăind cu dispreţ.

Deşi n-am priceput cum a fost posibil ca victima să fi admis prezenţa peste noapte şi în aceeaşi cameră a unor bărbaţi străini, mi-am spus că, întrucât nu lucram la Moravuri, n-avea niciun rost să insist asupra unui subiect fără tangenţă cu ancheta de care mă ocupam.

— Aş vrea să vă rog să-mi arătaţi locuinţa Cameliei – m-am decis, ridicându-mă de pe scaun.

Urmând-o în vestibul, ne-am îndreptat spre uşa opusă. După ce-a deschis-o, am rămas în pragul ei şi am privit înăuntru. Dimensiunile încăperii erau asemănătoare cu

cele ale odăii din care venisem. Chiar şi amplasarea şi stilul mobilierului erau la fel. Singura deosebire consta în prezenţa suplimentară a unei mici biblioteci şi a unui televizor, instalat, din lipsă de spaţiu, deasupra garderobului. În rest, curăţenie şi ordine.

— Ştiţi de unde-a primit florile – am întrebat-o pe martoră, arătând spre măsuţa din mijlocul încăperii, pe care erau aşezate o vază şi câteva garoafe proaspete.

— Le-a cumpărat Camelia, ieri, când a venit de la serviciu. Iubea atât de mult florile, încât era în stare să-şi cheltuiască şi ultimii bani ca să le aibă în casă...

— Vă rog să rămâneţi lângă uşă şi să ne asistaţi în timp ce noi ne vom arunca o privire printre lucrurile ei – i-am cerut pe când intram în cameră împreună cu Kálmán.

O jumătate de oră mai târziu, percheziţia fiind încheiată, fără să fi găsit nimic interesant pentru mersul anchetei, am ieşit în vestibul.

— Doamnă Neamţu, cum era îmbrăcată ieri seară Camelia, când aţi văzut-o plecând – a întrebat-o Kálmán, pentru a şti ce vom avea de căutat.

Pe când el îşi consemna descrierea vestimentaţiei victimei, mi-am spus că a venit momentul că caut şi alţi martori.

— Aveţi vreo bănuială asupra persoanei care ar fi putut să ia viaţa vecinei dumneavoastră? mi-am plasat ultima întrebare, de rutină, în timp ce puneam mâna pe clanţă.

— Bineînţeles! Chiar din clipa în care mi-aţi povestit ce-a păţit Camelia, am ştiut cine este criminalul! mi-a răspuns ea, cu convingere.

— La cine vă gândiţi? am întrebat-o, întorcând capul spre ea.

— Firesc! La Tanţa! mi-a replicat, cu fermitate.

— Cine este Tanţa? am consultat-o calm.

— E Radu... Radu Tanţa!... colega, cu care v-am spus c-a locuit Camelia!... s-a mirat ea că puneam o întrebare atât de stupidă.

— Ce vă face să credeţi să ea ar putea fi autoarea

omorului? a fost firesc să vreau să aflu.

— Eu nu v-am spus ce cred, ci numai ce ştiu! Şi aş vrea să fiţi încredinţat că eu n-arunc vorbe goale în vânt – a ţinut ea să mai adauge, dojenitor, remarcând probabil scepticismul cu care i-am recepţionat afirmaţia.

Îşi susţinea acuzaţia cu atâta convingere, încât reuşise să-mi stârnească interesul, suficient de mult pentru a mă determina să iau mâna de pe clanţă şi să mă întorc cu faţa spre ea.

— Ce motive ar fi avut Tanţa Radu pentru a-şi ucide fosta colegă de cameră?

— Răzbunarea! mi-a răspuns, fără ezitare.

— Răzbunarea?! am repetat, intrigat.

— Întocmai! O ura! Pentru că a fost evacuată din camera pe care o ocupau în comun... ca urmare a demersurilor ce le-a făcut Camelia la sindicatul nostru...

— Şi pentru ce-a făcut aceste demersuri?

— Ca să-şi apere reputaţia... Nu v-am spus că Tanţa aducea bărbaţi şi-i culca în acelaşi pat cu Camelia? mi-a sondat ea memoria.

— Chiar aşa? m-am mirat eu, nereuşind să înţeleg cum poate fi vârât cu de-a sila un bărbat în patul unei femei.

— Ea, sărăcuţa, a încercat să se opună... Dar, fiind o fire mai timidă, prefera să lase impresia că doarme... Până într-o zi, când a venit la mine şi mi s-a plâns că a ajuns străină în propria ei casă. Atunci, revoltată de imoralitatea situaţiei, am învăţat-o să se ducă şi să povestească la sindicat ce se întâmplă în fiecare noapte în camera ei... Ceea ce a şi făcut! Iar trei zile mai târziu, după ce preşedintele sindicatului m-a consultat şi pe mine – a zis ea cu un accent de mândrie —, Tanţa a fost evacuată, iar eu şi Camelia am reuşit să obţinem liniştea unui cămin decent... – a încheiat ea, cu satisfacţie.

— Şi desigur, vă gândiţi că acest conflict, ar fi putut-o determina pe Tanţa s-o ucidă pe Camelia – am aprobat-o, din politeţe.

— Să ştiţi că nu mi-aş fi permis să-i aduc o acuzaţie atât

de gravă numai pentru că s-a certat cu Camelia! a zis, cu un început de enervare în glas, remarcându-mi rezervele. Ci datorită faptului c-am auzit-o pe Tanţa, cu propriile mele urechi, când a ameninţat-o că: „Voi avea eu grijă să-i iasă pe nas ruşinea pe care mi-a făcut-o!”. Aşa că, vedeţi dumneavoastră... – a zis ea, convinsă de infailibilitatea demonstraţiei făcute.

Ţinând seama atât de circumstanţele în care găsisem victima, cât şi de modul în care fusese violentată în prealabil, era exclus ca autorul omorului să fi fost o femeie – am raţionat eu, ascultându-i argumentele.

— Întrucât Camelia era o fată voinică, este sigur că Tanţa n-ar fi putut s-o omoare, dacă nu ar fi fost ajutată de cineva – a adăugat ea, intuindu-mi gândurile, de parcă ar fi reprezentat reîncarnarea vestitului Mafalda. Mai cu seamă că ea a şi spus că are pe cine să pună ca să-i sucească gâtul Cameliei.

— Unde locuieşte în prezent această Radu Tanţa? am întrebat-o, sfârşind prin a admite că afirmaţiile martorei nu puteau fi considerate ca netemeinice.

— Nu cunosc... – mi-a spus ea, cu regret.

— Dar unde lucrează, ştiţi?

— Sigur! Tot la trustul nostru!

— Atunci este în regulă – am asigurat-o, pe când deschideam uşa.

După ce-am ieşit pe culoar, m-am întors spre a-i mulţumi pentru ajutor, dar, mai înainte de a fi apucat să dau glas intenţiilor mele, privirea mi-a fost atrasă de ceva. De ceva care se afla pe zid, la două palme sub butonul soneriei. Era o pată... Aplecându-mă, am privit-o mai bine. Şi cum în meseria mea am întâlnit des substanţa ce-o compunea, n-am avut nevoie de un microscop electronic pentru a-i decela proveniența. Apoi, coroborându-mi privirea, am observat şi altele ce ajungeau până la cimentul pardoselei, unde se desena conturul unei mânjituri cu o circumferinţă de vreo trei-patru palme.

— De unde provine sângele care v-a împroşcat zidul? am

întrebat, ridicându-mi ochii spre doamna Neamţu, care-mi urmărea intrigată mişcările.

— Sânge?! a exclamat ea, neîncrezătoare, ieşind repede pe culoar, pentru a se uita la dârele pe care i le indicasem cu vârful degetului. Te pomeneşti că şi băltoaca pe care am văzut-o azi dimineaţă era tot de sânge! a presupus, ducându-şi, înfricoşată, o mână la gură, în timp ce cu cealaltă îmi arăta pata gri-maronie de pe ciment.

— Când aţi văzut băltoaca de care-mi vorbiţi? am întrebat-o străduindu-mă să-mi disimulez interesul.

— Azi dimineaţă, când am deschis uşa ca să mă duc la piaţă. Dar s-a mai întâmplat şi altă dată să văd aşa ceva pe culoar... Aşa că mi-am închipuit că trebuie să fie iar isprava beţivanilor de la etaj! Am aprins un chibrit şi m-am ferit să nu calc în mizeria din faţa uşii... apoi am plecat...

— De ce. Aţi avut nevoie de chibrit? Culoarul nu era luminat? am întrerupt-o, arătând spre globul din tavan.

— Azi dimineaţă nu funcţiona...

— Dar ieri?

— Ieri, da! Ba mai mult, pot să vă asigur că becul era aprins la zece şi jumătate, seara... Ştiu asta, pentru că am ieşit cu o prietenă de-a mea, ca s-o conduc până la uşa căminului...

— Se întâmplă des să fie lumina stinsă?

— Nu-mi amintesc...

— Cine a şters pata de pe ciment?

— Tot ce pot să vă spun este că, la înapoierea mea acasă, nu mai era...

I-am mulţumit pentru relaţiile furnizate şi am pornit spre capătul culoarului, grăbit să mă edific asupra anomaliilor care rezultaseră din ultima parte a discuţiilor avute cu ea.

— Credeţi c-am descoperit locul unde a fost ucisă victima? m-a consultat Kálmán, când am ajuns în holul imobilului.

— După aparenţe, aşa s-ar părea... – i-am răspuns, deschizând uşa spre care mă îndreptam.

— V-aţi lămurit? a vrut să ştie administratorul, văzându-

ne revenind în biroul lui.

— Doamna Neamţu ne-a spus că azi dimineaţă se afla o pată mare de sânge în faţa apartamentului ei. De unde provenea? l-am chestionat, omiţând să-i răspund la întrebare.

— Da' ce? Era singura? Mai erau încă vreo două băltoace... Una tot pe culoar şi a doua, mai mare, în hol, lângă ieşire...

— De unde proveneau? mi-am repetat întrebarea

— Presupun că s-au îmbătat şi s-au încăierat careva dintre muncitorii sezonieri, care dorm în dormitorul comun... – a zis, arătând cu capul spre plafon. Când femeia de serviciu m-a chemat să mi le arate, m-am dus la ei ca să aflu cine s-a bătut în cămin. Da' ce credeţi, c-a recunoscut vreunul...? a zis scârbit, privind din nou spre tavan.

— Cine a spălat sângele?

— Femeia de serviciu, bineînţeles. Că doar nu era să-l lase acolo, să calce locatarii prin el şi să-l întindă peste tot?

— De ce n-a funcţionat lumina electrică pe culoar? S-a ars becul?

— Da' de unde! Nu era bine strâns! Probabil că s-a deşurubat singur... – mi-a explicat el, puţin nedumerit.

Cum precizările administratorului îmi întăreau şi mai mult prezumţia că am descoperit locul unde fusese ucisă victima, m-am decis să fac demersurile necesare pentru obţinerea unei certitudini. Şi, întrucât satisfacerea acestui deziderat se putea obţine numai printr-o cercetare criminalistică, am realizat că uitasem să sistez investigaţiile care se întreprindeau pe celălalt mal al Someşului. În consecinţă, am profitat de telefonul de pe masa administratorului, am sunat inspectoratul şi am cerut să trimită pe cineva după locotenentul Dinu Bogdan, pentru a-i transmite să lase totul baltă şi să se prezinte de urgenţă la căminul unde ne aflam. Evident, după ce va trece pe la morgă şi va obţine grupa sanguină a victimei.

După ce mi-am terminat convorbirea, administratorul a

insistat să afle cauza pentru care ne aflam în fieful lui. Întrucât identificarea cadavrului devenise certă, n-am mai avut motive s-o fac pe discretul.

Mai întâi neîncrezător, apoi buimăcit, a ascultat succinta relatare a situaţiei în care fusese găsită locatara lui

— Ştiţi pe cineva care ar fi avut motive să-i ia viaţa? am zis, în încheiere.

Continuând să privească năucit, a dat din cap că nu ştie.

I-am cerut să nu plece acasă, până nu discută cu mine şi am ieşit din birou.

— Ca să câştigăm timp – i-am spus lui Jánoș, oprindu-mă în faţa intrării căminului —, până vine şi Bogdan, vreau să mai vedem ceva. Admiţând că victima a fost ucisă în faţa uşii apartamentului ei, ar trebui să mai găsim şi alte urme, pe drumul cel mai scurt până la Someş. În consecinţă, să ne străduim să dăm de ele! Autorul omorului a putut transporta victima numai prin ocolirea clădirii... prin stânga sau prin dreapta, deci, să urmăm şi noi aceste două trasee posibile!

— Eu cred că drumul urmat de infractor ar putea fi numai acela pe care am venit noi. Deoarece pe latura din dreapta se află un gard legat de cel de-ai doilea corp de clădire al căminului, care împiedică accesul spre strada Oraşului, respectiv spre apa Someşului – mi-a explicat Kálmán.

— E în regulă! mi-am dat acordul, orientându-mă spre partea stângă a căminului.

Întrucât distanţa până la râu nu era mai mare de cincizeci de metri, nu mi-a luat mult timp ca să constat că ucigaşul nu şi-a transportat victima pe acel traseu.

— Poate că ploaia de după miezul nopţii a spălat urmele... A cugetat locotenentul.

— Posibil... – am admis, un pic dezorientat pentru ca apoi, să-i propun: Cum tot n-avem ce face până vine Bogdan, hai să mergem şi în cealaltă parte!

— Sigur! Cum doriţi... – s-a declarat el de acord, fără nici cea mai mică urmă de convingere.

Ne-am întors pe drumul străbătut, am trecut prin faţa intrării căminului şi ne-am oprit la colţul acestuia. În faţa ochilor, o curte, lată de vreo zece metri, înconjurată de o parte şi de alta, de imobilul în care locuise victima şi de o altă clădire, cu o arhitectură asemănătoare. La aproximativ cincisprezece metri, capetele lor se uneau printr-un gard de sârmă împletită şi beton, deasupra căruia erau întinse câteva fire de sârmă ghimpată.

Fiind evident că însoţitorul meu avusese dreptate când susţinuse că pe aici nu era nicio cale de acces spre râu, am vrut să fac calea întoarsă, mai cu seamă că terenul era afinat şi îmbibat de ploaie. Apoi, spunându-mi că, după cât îmi înglodasem de bine pantofii în timpul mărşăluirii pe malul Someşului, n-aveam cum să-i înnămolesc mai mult, m-am decis să-mi continui explorarea.

Şi am fost mai inspirat ca oricând! Pentru că, după ce-am străbătut cam o treime din curte, am putut să observ o mică băltoacă cu apă, de culoare ruginie, colectată într-o urmă de încălţăminte.

I-am arătat-o lui Jánoș şi, ocolind-o cu grijă, am continuat să avansez. La mai puţin de doi metri de gard... o altă băltoacă îmbibată cu sânge diluat de apă... Aceasta avea o circumferinţă de vreun metru...

Am ridicat ochii spre gard... Deasupra bălţii de sânge, două fire de sârmă ghimpată nu mai erau paralele, ci unite, prin ridicarea şi legarea firului de jos de cel superior, astfel că între ele exista un interval de vreo jumătate de metru!...

— E clar! a intervenit Kálmán, din spate. Pe aici a scos victima...

M-am suit pe fundaţia de beton a gardului şi am privit prin golul format de împreunarea firelor de sârmă ghimpată. Trotuarul asfaltat era prea bine spălat de ploaie, pentru a mai păstra urme interesante.

Mai înainte de a coborî, am văzut că malul Someşului se afla, de cealaltă parte a străzii, la mai puţin de zece metri.

— După pierderea de sânge, se pare că în acest loc a

zăcut cel mai mult victima – am zis, arătând spre porţiunea de teren din faţa gardului. Deci, este de presupus, că aici a fost dezbrăcată... Totodată, cum ea cântărea cam cincizeci de kilograme, rezultă că infractorul trebuie să fi fost un tip puternic, dacă a reuşit s-o transporte pe deasupra gardului. Evident, nu putem exclude nici posibilitatea ca la transbordare să fi participat mai mulţi indivizi. Dar mai avem timp pentru supoziţii... – am adăugat, făcându-i semn lui Jánoș să ne întoarcem.

Când am ajuns în faţa intrării în cămin, Dinu Bogdan tocmai venea dinspre partea opusă. L-am aşteptat şi, după ce l-am pus la curent cu ce descoperisem, i-am spus ce doream să stabilească. Apoi am intrat în clădire, pentru a continua investigaţiile.

— Sunt nevoit să vă deranjez din nou, doamnă Neamţu – i-am spus câteva minute mai târziu, după ce ne-a deschis uşa apartamentului ei.

— Nu este nevoie să vă scuzaţi. Doar vă faceţi datoria – ne-a zâmbit ea, invitându-ne să intrăm.

Oprindu-mă în holul care separa camera victimei de cea a martorei, am început să examinez pereţii încăperii. După câteva clipe m-am declarat edificat. Cum nu se evidenţiau urme de sânge în interiorul camerei, a fost firesc să trag concluzia că victima fusese atacată în afară. Totuşi, pentru mai multă siguranţă, m-am adresat gazdei:

— Aţi auzit cumva azi noapte ceva care să vă atragă atenţia?

— Nu... Ce să fi auzit? s-a mirat ea.

— Eu ştiu... Poate un strigăt... sau nişte zgomote înfundate... – am adăugat, gândindu-mă la lovitura aplicată asupra capului victimei.

— Nu! N-am auzit absolut nimic – m-a asigurat ea.

— Dormiţi uşor noaptea?

— Da.. Aşa cred...

— O auzeaţi de obicei pe colega dumneavoastră când se înapoia târziu acasă?

— Sigur! Întotdeauna! Deşi ea evita să facă zgomot ca să

nu mă deranjeze... Dar de ce mă întrebaţi?

— Pentru că avem motive să credem că vecina dumneavoastră a fost ucisă aici, pe culoar, în faţa uşii..

— Nu se poate!... A contestat ea.

Am ridicat din umeri şi am dat să plec, dar, mai înainte de a apuca să ies din apartament, am auzit-o spunând:

— Domnule căpitan, cu ocazia primei vizite, v-a interesat parcă logodnicul Cameliei...

— V-aţi amintit cine este? am întrerupt-o, întorcându-mă cu faţa spre ea.

— A, nu... Dacă nu-l cunosc... – a zis ea, dar, remarcând c-o privesc contrariat, s-a grăbit să continuie: În schimb mi-am amintit că, într-o discuţie de-a noastră, Camelia mi-a povestit că l-a cunoscut printr-o prietenă...

— Ştiţi cine era prietena aceasta? am întrerupt-o din nou, de teamă că s-ar putea să-mi divagheze despre cineva la fel de anonim ca şi logodnicul.

— Sigur. Se numeşte Suzana Szabo... şi lucrează Iar noi, la proiectări...

*

* *

Când ne-a văzut, Jánoș, care ne aştepta în faţa biroului administratorului, s-a grăbit să-mi raporteze:

— Urmele de sânge ridicate de pe culoar au grupa B. Identică cu cea a victimei scoase din Someş.

— Şi sângele care bălteşte în curtea dintre clădiri?

— Îmi pare rău, dar este prea diluat de ploaie pentru a mai putea fi analizat. Însă eu nu văd de ce-ar putea fi de altă natură decât cel prelevat de pe culoar...

— Ai dreptate. Ai ridicat mulajul de pe urma de încălţăminte?

— Nu încă. Am scos numai apa din urmă, ca să se mai zvânte înainte de a turna ghipsul...

După ce eu am dat aprobator din cap, el a continuat:

— Am uitat să vă raportez. Am verificat amprentele victimei în fişier. Nu sunt înregistrate.

— Bine. Ocupă-te de mulajul urmei planetare – l-am

concediat.

Apoi am intrat cu Jánoș în biroul administratorului şi i-am cerut relaţii despre locatarii căminului.

— La parter mai sunt două apartamente, în afară de cel în care aţi fost. Într-unul stă familia Eliade, în celălalt, familia Ananie... La etaj avem două dormitoare comune în care locuiesc şaizeci de muncitori ai trustului.

— Şi în celălalt corp de clădire?

— E tot al nostru, dar acolo sunt numai femei...

— Vă rog să-mi faceţi o listă cu toţi cei care stau aici, dar numai bărbaţi... – i-am cerut, spunându-mi că pot amina verificarea femeilor.

— O doriţi chiar acum? m-a întrebat, privindu-şi nefericit ceasul.

— Nu. Mâine dimineaţă – am concedat, după ce, imitându-i gestul, am constatat că era trecut de opt seara.

*

* *

Ieşind din birou, am dat nas în nas cu Bogdan, care ridicase o mână în care avea o pungă de plastic, prin a cărei transparenţă se vedea un mulaj de ghips.

— A ieşit trăsnet! m-a anunţat el, cu satisfacţie.

— Bravo! Îl laşi la inspectorat şi apoi eşti liber!

— Dumneavoastră nu veniţi?

— Mai rămânem puţin pe aici... Vreau să mai stăm de vorbă şi cu alţi locatari – i-am răspuns, fluturând o mână în chip de salut şi am pornit împreună cu Kálmán spre culoarul unde locuia victima.

Ne-am oprit în faţa primei uşi şi am sunat.

— Săru-mâna – i-am zis unei femei în vârstă, care a apărut în prag. Suntem de la poliţie şi am vrea să discutăm cu cineva din familia Ananie.

— Aha! Vreţi abonamentu' de radio... Dar n-am acu' parale... Veniţi matale altădat', când-i giner-miu acas'! a decretat ea, zorindu-se să ne închidă uşa în nas.

Pricepând cu cine am de-a face, am ridicat o mână pentru a o face să înţeleagă că vreau să mai aştepte şi am

repetat cu o voce mai puternică:

— Suntem de la poliţie!

— Cum? a întrebat, împingându-şi cu palma deschisă o ureche spre mine.

— Poliţia! am strigat cât am putut de tare.

— Aha! a dat ea, aprobator, din cap, dar fără să-mi lase impresia că m-a înţeles. Dac-aveţi treabă cu giner-miu, veniţi altădat'! Amu-i la munte, în conced'... Dară vine ei peste o ţâră de zile... Aşa că, mai daţi matale p-aci – a mai adăugat, demonstrând astfel că n-avea chef să mai prelungească „discuţia" noastră.

Fiindu-mi prea clar că n-avea niciun rost s-o mai întreb dacă percepuse niscaiva zgomote în noaptea precedentă, când ea n-ar fi fost în stare să audă nici tunul trăgând sub fereastră, am dat din cap a salut şi m-am urnit din loc.

Femeia care ne-a deschis uşa apartamentului următor, după ce ne-a poftit în casă, ne-a spus că se numeşte Elsa Matyas.

— E chiar adevărat ce am aflat de la doamna Neamţu? s-a grăbit ea să afle, după ce ne-am aşezat pe o canapea. Bine, dar am văzut-o aseară! Şi era bine mersi! a continuat ea, cu revoltă, când m-a văzut că fac un gest de invocare a fatalităţii.

— La ce oră aţi văzut-o?

— Pe la şapte... Tocmai mă întorceam de la lucru...

— Aţi vorbit ceva cu ea?

— Nu... Numai ne-am salutat... Pentru că trecuse deja pe cealaltă parte a străzii...

— Pe la ce oră v-aţi culcat azi noapte?

— Târziu... Cred că era trecut de unu... Ştiţi, eu sunt studentă la Facultatea de construcţii şi a trebuit să învăţ pentru o restanţă...

— Până aţi adormit, aţi auzit ceva care să vă atragă atenţia?

— Nuuuu... Adică... parcă am auzit ceva...

— Ce anume?

— Nu-mi dau seama... Dar, la un moment dat, m-am

întrebat cine s-o apucat să spargă lemne la o oră atât de târzie... Apoi, zgomotul a încetat şi eu mi-am reluat toceala...

— Cam cât putea să fie atunci ceasul?

— Cred că era spre miezul nopţii...

— Aţi auzit multe lovituri?

— Nu... Două... cel mult trei... Pentru că, dacă ar fi fost mai multe, puteţi fi convins că m-aş fi dus să văd ce se întâmplă – m-a asigurat ea, pe un ton care-i sublinia personalitatea.

— În ultimul timp, aţi văzut pe cineva străin prin imobil? am întrebat-o, în timp ce-mi spuneam că, dacă ar fi avut curiozitatea să afle cine s-a apucat să bocăne, ar fi avut toate şansele să stea şi ea acum, pe o masă din ciment, alături de Camelia Voicu.

— De aproape şase ani, de când stau aici, numai străini văd. De altfel, nici nu e de mirare, ţinând seama de fluctuaţia muncitorilor de la etaj...

Întrucât îmi epuizasem repertoriul, am dat să mă ridic, dar femeia a continuat:

— Dacă însă prin întrebarea dumneavoastră aţi urmărit să aflaţi dacă am văzut vreo persoană suspectă, pot răspunde afirmativ. Pentru că, într-adevăr am văzut pe cineva... ieri seară...

— Foarte interesant – am apreciat eu, mai mult din politeţe.

— Pe la nouă seara, când am vrut să duc nişte coji de cartofi la gunoi, m-am trezit în faţa uşii mele cu un necunoscut. Iar când l-am întrebat ce doreşte, mi-a răspuns că este în căutarea unui instalator care să-i lipească o ţeavă. După ce i-am spus să urce la etaj, a plecat...

— Şi de ce consideraţi că era o persoană suspectă? mi-a luat Kálmán întrebarea din gură.

— Din două motive. În primul rând, el nu sunase la uşa mea ci, când eu am deschis, l-am găsit aşteptând... Mai precis, aştepta pe cu totul altcineva decât pe mine... Motiv

pentru care a şi tresărit când l-am întrebat ce vrea...

— Mda... – am aprobat, deşi, mă gândeam că tot ce-mi relata se baza numai pe o observaţie subiectivă. Dar parcă spuneaţi că mai aveţi şi un alt motiv pentru suspectarea necunoscutului – i-am reamintit.

— Aşa este! Să ştiţi că în ultimele două săptămâni, eu l-am mai văzut de câteva ori prin preajma căminului...

— Am să vă rog să încercaţi să ni-l descrieţi – m-am decis să-i cer, apreciind că este greu de admis că unui cetăţean i se pot sparge, într-o perioadă foarte scurtă, atât de multe ţevi.

După ce János a consemnat semnalmentele, ne-am ridicat şi am pornit spre uşă.

— Să ştiţi, că, dacă-l mai văd, pot să-l recunosc dintr-o mie de oameni – a adăugat ea, după ce i-am urat noapte bună

— Ce părere aveţi? Interesant tip! m-a consultat Kálmán, pe când ne îndreptam spre ieşirea din imobil.

— La premeditarea unei fărădelegi, mai cu seamă atunci când aceasta reprezintă o omucidere, infractorul are întotdeauna grijă să-şi ia toate măsurile pentru a nu fi remarcat pe la locul faptei. Iar asta n-a prea constituit o preocupare pentru individul despre care m-ai întrebat. Oricum, în măsura în care vom putea, vom ţine seama de spusele martorei – i-am răspuns, fără niciun entuziasm.

*

* *

— Bună dimineaţa! am zis, intrând în biroul în care mă aşteptau cei doi locotenenţi János Kálmán şi Dinu Bogdan. În drum spre inspectorat, am trecut pe la medicul legist. A terminat necropsia şi, până va întocmi raportul, mi-a comunicat principalele constatări.. – i-am înştiinţat, pe când îmi agăţam balonzaidul în cuier

— E ceva interesant? a vrut să afle Bogdan.

I-am răspuns printr-un gest de confirmare şi, aşezându-

mă îndărătul unui birou, am început să le relatez:

— Excluzându-se rănile corporale, care marcau cadavrul, ca urmare a târârii acestuia peste obstacolele din vadul râului, a reieşit că agresiunea s-a concentrat numai asupra cutiei craniene. Mai precis, autorul i-a aplicat victimei sale trei lovituri, din care două, soldate cu fracturi un corp dur, cu o formă aproximativ dreptunghiulară, de calotă, au fost vitale. Aceste leziuni, au fost produse de un corp dur, cu o formă aproximativ dreptunghiulară.

După aparenţe, se poate afirma că arma crimei a fost un ciocan de circa o jumătate de kilogram. În ceea ce priveşte raportul în care s-au aflat victima şi autorul omorului în momentul producerii agresiunii, medicul legist crede că primele două lovituri au fost aplicate în timp ce ei stăteau în picioare şi fată în faţă. Cea de-a treia, care a produs plaga din regiunea occipitală, i-a fost dată în timp ce femeia era prăbuşită pe ciment, cu faţa în jos. Ţinând seama de caracterul rănilor, decesul ar fi trebuit să se instaleze într-un interval de două-trei ore de la producerea acestora. Dar nu s-a întâmplat aşa! Deoarece, în realitate, Camelia Voicu a sucombat mult mai repede! Datorită asfixierii mecanice, prin înecare...

— E clar! a comentat Kálmán. Când criminalul şi-a aruncat victima în Someş, acesta agoniza şi, având instinctul de conservare diminuat, a înghiţit apă...

— Întrucât principalul deziderat al unui ucigaş este sa pună între el şi victima sa o distanţă cât mai mare, aşa ar fi trebuit să procedeze în mod normal. S-o arunce în rău şi să se îndepărteze cât mai repede posibil! Numai că, în pofida a ceea ce ar fi fost firesc să facă, el a ales o cu totul altă modalitate: după ce-a transportat-o până la mal, mai înainte de a o abandona curentului, a ţinut-o cu capul scufundat în apă până a avut convingerea că a reuşit s-o înece! Această manoperă suplimentară este demonstrată de relevarea a două infiltraţii sanguine la baza craniului... – am zis, punându-mi o palmă pe ceafă. Urmele respective

– am continuat să le explic, constatând că afirmaţia mea a fost primită cu neîncredere – fiind cauzate de presiunea exercitată de degetul gros şi arătătorul de la mâna dreaptă a agresorului. Astfel, devine evident faptul că autorul şi-a finalizat agresiunea prin înecarea victimei sale.

— Dar de ce a făcut asta, când oricum femeia nu mai avea nicio şansă de supravieţuire? m-a întrebat Bogdan, cu ochii măriţi de uimire.

— Nici eu nu pricep. Cum de altfel nu reuşesc să înţeleg de ce a dezbrăcat-o mai înainte de a-i da drumul în râu – a fost rândul meu să mă arăt intrigat.

— Chestia cu dezbrăcatul nu s-ar putea explica prin intenţia de a împiedica identificarea victimei? mi-a sugerat Kálmán.

— Şi a împiedicat-o?

— Nu, bineînţeles... Dar poate că, datorită tensiunii nervoase în care s-a aflat, şi-o fi imaginat că ar putea s-o facă...

— Atacarea, dezbrăcarea şi apoi transportarea femeii peste un gard, la care mai trebuie să adăugăm şi faptul că a găsit tăria s-o ţină cu capul sub apă, nu prea pledează pentru ipoteza că ucigaşul ar avea o fire emotivă. Din contră! Dar, cum aceste presupuneri sunt în realitate nişte simple speculaţii, deocamdată să ne rezumăm numai la date concrete – am hotărât, după care am continuat: Medicul legist a mai stabilit şi faptul că victima a avut o relaţie intimă cu un bărbat, care poseda grupa sanguină A. Iar, dacă coroborăm această constatare cu afirmaţia furnizată de Lili Neamţu, referitoare la faptul că victima plecase la întâlnire cu logodnicul, rezultă că pista pe care o vom urma este bine conturată. Dar, cum nu este unica, ne vom împărţi sarcinile: Eu am să mă ocup de logodnic. Dumneata, Jánoş, pleci la Turda pentru a stabili ce-a făcut fostul soţ al victimei în noaptea de luni spre marţi. Apropo! mi-am amintit eu. Întrucât acum ştim că victima a primit trei lovituri la cap şi că tot atâtea lovituri s-au auzit spre miezul nopţii, după cum ne-a spus colocatara căminului, în

investigaţiile noastre va trebui să ţinem seama şi de faptul că agresiunea a fost comisă în jurul orei douăsprezece noaptea! le-am atras atenţia, mai înainte de a mă întoarce spre Dinu Bogdan: În ceea ce te priveşte, te vei duce la administratorul căminului şi-i spui să-ţi dea lista pe care i-am cerut-o. Apoi, cu ea în mână, vei începe o chestionare metodică a tuturor muncitorilor cazaţi în dormitoarele comune. Urmând ca în acest mod să afli tot ce ştiu despre agresiune şi, mai ales, unde s-a aflat fiecare dintre ei în momentul critic. Şi am să te rog să lucrezi cu multă atenţie! Deoarece felul în care s-a descurcat agresorul pledează pentru posibilitatea ca el să nu fie străin de cămin! l-am avertizat, ridicându-mă de pe scaun în semn de încheiere a discuţiei.

— Medicul legist v-a spus ceva despre posibilitatea ca femeia să fi fost violată? s-a interesat Bogdan, în timp ce-mi urma exemplul şi se apropia de cuier.

— A exclus această posibilitate... Aşa că abia aştept să-l cunosc pe ex-logodnicul Cameliei Voicu – i-am răspuns semnificativ.

— Dar cu fosta colegă de cameră a victimei, ce facem? O lăsăm deoparte... Doar era într-o evidentă duşmănie cu victima... – a fost rândul lui Kálmán să mă consulte.

— Nu putem urmării toate pistele în mod simultan! Deocamdată ne vom ocupa numai de cele discutate... – i-am replicat, cu convingerea că varianta pe care mi-o rezervasem va satisface ecuaţia cazului.

*

* *

Deschizând uşa, am rămas dezorientat. În faţa mea se afla o sală cu pereţii din sticlă şi o pădure de planşete, aşezate pe trei rânduri, printre care erau împrăştiaţi o liotă de proiectanţi, de ambele sexe. Păreau atât de aferaţi, încât nu ştiam pe care să-i abordez, din teama de a nu-i deranja. Apoi, mi-am luat inima în dinţi şi m-am îndreptat spre cel mai apropiat:

— O caut pe Suzana Szabo...

Mi-a explicat cum pot ajunge la ea, printre două rânduri de planşete, până spre peretele opus, unde trei dactilografe mitraliau de zor la tot atâtea maşini de scris.

M-am oprit în faţa unei tinere, cu părul lung şi blond, legat la spate după moda „coadă de cal”. Intrigată, şi-a ridicat spre mine ochii albaştri şi mari.

— Pe dumneavoastră vă caut... şi aş vrea să discutăm în linişte câteva minute – am lămurit-o eu, după ce i-am spus cine sunt şi care-mi este meseria.

Datorită uimirii, bătaia genelor ei, care puteau uşor rivaliza cu franjurile unei perdele, s-a accelerat. După care, revenindu-şi din surpriza provocată de intempestiva mea apariţie, s-a grăbit să mă avertizeze:

— Cred că faceţi o confuzie... La noi în trust mai este încă o Szabo... Ei i s-a ridicat permisul de conducere... Eu nici nu am aşa ceva...

— Şi prenumele ei este tot Suzana?

— Nu... Ilona...

— Atunci am nimerit bine. Cu dumneavoastră vreau să discut. Unde am putea s-o facem în linişte? mi-am repetat întrebarea.

Făcând un gest de resemnare, şi-a rotit capul peste umărul stâng şi, arătându-mi în spatele ei un glasvand care izola atelierul de proiectare de o altă încăpere mică, s-a ridicat dindărătul maşinii de scris şi mi-a spus:

— Şefu’ e la o şedinţă, aşa că putem merge în biroul lui.

De îndată ce-am pătruns în sanctuarul mai-marelui peste serviciul de proiectări, am închis uşa şi m-am pornit s-o chestionez:.

— O cunoaşteţi de Camelia Voicu?

— Cum să n-o cunosc când suntem colege? s-a mirat, pentru ca imediat să mă întrebe cu teamă: E ceva adevărat în zvonul care circulă pe la noi?

— Ce zvon? i-am întors-o, într-o doară, deoarece era firesc să-mi imaginez cauza rumorii.

— ...Că... s-a sinucis... Pentru că era însărcinată... s-a aruncat în Someş. E adevărat?

Clătinând din cap, am făcut corectura cuvenit:

— Colega dumneavoastră nu era nici însărcinată şi nici nu s-a sinucis.. A fost omorâtă!

— ...Da'... Da' cine a putut să facă asta? a bâiguit, încruntându-și sprâncenele.

— Deocamdată nu ştim nici noi. Sper însă că, în urma discuţiei noastre, vom reuşi să-l descoperim. Pentru aceasta v-aş ruga să-mi spuneţi cine este bărbatul pe care i l-aţi prezentat şi cu care era logodită? am zis, plasându-mi întrebarea pentru care venisem s-o caut.

— Păi de unde să ştiu eu? s-a mirat ea.

— Nu înţeleg. I-aţi prezentat o persoană pe care n-o cunoşteaţi?? Cum vine asta? Am zis sincer contrariat.

— Ba îl cunoşteam, dar numai din vedere... Aşa că... tot nu ştiu cine e...

— Am să vă rog să fiţi mai explicită – i-am cerut, luând-o metodic. În ce împrejurări l-aţi cunoscut „numai din vedere"?

— ...Mai înainte de a mă căsători, mâncam la cantina primăriei. Şi cum şi el făcea la fel, ne vedeam aproape zilnic... Până într-o zi, când a intrat în vorbă cu mine şi a început să-mi facă curte... Dar mie nu-mi plăcea, pentru că avea părul roşu şi era pistruiat. Apoi, după ce a priceput că toată strădania lui de a obţine o întâlnire cu mine era zadarnică, a sfârşit prin a mă anunţa că încăpăţânarea mea îl obligă să se lase păgubaş. Hotărâre care n-a putut decât să mă bucure, pentru că mă săturasem de insistenţele lui. În orice caz, s-a ţinut de cuvânt, pentru că, de atunci, n-a mai încercat să intre în vorbă cu mine. Când ne vedeam, ne salutam şi, atât!

— Şi cum aţi ajuns să i-l prezentaţi colegei dumneavoastră? am ghidonat-o spre scopul urmărit

— După ce i-am respins avansurile şi el s-a potolit, am remarcat că începuse să se uite lung la Camelia, care mânca şi ea la aceeaşi cantină. Atunci, ca să fac o glumă, am anunţat-o că are un admirator. Mai întâi a râs, apoi mi-a spus că nu-i displace tipul. Şi astfel l-am invitat pe

pistruiat la masa noastră... Apoi, deoarece eu îmi terminasem dejunul, i-am lăsat împreună şi am plecat.. Iar cum din ziua aceea am renunţat la cantină, nu l-am mai văzut... Aşa că, după cum v-am spus, habar n-am cine este... – şi-a încheiat ea relatarea, ridicând din umeri, pentru a fi şi mai convingătoare.

— Dar pe Camelia aţi mai văzut-o?

— Desigur! Doar lucrăm în aceeaşi clădire – s-a mirat ea că n-am priceput atâta lucru.

— Şi n-aţi întrebat-o nimic despre persoana de care discutăm? am insistat, în dorinţa de a dibui totuşi un fir care să mă conducă la logodnicul victimei.

— Bineînţeles că am întrebat-o! Chiar a doua zi după ce le-am făcut cunoştinţă. Mi-am spus că individul era deosebit de simpatic şi că ştie să se poarte cu o femeie. Ulterior, însă, n-am mai comentat acest subiect... Tot ce pot să vă spun este că, în urmă cu vreo lună de zile, Camelia m-a oprit pe culoar şi mi-a spus că este foarte fericită, deoarece se va mărita curând cu Loczi...

— Cine este acest Loczi? am întrerupt-o, cu o legitimă curiozitate.

— Loczi?! a repetat ea, mirându-se de parcă ar fi auzit acest nume pentru prima dată. Ah, da! a exclamat apoi, surprinsă, în timp ce-şi lovea cu un deget fruntea într-un gest ce însemna în măsură egală, că-şi invoca sau pedepsea memoria. Aşa l-a numit ea pe pistruiat.

— Şi altceva ce v-a mai spus despre el?

Mi-a răspuns printr-o nevinovată clătinare a capului.

— Nu v-a povestit nimic despre ocupaţia lui?

— Nu! Asta categoric, nu!... Dar ia staţi un pic... parcă-mi amintesc totuşi ceva... – a adăugat, încruntându-se gânditoare.

— Ce anume? am strunit-o.

— Pe vremea când îmi făcea mie curte, cred că mi-a spus unde lucrează... Da, da! Acum ştiu... La fabrica „Armătura”... Şi e inginer... – a zis, sub efectul unei nesperate sclipiri de agerime.

Apreciind că ştiu suficient de mult pentru a nu mai fi obligat să-mi mănânc sufletul cu o martoră atât de aiurită, i-am mulţumit din conformism şi mi-am luat tălpăşiţa, fără nici cel mai mic regret.

*

* *

Ajuns la fabrica menţionată de Suzana Szabo, m-am înfiinţat la serviciul personal, unde am aflat că roşcatul şi pistruiatul inginer Loczi nu putea fi nimeni altcineva decât Koszorus, şeful cabinetului tehnic. Situaţie în care, după cum era şi firesc, am vrut să ştiu şi cam pe unde îşi are sediul părintele spiritual al inovatorilor în devenire ai întreprinderii. Apoi, înarmat cu preţioasele informaţii, am şi poposit în faţa uşii care purta firma căutată. Deoarece aveam tot dreptul să presupun că îndărătul ei nu se afla budoarul unei femei îmbrăcate ca mama Eva, în clipa în care am ciocănit, am şi apăsat pe clanţă.

Printr-un nor greu de fum, am distins o încăpere cu pereţii căptuşiţi cu rafturi pline de reviste şi cărţi şi un birou pe care se găseau o ceaşcă de cafea şi o scrumieră debordând de scrum şi chiştoace... Alături, o revistă şi... două braţe, din care unul tocmai scria ceva cu un pix...

Închizând uşa, am avansat până în faţa biroului, beneficiind astfel de condiţiile necesare pentru a constata că posesorul celor două braţe era foarte concentrat în dezlegarea unui joc de cuvinte încrucişate.

— Bună-ziua! i-am urat în chip de introducere.

Fiind ocupat cu silabisirea unui cuvânt, pe care intenţiona probabil să-l vâre între pătrăţele, a ridicat cu regret spre mine o figură cu trăsături fine, ca de femeie şi m-a fixat nemulţumit cu o pereche de ochi albaştri, tot atât de spălăciţi ca ai sugarilor.

— Bună-ziua! Ce doriţi? m-a întrebat, grăbit să mă concedieze, pentru a-şi putea relua activitatea de la care-mi permisesem să-l sustrag.

— Sunteţi inginerul Koszorus? l-am testat, deşi mutrişoara lui avea nişte semnalmente suficient de

personale pentru a exclude orice confuzie.

— Mda... – a admis el, rezervat, de parcă s-ar fi temut că am venit pentru a-l anunţa că am rezolvat criza mondială de energie, prin inventarea himericului perpetuum mobile.

M-am prezentat şi, dorind să-l liniştesc în eventualitatea că se gândise şi el la ce-mi trecuse mie prin cap, am continuat prietenos:

— Am venit la dumneavoastră pentru a vă ruga să-mi răspundeţi la câteva întrebări.

Numai că rezultatul a fost contrar bunelor mele intenţii, L-am văzut cum a înlemnit în scaun şi apoi a făcut ochii mari, de parcă ar fi realizat subit că are de-a face cu legendarul balaur din Loch Ness.

— Îmi permiteţi să iau loc? l-am consultat, mai mult pentru a mă asigura că nu s-a transformat într-o stană de piatră, ca în nu-ştiu-ce basm pentru copii.

— Sigur!... Iertaţi-mă!... Vă rog, luaţi loc... – s-a dezmeticit el, catapultându-se de pe scaunul lui şi, ocolind biroul, împinse un altul către mine. Cu ce vă pot fi de folos? a adăugat serviabil, în timp ce eu îmi debutonam balonzaidul.

— După cum v-am spus, cu nişte relaţii – i-am răspuns cu modestie, aşezându-mă unde-mi indicase.

— Cu toată plăcerea – s-a oferit el, cu o bunăvoinţă nu prea convingătoare.

— O cunoaşteţi pe Camelia Voicu?...

— ...Nu... – a negat el, repezit.

— Dar pe Suzana Szabo? m-am referit eu la dactilografa care mă pusese pe urmele lui, întrebându-mă dacă ajunsesem într-adevăr în faţa persoanei căutate.

— Nu! a repetat el, la fel de repede ca şi prima oară.

În ceea ce mă priveşte, mă liniştisem un pic, deoarece, atunci când un martor răspunde pe negândite, se poate presupune că punctul forte al acestuia nu constă dintr-un exces de sinceritate.

— Poate vă mai gândiţi puţin la cele două persoane... – i-am propus.

— La ce bun, dacă nu le cunosc? mi-a întors-o el, cu fermitate.

— Unde luaţi masa? m-am interesat, zâmbindu-i ispititor, ca şi cum îi băteam apropoul de a mă invita la vreun festin.

— La cantina primăriei... – a răspuns, după o ezitare care demonstra că nu ştie cum să interpreteze întrebarea mea.

— Chiar acolo le-aţi şi cunoscut pe cele două femei de care v-am întrebat – l-am informat, cu francă dorință de a-l ajuta să-şi amintească.

— Chiar credeţi că-mi pot aminti de toate femeile pe care le întâlnesc la cantină? mi-a replicat, cu o suficienţă de veritabil Don Juan.

— Dacă nu vă supăraţi, vă rog să-mi daţi buletinul dumneavoastră de identitate – i-am cerut, cu intenţia de a stabili dacă să intru în horă sau să mă retrag, scuzându-mă că-mi permisesem să-l distrag de la rezolvarea jocului de cuvinte încrucişate.

M-am uitat la pagină care mă interesa şi-am văzut că interlocutorul meu avea aceeaşi grupă sanguină ca şi bărbatul cu care întreţinuse relaţii intime victima, cu puţin înainte ca ea să poată obţine acest apelativ. Este adevărat că această constatare, luată ca atare, nu putea depăşi cadrul unei simple posibilităţi. Dacă îmi trecea însă prin cap s-o adaug la alte coincidenţe, – cum ar fi semnalmentele, confirmarea că frecventa aceeaşi cantină, răspunsurile lui, neconvingătoare, precum şi faptul că, în mod evident, o cam băgase pe mânecă atunci când a aflat unde lucrez —, situaţia se prezenta diferit. Şi întrucât eu nu-mi puteam permite să nu înlănţui această înşiruire de argumente, a fost firesc să ajung la concluzia că aveam de-a face chiar cu domnul logodnic al Cameliei
Voicu.

— Nu sunteţi sincer – am remarcat, clătinându-mi capul mustrător, în timp ce-i restituiam buletinul.

— ...Dar cum puteţi spune aşa ceva? s-a arătat el ofensat.

— Lăsaţi copilăriile! Am suficiente elemente pentru a vă putea demonstra că le-aţi cunoscut pe cele două femei despre care v-am întrebat – i-am comunicat, pufăind dispreţuitor.

— Nu este adevărat! Nu le cunosc! a protestat el, fără convingere, în timp ce trăsăturile lui efeminizate s-au înroşit atât de tare, încât i-au estompat pistruii.

— ...Mda... Văd că n-am încotro... – am cugetat, compunându-mi o figură plină de amărăciune. Va trebui să vă îmbrăcaţi şi să veniţi cu mine...

— Unde să vin? a vrut să ştie, speriat de-a binelea.

— La sediul poliţiei, bineînţeles... Pentru a vă confrunta cu una din cele două femei pe care susţineţi că nu le cunoaşteţi.

— Nu se poate!... Ce se va spune în fabrică atunci când vor afla că m-aţi arestat?

— Într-adevăr, este cam neplăcut – am admis, cu tot regretul cuvenit. Dar nu văd altă cale de a vă demonstra că nu sunteţi sincer. Ceea ce va atrage şi sancţiunea Codului penal pentru mărturie mincinoasă. Vă rog să vă îmbrăcaţi şi să mă urmaţi! am conchis din nou, dar de data asta cu severitate.

— Staţi...! Mai staţi o clipă...! m-a implorat el, speriat. Dacă aş recunoaşte că am cunoscut-o pe Camelia, se va afla aici, în întreprindere?

— Dacă doriţi să vă uşuraţi situaţia, vă sfătuiesc să nu condiţionaţi adevărul! i-am tăiat eu macaroana, ceea ce nu m-a putut împiedica să remarc, cu satisfacţie, că se referise la victimă, folosindu-i numai prenumele.

— Da, aşa este... Aveţi dreptate... – a admis el, eu spăşenie, lăsându-şi bărbia în piept. Le-am cunoscut pe amândouă... Pe Suzana, mai mult din vedere... Cu Camelia am fost însă în relaţii mai strânse...

— Când aţi văzut-o ultima oară pe Camelia Voicu? l-am întrerupt.

— Alaltăieri... adică, luni seara...

— În ce împrejurări? m-am interesat, începând un

interogatoriu strâns.

— Mi-a făcut o vizită acasă...

— La ce oră a venit?

— Pe la şapte şi jumătate...

— Când a plecat?

— Cu puţin înainte de miezul nopţii... cred că pe la unsprezece şi jumătate...

— Până unde aţi condus-o?

— N-am condus-o. A plecat singură...

— Singură? Atât de târziu? a fost normal să mă mir.

— Ce era să fac, dacă dormeam când a plecat?

— Dacă dormeaţi, de unde ştiţi la ce oră a plecat?

— Fiindcă, mai înainte de a ieşi din casă, m-a trezit şi mi-a spus să încui uşa după ea...

— De ce a plecat în toiul nopţii? Aţi avut vreo discuţie supărătoare? am spus, plasându-i o întrebare meşteşugită.

— Nu, nici gând! Ca întotdeauna, ne-am distrat foarte bine...

— Şi atunci, cum se explică această bruscă plecare? am insistat.

— Asta era stilul ei. În ciuda insistenţelor mele, n-a vrut să rămână niciodată la mine peste noapte.

— De ce?

— Pentru că, mai înainte de a ne fi împrietenit Camelia avusese un conflict cu o colegă care locuia cu ea în cameră...

— Ce conflict? l-am întrerupt, cu intenţia de a verifica şi prin altă sursă afirmaţia făcută de vecina de apartament a victimei.

— Camelia mi-a spus că fosta ei colegă aducea în fiecare noapte bărbaţi în camera pe care o ocupau în comun. Şi de aceea ea era obligată să doarmă în bucătărie, cu capul pe masă. Iar la un moment dat, când n-a mai putut să suporte o situaţie atât de degradantă, s-a revoltat şi şi-a reclamat colega la sindicat. Urmarea a fost că femeia respectivă a fost evacuată... pentru imoralitate...

— Şi ce legătură avea cu faptul că vă părăsea în toiul

nopţii?

— Aceeaşi întrebare i-am pus-o şi eu... Mi-a povestit, că, în urma discuţiei cu cei de la sindicat, colega ei, vrând să se răzbune, a afirmat că toată povestea era o înscenare, pentru ca să rămână singură în cameră şi să-şi poată face mai bine de cap. Pentru că, în realitate, Camelia ar fi fost cea care aducea bărbaţi în casă. Deşi într-o astfel de situaţie este greu să ştii cine spune adevărul, eu cred că hotărârea care s-a luat a demonstrat că dreptatea era de partea prietenei mele – a conchis pistruiatul, mândru de principialitatea pe care mi-o arăta.

— Tot n-am înţeles cauza pentru care nu voia să rămână toată noaptea la dumneavoastră – am mărturisit, fără să mă ruşinez de limitata mea perspicacitate.

— Păi nu v-am spus? s-a mirat el.

— Nu. Nu mi-aţi spus – l-am asigurat, clătinându-mi şi capul pentru a fi mai convingător.

— ...Poate c-am omis tocmai esenţialul... s-a scuzat el, pentru ca, apoi, să-şi reia relatarea: Camelia urmărea să demonstreze că afirmaţiile colegei ei nu erau altceva decât o calomnie. Motiv pentru care nici nu invita pe nimeni la ea şi nici nu lipsea noaptea de acasă.

— Haideţi să revenim la momentul în care v-aţi despărţit – i-am propus, spunându-mi că trebuie să mă concentrez asupra datelor certe ale afacerii pe care o aveam de elucidat. Dacă am reţinut bine, aţi spus că luni noaptea, în jurul orei unsprezece şi jumătate, v-a sculat şi v-a anunţat că pleacă. Aşa este? l-am consultat şi, văzându-l confirmând, am continuat: Ce-aţi făcut din momentul în care v-aţi trezit din somn?

— Păi... ce puteam să fac? a zis, arătându-se mirat că mai pot pune o astfel de întrebare. M-am ridicat din pat şi am condus-o până la uşă, am sărutat-o... apoi ea a ieşit şi eu am încuiat... După care m-am întors în pat să-mi continui somnul... Tot ce pot să vă mai spun este că am adormit imediat şi că nu m-am trezit decât a doua zi, când a sunat ceasul...

Modul în care susţinea că s-a despărţit de victimă putea fi adevărat... dar putea şi să nu fie... Şi eu opinam pentru ultima variantă. Şi nu întâmplător sau pentru că aşa îmi venise mie, ci pentru că o astfel de ipoteză îmi părea a fi susţinută chiar de datele cunoscute până în prezent. Primo, de unde putea să apară, aşa, în miez de noapte, un agresor? Secondo, cum medicul legist constatase că primele două lovituri primite de victimă erau aplicate din poziţia faţă în faţă, nu era firesc să admit că de un astfel de avantaj s-ar fi bucurat numai o persoană apropiată Cameliei Voicu? Iar terzo, dacă la primele două puncte adăugăm şi faptul că în prima parte a discuţiei a încercat să nege că ar fi cunoscut victima, nu era normal să-mi spun că suspectul numărul unu este chiar individul din faţa mea?

Funcţie de concluzia la care ajunsesem, mi-am spus că, pentru a-l putea prinde cu fofârlica ar fi de preferat să-l iau mai pe departe, astfel ca să nu înţeleagă prea devreme că-l bănuiam de uciderea logodnicei lui.

— Deci, ultima oară v-aţi văzut în noaptea de luni spre marţi.

S-a grăbit să confirme, printr-o înclinare a capului.

— Vă vedeaţi în fiecare zi?

— Da... Adică... de fapt, aproape în fiecare zi...

— Când v-aţi întâlnit penultima dată? am continuat să-l chestionez, pentru a-l împiedica să realizeze acţiunea de învăluire pe care o urmăream.

— Sâmbătă seara... De fapt, în ziua aceea, intenţionasem să-i dau un telefon şi să amin întâlnirea, dar nu mi-a mers... din păcate... – a zis, zâmbindu-mi cu complicitate.

— De ce nu v-a „mers”? m-am interesat, intrigat de aerul pe care-l adoptase.

— Păi... staţi să vedeţi... – s-a oferit el, surâzător nevoie mare. Sâmbătă dimineaţa, când veneam spre fabrică, m-am întâlnit cu o doamnă de care eram îndrăgostit de multă vreme. Şi, cum la insistenţele mele s-a declarat de acord să ne întâlnim în oraş, la ora unsprezece, să bem o cafea, eu

am vrut s-o sun pe Camelia şi să-i spun că n-o să ne putem vedea... Vedeţi, eu eram sigur că aş fi putut s-o conving pe doamna despre care v-am spus să vină la mine... sâmbătă seara... Dar telefonul Cameliei era ocupat, aşa că, de teamă să nu pierd rendez-vous-ul pe care-l aveam, am plecat, fără să reuşesc să amân întâlnirea cu Camelia. Dar, până la urmă, am avut noroc, pentru că, aşa cum ştiţi şi dumneavoastră, socoteala de acasă nu se potriveşte cu cea din târg... – a continuat el, subliniindu-şi spusele printr-un gest de amuzantă resemnare. Fiindcă doamna pe care-o iubeam a venit la întâlnire numai pentru o clipă, ca să mă anunţe că are nu-ştiu-ce probleme la serviciu... Aşa că n-am mai avut când s-o conving să vină şi la mine... Tot ce-am putut să obţin a fost o nouă întâlnire pentru a doua zi adică duminică. Prin urmare, mi-a prins bine că nu apucasem să contramandez vizita Cameliei că aş fi rămas singur, ca un prost, tocmai sâmbătă seara – a zis, dând din cap de parcă şi-ar fi aprobat iscusinţa. Aşa că, până la urmă, tot cu Camelia mi-am petrecut seara...

— Până la ce oră aţi rămas împreună? am întrebat, în timp ce-mi spuneam că, dacă inima pistruiatului este atât de zburdalnică precum reieşea din aspectul relatat puteam exclude posibilitatea ca el să facă parte din categoria celor care ucid din gelozie; dar asta nu însemna că nu ar fi putut avea şi un alt mobil, nesentimental.

— Ca de obicei, a plecat după unsprezece... Şi nu vă spun cât a fost de nemulţumită când am anunţat-o că a doua zi, adică duminică, nu ne vom vedea. Văzând că era gata-gata să plângă, mi s-a făcut milă de ea şi, am inventat un basm... că plec la Câmpia Turzii, că maică-mea este foarte bolnavă... şi restul... Nu ştiu dacă m-a crezut, dar ce era să fac? Doar nu puteam fi în acelaşi timp cu două femei! a zis, privindu-mă lung şi aşteptând să-i dau dreptate, ceea ce m-am şi grăbit să fac, printr-un gest de înţelegere pentru dilema în care se găsise. În final – a continuat el satisfăcut că mă solidarizasem cu el —, mai înainte de a ne despărţi, am stabilit să ne întâlnim luni

seara. Ceea ce s-a şi întâmplat... iar de atunci n-am mai văzut-o...

— Şi v-aţi distrat bine cu persoana pe care urma s-o întâlniţi duminică? l-am întrebat, arătându-mă interesat să aflu cum s-a desfăşurat aventura lui galantă deşi, în realitate, urmăream să stabilesc ce-a făcut cu o zi înainte de comiterea omorului.

Strâmbând din nas, mi-a răspuns cu dezgust:

— Aş! O aiurită! Am aşteptat-o o oră la cofetăria „Verde”... Şi, aşa cum aţi văzut-o dumneavoastră, aşa am văzut-o şi eu...

— Asta înseamnă că aţi fost singur în seara aceea... – am apreciat, după ce, în prealabil, afişasem o compasiune care nu mă prea încerca.

— Ei, nici chiar aşa! a aruncat el, cu înfumurare. Ce, credeţi că am stat o oră în cofetărie ca un bleg? Dacă tot aşteptam, am profitat de ocazie şi am intrat în vorbă cu casieriţa. Ştiţi, pentru orice eventualitate... – a zis, făcându-mi cu ochiul, cu familiaritate. Iar la opt seara, când s-a închis prăvălia, am aşteptat-o... Şi aşa am avut cu cine dormi şi duminică seara – m-a asigurat el, convins că a crescut şi mai mult în ochii mei.

Chiar dacă cofetăria „Verde” ar fi avut mai multe casiere, tot n-ar fi fost o problemă s-o dibui pe cea de care-mi vorbise, admiţând că m-aş fi decis să-i verific susţinerea. Numai că, în momentul de faţă erau alte aspecte mult mai presante.

— Ştiţi cumva. Camelia se afla în duşmănie cu cineva?

— Nu... Adică, ba da! După cum v-am mai spus, era la cuţite cu fosta ei colegă de cameră...

— Şi cu altcineva?

— Nu cunosc...

— Din câte mi-aţi povestit, am ajuns la concluzia că sunteţi un bărbat cu foarte multă experienţă în materie de femei – am zis, admirativ.

— Asta este foarte adevărat! a admis, atât de flatat, încât m-am întrebat cum de mai reuşeşte să-şi încapă în

piele.

— Atunci, profitând de competenţa pe care o aveţi, am să vă rog să-mi spuneţi dacă v-aţi gândit vreodată că, amica dumneavoastră, Camelia Voicu, ar fi putut avea relaţii şi cu alţi bărbaţi. Evident, în paralel cu dumneavoastră – l-am manevrat, cu intenţia de a stabili dacă nu există şi alţi eventuali suspecţi, în afară de tipul cu care mă conversam.

— Nu! Este exclus! a declarat el, cu convingere. Mă iubea atât de mult, încât sunt convins că, pentru a mă lua de bărbat, ar fi fost în stare să ţină şi postul lui sfântu' Anton! a râs el cu satisfacţie. Numai că, spre ghinionul ei, Clujul fiind plin de cuconiţe frumoase, n-aveam niciun motiv să-mi doresc să mă limitez la una singură – a completat el, plin de sine. De aceea am preferat să mă fac că nu-i pricep intenţiile matrimoniale... – a mai adăugat, făcându-mi din nou cu ochiul, a la şmecherie.

— Unde locuiţi?

— Pe strada Paris, la numărul 8.

— Şi chiar n-aţi condus-o niciodată pe Camelia până la ea acasă? m-am arătat eu, neîncrezător.

— Ba da, dar numai la început. Apoi, m-am lăsat păgubaş, pentru că nu înţelegeam de ce trebuia să străbat oraşul în toiul nopţii, ca un somnambul, numai pentru că ea avea năstruşnica idee de a dormi cu orice chip în propriul ei pat. De altfel, chiar ea mi-a spus că n-are niciun rost s-o conduc, că e destul de mare ca să meargă şi singură.

— N-aţi vrea să-mi arătaţi traseul pe care l-aţi urmat când aţi însoţit-o până la ea acasă? i-am propus, arătând spre cristalul de pe birou, sub care remarcasem harta municipiului Cluj.

— Cum să nu! s-a oferit el, ridicând cu o mână revista de cuvinte încrucişate şi cu cealaltă indicându-mi un punct cu vârful pixului. Asta este strada pe care stau eu... Şi mergeam pe aici... Pe aici... Ajungeam în strada Feroviarilor... treceam podul... Apoi, sosiţi pe celălalt mal

al Someşului, mai parcurgeam încă vreo trei sute de metri şi intram în strada Oraşului, unde se află căminul ei...

— Numai pe acest drum aţi condus-o?

— Sigur! Doar e cel mai scurt! a precizat, reaşezându-se pe scaun.

— Am totuşi o nelămurire – l-am prevenit. Cum explicaţi faptul că, deşi discutăm de aproape o oră, n-aţi avut curiozitatea să mă întrebaţi de ce vă cer relaţii despre Camelia Voicu? l-am întrebat în viteză şi am completat în acelaşi ritm: Ba mai mult, de câte ori v-aţi referit la ea, aţi folosit timpul trecut. De ce?

— Ce rost avea s-o mai fac pe prostul, când am aflat c-a fost găsită în Someş? mi-a replicat, făcând un gest de regret.

— De unde aţi aflat?

— De la serviciul unde lucra Camelia. Văzând că ieri seară n-a trecut pe la mine, după cum ne înţelesesem, am sunat-o eu azi dimineaţă. Iar colega ei, care mi-a răspuns la telefon, mi-a povestit ce-a păţit... Săraca... Şi dacă aţi şti ce mult iubea viaţa! a oftat el, cu o sinceritate destul de convingătoare.

— Aveţi vreo bănuială asupra persoanei care ar fi putut s-o omoare?

— Nu. Şi nu numai că nu-mi pot imagina cine-o fi fost în stare să comită o astfel de faptă, dar nici nu-mi vine să cred că este adevărat... – mi-a răspuns, vârându-şi capul între umeri într-un gest care semnifica că, de fapt, nici nu vrea să creadă că ar putea fi adevărat

— Vă rog să-mi mai daţi o explicaţie... – i-am zis şi am făcut o pauză, mai înainte de a-mi formula întrebarea care-mi stătea pe limbă chiar de la începutul discuţiei noastre. De ce aţi vrut să mă derutaţi încercând să ascundeți faptul că aţi cunoscut-o?

Şi-a lăsat brusc privirea spre pixul pe care-l mai ţinea încă în mână, şi a început să-l examineze cu multă atenţie.

— Aştept să-mi răspundeţi! i-am reamintit, constatând că discreţia care-l cuprinsese se prelungeşte prea mult.

— Ştiţi... – a zis, jenat nevoie mare, evitând să-şi ridice ochii spre mine. Am uitat să vă spun... În prezent, îi fac curte unei domnişoare... De fapt... este chiar fiica directorului nostru... Nu numai că este foarte frumoasă, dar are şi o poziţie bună... Adică... Vreau să vă spun... ar fi o partidă grozavă... Şi m-am temut că, dacă domnul director află ceva despre relaţia mea cu Camelia... nu mai am nicio şansă...

— Parcă spuneaţi că nu intenţionaţi să vă rezumaţi la o singură femeie... – i-am reamintit eu marelui cuceritor, ca să-l pun în dificultate.

S-a decis să mă privească şi, zâmbindu-mi fără complexe, mi-a explicat cu toleranţă:

— În primul rând, o partidă cu adevărat bună nu se întâlneşte de două ori în viaţă. Şi dacă aş lăsa-o să-mi scape, aş fi cel mai mare idiot de pe planetă! În al doilea rând, o căsătorie nu reprezintă în mod obligatoriu o sihăstrie! Şi chiar dacă n-am să-mi pot face de cap, ca până acum, vor exista totuşi nişte ferestre deschise către frumoasele Clujului – a ţinut el să mă asigure, surâzându-mi cu şiretenie.

— Cum era îmbrăcată Camelia Voicu ieri seară? am vrut să aflu, mai înainte de a-l anunţa care-i următorul meu obiectiv.

Descrierea vestimentaţiei victimei corespundea cu cea făcută de vecina ei de apartament, aşa că n-a mai fost cazul să mi-o notez.

— Domnule căpitan... aş vrea să vă întreb ceva... Aşa, ca între bărbaţi... – a zis el, dintr-o dată îngrijorat.

Am făcut un gest de încurajare.

— Credeţi că se va afla ceva la direcţiunea întreprinderii... Despre mine şi Camelia?

— Nu înţeleg la ce vă referiţi – am făcut-o eu pe prostul.

— Dacă este posibil... Aş vrea să vă rog... Să nu-i spuneţi nimic directorului nostru...

— Dacă cercetările nu mă vor obliga, nu am niciun motiv să fac publică depoziţia dumneavoastră – l-am liniştit, ceea

ce nu m-a împiedicat să-l anunţ că vreau să-mi arunc o privire prin locuinţa lui.

— Nicio problemă! Numai să-mi spuneţi când vreţi să veniţi... – şi-a dat el acordul, înseninat de promisiunea pe care i-o făcusem.

— Chiar acum – l-am anunţat, că doar nu era să-i acord un răgaz pentru a înlătura niscaiva urme incriminatorii, deşi nu prea vedeam ce aş fi putut găsi, de îndată ce victima fusese ucisă în altă parte.

— Bine, dar dacă plec acum cu dumneavoastră, se va afla totul... – a scâncit el, cu disperare.

— Este posibil ca un om cu experienţa dumneavoastră să nu găsească o justificare convingătoare pentru obţinerea unei învoiri de câteva ore? l-am persiflat, amuzat de spaima care-l încerca.

— ...Am să-i spun şefului că am fost martor la un accident de circulaţie şi că trebuie să vă însoţesc la poliţie ca să dau o declaraţie! a exclamat el, tot atât de bucuros ca şi Arhimede când a strigat „Evrika!”.

L-am aprobat, spunându-mi că i s-ar putea aduce multe critici, dar nu şi pe aceea că n-ar fi avut imaginaţie.

*

* *

După terminarea percheziţiei care, aşa cum mă şi aşteptasem, nu-mi era de niciun folos, mi-am spus că n-ar strica dacă aş mai cerceta o pistă. În consecinţă, m-am urcat în maşina de serviciu şi i-am spus şoferului să mă ducă la trustul unde lucrase victima.

Sosind la destinaţie, am văzut un şuvoi de femei şi bărbaţi ieşind pe poarta întreprinderii. Privindu-mi ceasul, am priceput că, la fel ca vestiţii jandarmi din operetele lui Offenbach, am ajuns prea târziu. Cu toate acestea, deşi era evident că programul de lucru se sfârşise, m-am decis să-mi încerc totuşi norocul.

Cu toate că ştiam că nu e bine să mergi împotriva curentului, m-am strecurat binişor printre funcţionarii care plecau, până am ajuns la portar. Apoi, înarmat cu

explicaţiile primite de la cerber, am urcat la etajul întâi şi am căutat uşa pe care trebuia să scrie „Serviciul vânzări”. Iar când am găsit-o, am intrat într-o încăpere cu câteva birouri, goală, ca după o bătălie fără supravieţuitori. N-a trebuit să apelez la întreaga mea perspicacitate pentru a stabili că, după cum mă temusem, n-am nimerit momentul cel mai potrivit pentru a obţine relaţiile pe care le doream. Aşa că m-am resemnat cu gândul că n-o fi foc dacă mai trec şi a doua zi pe aici.

Însă tocmai când mă decisesem să fac stânga împrejur, am auzit o melodie de jazz. Şi cum sunetele se strecurau prin uşa ce stătea întredeschisă la celălalt capăt al încăperii, curios, m-am apropiat de ea şi am deschis-o. Astfel mi-au apărut în faţa ochilor două femei. Una, mai vârstnică, stătea în picioare şi se străduia să îndese un pachet într-o sacoşă de plastic. Cealaltă, o tânără drăguţă şi cu părul roşu, era instalată dindărătul biroului pe care se afla radioul cu tranzistori, care emitea muzica sincopată ce-mi atrăsese atenţia şi tricota cu multă aplicaţie.

Prima femeie, satisfăcută că reuşise să-şi vâre pachetul în pungă, s-a întors spre uşă, grăbită să părăsească încăperea.

— Ce doriţi? s-a răstit ea la mine, zărindu-mă în pragul uşii.

— O caut pe doamna Radu – am zis, fără nicio speranţă.

— Tanţa! Eşti căutată!... a aruncat ea peste umăr şi a ieşit pe lângă mine, zorită de parcă tocmai îşi adusese aminte că a uitat laptele pe foc.

— Programul de lucru cu publicul s-a terminat! m-a avertizat roşcata, ridicându-şi pentru o clipă ochii de la andrele. Veniţi mâine... – a mai zis, iar pentru a mă ajuta să înţeleg că am fost concediat în mod irevocabil şi-a coborât din nou ochii spre lână pe care o tricota

— Îmi pare rău că trebuie să vă deranjez, dar...

— Vă rog să nu insistaţi! m-a întrerupt cu nervozitate, fără să-mi mai acorde nici măcar o privire.

— Totuşi, va trebui să discutăm! am continuat eu, în

ciuda recomandării ce mi-o făcuse, spunându-i în continuare cine sunt şi pentru ce am venit la ea.

Brusc, jocul andrelelor ei s-a întrerupt şi m-a onorat din nou cu privirea.

— Vreau să vă rog să-mi daţi nişte relaţii despre Camelia Voicu – am informat-o.

— Ah! Chiar e adevărat zvonul care circulă pe la noi?

Eu am dat din cap a confirmare, iar ea, realizând că am rămas în picioare, m-a invitat să iau loc.

— Da' ce i-o fi venit să se sinucidă? a zis, compătimitoare, după ce mi-am tras un scaun în faţa biroului ei.

— Nu s-a sinucis. A fost omorâtă – am corectat-o, în timp ce-i supravegheam reacţia.

— ...Nu se poate a tresărit ea, înspăimântată. Şi cine a făcut asta? a vrut ea să ştie, chiar în clipa în care muzica de Jazz s-a oprit şi o voce feminină a început să anunţe ceva.

— După modul cum v-aţi exteriorizat, s-ar părea că aţi ţinut mult la Camelia – am remarcat.

— Bineînţeles! Am fost prietene bune... Ba am locuit chiar şi în aceeaşi cameră...

— Acesta este şi motivul pentru care am vrut să stăm de vorbă – i-am întrerupt tirada. Întrucât aţi fost atât de apropiate, înseamnă că ştiţi şi cine ar fi avut interesul să-i ia viaţa.

— Nu, aşa ceva nu ştiu... – s-a grăbit ea să reculeze.

— Dar despre faptul că ar fi fost în duşmănie cu cineva, ce ştiţi?

— Nu ştiu nimic... Fiindcă eu nu mai stau de mult cu ea... Şi vă daţi seama că într-o astfel de situaţie, n-am de unde să ştiu cu cine s-a certat... – a ridicat ea din umeri, cu nevinovăţie.

— Apropo... De ce nu mai locuiţi împreună? m-am decis eu să-i stăvilesc ipocrizia.

— Pentru că odaia în care stăteam era prea mică pentru două persoane – mi-a explicat ea, cu promptitudine.

— De ce-mi ascundeţi adevărul? am întrebat-o dojenitor, în timp ce spicheriţa de la radio şi-a luat tălpăşiţa pentru a face loc unui tip.

— Nu înţeleg... – mi-a răspuns ea, ofensată.

— Doamna Radu, ca să nu ne pierdem vremea vă atrag atenţia că sunt la curent cu motivele care v-au obligat să vă mutaţi! am avertizat-o, făcând un gest de nerăbdare. În consecinţă, vă rog să-mi vorbiţi despre adevăratele relaţii pe care le-aţi avut cu Camelia Voicu! Relaţii care nu au fost atât de cordiale cum aţi încercat să susţineţi!

Înroşindu-se, şi-a coborât ochii spre andrelele pe care le ţinea în poale şi, părând că a uitat de mine, s-a reapucat să tricoteze, iar vocea de la radio a început să dea sfaturi despre posibilitatea prevenirii bolilor aparatului digestiv.

— Aveţi dreptate... – s-a decis ea să-mi vorbească, chiar în clipă când intenţionam să-i amintesc că mă aflam în faţa ei, din cu totul alte motive, decât pentru a-i admira măiestria cu care ştie să facă un pulover. Numai la început ne-am înţeles bine. Deşi, dacă stau să mă gândesc, chiar din primul moment a demonstrat că e lipsită de scrupule...

— Vă rog să fiţi mai explicită – i-am cerut, văzând că se tot lălăie.

— ...La început stăteam în gazdă la un particular şi plăteam o chirie prea mare pentru posibilităţile mele. Aşa că am rugat sindicatul să-mi repartizeze o locuinţă. Şi, am aşteptat... Ei bine, cererea mea era aprobată de vreo trei săptămâni, iar eu am aflat asta cu totul întâmplător, deşi Camelia ştia că mi se repartizase o cameră în comun cu ea şi ne întâlneam în fiecare zi... Totuşi ea n-a scos un cuvânt! Ca şi cum i-ar fi aparţinut numai ei! Când am întrebat-o dacă aflasem bine, mi-a râs în nas şi mi-a răspuns că şi-a bătut cineva joc de mine, deoarece camera în care se mutase era numai pentru ea! A fost atât de convingătoare – a continuat, ridicându-şi ochii spre mine, ca şi cum ar fi vrut să mă ia drept martor la ce urma să spună —, încât am sfârşit prin a-i cere scuze. Însă, câteva zile mai târziu, când m-am dus la sindicat, pentru a vedea cum mi s-a

rezolvat cererea, am aflat chiar din gura preşedintelui că aş fi putut să mă mut de o lună de zile în căminul din strada Oraşului. Drept care m-am dus să vorbesc din nou cu Camelia, dar ea nici n-a stat să mă asculte, susţinând că locuinţa era în exclusivitate a ei! Ei, şi nu vă spun că am intrat în casă numai după ce au chemat-o la conducerea trustului şi au avertizat-o că, dacă nu mă primeşte în spaţiu, o vor evacua pe ea în douăzeci şi patru de ore. Eu am trecut însă cu vederea cele întâmplate, deşi numai în acest mod reuşisem să-mi dobândesc dreptul la locuinţă... – a zis, făcând o pauză pentru a-şi şterge câteva lacrimi, mai înainte de a relua: Am făcut totul pentru a convieţui cât mai bine... Cât am stat împreună, ne împrietenisem atât de tare încât am rămas trăsnită când am fost chemată lă sindicat şi anunţată să părăsesc locuinţa... din cauza imoralităţii mele... – a zis, începând să plângă de-a binelea.

— Cum s-a ajuns la concluzia aceasta? V-a reclamat cineva? am întrebat-o cu nevinovăţie, după ce-am lăsat-o să se mai liniştească.

— Da, m-a reclamat! Dar cine m-a reclamat? Culmea tupeului! Chiar prietena şi colega mea, Camelia Voicu! Tocmai ea, care a adus în casă jumătate din bărbaţii Clujului şi îi mai lua şi pe cei care veneau la mine!

— Chiar aşa? m-am mirat, cu adevărat surprins de afirmaţia auzită.

— Da! Chiar aşa! mi-a replicat, cu fermitate. N-a fost nicio noapte în care să nu aducă pe cineva!

— Şi dumneavoastră ce făceaţi, când ea primea astfel de vizite?

A ezitat o clipă, apoi mi-a răspuns cu nervozitate *î*

— Acelaşi lucru ca şi ea! Ne culcam cu toţii în acelaşi pat! Şi culmea culmilor, ea a avut tupeul s-o facă pe mironosiţa, acuzându-mă pe mine de imoralitate! a aruncat ea printre dinţi, cu ură.

— Dar de ce n-aţi încercat să explicaţi celor de la sindicat că acuzatoarea dumneavoastră era persoana cea mai puţin îndreptăţită să vă reclame?

— Eh! M-a luat prin surprindere şi la început n-am înţeles cine a făcut sesizarea. Apoi a fost prea târziu, deoarece fusesem deja obligată să mă mut. Ulterior, mi-am dat seama că oricum nu s-ar fi ţinut seama de argumentele mele, deoarece ea îmi pregătise o capcană fără ieşire. Chiar din momentul în care am început să locuim împreună... – a oftat ea, cu resemnare.

În timp ce ea îşi exprima amărăciunea, atenţia mi-a fost iar atrasă de vocea de la radio. Tocmai susţinea că principala cauză a apariţiei ulcerului gastro-duodenal o constituie mesele neregulate. Recomandarea mi-a încurajat stomacul să se revolte împotriva faptului că-l neglijasem toată ziua, prin nişte crampe cu un substrat fără echivoc. Drept care, iritat de imixtiunea tipului în treburile mele strict personale, m-am adresat interlocutorului:

— Vă supăraţi dacă închid radioul?

— Nu... Chiar vă rog... – a consimţit ea, fără să ştie că, prin acordul dat mi-a devenit aproape simpatică.

— La ce capcană v-aţi referit? am revenit la afirmaţia ei, după ce-am răsucit cu satisfacţie butonul aparatului

— Ştiţi, ea nu renunţase nicio clipă la ideea de a rămâne singură în cameră... Nici chiar după ce a fost silită să-mi acorde spaţiul care mi se cuvenea. Drept care, cu o premeditare diabolică, a început să-şi pregătească din timp o martoră care să poată susţine la momentul potrivit înscenarea pe care o punea la cale.

— Vă referiţi la vecina de apartament?

Suspinând a făcut un gest de confirmare.

— Vreţi să spuneţi că Lili Neamţu este o martoră mincinoasă?

— Nu, aşa ceva nu pot să afirm. Doamna Neamţu este o femeie serioasă... dar şi foarte naivă! Iar Camelia a ştiut să profite din plin de ea, plângându-i-se mereu că este nevoită să doarmă în bucătărie, din cauza bărbaţilor care mă frecventau pe mine... Ea, o sărmană neprihănită! Vă daţi seama cât era de machiavelică? Tocmai ea, care-i aducea

în casă, îndrăznea să pozeze într-o victimă inocentă a imoralităţii mele! Şi, cum doamna Neamţu nu ştia ce se petrecea în spatele uşii noastre, ce putea să facă? Decât s-o creadă pe ea... Ba mai mult, exasperată de chinurile la care o „supuneam” zilnic pe casta fetiţă, a sfârşit prin a o îndemna pe Camelia să mă reclame. Iar
Camelia, care o cultiva de multe luni spre aceasta concluzie, n-a mai zăbovit! Aşa că, vedeţi dumneavoastră, chiar dacă aş fi ştiut la momentul potrivit cine m-a reclamat, tot n-aş fi reuşit să conving pe nimeni că este la fel de vinovată ca şi mine... deoarece ea s-a îngrijit din timp să aibă o martoră care să-i susţină plăsmuirea... – şi-a încheiat ea povestirea, cu un aer de adâncă mâhnire.

Oricât de subiectivă ar fi fost interlocutoarea mea, era evident că ceva-ceva tot trebuia să fie adevărat în spusele ei. Dar misiunea mea nu urmărea să stabilească gradul de imoralitate a victimei, ci descoperirea celui care a ucis-o, aşa că am conchis că, din relatarea ce-o auzisem, reieşea suficient de clar că doamna Radu avea suficiente motive de a dori moartea Cameliei Voicu.

— Din informaţiile mele reiese că dumneavoastră v-aţi afirmat intenţia de a vă răzbuna pe ea. Este adevărat?

După o scurtă ezitare a confirmat:

— Mda... Dar câte nu spune omul la necaz? a fost rândul ei să mă întrebe, cu o logică fără cusur.

— Adesea omul mai şi face ce spune...

— Vă gândiţi cumva că eu...? a început ea să zică, pentru a-şi curma imediat întrebarea, speriată, dintr-o dată.

— Sunt obligat să iau în considerare şi o astfel de posibilitate – i-am răspuns, cu onestitate. Din acest motiv aş vrea să ştiu cum v-aţi petrecut timpul în noaptea de luni spre marţi.

— Eu ştiu... Staţi să vedem... – s-a încruntat ea, meditativ... Mda... Acum îmi amintesc!... La ora trei am plecat de la serviciu şi m-am dus după cumpărături... Am ajuns acasă spre seară, pentru că ştiţi şi dumneavoastră cât se stă la coadă şi cât de prost merg autobuzele... Apoi,

profitând de faptul că prietenul meu nu venise încă, m-am apucat să gătesc...

— Cum se numeşte prietenul dumneavoastră?

— Ionel Popa.

— Cu ce se ocupă?

— Cum?! Nu-l cunoaşteţi?! E antrenorul de box al clubului „Voinţa”! mi-a spus ea, mirându-se de ignoranţa mea.

— Când a sosit acasă? am întrebat-o, fără să mă jenez de faptul că nu cunosc toate notorietăţile oraşului.

— Imediat după nouă... seara... Apoi am mâncat ceva şi ne-am culcat... – a zis, în timp ce-şi arunca o privire spre ceasul de la mână.

— N-aţi ieşit de loc din casă alaltăieri noapte? A dat din cap că nu.

— Nici prietenul dumneavoastră?

— Nu. Unde să se ducă noaptea?

Cum putea să apară necesitatea verificării alibiului invocat, am rugat-o să-mi spună unde domiciliază în prezent. Iar după ce mi-am notat adresa pe care mi-a dictat-o, am trecut la ultima parte a interogatoriului.

— Acum vă rog să-mi vorbiţi despre bărbaţii care o frecventau pe Camelia Voicu, pe vremea când locuiaţi cu ea. Mai întâi aş vrea să ştiu cine erau.

Pe măsură ce îşi depăna amintirile şi eu notam nume după nume, am început să mă tem că m-am apucat să redactez o carte de telefon a abonaţilor din Cluj. Dar, spre şansa mea, când a ajuns pe la al treizecilea, s-a dat bătută, exclamând:

— Deocamdată numai de ăştia-mi aduc aminte!

— Şi ar putea să mai fie mulţi? am întrebat-o, realmente surprins.

— Cel puţin încă o dată pe atâta... Dacă-mi lăsaţi un răgaz, pot să vă dau şi alte nume... – mi-a propus ea.

— Într-adevăr, au fost cam mulţi... – am comentat, cu gândul la volumul de muncă ce mă aştepta.

— Vă rog să reţineţi că, cel puţin nouăzeci la sută din ei

au fost aduşi în casă de Camelia! a ţinut ea să precizeze, în chip de scuză.

— A avut relaţii mai strânse cu vreunul dintre aceştia? am întrebat-o, bătând cu degetul în notesul în care-mi consemnasem numele vizitatorilor, cu speranţa că aş putea reduce din numărul suspecţilor.

— Nu... Cel puţin în perioada în care am stat împreună... N-a avut nicio legătură mai îndelungată... Dar, mai acum vreo două luni, am aflat că era de mai mult timp cu un tip, cu care urma să se mărite... Dar eu nu ştiu cine putea fi...

Ea însă ştiam la cine se referă. Dar oare chiar ştiam? Se putea exclude posibilitatea că, în afara pistruiatului cu care deja discutasem, să nu mai fi existat şi un alt logodnic? m-am întrebat, constatând că nu de incertitudini m-aş putea plânge.

— Erau şi bărbaţi căsătoriţi printre persoanele care vă vizitau?

— Bineînţeles... – a admis ea. Arătându-se mirată că mai pot pune o astfel de întrebare.

— Şi au fost cazuri când au aflat şi nevestele lor? am zis, trezindu-mă că am fabricat o nouă categorie de persoane suspectabile, ca şi cum de aşa ceva duceam lipsă.

Mi-a răspuns că nu are cunoştinţă de astfel de cazuri. Ceea ce, desigur, nu era o dovadă suficient de convingătoare pentru a putea conchide că ultima mea variantă era complet lipsită de temei.

— Aveţi vreo întâlnire? am vrut să ştiu, văzând că-şi priveşte din nou ceasul şi tresare neliniştită.

— Da... Am o şedinţă la ora şase... De aceea em şi rămas în continuare la serviciu.

Constatând că au rămas numai şapte minute până la ora indicată, m-am ridicat de pe scaun.

— Din câte ştiţi, Camelia Voicu primea bani sau cadouri de la cei care o vizitau? am mai întrebat-o, apreciind că, datorită marelui trafic al persoanelor care o frecventau, ideea mea nu era tocmai deplasată.

— Nu! Categoric, nu! mi-a spus scuturându-şi capul cu

hotărâre. Iubea viaţa şi-i plăcea să fie curtată. Atât!...

— Când puteţi să-mi completaţi această listă – i-am spus arătându-i notesul.

— În două zile e târziu?

După ce-am asigurat-o de contrariu, am rugat-o să nu plece din localitate fără să mă anunţe. Apoi am părăsit biroul şi m-am îndreptat spre ieşirea fabricii.

Văzând că am o pauză, stomacul meu s-a grăbit să-mi ceară să-l invit la o friptură, în cel mai apropiat restaurant. Deşi ideea lui era foarte ispititoare, i-am răspuns că, întrucât afară se întunecase, trebuie să-şi mai pună pofta-n cui, deoarece eu voiam să mai fac o vizită la locul infracţiunii...

*

* *

— Vă ascult – mi-am îndemnat colaboratorii, în ziua următoare, de îndată ce ne-am instalat în jurul unei mese de lucru.

— După cum mi-aţi ordonat, m-am deplasat în satul în care s-a născut şi a locuit victima, cu scopul de-a afla ce-a făcut soţul acesteia în noaptea omorului – a început să raporteze Kálmán. Şi n-am avut nevoie de prea mult timp pentru a stabili că era străin de cauză. Bănuitul, ca să zic aşa, se află de trei săptămâni la Bucureşti, internat la spitalul Dr. Gh. Marinescu, pentru o cură de dezalcoolizare...

— Ar trebui verificat dacă nu s-a învoit cumva în ziua omorului – a sugerat Dinu Bogdan.

— Am şi telefonat la spital, chiar de la postul de poliţie din sat – i-a răspuns Jánoș, întorcând apoi capul spre mine: De asemenea n-a reieşit nimic interesant nici din discuţiile avute cu rudele şi vecinii victimei – a adăugat el, cu regret.

Cum n-aveam ce comenta, i-am cerut şi lui Bogdan să-şi prezinte raportul.

— Misiunea mea a avut ca obiect chestionarea locatarilor din cele două clădiri ale căminului. Din păcate, datorită faptului că ei lucrează în timpul zilei pe diferite

şantiere, n-am putut să contractez mai mult de şase oameni

— Şi ai scos ceva măcar? l-am întrebat.

— Aşa şi aşa... – a apreciat el. În primul rând am urmărit să aflu cine a fost ultima persoană care a intrat în clădire în noaptea de luni spre marţi. Şi asta am reuşit! Unul dintre locatari s-a înapoiat la cămin cam la o jumătate de oră după miezul nopţii şi, băut fiind, s-a apucat să înjure atât de tare încât şi-a trezit vecinii din dormitor. Supărarea lui era îndreptată împotriva celui care furase becul din hol, motiv pentru care n-a mai văzut pe unde merge şi s-a lovit cu capul de un zid.

— Perfect! Deci la ora aceea becul era deja slăbit din fasung! am remarcat.

— Şi mai ştim ceva! m-a anunţat Dinu cu satisfacţie. Doi muncitori, care s-au înapoiat la cămin împreună, m-au asigurat că becul mai lumina încă la unsprezece şi jumătate!

— E în regulă! Devine evident faptul că scufundarea holului în întuneric a constituit o acţiune premergătoare agresiunii – le-am atras eu atenţia. Altceva?

— O femeie, care stă în căminul alăturat, mi-a spus că, având o criză de astmă, s-a dus la fereastră în timpul nopţii, pentru a putea respira aer curat. Şi că, în timp ce o deschidea, a văzut pe cineva sărind gardul care desparte curtea interioară de strada Oraşului. Locul indicat de ea coincide cu punctul în care am găsit ridicată sârmă ghimpată.

— Asta înseamnă că l-a zărit pe asasin, după ce acesta dăduse drumul victimei pe partea cealaltă a străzii! am raţionat. Martora n-a putut aprecia ora?

— Nu. Adică, da! Dar în mod indirect. Spunea că, atunci când a deschis fereastra, a auzit şuieratul unui tren. Iar în urma verificării făcute la gară, a reieşit că nu putea fi vorba decât de personalul de la Sibiu, care soseşte la zero şi unsprezece minute.

— Bravo! l-am felicitat. Cum l-a descris martora pe

individul care escalada gardul?

— Din păcate, în niciun fel. Era prea întuneric, aşa că ea n-a zărit decât o umbră, o siluetă. Şi, cum o durea pieptul, s-a grăbit că se întoarcă în pat, gândindu-se că vreun beţiv îşi scurta drumul, sărind peste gard – mi-a răspuns Bogdan.

— Deci, cam asta-i tot ce-ai aflat...

— ...Ar mai fi ceva... – a insistat el. Unul dintre cei doi muncitori care au remarcat că holul era luminat la ora unsprezece şi jumătate, susţine că ar fi văzut un bărbat ieşind din cămin! Şi că acest bărbat, văzându-i, s-ar fi îndepărtat în grabă, încercând să-i evite.

— Ţi-a furnizat semnalmentele?

— Nu a reţinut decât că necunoscutul purta un fâş, de culoare închisă. Iar însoţitorul său n-a observat nimic – şi-a încheiat el raportul, printr-o ridicare din umeri.

— Bine. Acum am să vă comunic şi eu ce-am făcut... – le-am zis colaboratorilor mei, începând să le povestesc ce-a rezultat din discuţiile purtate cu logodnicul victimei şi cu fosta ei colegă de cameră.

— Se pare că n-a prea fost uşă de biserica – a constatat János dezaprobator, când mi-am terminat relatarea.

— Se întâmplă ca în viaţa unui om să mai apară şi un moment de dezorientare, când începe să-şi bată joc cu toată furia de propria lui persoană... Iar apoi, dând peste un seamăn de care se îndrăgosteşte, să se potolească ca prin minune – am filosofat eu. Şi s-ar părea că într-o astfel de situaţie, de liniştire, se afla victima din momentul în care l-a cunoscut pe aşa-zisul ei logodnic şi până am găsit-o noi în Someş. De aceea eu înclin să cred că asasinul ar putea fi un partener mai vechi, exasperat de refuzurile primite în ultimele luni, adică de când aceasta s-a cuminţit, sperând să-şi întemeieze un cămin. Prin urmare, va trebui să ne concentrăm atenţia asupra indivizilor cu care a avut de-a face în trecut... – le-am spus, deschizându-mi notesul şi arătându-le lista dictată de Tanţa Radu.

— Doamne fereşte! Chiar atât de mulţi? s-a îngrozit

Kálmán.

— Nu trebuie să te sperii! l-am încurajat, în glumă. Pentru că ceea ce vezi nu-i decât un mizilic! Restul urmează... – am zis, cu gândul la angajamentul fostei colege de cameră a victimei.

— Ei asta-i bună! a exclamat Jánoș înveselit, după ce a aruncat o privire asupra însemnărilor mele. Pe majoritatea dintre ei îi cunosc... Sunt boxeri, luptători şi, mai ales, fotbalişti fruntaşi ai oraşului nostru... Cu antrenorii lor cu tot!

— Asta înseamnă că vom avea şi satisfacţia de a cunoaşte mai îndeaproape personalităţile urbei – am făcut eu haz de necaz.

— Consideraţi că femeia care a locuit un timp cu victima, şi care avea motive atât de puternice s-o urască, poate fi exclusă din cercul bănuiţilor? m-a consultat Bogdan.

— Mă, Sucă! Fii băiat deştept! a intervenit Kálmán. Ce, tu îţi imaginezi că putea o altă femeie să o doboare pe Camelia Voicu şi apoi s-o care în spate atâţia zeci de metri?

— Deşi numai un bărbat putea presta o astfel de activitate, nu văd de ce n-am putea admite că acesta a fost determinat să suprime victima la instigarea unei femei – i-am avertizat, intervenind în discuţia lor. Mai cu seamă că fosta colegă de cameră a victimei şi-a şi manifestat o astfel de intenţie. Prin urmare, nu ne putem permite să trecem cu uşurinţă peste o astfel de bănuială. De aceea, va trebui să verificăm, în primul rând, ce-a făcut concubinul ei în noaptea crimei. Iar dacă nu vor apare motive pentru suspectarea acestuia, va trebui să aflăm dacă ea nu întreţine relaţii şi cu alţi bărbaţi. Şi această sarcină îţi revine dumitale, Sucă – l-am anunţat pe Dinu Bogdan, amuzat de apelativul pe care-l folosise colegul lui.

— N-ar fi mai bine dacă i-aţi da această misiune lui Jánoș? Ştiţi, eu şi aşa sunt ocupat până peste cap cu verificarea muncitorilor din dormitoarele comune – s-a

plâns el, rugător.

— Nu face nimic. Îţi vei organiza timpul în aşa fel încât să te poţi ocupa de ambele variante, în paralel. În ceea ce-l priveşte pe Jánoş, fii liniştit! Voi avea eu grijă să nu şomeze! i-am replicat, cu suficientă fermitate, pentru a-l putea face să înţeleagă că ordinele nu se discută.

— Domnule căpitan – a zis Kálmán, zâmbindu-mi recunoscător că-i pusesem colegul la punct – ce facem cu logodnicul? Apreciaţi că e „curat”, deşi este ultima persoană care a văzut-o în viaţă pe victimă?

— Da. Cred că există destule motive pentru a nu ne mai pierde vremea cu el – am zis eu, convins. Mai întâi, este prea afemeiat şi uşuratic, pentru a avea sentimentele necesare comiterii unui omor din ură sau gelozie...

— Iertaţi-mi îndrăzneala... – m-a întrerupt el, cu timiditate.

— Te ascult – l-am încurajat eu.

— Oare comiterea unui omor reprezintă altceva decât un act de uşurinţă din partea făptuitorului?

— Mda, cam ai dreptate – am cedat, dându-mi seama că aprecierea mea era într-adevăr subiectivă. Dar, în afară de faptul că tipologia indivizilor din categoria lui nu pot avea mobil pentru o crimă pasională, mai sunt şi alte elemente care pledează pentru nevinovăţia lui. Dacă el este autorul omorului, ar fi avut ocazia s-o arunce în râu dintr-un loc mai propice. Pentru că traseul pe care trebuia să-l parcurgă cu victima – dacă ar fi însoţit-o până la ea acasă! – îl obliga să treacă peste unul din podurile Someşului. Iar în această situaţie n-ar mai fi avut niciun rost s-o conducă până în holul căminului, s-o ucidă acolo şi abia apoi s-o care în spate, înapoi până la râul pe care abia îl traversase...

— Dar dacă s-au luat la ceartă după ce-au trecut peste pod? Mai exact, de ce n-am admite că disputa lor s-a declanşat în uşa apartamentului ei? în acest mod se poate explica de ce a ratat un moment mai potrivit – a insistat Jánoș, cu un raţionament indiscutabil.

— S-ar putea să fie plauzibilă şi ipoteza că între părţi a apărut în mod intempestiv o altercaţie, care s-a finalizat prin omorul comis în faţa uşii victimei. Dar numai cu condiţia s-o discutăm ca atare, adică izolat de împrejurarea concretă în care s-a comis agresiunea! l-am avertizat, ajungând astfel la principalul element care, din punctul meu de vedere, determina disculparea subiectului. Mai precis, mă refer la faptul că holul căminului a fost scufundat în întuneric, cu puţin înainte de făptuirea omuciderii. Admiţi ca verosimil faptul că becul de la locul crimei s-ar fi putut deşuruba singur, ca urmare a unei simple coincidenţe? Taman în intervalul de timp în care victima a fost suprimată? l-am consultat.

— Ar fi absurd să ne închipuim că este vorba de un joc al întâmplării! a intervenit Dinu Bogdan, văzând că Jánoș a căzut pe gânduri. Este mai mult decât evident că holul a fost scufundat în întuneric de autor, ca o măsură de precauţie pentru cazul în care ar fi fost surprins de vreun locatar întârziat în timp ce transporta cadavrul.

— Aşa este! l-am aprobat eu. Numai că şi această supoziţie generează imediat două întrebări: unu – când anume a dezafectat autorul omorului becul? şi doi – ar fi fost posibil ca el să fi recurs la această manoperă în momentul în care a intrat cu femeia în hol, după ce i-a cerut un răgaz pentru a răsuci becul?

— Asta în niciun caz! a sărit iar Bogdan. Stingerea luminii a reprezentat un act premergător atacului, deci, este evident că becul nu a putut fi deşurubat decât înainte de venirea victimei.

— Cam aşa văd şi eu lucrurile – am confirmat. Şi, odată ce-am ajuns la această concluzie, este normal să-l scoatem din cauză pe logodnicul Cameliei Voicu, deoarece el nu putea să conducă victima spre casă şi, simultan, să se afle şi în holul căminului. Deci, autorul omorului ar putea fi oricine, mai puţin logodnicul de care discutăm – am conchis.

— Mai am totuşi o nelămurire, domnule căpitan... – s-a

decis şi Kálmán să vorbească. Dacă holul era în beznă, cum a reuşit agresorul să vadă unde-şi plasează loviturile? m-a întrebat el, dovedind astfel că are o minte ascuţită.

— Mi-am pus şi eu această întrebare – i-am zâmbit cu simpatie. Şi, pentru asta, am trecut ieri seară pe la cămin unde am procedat la un experiment pe cât de simplu, pe atât de edificator. Am răsucit întrerupătorul becului şi am constatat că prin fereastra de la capătul culoarului pătrunde suficientă lumină pentru ca ucigaşul să fi avut condiţiile necesare răpunerii victimei sale. Mai sunt şi alte întrebări? am zis, privindu-mi pe rând colaboratorii.

Cum ambii mi-au răspuns prin gesturi de negaţie, m-am decis să închei consfătuirea:

— Acum, după ce ne-am mai lămurit niţel, e cazul să ne apucăm de treabă! Jánoș, vii cu mine, iar dumneata, Dinule, te vei ocupa de alibiul concubinului Tanţei Radu, după cum am discutat şi, în paralel, vei continua acţiunea de audiere a locatarilor căminului.

— Nici în ruptul capului nu pot să pricep de ce a trebuit s-o despoaie pe femeie... – şi-a mărturisit Jánoș preocuparea, în timp ce ne îmbrăcam.

— Nici eu... – am recunoscut. Şi într-adevăr, ASTA-I O TREABA A NAIBII DE BIZARA... – am completat, în timp ce mă îndreptam spre uşă.

UNDE-I CARACTERISTICA TÂLHĂRIEI, DACĂ NU LIPSEŞTE NIMIC?

Priveam apatic defilarea străzilor cartierului Iris, prin faţa parbrizului maşinii de serviciu. Venisem pentru un schimb de experienţă, ce trebuia să dureze câteva zile şi se scurseseră mai bine de trei săptămâni de când mă aflam în Cluj, fără a putea afirma că m-am apropiat de soluţionarea cazului Camelia Voicu. Tot ce reuşisem să fac în acest interval de timp s-a rezumat la o reducere substanţială a listei persoanelor suspecte. În mod succesiv, i-am eliminat pe fosta colegă de cameră şi pe vecinii de cămin ai victimei, apoi, în paralel, am verificat trei sferturi din bărbaţii cu care aceasta avusese de-a face. Iar acum, privind pe fereastră, mă întrebam descurajat ce se va întâmpla dacă voi ajunge la concluzia că autorul nu se găseşte nici printre cei care-mi mai rămăseseră de chestionat. În această situaţie ar fi trebuit să trag concluzia că ori nu reuşisem să cuprind în cercul bănuiţilor toate persoanele care ar fi avut motiv să comită omorul, ori, deşi o făcusem, am alunecat pe lângă autor…

— Domnule căpitan, ne aflăm în imediata apropiere a străzii Lucaciu – m-a anunţat Jánoș, de pe bancheta din spate.

— Strada Lucaciu?! Şi ce-i cu asta? am încercat să-l înţeleg, deşteptat din sumbrele mele gânduri.

— Păi, n-aţi auzit? s-a mirat el, arătând cu mâna spre radio-telefon. Dispeceratul a cerut prin staţie ca echipajul cel mai apropiat de această zonă să se deplaseze la un eveniment care a avut loc…

— Bine, anunţă că ne îndreptăm spre locul indicat şi-i vom informa asupra constatărilor – am decis, cu indiferenţă… în timp ce-mi spuneam că evenimentele

specifice orei trei după-amiaza sunt cele generate de colocatarii care se întorc obosiţi de la muncă şi se iau la ceartă pentru că se incomodează în bucătăriile comune.

În timp ce Kálmán s-a întins peste mine şi a manevrat staţia pentru a intra în legătură cu dispeceratul, şoferul a virat de două ori la stânga şi a intrat pe o stradă îngustă, delimitată de case scunde şi cu aspect modest. După încă vreo sută de metri, maşina a oprit pe partea stângă. Am coborât şi am văzul un gard din beton şi plasă de sârmă, iar în spatele acestuia o clădire în construcţie, fără ferestre şi acoperită cu ţiglă. În dreapta ei se află poarta şi, în continuare, o curte îngustă, în lungul căreia câteva grupuri de cetăţeni discutau cu aprindere.

Orientându-mă după direcţia în care priveau, am intrat şi, strecurându-mă printre ei, am pornit în slalom către fundul curţii. După ce-am trecut de clădirea neterminată, am văzut în continuare alta, veche, iar câţiva metri mai departe, un gard de stinghii trasa fundul curţii.

Cum grosul cetăţenilor era masat în faţa uşii, mi-am făcut loc printre ei şi, trecându-i pragul, am ajuns într-o încăpere în care se aflau câteva persoane; una îmbrăcată mai sumar ca alta. Stăteau cu spatele la mine şi priveau tăcuţi spre peretele din dreapta, Auzind vaiete de femeie, am avansat în direcţia spre care priveau curioşii. Ajungând în primul rând, am văzut, culcată pe un divan, o adolescentă... Era acoperită până la bărbie cu o plapumă, iar lângă ea, stând în genunchi, pe podea, o femeie bocea în surdină. Dintr-o singură privire am remarcat petele brune de pe plapumă, capul năclăit de sânge al fetei şi faptul că, în ciuda unei paliditătţi pronunţate, părea că mai respiră.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat fără adresă.

— Călcară hoţii p-acilea... Şi omorâră fătuca când numa’ ia fu acas’... Şi amu’ plânge mumă-sa – mi-a explicat cineva din spate.

— Aţi chemat Salvarea? am întrebat, fără să întorc capul.

Constatând că nu-mi răspunde nimeni, i-am cerut lui Jánoș să consemneze numele celor prezenţi şi să-i scoată din încăpere, apoi am ieşit în pas alergător în curte.

Năvălind în maşina de serviciu, am cerut prin staţie să mi se trimită de urgenţă o ambulanţă şi o echipă de criminalistică.

Când am revenit în casă, l-am găsit pe Kálmán notând numele ultimelor două persoane care se mai aflau acolo.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat-o pe femeia care continua să jelească lângă dormează.

— Nem tudok... románul...[1] mi-a zis, ridicând spre mine doi ochi înroşiţi de plâns.

Jánoș, care între timp reuşise să evacueze şi ultimii curioşi, a închis uşa şi s-a apropiat de noi.

— Nu ştie româneşte. Cum ne descurcăm? l-am întrebat, neajutorat.

M-a liniştit cu un gest şi i s-a adresat femeii:

Ön a kislány édesanya? Mesélyen el mindent ahogy történt![2]

— ...Mikor hazajöttem... az ajtó zárva volt és a kulcs nem volt a helyén... Azt hittem hogy leesett áegyeláltam egy székre hogy benezék a konyhába... Akkor éreztem hogy nagyon meleg von és azután... a kislányom a konyhában aludt... De mit keres ott? Hiszen az ágya a másik szobában van, gondoltam... Nagyon megijedtem... [3] Kiáltottam neki hogy nyissa ki és akkor láttam a vért a linoleumon. Elkezdtem rángatni az ajtót, az ablakot, kiáltotam... de semmi! Aztán leszaladtam az ujlakósig egy jeszitövasert... hogy kinyissam az ablakot... A kislányom el volt ájulva és a feje téle volt vérel... Aztán... elszaladtam segitsegért... a

---

1 – Nu ...ştiu româneşte...

2 – Sunteţi mama fetei ? Povestiţi-mi cse s-a întâmplat !

3 – ... Când am sosit acasă... uşa era încuiată şi cheia nu era la locul ei... Am crezut că a căzut şi m-am urcat pe un scaun ca să mă uit în bucătărie după ea... Atunci am simţit că era foarte cald şi apoi... fata mea dormea în bucătărie... Dar ce căuta acolo ?... Doar patul ei era în cealaltă cameră, m-am gândit eu... M-am speriat tare rău...

szoinszéokhoz...[4]

— Auzindu-se un scârțâit de uşă, Jánoș şi-a întrerupt traducerea şi a privit peste umărul meu. Am făcut şi eu la fel şi am văzut intrând o femeie îmbrăcată într-un halat alb.

— Sunt de la Salvare. Unde-i pacienta? ne-a întrebat ea.

I-am făcut semn să avanseze şi i-am arătat dormeza.

S-a aplecat asupra victimei, i-a examinat câteva clipe capul şi apoi a strigat revoltată:

— Doamne fereşte! Dar cine a putut să lovească cu atâta bestialitate un copil? Părinţii?

— Nu ştim încă. Se pare că este vorba de un răufăcător. E grav? am întrebat-o.

— Ce mă mai întrebaţi? Nu se vede?

— Are şanse să scape?

— Numai dacă cineva de neurologie poate să facă o minune! Copilul are fracturi craniene. Vă daţi seama ce înseamnă asta? m-a chestionat ea, cu vocea ridicată, enervată de ce văzuse. Apoi, fără a-mi mai aştepta răspunsul, s-a întors şi a făcut un gest zorit de chemare spre cei doi brancardieri care o priveau din uşă.

După ce doctoriţa a înlăturat plapuma, am văzut că fetiţa era îmbrăcată numai cu chiloţi şi furou. În momentul în care a fost ridicată de pe pat şi instalată pe targa, mama copilului a început să ţipe şi să-şi lovească cu pumnii capul.

— E mama ei? m-a întrebat doctoriţa, impresionată de disperarea femeii.

— N-ar strica dacă i-aţi da un calmant şi aţi lăsa-o să-şi însoţească copilul – i-am propus, după ce, în prealabil, îi răspunsesem printr-un gest de confirmare.

În timp ce doctoriţa îi înmâna un comprimat, Jánoș i-a

---

4 am strigat-o să-mi descuie şi atunci am văzut sânge pe linoleum... Am început să trag de uşă, de fereastră, am ţipat... dar nimic ! Apoi am fugit la casa cea nouă şi am luat o daltă... ca să forţez fereastra... Fata mea era leşinată şi cu capul plin de sânge... Apoi... am fugit după ajutor... la vecini...

adus un pahar cu apă şi i-a spus ceva care parcă a mai liniştit-o. Probabil că a anunţat-o că va putea merge împreună cu fiica ei la spital.

Câteva minute mai târziu, după ce-am rămas numai cu Kálmán, am început să-mi arunc ochii prin încăpere. În mijloc, o masă şi patru taburete, acoperite cu un material roşu, de plastic. În dreapta uşii prin care se intra direct din curte, era o fereastră. În faţa mea, lângă perete o maşină de gătit cu lemne, o maşină de spălat şi un dulap de bucătărie. Lângă peretele din dreapta, dormeza pe care zăcuse victima. În stânga, o maşină de cusut şi o uşă deschisă. Deoarece dârele de sânge se continuau şi pe pragul acesteia, m-am apropiat şi am privit şi interiorul acestei camere. Astfel ochii mei au înregistrat: o fereastră, acoperită cu hârtie albastră, o canapea, mai încolo o altă canapea, cu aşternutul nestrâns şi patul pătat de sânge; în continuare, un şifonier cu două uşi şi o vitrina de sufragerie. Pe când mă uitam la mocheta bej aşternută pe duşumea, încercând să stabilesc, după dârele de sânge care o marcau, locul de unde începuse agresiunea, am auzit deschizându-se uşa de la intrarea în bucătărie.

L-am văzut pe Jánoș ieşind din dormitor şi, aproape imediat, a revenit cu un tânăr blond, cu alură de sportiv, care privea buimăcit, când la sângele de pe jos, când la mine.

— Ce s-a întâmplat? a reuşit el să îngăime.

— Cum vă numiţi? l-am întrebat, pentru a mă asigura că am de-a face cu un membru al familiei.

— Zoltan… Lupas… Dar dumneavoastră cine sunteţi? mi-a întors-o el, cu nervozitate.

De îndată ce i-am răspuns, a vrut să ştie de ce era atâta harababură în casă.

I-am făcut pe plac şi i-am povestit în câteva cuvinte ce găsisem la venirea noastră în casă.

— Şi soră-mea ce face? E grav rănită? m-a întrebat el, îngrozit.

— Cred că nu… – m-am arătat eu optimist, pentru a

încerca să-i liniştesc, tocmai când, din bucătărie, s-a auzit din nou zgomot de paşi.

Am întors capul şi am văzut doi subofiţeri cu truse criminalistice. Le-am arătat cu un gest circular bucătăria, iar după ce au dat din cap pentru a mă asigura că au înţeles ce au de făcut, am revenit în dormitor.

Am ajuns tocmai când Jánoș îi explica tânărului că mama şi sora lui se afla la Clinica de neurochirurgie.

— Mă duc şi eu acolo.. – s-a decis el, răsucindu-se năvalnic pe un picior şi întorcându-ne spatele.

Cum însă eu chiar atunci treceam pragul uşii, a fost nevoit să-şi curme elanul la două palme de pieptul meu.

— Întrucât nu ai nicio şansă s-o vezi pe sora dumitale mai înainte ca medicii s-o pună în afara oricărui pericol, te-aş ruga să mai rămâi ca să lămurim câteva aspecte – i-am propus.

La început am avut impresia că, în impetuozitatea lui a fost gata să mă dea la o parte din calea sa, apoi l-am văzut oscilând a nehotărâre.

— Şi dacă deocamdată tot nu poţi să faci nimic pentru ea, mai bine ne-ai ajuta să-l descoperim pe individul care a atacat-o – am adăugat, din dorinţa de a-i înlătura ezitarea.

— ...Bine... Vă stau la dispoziţie... – a cedat el, resemnat.

— Din cine se compunea familia voastră?

— Tata, mama, Ilonka şi... eu.

— Mai locuieşte cineva aici?

— Nu. Numai noi.

— Clădirea neterminată, de la stradă, a cui este?

— A noastră şi ne-o construim singuri...

— Unde este acum tatăl dumitale?

Şi-a privit ceasul de la mână şi am avut impresia că întrebarea mea i-a displăcut.

— Păi... e la serviciu... – a răspuns el, evaziv.

— Cu ce se ocupă ?

— E tâmplar... la fabrica de mobilă...

— Lucrează în schimbul doi ?

— Nu, dar dacă n-a venit până acum... înseamnă că a

mai avut ceva de făcut pe acolo... Poate vreo ședința...

— Mama cu ce se ocupă ?

— E tehniciană la fabrica „Clujana”.

— Sora este elevă ?

A dat din cap a confirmare.

— Şi dumneata ?

— Sunt lăcătuș la atelierele C.F.R.

— Când se duce la şcoală sora dumitale ?

— Dimineaţa.

— La ce oră pleacă, de obicei, familia dumitale la serviciu ?

— Tata, la cinci... mama, pe la cinci şi jumătate... eu, la şase... iar Ilonka, mai târziu, la opt fără zece...

— Astăzi s-a plecat după acelaşi program?

— Sigur!

— Cum dumneata eşti ultimul care ai ieşit astăzi din casă, te rog să-mi spui ce făcea sora dumitale în acel moment.

— ... Dormea... Adică, nu ! Înainte de a pleca am constatat că nu găsesc o scrisoare pe care o primisem de la cineva, de la Satu – Mare, unde am participat în urmă cu două zile la un concurs de ciclism. Şi, cum trebuia s-o dau încă de ieri unui coleg de club, dacă n-aș fi uitat-o acasă, am sculat-o pe Ilonka şi am întrebat-o dacă n-are vreo idee pe unde ar putea fi. Ea mi-a spus că a găsit-o pe jos şi a băgat-o într-o carte de școală de-a ei... După ce-am luat-o de unde mi-a spus, i-am zis să se culce la loc şi am plecat, stingând lumina...

— Când ai ieșit, ai lăsat uşa descuiată ?

— La noi in casă este stabilit că, ultimul care pleacă să încuie şi uşa şi poarta. Aşa am făcut şi astăzi... doar că poarta n-am mai încuiat-o pentru că știam că trebuia să vină lăptarul care ne lăsa lângă gard două sticle de lapte...

— La ce oră vine lăptarul ?

— Între șase si șase jumătate.

— Eşti convins că ai încuiat şi astăzi dimineață uşa de la bucătărie? am insistat, încercând să-mi imaginez cum a

pătruns agresorul în casă.

— Bineînţeles! mi-a răspuns tânărul, cu fermitate. După ce-am încuiat, am agăţat cheia la loc, pe cuiul din spatele uşii.

— Arată-mi, te rog, unde ai pus-o – i-am cerut.

Am intrat în bucătărie şi m-a condus până la uşa care dădea spre curte. Mi-a arătat un cui bătut în partea dinăuntru, apoi şi-a îndreptat degetul spre cele patru ferestruici montate în partea superioară. Trei dintre ele erau asigurate prin zăvoare închise, iar cea din dreapta era întredeschisă.

— După ce-am încuiat, am pus cheia pe cuiul din spatele ferestrei
şi am închis-o la loc, trăgând-o cu mâna de ramă – mi-a explicat el,în timp ce-mi făcea demonstraţia respectivă.

– Cine mai cunoştea acest mod de încuiere ? l-am întrebat în timp ce, văzând că pe linoleum nu era nici o cheie căzută, m-am aplecat să privesc închizătoarea ușii.

Era o broască aplicată pe dinăuntru, de un tip rudimentar, fără verturi, care putea fi descuiată, chiar şi cu o bucată de sârmă. Acum era desprinsă de uşă şi se ținea într-un holz-şurub. Zărind în apropiere o daltă din oțel, am ridicat-o şi am examinat-o. Am văzut
mai multe dungi roșcate, de aceeași culoare cu vopseaua broaștei, ceea ce mi-a permis să aflu cum fusese forțată deschiderea uşii de către mama fetiței. Dar pe mine mă interesa mai mult cum pătrunsese în casă infractorul sau infractorii, aşa că am ridicat capul spre criminaliști. Ambii lipeau hârtie adezivă pe acolo pe unde-şi închipuiau că ar putea găsi amprentele răufăcătorilor. I-am făcut semn unia dintre ei să se apropie.

— Aş vrea să-mi spui dacă broasca a fost descuiată cu altceva decât cu cheia ei – i-am cerut, şi în timp ce el a început s-o privească cu o lupă, m-am întors spre fratele victimei: Cine ai spus că mai ştia unde ţineaţi cheia?

— Nu ştiu... N-am nicio idee... – a săltat el, din umeri.

— Venea multă lume pe la voi? l-am luat altfel, fiind

convinşi că toţi cei care au intrat în această casă au putut vedea, mai ales la plecare, cuiul de care era atârnată cheia.

Mi-a vorbit de cinci familii care locuiau în vecinătate.

— Dar prieteni de-ai tăi, n-au fost pe aici?

— Ba da... Câţiva colegi de la club...

— Dă-mi, te rog. Numele şi adresa lor.

Pe când Jánoș îşi consemna datele ce i se dictau, mi s-a adresat criminalistul:

— Se văd nişte zgârieturi care ar putea să fi fost provocate de un şperaclu. Numai că, pentru mai multă siguranţă, n-ar strica să fie expertizată şi de laborator.

— Domnule căpitan – a intervenit celălalt criminalist, care, între timp, continuase să cerceteze, stând în patru labe pe linoleum – tocmai am găsit sub masă chestia asta... – a zis, ridicând deasupra capului un şperaclu din sârmă.

M-am dus să i-l iau şi l-am întrebat pe tânăr:

— E al vostru ?

L-a privit şi, apoi a clătinat din cap.

— Este prima oară când îl văd. Dar, mai bine, întrebaţi-l pe tata, fiindcă el are multe scule. Amintindu-mi de relatarea tânărului cu privire la faptul că lăsase poarta deschisă pentru lăptar, mi-am aruncat privirea spre maşina de gătit, căutând cu ochii vreo sticlă sau vreo cratiță cu lapte.

Am ieşit şi în curte, dar n-am găsit ceea ce căutam. Abia când m-am întors, pentru a intra în bucătărie, am zărit, lipite de perete două sticle de lapte.

Stăteau sub fereastra din partea dreaptă a uşii, lângă scaunul de care se folosise, probabil, mama fetiţei pentru a privi în casă.

— Este posibil ca lăptarul, de care mi-ai spus, să fi intrat în curte şi să fi lăsat laptele lângă peretele bucătăriei? l-am consultat pe tânăr, din pragul uşii.

A clătinat din cap, a negaţie şi a adăugat:

— Din câte ştiu eu, îl lăsa întotdeauna în spatele porţii, de unde-l lua Ilonka şi-l punea la fiert, după ce se trezea.

— Domnule căpitan; am terminat – m-a anunţat criminalistul care găsise şperaclul.

— Aţi găsit amprente?

— O grămadă – m-a asigurat el.

Răspunsul primit n-a avut darul să mă entuziasmeze prea mult, deoarece văzusem cu propriii mei ochi câţi curioşi se vânturaseră prin câmpul infracţional. Aşa că am preferat să aflu ceva mai concret:

— Aţi ajuns la vreo concluzie privind modul de desfăşurare a agresiunii?

— Tot ceea ce este cert, deocamdată, este că atacarea victimei s-a produs în bucătărie... – mi-a spus cel de-ai doilea criminalist, făcându-mi semn să mă apropii de uşa care ducea spre dormitor.

Ajungând lângă el, mi-a arătat petele de sânge pe care le remarcasem şi eu pe pragul uşii şi apoi altele pe aragazul de lângă ea. Cum înălţimea la care ajunseseră acestea demonstra că fuseseră împroşcate în timp ce victima se afla în picioare, am admis şi eu că acolo se declanşase atacul.

— Acesta este şi locul în care s-a prăbuşit fata... – a continuat el, arătându-mi băltoaca de sânge care se întindea între uşă şi maşina de gătit. Altfel nu văd cum s-ar putea explica marea cantitate de sânge pierdută aici. Am dat din cap, aprobator şi el a continuat:

— În rest, nu-mi mai dau seama ce s-a întâmplat. Adică nu pricep... – a bâiguit, cu părere de rău.

— La ce te referi?

— La faptul că am găsit dâre de sânge care, plecând, de aici, de unde cred că a început agresiunea, conduc în egală măsură atât spre patul nestrâns din dormitor, cât şi spre această dormeză – a arătat el spre divanul din bucătărie.

Stând în pragul uşii, m-am uitat pe rând la paturile indicate, ce se aflau în cele două încăperi, la o distanţă de vreo şapte metri.

— Mda... Curioasă treabă... – am admis eu intrigat.

Oare ce i-a determinat pe agresori sau pe agresor să

transporte victima dintr-o cameră în alta? am sfârşit prin a mă întreba, tocmai când, în curte s-au auzit nişte paşi.

În secunda următoare am văzut năvălind în bucătărie o namilă de om, cu obrajii stacojii şi ochii înceţoşaţi. Sub nas îi apărea o mustaţă stufoasă, ale cărei colţuri se învârteau spre vârful bărbiei.

— Zolika, hol vagy?[5] a strigat el, de cum a intrat fără a ne acorda nici o atenţie.

Fratele victimei, care în timpul consultării mele cu criminalistul se retrăsese în dormitor, a apărut în prag.

— Mi törtent? Hol van – Ilona?[6] l-a întrebat el pe tânăr cu un glas tare şi ascuţit, moment în care încăperea s-a umplut cu o miasmă de băutură trezită.

— A kórházbanvan... Valaki fejbe verte... [7]— a încercat Zoltan să-i explice, cu timiditate.

— Ki verte fejbe? Az anyja istenét! Megölöm azt aki a lányomat megeröszakolta![8] a răcnit ameninţător, rotindu-şi ochii prin cameră de parcă l-ar fi căutat pe autor cu intenţia de a-şi pune imediat în aplicare ameninţarea.

Deoarece fiul său i-a răspuns printr-o ridicare din umeri, János a intervenit şi i-a împărtăşit din puţinul pe care-l aflasem şi noi.

— Nu cred că a necinstit-o – am adăugat eu, după ce colegul meu mi-a tradus dialogul dintre tată şi fiu şi mi-am amintit că atunci când a fost pusă pe targa fata avea chiloţi pe sub furou.

— Da’ atunci ce-avu cu ea?

— Poate că n-o fi ştiut că mai era cineva în casă şi a intrat numai să fure ceva... Iar când s-a văzut surprins, a atacat-o...

— Dă-i beteagă rău?

— Nu... dar e nevoie să mai rămână câteva zile la

---

5 – Zolika, unde eşti ?

6 – Ce s-a întâmplat ? Unde-i Ilona ?

7 – Î-i la spital... C-a pălit-o careva...

8 – Cine a lovit-o ? Dumnezeii măsii ! Îl omor pe ăla de mi-a necinstit fătuca !

spital... Pentru un control... – am îndrugat, cu intenţia de a-l linişti.

— Mer' şi io s-o văz la spital! a decretat el, dând să ne întoarcă spatele.

— N-are niciun rost, pentru că, deocamdată medicii tot n-or să vă lase s-o vedeţi. De altfel, soţia dumneavoastră se află deja cu Ilona. Aşa că, mai bine, m-aţi ajuta să-l descopăr pe individul care v-a atacat fiica.

— Dară cum să vă ajut io? m-a întrebat, renunțând să mai plece.

Având impresia că nu stă prea sigur pe picioare, m-am grăbit să-l invit să se aşeze pe un scaun, apoi, în timp ce el se ducea bălăbănindu-se să-şi tragă un taburet de lângă masă m-am apropiat de criminalişti şi i-am înştiinţat că se pot înapoia la sediu.

— Iau şi broasca de la uşă? a vrut să ştie cel care admisese posibilitatea ca sistemul de închidere al ei să fi fost violat.

Am confirmat şi m-am apropiat de masa din mijlocul bucătăriei.

— E al dumneavoastră? l-am întrebat pe mustăcios, arătându-i şperaclul găsit pe jos.

— No! a zis el, după ce l-a privit câteva clipe.

— Aşa cum v-am mai spus este posibil ca individul care v-a atacat fiica să fi intrat în casă numai cu intenţia de a fura ceva – am zis, pe când îmi vâram şperaclul în buzunar. De aceea vreau să ştiu dacă aveţi în casă bani sau alte obiecte de valoare.

— Am! Că dară cum să n-am, că io toată viaţa am iconomisit ban cu ban ca să-mi fac casă nouă? s-a arătat el contrariat de întrebarea mea.

— Ia vedeţi dacă mai sunt la locul lor! l-am îndemnat, constatând că nu reacţionează.

Brusc, pricepând ce-i cer, a ţâşnit de pe scaun de parcă s-ar fi ejectat. Din doi paşi a trecut în dormitor şi s-a năpustit asupra garderobului. L-am văzut cum îl deschide şi-şi vâră mâna printre rufe.

— N-o, că nu i-o luată nime'! a zis el, bucuros, întorcându-se şi arătându-mi o cutie de tablă în care se aflau circa douăzeci sau treizeci de mii de lei, în obligaţiuni C.E.C.

— Cine mai ştia de aceşti bani? l-am întrebat, deoarece nu puteam exclude posibilitatea ca autorul să fi fost obligat, din anumite motive, să fugă mai înainte de a pune mâna pe pradă.

— Păi, dară cine să ştie? Numa' io şi muierea me! Că nici lu' fecioru-miu n-am avut de ce-i zice de banii ăştia...

Cum era clar că băteam pasul pe loc, am început să-i cer relaţii despre obiceiurile familiei şi ale casei.

Relatarea lui a coincis cu cea făcută de fiul lui mai înainte.

— De ce aţi venit atât de târziu acasă ? – l-a întrebat Kálmán, închizând notesul în care consemnase până atunci declaraţiile fratelui şi tatălui victimei

Jenat, dar nu prea mult, ne-a povestit că fiind ziua de plată a lefii, a plecat cu câţiva colegi să bea o palincă. Ocazie cu care a trecut prin trei cârciumi, până s-a întâlnit cu un vecin, care i-a spus să fugă acasă că i s-a întâmplat ceva fiicei sale.

Deoarece nu mai aveam alte întrebări să-i pun, mi-am spus că ar cam fi timpul să plec. Ceea ce am şi făcut...

*

* *

— Cum se simte pacienta Ilona Lupaş? m-am interesat la medicul care o operase pe victimă, după ce, făcând cunoştinţă, am aflat că se numeşte Andrei Felecan.

— Dacă nu intervin complicaţii, se poate spune că a scăpat. În orice caz, dacă s-ar mai fi întârziat o jumătate de oră cu aducerea ei... ar fi fost în mod cert prea târziu – mi-a răspuns el, ridicând ochii spre plafon într-un gest care nu mai avea nevoie de explicaţii.

— V-aş ruga să-mi vorbiţi despre natura rănilor pe care

le-a căpătat.

— Pacienta a prezentat trei răni dintre care două au fost vitale, deoarece au avut drept consecinţă fracturi de craniu – a zis el, ridicându-şi o mână spre cap şi arătându-mi pe rând o rană imaginară pe frunte şi o alta pe creştet. Cea de-a treia – a continuat, punându-și un deget în regiunea bazei craniului – este superficială.

— S-au evidenţiat traumatisme în partea interioară a coapselor? a vrut Kálmán să afle, gândindu-se probabil la temerea tatălui că i-ar fi fost violată fata.

— Nu. De altfel, pentru că am admis şi eu o astfel de eventualitate, am preferat s-o vadă şi un ginecolog. Dar şi el a ajuns la aceeaşi concluzie.

— V-aţi format vreo părere despre obiectul care i-a produs plăgile? l-a întrebat Jánoș din nou.

A confirmat:

— Deşi rănile nu seamănă între ele, sunt convins că arma utilizată a fost un ciocan. Iar faptul că au un contur care diferă, se explică atât prin poziţiile din care s-au aplicat loviturile, cât şi prin posibilitatea ca mânerul ciocanului să se fi învârtit în mâna agresorului. De aceea la frunte este o plagă cu un diametru de trei centimetri iar în creştet alta, îngustă şi lungă de doisprezece centimetri, adică aşa cum arată latul unui ciocan.

— Despre raportul în care s-au aflau victima şi agresorul în timpul atacului, ce puteţi să ne spuneţi? a fost rândul meu să mă interesez.

— După părerea mea, fata a primit o singură lovitură din poziţia în picioare, şi anume cea de la frunte. Celelalte două au survenit după ce aceasta era deja prăbuşită la pământ.

— În ce stare se află acum pacienta?

— Se află încă sub efectul anesteziei şi doarme. Aşa că nu se pune problema unei discuţii cu ea – m-a înştiinţat medicul, pricepând rostul întrebării mele. Mai treceţi pe aici şi, dacă va fi cazul, poate chiar mâine, o veţi putea vedea…

— Mama fetei este încă aici, la spital?

A confirmat, cu un gest de regret:

— Am fost nevoiţi să-i administrăm un calmant, iar în prezent stă lângă patul pacientei, într-o rezervă.

— Cu ea se poate sta de vorbă?

Mi-a răspuns afirmativ şi mi-a indicat camera unde-o puteam găsi.

Câteva minute mai târziu, am deschis uşa rezervei. Cu capul bandajat, fetiţa părea că doarme, iar mama ei, stând alături, pe un scaun, o privea cu prostraţie.

La îndemnul meu, Kálmán s-a apropiat şi i-a spus ceva în limba maghiară. Mai întâi am avut impresia că nu l-a auzit, apoi, întorcând capul, s-a uitat cu un aer confuz la el. După ce colaboratorul meu şi-a repetat fraza s-a ridicat cu indiferenţă şi s-a apropiat de ieşire.

Am închis uşa rezervei şi am urmat-o pe culoar. După ce ne-am aşezat pe o banchetă, am apelat la Jánoș:

— Întreab-o la ce oră a ajuns astăzi acasă!

— A ieşit de la serviciu pe la două şi crede că o jumătate de oră mai târziu intra în curte – mi-a venit traducerea răspunsului.

— Ce-a făcui din momentul în care a forţat uşa bucătăriei? Te rog, însă, intră în amănunte, deoarece nu este exclus ca, în mod involuntar, să fi îndepărtat unele urme lăsate de agresor – l-am avertizat.

Colegul meu a început să-mi repete relatarea făcută de femeie cu câteva ore mai înainte, când o găsisem jeluindu-şi fiica. Apoi, brusc, a făcut ochii mari către mine şi, deşi martora continua să-i spună ceva, nu mi-a mai tradus.

— Ce zice? m-am mirat eu de surpriza pe care o exterioriza.

— Domnule căpitan, spune că atunci când a dat plapuma la o parte ca să vadă ce i se întâmplase fetiţei, aceasta era goală!...

— E adevărat. Şi eu am văzut că avea pe ea numai chiloţi şi furou…

— Nu! Tocmai asta e problema! zice că era complet

goală!

— Obişnuia să umble aşa prin casă? am întrebat, intrigat.

— Nu... Niciodată n-a văzut-o...

— Şi atunci, cine a îmbrăcat-o? Ea?

— Da. Pentru că, ştiind că vor intra oameni străini în casă, i-a fost ruşine s-o lase despuiată.

Oare era vorba de o aparentă coincidenţă sau de un mod de operare comun cu cel din cazul pe care-l anchetam de mai bine de trei săptămâni? a fost firesc să mă întreb şi să întreb:

— Ia vezi, o cunoaşte pe Camelia Voicu?

— Zice că aude pentru prima oară de numele asta.

— Dacă am avea de-a face cu acelaşi mod de operare, ar trebui ca autorul să fie comun în ambele cazuri. Iar când unul şi acelaşi infractor atacă în mod succesiv două victime, este normal ca el să fi avut un scop unic. Ceea ce acreditează ideea că agresiunile duceau spre acelaşi ţel, deci victimele ar trebui să se cunoască... – i-am explicat lui János.

— Înţeleg...

— Te rog să insişti... Spune-i unde-a lucrat Camelia Voicu, unde a locuit şi descrie-i-o!

— N-o cunoaşte... – m-a asigurat János, după ce mi-a urmat îndemnul.

— Întreab-o dacă are vreo bănuială asupra persoanei care i-a atacat copilul.

— Afirmă că nu-i poate bănui decât pe cei doi zidari care au lucrat la construirea casei lor...

— A văzut vreo persoană suspectă dând târcoale locuinţei?

— Nu... Dar... Staţi o clipă! a zis Kálmán, când a auzit că femeia mai adăuga ceva... Azi dimineaţă, când a ieşit din curte... a văzut un bărbat care stătea în faţa porţii şi o privea !

— Să-l descrie !

— Nu poate... Afară era întuneric... şi i-a fost frică să se

uite la el, aşa că s-a grăbit să-l ocolească...

— A mai văzut vreodată asta? am întrebat eu, scoţând şperaclul găsit de criminalist în bucătărie.

—... Nu şi nici nu ştie la ce-ar putea folosi sârma pe care i-aţi arătat-o.

— Are vreo idee de modul în care au ajuns cele două sticle de lapte sub fereastra din faţa bucătăriei?

— Da. Când a venit de la serviciu, le-a găsit în spatele porţii şi le-a luat cu ea. Ulterior, după ce-a pătruns în casă a uitat de ele...

— Întrucât fiica ei este în afara pericolului, vezi dacă nu vrea s-o ducem acasă cu maşina noastră...

— Vă mulţumeşte, dar nu pleacă de lângă patul copilului ei. Ne roagă însă să le comunicăm celor de acasă că fetiţa va scăpa cu viaţă.

*

* *

Revenind la locuinţa victimei, am transmis tatălui şi fratelui rugămintea mamei, străduindu-ne să părem mai optimişti decât era cazul, ţinând seama de temerile exprimate de medic privind posibilitatea ivirii unor complicaţii.

Constatând că am reuşit să-l mai liniştesc, m-am decis să mai lămuresc unele aspecte:

— Dacă am reţinut bine, lăptarul vă aduce laptele între şase şi jumătate şi şapte dimineaţa.

Ambii m-au aprobat.

— Iar laptele era lăsat în spatele gardului, de unde-l lua Ilona şi-l punea la fiert. Da?

Au confirmat din nou.

— De obicei, la ce oră lua Ilona laptele de la poartă?

— Pe la şapte, şapte şi un sfert. Ca să mai aibă timp să-şi pregătească cafeaua, mai înainte ca să plece la şcoală – mi-a răspuns tatăl fetei.

Întrucât mama victimei găsise sticlele tot la poartă, era clar ce-o împiedicase pe fată să respecte obiceiurile casei. Agresiunea! În consecinţă, aceasta s-a produs între şase şi

jumătate şi şapte şi un sfert.

— Când aţi plecat astăzi de acasă, aţi remarcat vreo persoană străină în apropierea locuinţei? i-am întrebat pe cei doi, coroborând declaraţia mamei cu faptul că infractorul acţionase la o oră atât de matinală.

Răspunsul ambilor a fost negativ.

— Cunoaşteţi o femeie care se numeşte Camelia Voicu?

Răspunsul lor a fost tot negativ, deşi le-am furnizat suficiente date pentru a-i face să-şi amintească de victima din Someş.

Dându-mi seama că insist degeaba, le-am cerut numele zidarilor care îi ajutaseră să-şi construiască noua casă…

*

* *

A doua zi l-am trimis pe Kálmán să se intereseze la vecinii familiei Lupaş, dacă fusese observată vreo persoană străină prin împrejurimi. Iar dacă-i mai rămânea timp, să-l caute şi să-l chestioneze pe unul din cei doi zidari care lucraseră la ridicarea clădirii de la stradă.

Ludovic Czanka, cel de-ai doilea zidar, locuia într-un apartament de bloc. Mi-a deschis consoarta sa, o femeie îmbrăcată cu vreo trei rochii multicolore, scundă, foarte grasă, care ţinea în braţe un copil de câteva luni, ce urla ca din gură de şarpe.

Datorită hărmălaiei făcute de nou-născut, a trebuit să repet de mai multe ori ce doream:

— Dac’ aveţi cevașile de lucru, aţ’ nimerit taman la mişto, pen-că omu’ mieu îi ăl mai bun zidar din Colosvar – mi l-a recomandat ea, cu toată căldura.

— Ştiu – am aprobat-o, fără să clipesc. De aceea îl şi caut.

Parcă mirată că n-am contrazis-o, a deschis uşa până la perete şi m-a invitat în casă.

Am urmat-o într-o cameră a cărei mobilă se compunea din patru laviţe şi o masă de bucătărie, pe care se aflau nenumărate schelete şi capete de peşte, precum şi câteva sticle goale de vin, împresurate de diferite borcănaşe

utilizate în chip de pahare. Deşi era trecut de ora noua, cinci sau şase puşti se întreceau la tras aghioase.

Intrând în cea de-a doua cameră a apartamentului, am văzut aceeaşi „mobilă” ca şi în prima. Mai puţin două laviţe, probabil pentru că spaţiul era ceva mai mic. Cum şi pe masa de aici se aflau câteva sticle, bineînţeles tot golite, a fost firesc să-mi spun că, după toate aparenţele, revalorificarea ambalajelor pare a constitui principala sursă de formare a bugetului acestei familii.

Un tip întins cu faţa în sus pe una din laviţe imita cu un apreciabil talent zgomotul făcut de un joagăr aflat în plin regim de producţie. Femeia s-a înfiinţat lângă el şi a început să-l scuture. Şi i-a trebuit multă energie şi avânt până ce l-a convins să se ridice în capul oaselor:

— Schoală, ţigan puturos, că te chaută un dhomn c-i trabă pă biştari! a strigat ea, văzându-şi consortul frecându-și ochii cu pumnii, în timp ce se uita buimăcii la ea.

— Da’ cât îi ceasu’, fă? a început el să îngaime, cu reproş. Abea m-am întins o ţâră...

— Domnule Ludovic – am intervenit eu, apelând la prenume, pentru că, oricum, nu puteam să-l pronunţ pe cel de familie —, vă rog să vă sculaţi ca să stăm puţin de vorbă.

Întorcând capul spre mine şi văzându-mă, a scos un oftat de nemulţumire şi a dat la o parte pătura peticită de pe el. Gest care mi-a dat posibilitatea să remarc că dormise cu ciorapii şi pantalonii pe el. Era un bărbat în jur de patruzeci de ani, slab, cu o mutră prelungă, prevăzută cu mustaţă mică, á la Chaplin.

— Da’ ce trabă aveţi matale cu mine? m-a întrebat, punându-şi picioarele pe linoleum şi rămânând așezat pe rama laviţei, de îndată ce femeia care mă condusese la el s-a retras, satisfăcută că reuşise să-şi îndeplinească misiunea.

— Sunt de la poliţie – l-am anunţat.

— Da’ n-am făcut nimica... Zău... – s-a grăbit să mă

asigure, speriat.

— Nici n-am spus că ai făcut ceva, ci că aş dori să stăm de vorbă. Pentru început, spune-mi cu ce te ocupi.

— Phăi, cu nimica... că-s benzionar...

— Atât de tânăr?

— Phăi da, că-s pă chestie medicală, pen' că-s bolnav de bojoci... – mi-a explicat, bătându-se cu pumnul în piept, pentru a fi mai convingător.

— Ia spune-mi, cunoşti familia Lupaş?

— Da, c-am lucrat la ridicarea casei ce şi-o fac...

— De când n-ai mai fost pe acolo?

— Dă mai dă mult, că s-o gătat cimentu' şi până or chumpăra altu'... io tot n-avea ce să mai fac...

— Te rog să-mi precizezi. Când ai fost ultima dată la familia Lupaş?

— Hacu' patru zile, vineri...

— Sigur? m-am arătat eu neîncrezător.

— Shigur, dom'ne! mi-a răspuns el, lipindu-şi o palmă de piept în chip de jurământ.

— Bine. Acum te rog să-mi povesteşti ce-ai făcut ieri, începând din momentul în care te-ai sculat din pat.

— ...M-am trezit pă la şapte... fără ceva, am dat mâncare la cei trei copchii care umblă la şcoală... – a început el să cugete. După ce iei s-a dus la şcoală, am plecat şi io la peaţă... la Mihai Viteazu', un' se vinde zarzavaturi... Acolo am luat o varză, un cap dă porc... cartofi... ceapă... Da-n drum spre casă, m-am întâlnit cu un preten şi ne-am dus să bem o pălincă. Da' ăla era damblagiu! Că-n loc dă una, am tot beut până la doişpe... Şi când am ajuns acasă, am văzut că perdusem p-undeva capu' dă porc.

— Cum se numeşte prietenul, unde locuieşte şi în ce local aţi băut? i-am cerut să-mi spună, pentru ca, la nevoie, să-i pot verifica alibiul.

După ce mi-a răspuns la cele trei întrebări, în încheiere am vrut să mai ştiu dacă în perioada în care lucrase pentru Lupaş, a văzut pe cineva străin intrând în curtea acestei familii.

— Numa’ o dată... am văzut un domn cu serveta, care să ducea în fundu’ curţii... Da’ numa’ niţel, că s-o-ntors cu fata lu domn’ Lupaş ş-a ieşit pă poartă...

I-am cerut să mi-l descrie pe „domnu cu serveta” şi apoi l-am lăsat să-şi continue somnul...

*

* *

Cum tot mă aflam în preajma clinicii de neuropsihiatrie, m-am decis să-mi încerc şansa. Şi am avut noroc, deoarece medicul de salon m-a anunţat că victima era conştientă şi că îmi dă voie să discut cu ea, bineînţeles, numai în prezenţa lui.

Declarându-mă de acord cu condiţia pusă, ne-am îndreptat spre rezerva în care mai fusesem o dată, în ziua precedentă.

— Fetiţa ştie româneşte? l-am întrebat îngrijorat pe medic, mai înainte de a deschide uşa.

— Sigur – m-a liniştit el, amuzat de temerea exprimată. Şi chiar dacă n-ar fi ştiut, v-aş fi ajutat eu.

I-am răspuns printr-un gest de recunoştinţă şi am intrat.

Mama ei se afla pe acelaşi scaun de lângă pat, iar copilul stătea cu faţa în sus şi privea tavanul cu apatie.

— Bună-ziua, domnişoară! Cum te simţi? am întrebat-o, ocolind patul prin partea opusă locului de unde-o veghea mama ei.

— ...Bună-ziua... Mă cam doare capul... tare... – mi-a răspuns, uitându-se la mine, fără să se mişte.

— Fii liniştită! Îţi trece până te măriţi – a glumit doctorul.

— Eu sunt de la poliţie şi aş vrea să-ţi pun câteva întrebări – i-am spus, după ce, schiţând un zâmbet la adresa însoţitorului meu, s-a uitat la mine. Mai întâi, poţi să-mi spui cine te-a lovit?

— ...Nu ştiu... Nu-l cunosc...

— Nu l-ai mai văzut până ieri?

— Ba da, dar nu ştiu cine e...

— Unde l-ai mai văzut? m-am grăbit s-o întreb.

— Pe la noi pe stradă...

— L-ai văzut mai de mult?

— Da... Da' nu aşa de mult... Mai amu vreo săptămână...

— Ai putea să-mi povesteşti în ce împrejurări l-ai văzut?

— ...Da... Eu tocmai mă duceam la o colegă de-a mea, iară iel umbla pe cealaltă parte a străzii... Eu m-am gândit că se uită după vreun număr şi l-am lăsat în pace... O ţâră mai târziu, când am plecat de la colega mea, l-am văzut iară... Amu era pe acelaşi trotuar şi venea spre mine. Şi numa' ce-am intrat în curte la noi, că el s-o şi oprit în faţa porţii şi se uita la mine... Mai întâi am vrut să-l întreb că pe cine caută, dar p-ormă l-am lăsat şi m-am dus în casă... Dacă el tot nu zicea nimică... – a spus, suspinând uşor.

— De atunci l-ai mai întâlnit? am întrebat-o, după ce am lăsat-o câteva clipe să se odihnească.

— Da... L-am văzut s-a doua zi... Eu tocma' îmi făceam lecţiile, când a bătut cineva la uşă. Iară când m-am dus să văd că cine-i, tot de iel am dat cu ochii.

— Şi ce dorea?

— Mi-a zis că caută pe cineva...

— A spus vreun nume?

— Da, dară io i-am zis c-o fi greşit, pentru că la noi nu stătea nimeni care avea numele de-l rosti iel...

— Altceva aţi mai discutat?

— ...Nu... El mi-a zis pardon şi eu l-am condus până la poartă... Şi nu l-am mai văzut... Până ieri dimineaţă... – a adăugat, ridicându-şi înspăimântată privirea spre tavan, în timp ce pe obraji începură să-i alunece lacrimile.

— A! Se poate. Ilonka? Eu te-am lăudat la toată lumea că eşti o fată atât de curajoasă şi acum mă faci de râs? a intervenit medicul.

Stimulată probabil de afirmaţia auzită, s-a străduit să-şi înfrângă teama, înfingându-şi dinţi în buza superioară şi m-a privit din nou cu temeritate.

— Ilonka, ştiu că ai trecut prin clipe îngrozitoare... Dar trebuie neapărat sa ştiu ce s-a întâmplat ieri dimineaţă, după ce au plecat părinţii şi fratele tău de acasă...

— ...După ce Zolika a încuiat uşa, am stins lumina şi am vrut să mai aţipesc o ţârâ... Da' am auzit pe cineva umblând în bucătărie... Credeam că e Zolika, că o fi uitat iară ceva... şi nu m-am sculat din pat... Dar am văzut că zăbovea prea mult şi m-am dus să-l ajut să găsească oarece căuta în bucătărie... Dar în bucătărie nu era Zolika... ci un om străin...

— Ce făcea când ai dat cu ochii de el?

— Stătea cu mâna întinsă către cuiul pe care ţinem noi cheia de la uşă. Şi când l-am întrebat că ce caută în casa noastră, s-a întors cu faţa spre mine... Afară nu se luminase încă de ziuă, da' eu l-am recunoscut pe omu' pe care-l mai văzusem... El mi-a spus: că să mer' în ailaltă odaie şi să deschiz dulapu', că vrea să ia oarece hârtii. Dară io i-am spus că nu mer' că acolo nu-s hârtii, ci haine...

— Ilonka, spune-mi, unde se afla fiecare dintre voi în momentul acela?... Unde stăteai tu şi unde stătea „omu'"?

— Eu stăm lângă maşina de gătit... iar el, dincolo de masă... cu spatele lângă uşă...

— Am înţeles. Ce s-a mai întâmplat în continuare?

— După ce i-am spus că nu vreau să deschiz dulapu'... el a tăcut şi atunci io am văzut că ţinea un ciocan în mână... ca la cizmărie... – a precizat, fixându-mă cu ochii dilataţi de groază, iar obrazul a început să i se ude de lacrimi.

— Nu trebuie să-ţi mai fie frică, Ilonka. Acum eşti cu mămica ta şi cu noi – am încurajat-o, văzând că începe să retrăiască abominabilul moment ai agresiunii.

— Şi apoi, tu ai dovedit că eşti o fată foarte curajoasă – mi-a sărit şi medicul în ajutor.

— Vrei o gumă de mestecat? am ispitit-o, amintindu-mi de provizia de chewing-gum-uri pe care o căram după mine în speranţa că pot reduce consumul de ţigări.

A confirmat imediat, urmărind cu nerăbdare gesturile pe care le-am făcut pentru a scoate din ambalaj bomboana de mestecat. Iar după ce i-am vârât-o în gură, a început s-o morfolească cu o satisfacţie atât de vădită, încât m-am apucat s-o chestionez în continuare:

— Ce s-a întâmplat după ce ai refuzat să-i deschizi dulapul?

— Nimica… Iar eu, dacă am văzut că stă pe loc, am prins curaj mai mult şi m-am dus spre uşă, zicându-i: Să-ţi fie ruşine, hoţule! Marş afară!… Dar n-am apucat să deschiz uşa că el m-a prins pe la spate şi m-a împins ’napoi, lângă maşina de cusut… P-ormă nu mai ştiu ce s-a-ntâmplat… – a mai zis, oprindu-se din mestecat, cu ochii dintr-o dată împăienjeniţi.

M-am întors spre medic şi l-am consultat din priviri. Mi-a răspuns, tot pe muteşte, arătându-mi degetele unei palme. Apreciind că am chinuit destul copilul, m-am angajat să-i redau liniştea mai înainte de a epuiza răgazul celor cinci minute acordate.

— Ilonka, deci tot ce mai ştii este că omul acela te-a împins înapoi, lângă maşina de cusut. Apoi, când ţi-ai revenit, te aflai aici, la spital. Aşa e?

— Da… Ba nu… Că m-am mai trezit o dată, tot acas’ la noi. Că mi-era tare frig şi nu ştiam ce e cu mine că eram beteagă la cap… Şi de frig ce-mi era, m-am ridicat de jos şi m-am dus să-mi iau plapuma din dormitor… Dar n-am putut s-o ridic că se-nvârtea casa cu mine. Aşa că am târât-o pe jos până la patu’ din bucătărie… Mai mult nu mai ştiu… – a zis ea, vlăguită.

— Tu cum erai îmbrăcată când te-ai dus să vezi cine umblă prin bucătărie?

— Aşa cum dorm mereu… Cu bluza şi pantalonii de la pijama… Şi nu-nţeleg de ce zice mama că m-a găsit în pielea goală…

— În ce limbă ai vorbit cu el?

— Numa’ pă româneşte…

— Ai putea să-mi spui cum arăta la chip?

S-a grăbit să dea din cap. Numai că, din păcate, descrierea pe care i-a făcut-o agresorului s-a dovedit a fi teribil de vagă. Am reţinut totuşi că infractorul purta perciuni şi că avea părul şaten.

— Dar cum era îmbrăcat, ştii? am mai întrebat-o, fără a

mai avea curajul să-mi pun speranţa în spiritul ei de observaţie.

Spre surprinderea mea, la capitolul vestimentaţie, mi-a furnizat nişte semnalmente asemănătoare cu cele pe care le atribuise zidarul „dhomnului cu servetă”. Drept care, am şi consemnat în notesul meu că infractorul avea o cămaşă roşie, un costum maro şi, pe deasupra, un fâş de culoare bleumarin.

— Mi-ai spus că, prima oară când ai discutat cu el, ţinea în mână o servietă neagra. Ai mai zărit-o şi când l-ai surprins în bucătărie?

Mai întâi s-a uitat gânditoare spre tavan, apoi, în timp ce medicul îmi făcea semn să închei interogatoriul, mi-a spus cu satisfacţie:

— Da! Aşa este !... Aveţi dreptate !... Am văzut servieta! Se afla pe jos, lângă uşă. Era deschisă, dar n-am putut, să văd ce era în ea...

— Cunoşti o doamnă pe care o cheamă Camelia Voicu?

M-a asigurat că aude pentru prima oară acest nume, iar eu am considerat că a venit momentul s-o las în pace.

— Îţi mulţumesc. Ilonka! Domnul doctor a avut dreptate când mi-a spus că eşti o fată teribil de curajoasă.

Când am ieşit din rezervă îmi zâmbea, probabil flatată de complimentul pe care i-l făcusem cu o reală sinceritate. Dar nu este exclus ca surâsul ce mi-l adresa să fi reprezentat mai degrabă o dovadă de recunoştinţă pentru cele trei „ciungi”, pe care i le lăsasem pe noptieră.

*

* *

Spre seara, când mi-am revăzut colaboratorii ia inspectorat, ne-am prezentat pe rând rezultatul cercetărilor întreprins e în cursul zilei.

Începutul l-a făcut Dinu Bogdan, care ne-a informat că a mai verificat încă doi dintre bărbaţii care avuseseră relaţii cu Camelia Voicu, dar nu a prins firul urmărit.

Apoi, Jánoș ne-a vorbit de chestionarea vecinilor familiei Lupaş, cu intenţia de a afla dacă văzuseră prin împrejurimi

vreun necunoscut. Din păcate, nu obţinuse nimic concret.

— Conform misiunii pe care mi-aţi dat-o, m-am deplasat la domiciliul zidarului care a lucrat la construirea casei familiei Lupaş. Nu l-am găsit însă acasă, şi, la sugestia nevestei sale, am început să-l caut prin cârciumile cartierului. După ce am colindat câteva, am reuşit să dau de el. Din cele ce mi-a spus, a reieşit că, în urmă cu vreo săptămână, ar fi văzut un necunoscut intrând în curte şi îndreptându-se spre interiorul acesteia, dar a revenit după câteva minute cu victima, care l-a condus până la poartă...

— Ce semnalmente avea necunoscutul? Era de statură potrivită, părul şaten, cu favoriţi mari şi era îmbrăcat cu un fâş bleumarin, iar sub braţ ţinea o servietă? m-am interesat eu.

— Exact! De unde ştiţi? s-a minunat el de nemaipomenita mea perspicacitate.

— Atât de la celălalt camarad al lui cât şi de la victimă – i-am răspuns, cu modestie.

— Aha!... a comentat el, deziluzionat că i-am spulberat speranţa că aş fi putut fi dotat cu nişte calităţi supranaturale. În orice caz, nu ştiu ce părere v-a făcut zidarul cu care aţi discutat dumneavoastră, dar eu vă propun ca cel chestionat de mine să fie adus la sediu inspectoratului.

— De ce?

— Unu – n-are niciun fel de serviciu – s-a declanşat Kálmán... Doi – a mai avut de-a face cu noi... pentru manifestări huliganice repetate şi... Trei – n-are niciun fel de alibi pentru ziua de ieri... şi-a încheiat el bilanţul, cu satisfacţie.

Am ridicat un deget şi am făcut un gest de negaţie:

— Faptul că individul tău este un „pic” derbedeu, nu înseamnă că trebuie să fie implicat, în mod obligatoriu, în cauza noastră. De altfel, din discuţia mea cu micuţa victimă, a reieşit că agresorul îi era complet străin, situaţie care exclude din cercul bănuiţilor toate persoanele cunoscute de ea, deci şi pe zidari – am zis şi am început să

le povestesc ce-mi declarase fetiţa.

— Dacă ea spune că a fost atacată foarte curând după plecarea fratelui ei, reiese că ucigaşul a stat la pândă până a văzut ieşind ultimul membru ai familiei – a raţionat Bogdan, după ce mi-am terminat relatarea.

— Aşa s-ar părea. Ba mai mult, sunt gata să cred că plecarea acestora a fost supravegheată chiar din apropierea bucătăriei. Dar, datorită întunericului, el n-a putut să vadă locul exact unde a fost pusă cheia. De aceea, a descuiat cu şperaclul, iar imediat după ce-a intrat în cameră, a început să caute cheia. Şi în această situaţie îl surprinde victima – i-am completat eu supoziţia.

— Domnule căpitan, n-ar fi posibil ca agresorul să-şi fi imaginat că n-a mai rămas nimeni în casă, iar comiterea faptei să reprezinte modul în care a reacţionat când l-a surprins fata – mi-a sugerat Dinu.

— Aiurea! A intervenit Jánoș, dispreţuitor. Cum putea să nu ştie de existenţa copilului, când a discutat cu ea, în urmă cu câteva zile.

— Aşa este ! l-am aprobat eu. Iar dacă ţinem seama de acest aspect, ajungem, implicit, la concluzia că infractorul a pătruns în casă animat numai de intenţia de a ucide fetiţa. Dacă s-ar fi evidenţiat urmele unei tentative de viol, am fi putut atribui isprava unui obsedat sexual. Dar, cum o astfel de ipoteză este exclusă, nu sunt capabil să sesizez mobilul urmărit de infractor – le-am mărturisit, dezorientat.

— Poate că este consecinţa unei tâlhării – a continuat să presupună Bogdan.

— UNDE-I CARACTERISTICA TÂLHĂRIEI, DACĂ NU LIPSEŞTE NIMIC?

— Poate a survenit ceva care l-a împiedicat să-şi atingă ţelul...— a completat el

Kálmán, care în ultimele minute s-a limitat numai la a ne privi pe rând, când pe unul, când pe celălalt, de parcă ar fi arbitrat un meci de ping-pong, şi-a dres glasul şi mi s-a adresat:

— S-ar putea ca Dinu să aibă dreptate. În sensul că autorul a urmărit să ia ceva, dar a trebuit, din motive ştiute numai de el, să se lase păgubaş. Şi spun asta, deoarece victima a susţinut că agresorul i-a cerut să deschidă şifonierul, pentru că voia să ia nişte hârtii de acolo... Iar noi ştim că exact acolo se aflau nişte obligaţiuni C.E.C...

— Dar cum obligaţiunile reprezintă nişte sume la purtător, cred că ar fi fost mai firesc să vorbească de bani, nu de hârtii... Dar, mă rog... Nu-i exclus să fie aşa cum spuneţi voi... Fiecare se exprimă cum vrea... – am admis, gândindu-mă că pot să încep expunerea planului pentru orientarea în continuare a investigaţiilor.

— Domnule căpitan – a glăsuit Jánoș, mai înainte de impresia că există nişte asemănări semnificative între acest caz şi cel al Cameliei Voicu? Mă refer la faptul că ambele au fost atacate prin lovituri la cap şi că ambele au fost; dezbrăcate de, autor...

Deoarece mă gândisem şi eu la o astfel de posibilitate, i-am relatat concluzia la care ajunsesem:

— Nu în mod obligatoriu, Jánoș! Şi iată de ce... De îndată ce partea vulnerabilă a omului o constituie capul, nu mi se pare că locul în care s-au aplicat loviturile, la cele două victime, indică o specificitate suficientă pentru a putea conchide că avem de-a face cu un mod comun de operare. Iar faptul că ambele victime au fost găsite dezbrăcate, nu este de asemenea, în mod obligatoriu coincident. Deoarece, dacă în cazul Cameliei Voicu aceasta se poate pune pe seama intenţiei de a întârzia identificarea, în ceea ce o priveşte pe Ilona Lupaş, nu i se poate atribui autorului un astfel de ţel. Cred că este absurd ca el să-şi fi imaginat că astfel ne împiedică să identificăm o victimă care zace în propria ei casă. În ceea ce priveşte mobilul – am continuat, – dacă am putea admite că primă victimă, datorită trecutului ei atât de agitat, a fost ucisă din răzbunare, este exclus ca atacarea Ilonei, un copil nevinovat, să fi avut tot un scop vindicativ. Ba mai mult! În ciuda strădaniilor pe

care le-am depus, n-a rezultat că victimele s-ar fi cunoscut... Aşa că... Deşi seamănă... nu răsare – le-am spus cu un gest care sugera că am pus punct fabricaţiei de prezumţii. Deci, să revenim la oile noastre! Dinule, dumneata continui să investighezi printre persoanele care au avut relaţii cu Camelia Voicu. Iar noi – am spus întorcând capul spre celălalt colaborator —, ne vom ocupa numai de agresorul Ilonei. Eu am să-i caut pe tatăl şi pe fratele victimei, ca să-i întreb dacă le spun ceva semnalmentele agresorului. Iar dumneata vei stabili cine sunt persoanele care au intrat în casă după comiterea faptei. Când ai terminat, îi predai lista criminalistului şi-i spui să-i amprenteze pe toţi, inclusiv pe membrii familiei Lupaş – i-am cerut, cu firava speranţă că am putea depista în acest fel amprentele lăsate de infractor.

... UN „SE POATE ADMITE” – NU PREA ADUCE A CERTITUDINE...

Investigaţiile întreprinse în ambele cauze de care mă ocupam intraseră în impas. Verificarea lungii liste a persoanelor care avuseseră legături cu Camelia Voicu luase sfârşit, fără a fi pus în evidenţă vreun individ cât-de-cât suspect. În aceeaşi situaţie, descurajantă, ne aflam şi cu cercetarea cazului Ilona Lupaş.

După ce criminalistul s-a apucat să-şi confrunte zestrea de amprente ridicate din locuinţa micuţei victime cu acelea ale familiei şi persoanelor intrate în casă după comiterea agresiunii, a trebuit să constate că nu i-a mai rămas nicio

urmă digitală neidentificată. Ceea ce însemna că singura amintire pe care ne-o lăsase infractorul se limita la un şperaclu, cu nimic mai puţin anonim decât o sârmă oarecare, chiar dacă avea şi nişte îndoituri la capete. Nici cu semnalmentele agresorului n-am avut mai mult noroc, deoarece atât tatăl, cât şi fratele Ilonei m-au asigurat că n-aveau habar cine putea fi persoana de care mă interesam.

În consecinţă, în ultimele zile, eu şi Kálmán ne-am apucat să-i luăm la rând, casă de casă, pe toţi cetăţenii care stăteau pe stradă cu familia Lupaş, rugându-i să ne spună dacă descrierea agresorului nu corespundea vreunei persoane cunoscute sau remarcate de ei prin împrejurimi. Cum eu îmi epuizasem deja vizitele, iar colegului meu îi mai rămăseseră încă vreo patru vecini, a fost firesc să trag concluzia că şi acest demers va fi fără rezultat. În consecinţă, stând de unul singur în faţa locuinţei ultimei victime, am început să mă întreb ce aş mai putea întreprinde pentru a-l dibui pe infractor. Mai înainte de a-mi finaliza planul de bătaie, atenţia mi-a fost atrasă de un claxon imperios. Ştiind că acest gen de semnalizare este interzis în municipiul Cluj, am întors capul pentru a-l vedea pe contravenientul care tulbura liniştea cetăţenilor. Şi l-am văzut...! Era şoferul maşinii noastre de serviciu, care, rămas în staţionare la celălalt colţ al străzii, îşi flutura un braţ prin portieră. După care a demarat în trombă.

— Domnule Apostolescu, aveţi o comunicare urgentă prin staţie – m-a anunţat, scrâşnind din frâne în dreptul meu. Doctorul Andrei Felecan vă roagă să veniţi de urgență la clinică... la el...

Imaginându-mi cam despre ce putea fi vorba, m-am grăbit să mă arunc în maşină...

*

* *

În camera de gardă erau patru medici, dar, cum era şi firesc, eu m-am dus cu mâna întinsă către cel care se ocupa de Ilona Lupaş.

— Ce-i cu fata? S-au ivit complicaţii? I-am întrebat îngrijorat.

— Fata?! a repetat el, ca şi cum n-ar fi înţeles despre cine e vorba. A, nu... Nicio problemă... A făcut progrese de-a dreptul spectaculoase... Ce, ai crezut că pentru ea te-am chemat?... Nu, căpitane – a continuat, fără să mai aştepte să-i spun ce crezusem. ... Mi s-a adus o femeie şi m-am gândit că te-ar putea interesa... Datorită rănilor pe care le prezintă...

— În ce stare se află? l-am întrebat, mai mult din politeţe, pentru că nu vedeam de ce trebuia să mă intereseze.

— Este în afara pericolului şi poţi să stai de vorbă cu ea, dacă vrei.

— ...Sigur... S-o vedem... – am murmurat, fără prea multă curiozitate. Apoi, după ce-am ieşit din camera d gardă, l-am chestionat:

— Cum a ajuns aici?

— A adus-o o ambulanţă pe la douăsprezece. Salvarea a fost chemată pentru o gravidă în luna a opta care prezenta simptome de naştere prematură. Numai că moaşa care s-a dus la adresa indicată, a văzut că femeia avea alte probleme. Şi anume, o rană sângerândă la cap! Astfel că, în loc s-o ducă la maternitate, au transportat-o la Spitalul de Urgentă. Aici s-a constatat că avea o fractură craniană şi au expediat-o imediat la noi. Şi bine au făcut! Pentru că altfel n-ar fi avut şanse de supravieţuire, deoarece plaga avea un caracter vital... – a mai zis, ridicând din umeri, cu subînţeles.

— Fractură? !

— Da, cu înfundarea calotei. Şi imediat ce-am constatat că rana pare să fi fost produsă cu o armă similară celei folosite la atacarea micuţei paciente de care te ocupi... m-am gândit să te anunţ...

— Adică un ciocan?!... l-am întrebat eu, mai înainte de a deschide uşa rezervei.

El a dat din cap a confirmare, iar eu am apăsat pe

clanţă.

Femeia părea să aibă în jur de treizeci, treizeci şi cinci de ani şi avea capul înfăşurat în bandaje. Auzindu-ne intrând, a întors fără interes capul spre noi. Ochiul drept era congestionat, iar arcada tumefiată.

— Bună seara. Sunt de la poliţie... Căpitan Apostolescu... Cum vă simţiţi? i-am zis eu.

— Nu prea bine... mă doare capul... – a scâncit ea.

— Aş vrea să stăm puţin de vorbă... dacă se poate...

A săltat de câteva ori din umeri, într-un gest care demonstra că n-are nimic împotrivă.

— Mai întâi, spuneţi-mi cum vă numiţi şi unde locuiţi – i-am zis eu, pregătindu-mi notesul.

— Mă numesc Măgureanu Marieta şi stau pe strada Traian, la numărul 80.

— Cu ce vă ocupaţi?

— Sunt muncitoare ia fabrica „Porţelanul”.

— Cu cine locuiţi?

— Cu soţul şi cu fiică-mea, care este elevă... într-a-ntâia...

— Bine. Acum vă rog să-mi spuneţi cine v-a lovit.

— Nu ştiu... N-am văzut pe nimeni...

— Unde aţi fost atacată?

— La mine în rasă...

— Mai era cineva cu dumneavoastră?

— Nu... Fetiţa era la şcoală, iar soţul meu la fabrică...

— Cum aţi fost atacată?

— Nu ştiu... Zău nu ştiu... Tot ce-mi amintesc este că am ieşit în curte ca să iau albia... de rufe. Apoi, am intrat în bucătărie... şi am pus-o jos... Am luat pâinea pe care o cumpărasem dimineaţă şi care rămăsese pe masă... şi am băgat-o în bufet... Iar după aceea nu mai ştiu nimic... – a săltat ea din umeri pe sub cearşaf.

Cum afirmaţia victimei era de-a dreptul nebuloasă, am întors capul spre doctor şi l-am privit întrebător

A înţeles ce i-am cerut şi s-a dus spre fereastră, făcându-mi şi mie semn să-l urmez.

— Pacienta are două plăgi. Una cu înfundarea calotei în regiunea frontală stângă şi cealaltă contuză şi fără profunzime, în regiunea occipitală. Prima este activă, adică produsă de agresor, iar a doua poate fi o consecinţă a prăbuşirii ei pe o suprafaţă plană. Prin urmare, se pare că a fost atacată de la spate, chiar în clipa în care a întors capul spre stânga. Şi, dacă ţinem seama de ravagiile provocate de lovitură, este de presupus că a fost aplicată atât de fulgerător, încât n-a mai apucat să-l vadă pe criminal.

— Şi de ce are ochiul drept tumefiat?

— Cred că, după ce-a primit lovitura din zona frontală, mai întâi a căzut cu faţa înainte şi s-a lovit cu arcada de un obstacol înalt, un scaun sau o masă... Apoi, datorita unui rebond, s-a ridicat din nou şi s-a prăbuşit pe spate. Pentru această posibilitate pledează şi rana contuză din creştet, care, după cum ţi-am spus, este cauzată de o suprafaţă plană, cum ar fi o pardoseală de ciment...

Fiind edificat, am revenit lângă patul victimei şi am rugat-o să-mi povestească ce-a făcut în cursul dimineţii din momentul în care s-a sculat şi până a ieşit din casă, pentru a lua albia de care-mi vorbise.

— Sunt în concediu de maternitate de la începutul lunii... pentru că sânt gravidă în luna a opta... Azi dimineaţă m-am trezit mai devreme şi am pregătit ceva de mâncare pentru soţul meu... După care el a plecat, ca de obicei, pe la cinci şi jumătate... Pe la şapte am sculat-o pe fiică-mea, i-am dat şi ei să mănânce şi am dus-o până la şcoală... La întoarcere, am cumpărat o pâine şi o bucată de carne afumată...

— La ce oră aţi ajuns acasă...

— În jur de nouă...

— Şi ce aţi făcut după aceea?

— ...Am pregătit maşina de spălat şi m-am apucat să adun lucrurile murdare... Aşa am dat de o pernă mică pe care o făcuse fiică-mea mai de mult, şi, cum nu-mi plăceau butonierele, m-am gândit să fac eu altele... Şi m-am dus să

cumpăr un mosorel de aţă albă de la tutungeria de pe strada noastră... După ce-am luat aţa, mi-am adus aminte că atunci când am ieşit în curte cu fiică-mea, am văzut pe stradă un gabor...

— Un gabor?! am întrebat-o, încruntându-mă, deoarece ştiam că în argoul borfaşilor respectivul epitet îi desemnează pe cei de-o meserie cu mine.

— Da... Un ţigan... a tradus ea, cu nevinovăţie. Aşa li se spune la noi, la ţară, şi ştiu că dacă primul om pe care-l vezi este gabor, în ziua aia ai noroc... Aşa că, odată cu mosorelul am cumpărat şi un loz... Dar, când am ajuns acasă, am văzut că era necâştigător...

— Pe la ce oră aţi plecat după aţă?.

— Io ştiu... Cred că era în jur de zece...

— Şi când v-aţi înapoiat?

— Repede... După câteva minute... Debitul de tutun este foarte aproape...

— Şi ce-aţi făcut după aceea?

— ...Am pus mosorul pe masă şi am ieşit în curte ca să iau albia din magazie... Iar când am venit cu ea în bucătărie, am văzut pâinea pe masă, am vrut s-o bag în bufet... şi m-am trezit aici – a repetat ea.

— Aţi observat dacă în cursele pe care le-aţi făcut de dimineaţă, v-a urmărit cineva?

— ...Nu... n-am văzut...

— Când aţi ieşit pe stradă, pentru a vă duce după aţă, pe cine aţi văzut?

— Pe nimeni... Strada era pustie...

— Aţi încuiat uşa când aţi plecat la tutungerie?

— Nu. Nu încuiam niciodată uşa când mă duceam pe aproape... Pentru că mi-era ruşine de vecini... ca să nu creadă că încui de teama lor... – mi-a explicat ea, jenată.

— Aţi zărit pe cineva străin prin curte?

— Nu...

— Dar ce credeţi, persoana care v-a lovit, putea să se strecoare în casă în timpul în care aţi fost după aţă?

— Nu...

— De unde știți că nu a intrat, din moment ce dumneavoastră aţi lăsat uşa descuiată când aţi plecat la tutungerie?

— Fiindcă uşa dintre bucătărie şi camera în care locuim era deschisă, aşa că, dacă era cineva înăuntru, trebuia să-l văd.

— Ţineţi în casă bani sau alte valori care ar fi putut interesa un răufăcător?

— De unde aşa ceva, dom' le? a zâmbit ea, cu amărăciune.

— Aveţi vreo bănuială asupra persoanei care v-a atacat? am întrebat-o şi, văzând că-şi clatină capul a negaţie, am continuat: sunteţi, dumneavoastră sau soţul, în duşmănie cu cineva?

— Nu, domle! Noi suntem oameni paşnici şi nu ne băgăm în treburile altora.

Fiindu-mi greu să admit că femeia din faţa mea fusese atacată fără nicio motivare, m-am decis s-o iau altfel:

— Aş mai avea o întrebare... care are caracter mai... intim... – m-am arătat eu jenat.

— Vă rog... – m-a încurajat ea.

— Trebuie să fiţi convinsă că atât eu cât şi domnul doctor suntem obligaţi să păstrăm secretul profesional. Ceea ce înseamnă că orice am discuta, nu va fi împărtăşit unei alte persoane – am ţinut să subliniez, cu scopul de a o convinge să fie sinceră.

— Înţeleg... – a zis ea, intrigată în mod evident de introducerea pe care-o făcusem.

— Aveţi vreun prieten? m-am decis s-o întreb, adoptând o atitudine confidenţială.

— Bineînţeles că am! s-a grăbit ea să admită cu naturaleţe, pentru ca, imediat, să mă chestioneze încruntată: Prin prieten aţi înţeles iubit?

— Întocmai – am confirmat, deoarece trebuia să ţin seama că în cadrul unui triunghi conjugal pot apărea câteodată şi conflicte violente.

— Nu domnule! N-am aşa ceva! mi-a replicat ea, pufăind

a dispreţ. Mie-mi ajunge bărbatul pe care-l am..

Neavând motive să mă îndoiesc de sinceritatea ei, mi-am spus că agresiunea a cărei victimă fusese, părea a fi lipsită de motivaţie. Şi, cum într-o situaţie aparent asemănătoare se găsea şi micuţa Ilona Lupaş, am început să mă gândesc la faptul că ambele fuseseră lovite cu un ciocan. Ba mai mult! Tot cu o astfel de armă fusese suprimată şi victima pe care o scosesem din Someş, în consecinţă, deşi consideram că varianta pe care mă apucasem s-o fabric era în mod vădit aberantă, n-ara putut rezista ispitei de a-i mai cere câteva relaţii:

— O cunoaşteţi pe Camelia Voicu?

— Nu. E pentru prima oară când aud acest nume, încercând să-i reîmprospătez memoria, i-am descris-o pe prima victimă spunându-i în continuare unde a domiciliat şi a lucrat ea.

— N-o cunosc... Da' spuneţi-mi. Nu e cumva femeia aceea care s-a înecat în Someş? a fost rândul ei să mă întrebe.

— Ba da! O cunoaşteţi? m-am grăbit, eu să aflu. Nu... Dar s-a vorbit mult la noi în fabrică de această întâmplare... Şi nici nu ştiu cum de mi-a dat prin cap că de ea era vorba... – mi-a explicat ea, dând din umeri.

În încheiere, am chestionat-o şi despre Ilona Lupaş. Dar rezultatul a fost tot negativ şi am considerat că pot să mă retrag.

— Îl cunoaşteţi pe doctorul Eugen Popescu? mi-am întrebat însoţitorul, după ce-am ieşit din rezervă.

— Medicul legist? Cum să nu? Am fost chiar colegi de grupă în primii doi ani de facultate. Ulterior, fiind şi buni prieteni, am convenit să evităm tentaţia de a ne lua unul altuia pacienţii. Motiv pentru care ne-am şi profilat: el pe morţi, iar eu pe vii – a glumit el.

— Şi de ce-a ţi fugit, n-aţi scăpat! Pentru că sânt nevoit să vă rog să colaboraţi, de data aceasta, inversând profilarea pe care aţi stabilit-o. Mai precis, aş vrea ca dumneavoastră să examinaţi un raport medico-legal făcut

cu ocazia necropsierii unei femei ucise... iar doctorul Popescu să se uite la radiografiile craniene ale Ilonei Lupaş şi ale pacientei cu care am stat acum de vorbă...

— Înţeleg. Vrei să ştii dacă ai de-a face cu un singur criminal... E în regulă, căpitane! Spune-i lui Eugen să ia legătura cu mine !...

*

* *

Când maşina a intrat pe strada Traian, şoferul a oprit la numărul 80.

Am coborât şi am privit în curtea din faţa mea. Pe partea dreaptă se aflau înşirate câteva corpuri de case, fără etaj, iar pe stângă nişte construcţii scunde, cu aspect de boxe sau magazii.

Am intrat şi m-am oprit în faţa primei uşi deschise. Printre picioarele unei mese de bucătărie, un tip stătea în patru labe şi storcea într-un lighean o cârpă cu care ştersese pardoseala din ciment.

— Vă numiţi Măgureanu? l-am întrebat, simţind că mă încălzeam de furie.

A întors capul spre mine şi, privindu-mă fără interes, a dat din cap a confirmare.

— Şi de ce spălaţi urmele de sânge?

— Da' ce treabă ai dumneata cu ce fac eu la mine în casă? mi-a întors-o el.

M-am prezentat şi i-am atras atenţia că legea îi pedepseşte pe cei care îndepărtează urmele unei infracţiuni.

— Infracţiune?! a zis el, adunându-se de pe duşumea şi apropiindu-se de mine. Probabil că glumiţi... – s-a decis el să apeleze la plural. Ce, mai nou, trebuie să ceri avizul poliţiei când faci curăţenie în casă? a continuat el, sarcastic.

— Unde se află soţia dumneavoastră? m-am interesat cu speranţa c-am să-i pricep atitudinea.

— E internată la maternitate... că trebuie să nască...

— De unde ştiţi?

— Cum de unde ştiu?... Mi-au spus vecinii! Şi chiar dacă nu mi-ar fi spus ei... Ce, nu se văd urmele premergătoare naşterii? m-a consultat el, arătând spre pardoseala bucătăriei, pe care mai rămăseseră nespălate câteva pete de sânge.

— Domnule Măgureanu, trebuie să vă aduc o veste neplăcută... Soţia dumneavoastră nu se află la maternitate... ci la Clinica de neurochirurgie...

În timp ce el mă urmărea aiurit cu privirea, l-am asigurat că starea nevestei lui era bună şi l-am povestit ce ştiam despre agresiunea căreia îi căzuse aceasta victimă. Apoi, după ce l-am lăsat să-şi mai revină din şocul ce i-l provocase relatarea mea, l-am rugat să-mi dea voie să mă uit prin locuinţă.

Mai întâi a scuturat din cap, ca şi cum ar fi vrut să îndepărteze un coşmar, după care s-a dat la o parte din uşă. În stânga, chiar lângă tocul uşii se afla o albie aşezată pe un aragaz. În continuare, o maşină de spălat, iar la picioarele acesteia, un vraf de rufe murdare. În faţă, lângă peretele opus, era un bufet de bucătărie, iar la o jumătate de metru de aceasta se vedeau stropi de sânge pe peretele din dreapta. Deasupra mesei, peste muşamaua care-o acoperea se găseau: o bucată de kaizer afumat, o pâine, o şurubelniţă şi... un ciocan. Uşa de intrare în cea de-a doua cameră, aflată tot pe partea dreaptă, era deschisă. Făcând un pas spre ea am văzut în interior, sub fereastra care dădea în curte, un divan-studio, un garderob şi o vitrină. În mijlocul încăperii, o mică masă de sufragerie, cu patru scaune, iar pe jos un covor oltenesc, imaculat...

— Dumneavoastră aţi făcut ordine aici? l-am întrebat pe soţul victimei.

— Pentru ce, dacă era curat?

— Când aţi intrat în dormitor, aţi găsit deschise sertarele şi uşile garderobului?

— Nici n-am intrat aici... că numa' în bucătărie era dezordine...

Considerând că nu se evidenţiază nicio urmă care să-mi

indice dacă infractorul a pătruns în dormitor, am revenit în bucătărie.

— Ale cui sunt sculele astea? l-am întrebat, după ce m-am apropiat de masă şi m-am uitat mai întâi la ciocan şi apoi la şurubelniţă?

— Păi, ale cui să fie? Ale mele! m-a asigurat cu fermitatea unui copil căruia i se pune la îndoială dreptul de proprietate asupra jucăriilor sale cele mai dragi.

— Le ţineţi întotdeauna aici, pe masă?

— Nu... Cum o să le ţin pe masă?... Le-am scos din trusa mea de scule ca s-o repar... – zis, arătându-mi uşa prin care se intra din curte.

M-am apropiat de ea şi i-am examinat broasca. Cum părea intactă, m-am uitat şi la tocul uşii. Lăcaşul în care intră zăvorul broaştei era crăpat şi fixat în câteva cuie.

— Aşa aţi găsit-o?

— Nu, era forţată. Broasca se afla în poziţia încuiat şi suportul de metal din toc era smuls... Vecinii mi-au spus că ei au forţat uşa pentru a o putea scoate pe nevastă-mea din casă... Pentru că nu găsiră cheia... Şi, cum nu puteam s-o las de izbelişte, am reparat-o cum m-am priceput...

— Când aţi intrat în casă, în afară de petele de sânge ce v-a mai atras atenţia?

— Nimic... Numai pâinea... care era pe jos...

— Aştept să vină nişte colegi de-ai mei şi am să vă rog ca, până la sosirea lor să nu mai puneţi mâna pe nimic, mai ales aici, în bucătărie – i-am cerut.

Apoi, după ce mi-a confirmat că a înţeles ce vreau, m-am interesat dacă aveau în casă obiecte care puteau stârni interesul vreunui hoţ.

M-a asigurat de contrariu, la fel ca şi soţia lui. Acelaşi răspuns l-am primit şi la întrebarea dacă are vreo idee despre persoana care a comis agresiunea.

— Fiica dumneavoastră unde este?

— A luat-o o vecină... doamna Nyitrai, la ea în casă, fiindcă era tare speriată... – mi-a explicat, după care, remarcând că-l privesc întrebător, a continuat: Stă la noi în

curte, în apartamentul de alăturea... Noroc că era acasă... Altfel, cine să fi anunţat Salvarea şi cine s-ar fi ocupat de nevastă-mea... Şi acum a luat-o şi pe Lucreția... – a început el să spună, cu recunoştinţă, tocmai când din curte s-au auzit paşi.

Uitându-mă afară, am văzut că noii veniţi erau Kálmán şi Bogdan. Ieşindu-le în întâmpinare, le-am explicat motivul care m-a determinat să le întrerup misiunile. După care le-am spus cu ce ne vom ocupa. În consecinţă, Dinu s-a dus la maşină să ia trusa criminalistică, iar Jánoș mi s-a alăturat pentru a participa la acţiunea de chestionare a vecinilor.

Doamnă Nyitrai, o femeie corpolentă şi trecută de şaizeci de ani, aflând cine suntem s-a grăbit să ne invite în apartamentul ei. Acolo, alte două femei, cu aspect de gospodine, stăteau în jurul unei mese pe care se găseau trei ceşti de cafea, aşezate cu gura în jos. Alături de cucoane, pe un fotoliu, o fetiţă de vreo şapte-opt ani înfuleca dintr-o felie de cozonac. Şi o făcea cu atâta dăruire, încât n-am avut motive să mă mir că este atât de dolofană.

Făcând cunoştinţă, am aflat că şi cele două persoane erau vecine de curte, situaţie de care am ştiut să profit, chestionându-le pe loc. Din ceea ce mi-au spus a rezultat că, în timp ce se aflau în aceeaşi formaţie şi-şi beau cafelele, urmând ca gazda să-şi demonstreze talentul în ghicirea viitorului, au auzit nişte ţipete de copil.

Întrerupându-şi pasionanta preocupare, s-au dus în curte să vadă ce s-a întâmplat Apoi, cum demersul făcut a fost insuficient pentru a le satisface curiozitatea, au ieşit în stradă. Constatând că şi aceasta era pustie, au reintrat în curte cu intenţia de a continua cât mai grabnic activitatea de a afla ce le rezervă soarta. N-au mai apucat să-şi ducă la îndeplinire merituoasa intenţie, deoarece, trecând prin dreptul ferestrei deschise a locuinței familiei Măgureanu, au stabilit că ţipetele de copil veneau chiar de acolo. În conversaţia purtată prin fereastră, au aflat de la fetiţă – care, în prezent, ataca cu o vădită plăcere o nouă felie de

cozonac – că mama ei zăcea plină de sânge în bucătărie. I-au cerut să descuie uşa pentru a putea vedea ce s-a întâmplat, dar ea le-a răspuns că nu are cu ce. De aceea, una din ele a început escaladarea ferestrei, cu speranţa că va descoperi cheia, dar după ce şi aceasta a ajuns la concluzia că nu poate găsi ceva care nu există, au decis, împreună, să forţeze uşa. În consecinţă, în timp ce una împingea, celelalte au tras de clanţă până şi-au atins ţelul. Când au reuşit să intre cu toate în bucătărie şi au văzut-o pe vecină plină de sânge, s-au gândit că aceasta pierduse sarcina şi s-au grăbit să telefoneze la Salvare. Iar după ce a sosit ambulanţa şi au ridicat-o pe bolnavă, au luat copilul ca să stea cu ele, pentru că era foarte speriat.

— Când m-am întors de la şcoală şi am vrut să intru în casă, am văzut că uşa era încuiată... – a început fetiţa să povestească, după ce a pus mâna pe o nouă felie de cozonac. Dar eu ştiam că mămica trebuia să fie acasă... şi am început să bat tare în uşă şi pe urmă şi în fereastră... Da' 'geaba că tot nu mi-a răspuns nimenea... – a zis ea, ridicând din umeri, într-un gest care putea constitui atât o subliniere a încurcăturii în care s-a aflat cât, mai ales, o exteriorizare a regretului că felia de cozonac din care a înfulecat, fără intermitenţă, a sfârşit prin a se transforma într-un firav dumicat.

Cum ea continua să examineze ultima fărâmă, de parcă s-ar fi întrebat unde-a dispărut restul, m-am văzut obligat să-i reamintesc că nu-şi terminase încă povestirea:

— Ce-ai făcut când ai văzut că mămica ta nu-ţi deschide uşa?

— Ce era să fac?... a zis, decizându-se să-şi vâre în gură ultimul vestigiu al bucăţii de cozonac. M-am uitat pe gaura cheii şi am văzut că mămica era culcată pe jos, în bucătărie... – a mai spus, în timp ce ochii ei căutau cu interes spre bufet, pe care trona cozonacul din care provenea felia pe care tocmai o exterminase.

— Şi mai departe, ce s-a întâmplat? am ghidonat-o din nou.

— Păi, ce să se-ntâmple?... Am deschis fereastra, că nu era bine închisă şi am sărit în casă... deşi ştiu că n-am voie să intru pe acolo... Da' ce era să fac? Dacă mi-era foame... – a ţinut ea să-şi motiveze acţiunea, fixând iarăşi bufetul, precum vulpea caşul aflat în ciocul corbului din cunoscuta fabulă a lui La Fontaine.

— Şi ce-ai făcut după ce-ai intrat în casă? am strunit-o eu, iar.

— M-am dus la mămica şi-am întrebat-o că de ce doarme pe jos... Da' nu mi-a răspuns... că dormea... Şi am început să ţip... şi să plâng... Până a venit tanti Kati şi m-a scos de-acolo... – a zis, privind cu recunoştinţă spre gazdă, care tocmai îi furniza o nouă felie de cozonac.

— La ce oră ai venit de la şcoală?

— Cum vin totdeauna... Cam pe la unşpe'...

— N-ai întârziat cumva la joacă, cu alţi copii?

— Nu... Am venit direct acasă... că mi-era tare foame...

— Puteţi să-mi spuneţi cât era ceasul când aţi auzit copilul plângând? am vrut să verific, întorcând capul spre cele trei femei.

— Cred că are dreptate... Trebuie să fi fost cam unsprezece – a răspuns gazda, după ce s-a consultat din privire cu cele două musafire ale ei.

Vrând să localizez mai bine momentul când se comisese agresiunea, m-am interesat când şi în ce ipostaze o văzuseră pe victimă.

Am aflat că au remarcat-o ultima oară în jurul orei zece, pe când ieşea cu o albie în mână din magazia de vizavi de uşa bucătăriei în care se comisese agresiunea.

— Aţi zărit, în cursul zilei de astăzi, vreo persoană străină prin curte?

Cum mi s-a răspuns numai prin clătinări din cap sau ridicări din umeri, mi-am redus pretenţia şi mi-am reformulat întrebarea:

— Dar în ultimele zile?

— ...Asta, da... Da' mai acu' vreo săptămână... – s-a decis gazda să-mi răspundă... Îmi amintesc că, venind dinspre

magazia mea, unde am dat la pui nişte grăunţe, am zărit un bărbat pe care nu-l cunoşteam... Chiar l-am şi întrebat pe cine caută, fiindcă am văzut că se uita pe fereastră în casa Măgurenilor... El mi-a zis un nume... şi eu i-am spus că nu stă la noi... apoi, s-a dus...

— Aţi putea să-mi spuneţi cum arăta?

— Apăi, era un bărbat tânăr... Vreo patruzeci de ani... Şi era drăguţ, cu părul şaten şi pieptănat peste cap...

— Cum era îmbrăcat?

— Avea pe el ceva, aşa ca un spenţer, de culoare închisă...

— Maro? am zis la nimereala.

— Nu... Aş zice, mai degrabă, că era negru...

— Avea ceva în mână? am vrut să mai ştiu, pentru a înlătura orice dubiu.

— Aşa-i ! C-avea o servietă sub braţ... tot neagră..

Am întors capul spre Jánoș, pentru a mă asigura că auzise şi el descrierea făcută de martoră. Exterioriza o surprindere atât de mare, încât n-a mai fost cazul să aştept să-mi dea şi o confirmare verbală.

Mai înainte de a le fi lăsat pe martore să-şi reia demersurile oculte, am vrut să mai ştiu dacă au auzit, între, zece şi unsprezece, ceva care să le atragă atenţia.

Dar ele m-au asigurat că nu le-a tulburat nimic liniştea, şi atunci le-am întrebat dacă mai sunt şi alţi locatari, care erau acasă în cursul acestei dimineţi. Răspunsul primit a fost tot negativ, aşa că mi-am spus că venise momentul să ne retragem.

Ajungând în faţa bucătăriei familiei Măgureanu, l-am găsit pe Bogdan umblând de-a bușilea şi examinând cu lupa pardoseala. L-am anunţat că eu şi Kálmán continuam chestionarea vecinilor şi am ieşit în stradă.

*

* *

— Ieri seara am primit raportul comun al modicului

legist şi al doctorului Felecan – mi-am înştiinţat colaboratorii două zile mai târziu, după ce am preluat şi cel de-ai treilea caz. Din examinarea comparativă a rănilor prezentate, de Camelia Voicu, Ilona Lupaş şi Marieta Măgureanu, reiese că se poate admite existenţa unui unic agresor. Şi deşi UN „SE POATE ADMITE”. NU PREA ADUCE A CERTITUDINE, în cadrul investigaţiilor generale va trebui să ţinem seama şi de această posibilitate.

— Dacă este. Într-adevăr, un singur agresor, înseamnă că şi mobilul ar trebui să fie tot unui singur – a raţionat Jánoș.

— Întocmai. Iar, în această ipoteză este obligatoriu ca şi persoana agresorului să se regăsească în anturajul victimelor. De aceea, pentru început, vom revedea listele martorilor audiaţi, pentru a stabili dacă nu există unul care ne apare de mai multe ori. Chiar dacă numele lui ar figura numai în două dintre cazuri, şi tot ar fi suficient ca să-l prindem în colimator!

— În această versiune, ar trebui ca şi victimele să se cunoască între ele. Pentru acest motiv, propun să se urmărească şi această pistă – mi-a sugerat Bogdan.

— Aşa trebuie făcut, Sucă! l-am aprobat, cu toată convingerea deşi, amendamentul lui reprezenta numai o reciprocă a supoziţiei că autorul ar trebui să se găsească în anturajul celor trei victime.

— Domnule căpitan, în ceea ce mă priveşte, oricât mi-aş bate capul, zău dacă pot stabili vreo legătură între o tânără, cam uşuratică, un copil şi o femeie însărcinată în luna a opta – a spus Jánoș, vârându-şi urechile între umeri.

— Nici eu – am recunoscut. Dar, din moment ce nu cunoaştem mobilul, suntem obligaţi să urmărim posibilitatea existenţei unei legături între victime. Chiar împotriva aparenţei care o respinge!

— Bineînţeles! m-a susţinut Dinu. Mai cu seamă că, fiind vorba de un mobil care refuză să se evidenţieze, am putea admite că şi ultimele două victime sau familiile lor au motive să treacă sub tăcere scopul urmărit de autor în

agresiunile comise.

— Într-adevăr! Nu este exclusă nicio astfel de versiune – am apreciat, după care l-am întrebat: În ce stadiu te afli cu clasificarea amprentelor ridicate din locuinţa familiei Măgureanu?

— Stadiul este bun... nu însă şi rezultatul... – a glumit ei, cu amărăciune. Ca şi în celălalt caz, n-a lăsat urme.

Considerând consfătuirea terminată, m-am ridicat de pe scaun.

...AR PUTEA FI UNA ŞI ACEEAŞI PERSOANA CU AGRESORUL !

Am ieşit din inspectorat împreună cu Dinu şi Jánoș şi ne-am îndreptat spre maşina de serviciu. Dar, mai înainte de a ajunge la destinaţie, am auzit o voce feminină strigând: „Jánoș! Jánoș!”. Şi, în continuare, ţăcănitul produs de tocurile unei femei care alerga în spatele nostru. Curios, am întors capul şi am văzut o tânără care se apropia vijelios, fluturându-şi o mână deasupra capului. Odată cu constatarea că femeia îmi era complet străină, mi-am amintit şi că prenumele meu este cu totul altul decât Jánoș; în consecinţă, am dat să-mi continui drumul. Dar, după ce tânăra a parcurs ultimii metri ce o mai despărţeau de noi, şi-a stopat elanul pe pieptul lui Kálmán şi şi-a încolăcit braţele după ceafa acestuia. Am privit-o mai bine şi am văzut că era tare frumuşică, cu părul lung şi blond, care îi cobora până la şolduri.

Luat prin surprindere, ofiţerul i-a răspuns cu aceeaşi

efuziune drăgăstoasă, după care, dând cu ochii de mine, mutra lui de îngeraş s-a făcut stacojie şi a încercat să se degajeze de ea, jenat.

— Ce bine că te-am prins! Prostuțule! Iar ţi-ai uitat mâncarea acasă! a zis ea, fără să-i pese de încercarea lui de a o tempera, în timp ce lua pacheţelul ce-i era întins.

Pricepând despre ce era vorba în prepoziţiune, m-am decis să-i scutesc de prezenţa mea. Drept care, luându-l de braţ pe Bogdan, am pornit spre maşină.

Nici n-am apucat să ne instalăm bine pe bancheta din spate, că şi-a făcut şi Jánoș apariţia.

— Vă rog să mă iertaţi… – a îngăimat el, stingherit.

— Nu scrie nicăieri că este interzis să-ţi îmbrăţişezi nevasta – i-am răspuns, zâmbind, în timp ce şoferul pornea motorul.

— Mă Jánoș, cine era frumoasa doamnă? l-a întrebat Dinu, cu invidie.

— Păi, cine să fie? Nevastă-mea! Ce n-o mai cunoşti? i-a replicat colegul lui, contrariat.

— Da’ parcă nevastă-ta era brunetă – s-a arătat mirat Bogdan.

— Aşa şi este… Dar pe sub perucă… – i-a răspuns Kálmán, chiar în momentul în care staţia de radio a început să transmită.

Când s-a terminat comunicarea, ora opt şi douăzeci şi cinci de minute.

*

* *

Maşina a început să urce panta pronunţată a străzii Maşiniştilor, şi, după vreo jumătate de kilometru, a oprit în faţa unei clădiri, pe partea dreaptă. În faţa gardului din stâlpi de beton şi plasă de sârmă, erau adunaţi un grup de cetăţeni iar în spatele acestuia se vedea o casă gen vilă, acoperită cu ţiglă roşie. Clădirea se sprijinea într-o parte de un alt imobil, mai scund, iar în cealaltă se vedea un teren viran, împrejmuit cu o îngrăditură de sârmă ghimpată.

Subofiţerul care străjuia poarta, ne-a salutat şi ne-a arătat cu mâna spre intrarea care ducea la demisolul clădirii.

— Ce s-a întâmplat? l-am întrebat pe un al doilea subofiţer, care discuta cu un bărbat şi trei femei.

— Nu ştiu... pentru că abia am sosit şi noi... – a încercat el să-mi explice.

— Cine sunt locatarii acestei case? l-am întrerupt, adresându-mă persoanelor care-l înconjurau.

— Eu sunt proprietăreasa... şi stau acolo... – a zis o bătrânică surescitată, arătând cu mâna întinsă spre ferestrele parterului situat la vreo cinci metri deasupra solului.

— Şi dumneavoastră cine sunteţi? m-am adresat eu celorlalţi.

Mi-au răspuns că locuiesc în vecinătate şi că au participat la stingerea incendiului care a izbucnit într-unul din apartamentele de la subsolul clădirii.

Lăsându-l pe Bogdan să-şi noteze numele martorilor, i-am făcut semn lui Jánoș să mă urmeze şi m-am îndreptat spre locul pe care mi-l indicaseră.

După ce-am coborât câteva trepte, m-am aflat în faţa a două uşi opuse. Cum cea din stânga era larg deschisă şi avea tocul afumat, m-am dus spre ea şi am intrat în locuință. Am trecut printr-o bucătărie a cărei pardoseală era udă şi plină de negreală şi am pătruns într-o cameră de locuit. Încercând să stabilesc punctul de unde-ar fi putut izbucni focul, privirea mi s-a oprit asupra unui garderob care avea partea superioară calcinată. În ceea ce priveşte celelalte obiecte care mobilau încăperea, mai puţin faptul că se aflau în dezordine şi şiroiau de apa ce fusese aruncată peste ele, nu-mi păreau atinse de incendiu. Iar cum aspectul general era întru totul caracteristic unei locuinţe în care s-a declanşat un incendiu, am apreciat că nu voi avea nevoie de prea mult timp pentru a putea raporta dispeceratului circumstanţele în care izbucnise focul.

— Jánoș, în timp ce eu am să chestionez martorii, dumneata şi Dinu ocupați-vă de cercetarea locului. Şi cu cât vom ajunge mai repede la concluzii, cu atât mai curând vom putea relua cercetarea cauzelor de care răspundem în mod direct! l-am avertizat, hotărât să nu mă las abătut de la investigaţiile mele de un banal incendiu, provocat, ca de obicei, dintr-o neglijenţă a locatarilor!

Câteva minute mai târziu, după ce mi-am notat numele martorilor găsiţi în faţa intrării şi le-am pus câteva întrebări pentru a stabili succesiunea în care-i voi audia, i-am rugat pe trei dintre aceştia să se înapoieze la locuinţele lor şi să aştepte vizita ce urma să le-o fac.

— Cum vă numiţi, doamnă? am întrebat-o pe proprietăreasa imobilului, o femeie trecută de şaizeci de ani, care mi-a spus că a fost primă persoană care a remarcat incendiul.

— Florea Maria – mi-a răspuns, marcată încă ele spaima prin care trecuse.

— Cine locuieşte în apartamentul incendiat?

— Familia Fodor... Părinţii şi doi copii...

— Ce vârstă au copiii?

— Fetiţa are opt, la fel ca nepoată-mea... Că sânt chiar colege de clasă... Şi fecioru-i mai mare... amu cred că are vro op’şprezece ani...

— Unde se află ei acum?

— Doamna Fodor şi fecioru’ sunt la lucru... iar domnu’ Fodor cu fetiţa, la spital...

— În apartamentul acesta cine stă? am arătat eu spre uşa opusă locuinţei în care se produsese dezastrul.

— Familia Toma... Da’ ei nu-s acasă... că-s la ţară... De vro săptămână...

— Ce ştiţi despre incendiul din locuinţa chiriaşilor dumneavoastră? am întrebat-o, cu intenţia de a încheia cât mai repede procesul-verbal de constatare.

— Păi... Ce să vă zic...? Eu m-am sculat, ca de obicei la şapte... Şi, după ce mă-mbrăcai, ş-am pregătit ceva dă îmbucat lu’ nepoată-mia, care-i elevă, după cum v-am

spus... Iară când am fost gata, am trezit-o... Ia ş-o pus uniforma ş-o mâncat şi am condus-o până la poartă... Da' când să urc scara la mine, am simţit, cumva, miros dă fum... Atunci, am dat roata prin curte ca să văz dă unde vine... Da' n-a trebuit să caut mult, pen' că, fumul ieşea dă sub uşă, dă la Fodori. Am bătut la uşă, da' dac-am văz't că nu-mi răspunde nime', am dat fuga la stradă... să cer ajutor...

— Cât era ora în momentul acela?

— Opt fără un sfert. Asta o ştiu bine, că e ora când pleacă nepoată-mia la şcoală...

— Ce aţi făcut după aceea?

— L-am văz't pă domnu' Darianu... care-i un ţăran ce aduce lapte pă strada noastră, şi i-am zis că la noi ie foc... După ce-a venit cu mine şi s-o uitat şi iei pă fereastra, zis şi iel că la domnu' Fodor în casă-i foc s-a dat cu umăru-n uşă până a deschis-o... Iar când o văzut cât fum a putut să iasă pă uşă, mi-o spus să umplu găleţile cu apă şi să i le dau lui să stângă focu'... În timp ce io făceam aşa cum o zis iel, a venit şi domnu' Oltean, de stă peste drum dă noi şi m-o întrebat dac-am văz't pă Virginica când o plecat la şcoală...

— Cine e Virginica? am întrerupt-o.

— Îi fătuca dă care v-am zis că-i colegă cu nepoată-mia...

— Înţeleg... Vă rog să continuaţi.

— După ce domnu' Oltean m-o întrebat dă Virginica şi io-i spusei că n-am văzut-o azi, iel a zis să nu care cumva să fi rămas dormind-n casă şi să moară dă la fum... Şi-o intrat-n casă că să vadă că cum-i... Ş-o avut dreptate, pen' că mintenaş a ieşit cu fătuca-n braţe. Iar după ce-o înveli cu haina lui, şi-a întins-o pă masă, ne-o spus să nu mai aruncăm cu apă până nu scoate dânsu' sâguranţili dă la corentu' ilectric, ca nu cumva să mai aprindem ş-altundeva în casă... Iară după ce o făcut aşa cum o zis, ş-o mai intrat o dat' în casă ca să controleze şi dacă nu-i gazu' dăschis p-undăva, om reînceput să aruncăm cu apă, pân' s-o stins focu' dă tăt...

— Şi cu fetiţa ce s-ă-ntâmplat?

— Nu s-a-ntâmplat nimică... Pen' că noi, tot zvârlind cu'apă-n cas' am şi uitat dă ia... Da' tocma când eram pă gătate, a venit acas' şi domnu' Fodor... care s-o pornit să plângă şi să-şi smulgă perii din cap când o văzut-o...

— N-a anunţat nimeni Salvarea?

— Nu, pen' că noi ne-am grijit să stingem focu' numa', ca să n-arză toată casa... Apoi, dupe ce-o venit domnu' Fodor, n-o mai fost dă ce, pen' că mintenaş a întrat-n curte şi domnu' Bakoş...

— Cine-i domnu' Bakoş?

— E unu' din şoferii care mere cu autobuzele pe strada noastră. Iar când o intrat iel în curte şi l-o văzut pă domnu' Fodor că se jeluieşte cu fii-sa-n braţe, i-o spus să iasă-n stradă, pân' ce dă iel jos călătorii şi întoarce autobuzu' ca să-i ducă iute la spital... Aşa că n-am mai avut trabă s-anunţăm Salvarea... – mi-a explicat ea.

— Aveţi vreo idee de orele la care pleacă de acasă membrii familiei Fodor?

— Mai întâi ş-întâi, se duce părinţii primii, până-n ora şase... Apoi mere şi fecioru' lor, pă la şapte fără un sfert... Iar apoi, fetiţa, iese pe poartă cu nepoţica mea... pă la opt fără un sfert...

— Deci, până aţi coborât în curte, pentru a vă conduce nepoata, nu v-a atras nimic atenţia asupra celor petrecute în locuinţa chiriaşilor dumneavoastră – am conchis, cu intenţia de a încheia discuţia.

— Nu... Adică, ba da!... Am văzut ceva... – s-a răzgândit ea. La şapte, când m-am trezit şi m-am dus la fereastră să văz cum îi vremea afară... am zărit un soldat ce tocmai ieşea-n stradă... şi poarta era toată larg deschisă...

— Un soldat?! Ce fel de soldat?

— Un soldat ie un soldat! Ce ştiu io ce fel iera?... mi-a replicat, cu un gest de nerăbdare. În orice caz, io am să mă cert iară cu chiriaşii! a ţinut ea să mă anunţe, montată. Io le-am tot spus de nenumărate ori că ăl care pleacă să-ncuie şi poarta după iel... Şi io văz că iei tot deschisă o lăsară... – mi-a explicat, ridicându-şi un deget şi agitându-l

ameninţător la adresa indisciplinaţilor ei chiriaşi.

Intrigat de efemera prezenţă a militarului pe care-l remarcase, am întrebat-o dacă-şi poate explica apariţia lui în curte.

— Io zic că... dac-o trecu pă stradă ş-o văz't fumu' dă la familia Fodor... O fi intrat pă poarta care-o fost uitată deschisă să vază că ce s-o-ntâmplat... Apoi, pen' că tot n-avea ce face... o plecat aşa cum o venit...

— Era chiar un simplu soldat? Sau un ofiţer? am insistat, cu dorinţa de a afla mai multe date despre militarul respectiv, în eventualitatea în care colegii ce urmau să preia cercetarea incendiului ar fi dorit să-l audieze pe martor.

— Era soldat! Fiin'că avea pă cap alceva dăcât un chipiu ca ofiţerii – m-a asigurat ea, cu multă convingere.

— Dar ce avea pe cap? am întrebat-o într-o doară.

— O şapcă cu cozoroc...

— Cu cozoroc? am repetat intrigat. Militărească?

— Sigur! Aşa cum purta soldaţii mai dămult, în timpul războiului.

— Poate că vi s-a părut... – am zis eu, neîncrezător, deoarece boneta pe care mi-o descrisese era perimată de multe decenii.

— Ba nicidecum! mi-a replicat ea, tăios, ofensată că-i pun la îndoială spiritul de observaţie. Chiar şi io m-am minunat, că afară iera rece şi iel umbla fără manta şi cu o uniformă subţire dă vară...

— Aţi putea să mi-l descrieţi? i-am cerut, stârnit de anomaliile care rezultau din afirmaţia ei.

— Nu... Pen' că l-am văz't numa' dă la spate... Da', în oriice caz, la ceafă avea păru' mare... Nu tuns scurt, aşa cum am văz't la soldaţi...

— Şi în picioare ce-avea? Bocanci sau cizme? am vrut să mai ştiu, apreciind că o prezenţă atât de insolită este a naibii de bizară...

Ea mi-a răspuns că n-a avut niciun motiv să se uite cum era încălţat soldatul, iar eu am încheiat audierea.

— Cum merge? mi-am întrebat ajutoarele, vârându-mi capul în camera pe care o cercetau.

— Păi, nu prea merge, domnule căpitan – mi-a răspuns Dinu, puţin nemulţumit.

— De ce?

— Pentru că nu putem stabili cauza incendiului. Am verificat atât posibilitatea unei scăpări de gaze, cât şi pe aceea a unui scurt-circuit, dar totul este normal.

— Căutaţi şi alte cauze! Pentru că nu-mi prea vine să cred că focul a fost provocat de Sfântul Duh! l-am repezit.

L-am văzut pe Jánoș dând din cap, apoi mi-a arătat cu mâna patul din dreapta uşii.

— Nu pot să-mi explic de unde provin urmele de sânge – mi-a spus el, după ce m-am apropiat şi am privit aşternutul răvăşit. Vedeţi? Atât cearşaful, cât şi una din feţele de pernă sânt pătate!

— E simplu! am făcut-o eu pe atotştiutorul, de îndată ce am constatat că celelalte două paturi din încăpere au aşternuturile strânse. Gazele degajate de incendiu au surprins un copil dormind în acest pat. Prin urmare, este posibil ca el să fi avut o mică hemoragie, datorită intoxicaţiei cu oxid de carbon.

— Şi a murit? a zis Bogdan, înfiorându-se.

— Tot ce-am putut afla este că a fost dus la spital... – i-am răspuns, ridicând din umeri şi continuând: Întrucât nu ne puteam permite să ne pierdem vremea cu un eveniment străin de cauzele pe care le anchetăm, vreau să stabilim cât de curând posibil circumstanţele în care s-a declanşat incendiul. După care, întocmim proces-verbal de constatare, îl prezentăm serviciului de intervenţii şi revenim la ale noastre. E clar?

După ce ambii locotenenţi mi-au răspuns afirmativ, i-am spus lui Bogdan să se ocupe în continuare de decelarea modului în care s-a declanşat focul, iar pe Jánoș l-am poftit să mă însoţească.

*

* *

Din discuţia avută cu Olteanu, vecinul care participase la stingerea incendiului, a reieşit că, în pofida fumului din cameră, a găsit-o imediat pe fetiţa familiei Fodor.

— ...Şi când am văzut că este leşinată, am luat-o din pat şi am scos-o imediat la aer, în curte – a completat el.

— În ce pat se afla?

După ce mi-a descris poziţia mobilei respective, am ştiut că, aşa cum presupusesem şi eu, se referea exact la patul în care descoperise Kálmán urmele de sânge.

— Aţi remarcat cumva dacă-i curgea fetiţei sânge din nas sau din gură? a fost firesc să-l întreb.

— Aşa cred, pentru că avea fata mânjită de sânge – a confirmat el.

— Aţi putea să-mi spuneţi, ce anume ardea când aţi intrat dumneavoastră în locuinţă?

— Bineînţeles! Numai garderobul era în flăcări...

*

* *

Pe martorul Ioan Bakoș l-am chestionat chiar în autobuzul pe care-l conducea. Mi-a spus că, în momentul în care a oprit în staţia „Arena C.F.R.”, a văzut ieşind fum dintr-o clădire, ceea ce l-a determinat să alerge spre casa respectivă. După ce-a intrat în curtea imobilului, a văzut câteva persoane care aruncau cu apă, precum şi un bărbat care striga că-i moare copilul. Apropiindu-se de el, a observat că ţinea în braţe o fetiţă leşinată şi cu faţa murdară de sânge. După care, dându-şi seama că starea ei era gravă, i-a spus persoanei care se văicărea să iasă în stradă, că el întoarce autobuzul şi-i duce ia spital.

— Cum se vedea că fetiţa era lovită la cap, de îndată ce i-am urcat în autobuz, am pornit cu toată viteza spre Clinica de neurochirurgie...

— Sunteţi sigur că era lovită la cap? l-am întrerupt contrariat.

— Dară cum altfel? a protestat el, ofensat de neîncrederea pe care mi-o exprimasem.

— Nu cumva îi curgea sânge din nas... sau din gură? am

insistat, ignorând siguranţa cu care-mi răspunsese.

— Ştiţi, în meseria mea de şofer, eu am văzut multe accidente de circulaţie... Aşa că ştiu să deosebesc o hemoragie pe nas, de un cap spart în creştet! Şi apoi, ce, vă închipuiţi că o primea la Clinica de neurochirurgie, dacă n-ar fi fost lovită la cap?

Cum ultimul argument al martorului nu era lipsit de logică, am întors capul spre Kálmán, ceea ce mi-a permis să constat că era tot atât de intrigat ca şi mine.

— Ce-a spus medicul care-a internat-o?

— Nu ştiu, pentru că eu n-am mai intrat în camera de gardă... Fiindcă m-am grăbit să reintru pe traseul cursei – mi-a spus el, ridicând din umeri.

— La ce oră aţi ajuns în curtea imobilului incendiat?

— Nu m-am uitat la ceas, dar, cum eram încadrat în itinerar, trebuie să fi fost cam opt.

— La ce oră aţi început serviciul?

— La patru şi treizeci.

— Cât durează o cursă?

— Din piaţa Mihai Viteazu' şi până la capătul străzii Maşiniştilor, unde întorc, fac cam cincisprezece minute.

— De când lucraţi pe această linie?

— Pe 19?... Ah, cred că de mai bine de patru uni...

— Asta ar putea să însemne că-i cam cunoaşteţi din vedere pe călătorii care circulă cu dumneavoastră...

— Bineînţeles! Cred că-i ştiu pe toţi...

— Cu ocazia opririlor pe care le-aţi făcut, aţi remarcat vreo persoană străină care a urcat sau a coborât în staţia „Arena C.F.R.?" l-am întrebat, cu gândul la militarul de care-mi vorbise proprietăreasa familiei Fodor.

— Nu. Şi să ştiţi că dacă aş fi transportat vreo mutră necunoscută, nu se putea să n-o văd... – m-a asigurat el, arătându-mi o oglindă mare, retrovizoare, montată deasupra celei reglementare.

— Dar pe parcurs, în timp ce străbăteaţi strada Maşiniştilor?

— Am văzut... numai figuri cunoscute... Ba! Să nu mint!

Am văzut şi un militar...

— Ce fel de militar? m-am grăbit să-i întrerup, curios.

— Un ostaş.

— Pe la ce oră l-aţi văzut?

— În jur de şase şi jumătate...

— În ce loc?

— La vreo sută de metri de staţia „Arena C.F.R.”...

— Ce făcea în momentul acela? Mergea sau stătea pe loc?

— Stătea şi se bătea cu pumnii pe umeri... – mi-a răspuns şoferul, zâmbind.

— Cum adică?

— Adică se încălzea, fiindcă era fără manta.

— V-a mai atras şi altceva atenţia asupra lui?

— Nu. Numai faptul că era fără manta şi părea îmbrăcat într-o uniformă de vară...

— L-aţi văzut de mai multe ori?

— Nu. Numai atunci când v-am spus că se străduia să se încălzească, trăgându-i cu bătuta pe loc...

După ce-am coborât din autobuz, m-am adresat însoţitorului meu:

— Jánoş, cum multă lume ţine pe şifoniere diverse obiecte, nu ar fi posibil ca să fi căzut ceva pe pat, de pe garderobul incendiat? Ceva care să fi provocat rana pe care martorul afirmă că o avea fetiţa la cap?

— Este exclus, domnule căpitan. În primul rând, în pat nu se afla niciun corp străin. În al doilea rând, cum şifonierul care a luat foc se afla la o distanţă de cel puţin doi metri de pat, nu văd cum ar fi putut să ajungă un obiect oarecare până la fetiţă! mi-a respins el supoziţia.

Deoarece n-am putut găsi niciun cusur argumentelor pe care mi le servise colegul meu, am început să mă întreb în ce mod putuse să dobândească micuţa victimă o rană craniană. Şi cum n-am găsit niciun răspuns, am vrut să mă conving că rana respectiva existase în realitate, nu în imaginaţia şoferului. În consecinţă, apreciind că trebuie să ies din această dilemă, i-am făcut semn lui Jánoș să mă

urmeze.

*

* *

Ajungând la spital, m-am grăbii să-l caut pe medicul Andrei Felecan şi să-l întreb de noua lui pacientă.

— E într-o stare critică... – mi-a spus el, cu amărăciune. Pentru ca, imediat, să se revolte: Dar, în definitiv, ce dracu faci, căpitane, de nu pui mâna pe derbedeu?

— Crezi că-i aceeaşi mână? l-am întrebat, neîncrezător.

— Bineînţeles! Din moment ce a lovit din nou cu ciocanul?

— Dar doctore, de data asta agresorul a acţionat în cu totul alt mod decât în cazurile anterioare şi nu este obligatoriu ca asemănarea armelor folosite să indice un autor unic! De aceea vreau să-mi spui dacă eşti cu adevărat convins că avem de-a face cu acelaşi ciocan!

— Îmi ceri prea mult! mi-a replicat, făcând un gest de enervare. Un ciocan e un ciocan !... De unde să ştiu eu dacă s-a folosit acelaşi ciocan? În orice caz, în ceea ce mă priveşte, eu fac mai mult de cât este omeneşte posibil, pentru a salva viaţa pacienţilor mei! Şi ar fi bine dacă ţi-ai face şi dumneata datoria! mi-a zis, iritat de-a binelea.

— Şi eu fac tot ce-i posibil ca să-l descopăr pe criminal! Din păcate, nu-i chiar atât de uşor... – mi-am mărturisit eu neputinţa. Tatăl fetiţei se mai află în spital?

— Da. Este împreună cu soţia lui. Îi găsiţi pe culoarul din faţa rezervelor... – a adăugat el, rece, întorcându-mi nemulţumit spatele.

*

* *

Cei doi părinţi, oameni în jur de cincizeci de ani, stăteau pe o bancă. El privea în gol spre peretele opus, iar ea hohotea cu faţa ascunsă într-o batistă.

Apropiindu-mă de ei şi prezentându-mă, am început să-i chestionez. Astfel am aflat că mama, muncitoare la „Clujana” a plecat la serviciu pe la ora cinci şi zece, iar tatăl, magazioner la uzina „Unirea”, având zi liberă, a ieşit

pe la şase să facă unele târguieli prin piaţă. Înspre ora opt, când a revenit acasă, a văzut dezastrul produs şi a fugit cu autobuzul la spital.

Nu erau în conflict cu nimeni şi nu aveau bani în casă De asemenea, nu aveau nicio rudă sau cunoştinţă care să-şi facă în prezent stagiul militar. La întrebarea dacă-şi pot explica cauzele incendierii locuinţei lor, mi-au răspuns negativ. Acelaşi răspuns mi l-au dat şi când am vrut să aflu dacă le cunosc pe celelalte victime.

Apoi, pornind de la afirmaţia doctorului Felecan, care susţinea că agresiunea fusese comisă de acelaşi autor, ca şi în cazurile anterioare, m-am adresat tatălui fetiţei

— Când aţi venit acasă, cum era Virginica îmbrăcată ?

— Era înfăşurată în haina vecinului meu, domnu' Oltean...

— Şi mai avea ceva pe dedesubt sau era goală?

— Cum să fie goală? s-a încruntat el. Era îmbrăcată cu tot ce trebuia, iar pe deasupra avea paltonașul...

Înainte de-a mă retrage, m-am interesat de locul în care lucrează fiul lor.

*

* *

— La ce oră ai plecat astăzi de acasă? l-am întrebat pe Virgil Fodor, un tânăr de vreo optsprezece ani, după ce l-am informat de agresiunea suferită de sora lui.

— Ca de obicei, la şapte fără un sfert, după ce-am sculat-o pe Virginica şi i-am spus să se pregătească pentru şcoală...

— Când ai ieşit din casă, uşa a rămas descuiată?

— Da. Deoarece Virginica este cea care încuie uşa, pentru că e ultima care pleacă. Iar cheia se pune pe un dulap cu alimente, care se află în vestibul, la intrarea...

— Când ai ieşit din casă, unde era cheia?

— Ca întotdeauna, era băgată în broască, pe dinăuntru...

— Eşti sigur?

— Bineînţeles! Chiar îmi amintesc că, în momentul în care am deschis uşa şi am vrut să ies, mi s-a agăţat

mânecă hainei de cheie care a căzut pe duşumea... Drept care, m-am aplecat după ea şi am vârât-o la loc, în broască...

— Când ai ieşit în stradă, poarta era descuiată ?

— Nu, era încuiată. Pentru că există regula ca cel care pleacă, să încuie poarta după el...

— Şi atunci, cum se face că astăzi ai uitat-o descuiată? l-am luat cu la sigur.

— Dar nu este adevărat! Eu, când am ieşit din curte, am încuiat poarta ca în fiecare zi – a protestat el, convins.

— Şi cheia de la poartă unde se ascunde?

— Nu se ascunde nicăieri. Cel care încuie o ia cu el, pentru că fiecare dintre noi are o cheie a lui...

— Ai văzut pe cineva în apropierea casei voastre, după ce-ai ieşit în stradă?

— Nu... Adică, ba da! şi-a reamintit el. Erau vreo două sau trei persoane care aşteptau în staţia de autobuz...

— Printre ele era şi un militar?

— Nu... Adică nu cred să fi văzut pe cineva în uniformă...

— După ce-ai plecat, în casa voastră s-a produs, un incendiu... Ai vreo idee despre modul în care s-ar fi putut declanşa?

— Nu, nu-mi dau seama... Mai ales că azi dimineaţă gazele de la sobă erau închise...

— Câte ţigări fumezi pe zi? l-am luat eu cu uşurelul.

— Eu nu fumez deloc – a protestat el, jignit de învinuirea pe care i-o adusesem. De altfel, la noi în casă nu fumează nimeni!

— După ce-ai plecat ar fi fost posibil ca sora ta să se fi jucat cu chibriturile?

— Nu... E imposibil... Pentru că Virginica ştie că n-are voie să se joace cu focul...

Mai înainte de a încheia discuţia, i-am pus întrebările, care în ultima lună căpătaseră un caracter stereotip. Dar, la fel ca şi părinţii lui, tot stereotip mi-a răspuns că nu cunoştea familiile celorlalte victime şi că n-avea niciun habar despre persoana care i-ar fi putut ataca sora..

— Cum în preajma casei voastre a fost văzut un militar, aş vrea să-mi spui dacă ai vreo idee cine ar putea fi acesta? l-am mai întrebat, în timp ce-i întindeam mâna.

M-a asigurat că nici nu cunoaşte şi că nici nu-şi aminteşte să fi văzut vreun soldat...

*

* *

— Ce-i cu militarul de care vă tot interesaţi? m-a întrebat Jánoș, în drum spre locuinţa incendiată.

I-am satisfăcut curiozitatea, vorbindu-i despre ostaşul pe care-l zărise proprietăreasa imobilului ieşind din curte val-vârtej.

— Chiar dacă trecem peste faptul că tânărul de adineauri susţine cu tărie că a încuiat poarta când a plecat la serviciu, şi tot mai rămân câteva elemente care ne indică că avem de-a face cu un personaj foarte straniu – am continuat, mărturisindu-mi cu glas tare gândurile: Mai întâi, de unde până unde uniforma pe care o purta?
Ţinută de vară şi-o capelă de pe Vremea lui tata Noe! Apoi, ce-a căutat în curtea imobilului?

— Poate că, trecând pe stradă, a văzut fumul care ieşea şi a intrat să vadă ce s-a-ntâmplat... – mi-a sugerat Kálmán.

— Perfect! Şi atunci când s-a convins că este vorba de un incendiu, de ce n-a dat alarma?

— Poate că era în întârziere şi s-a grăbit să se înapoieze la unitatea militară de care aparţinea... – s-a străduit el să încropească o explicaţie.

— Cu atât mai mult ! Dacă tot era în întârziere, de ce a mai intrat să vadă ce se întâmplă? i-am întors-o, în timp ce deschideam poarta imobilului în care locuia familia Fodor.

Mai înainte de a pătrunde în locuinţă, am început să examinez împreună cu Jánoș uşa de la intrare. Armătura din tablă a tocului era smulsă din holzşuruburi, iar broasca avea zăvorul scos, în poziţia încuiat. Ne-am uitat cu atenţie pe jos. Atât înăuntru cât şi afară, dar n-a fost chip să găsim cheia.

— Cum a izbucnit incendiul? l-am întrebat pe Bogdan,

intrând în camera unde-l lăsasem să continue cercetarea criminalistică.

— În primul rând focul s-a declanşat dintr-un punct foarte ciudat... Vă rog să vă uitaţi şi dumneavoastră – m-a invitat el, întorcându-se pentru a-mi arăta garderobul.

I-am făcut, pe plac, apropiindu-mă de mobila indicată. Din garderob, a cărui jumătate superioară era complet calcinată, nu mai rămăseseră în picioare decât pereţii verticali. Toate poliţele erau prăbuşite la bază, într-un amestec de rufe arse şi scrum mustind de apă.

— Ce ţi se pare ciudat? m-am interesat, străduindu-mă să înţeleg ce nu-i convenea.

— Faptul că, deşi mi-am repetat măsurătorile de câteva ori, concluzia mea a rămas aceeaşi: incendiul nu putea izbucni decât din interiorul garderobului...

— Şi? l-am întrerupt, fără să-mi ascund curiozitatea

— În această situaţie, rezultă numai o singură explicaţie asupra modului în care s-a declanşat focul. Anume că, unul din membrii familiei, deosebit de distrat, şi-a uitat ţigara aprinsă printre rufe?... – m-a anunţat el, făcând un gest de dispreţ la adresa presupusului vinovat.

— Trebuie să fie altceva! În această casă nu se fuma ! i-am atras atenţia.

— Atunci mai există o explicaţie, chiar mai plauzibilă! a continuat el, convins. Cum aici a existat un copil, poate că s-a jucat cu chibriturile chiar în interiorul garderobului...

— Admiţând că ai avea dreptate, copilul n-ar fi fost găsit în pat, ci afară, urlând speriat de propria lui ispravă. Aşa că să te gândeşti la altceva, mai convingător! i-am replicat, pe când îmi spuneam că, în definitiv, nu trebuia să caut un incendiator, ci un agresor!

Fără să pară demontat de remarca mea, mi s-a adresat cu o stăpânire de scamator gata să-mi demonstreze că, la nevoie, este oricând capabil să scoată o turmă de elefanţi din jobenul său:

— Ţinând seama că focul s-a pornit din interior, mai rezultă şi posibilitatea ca el să fi fost pus cu intenţie într-

un loc ascuns... Cu dorinţa expresă de a întârzia propagarea incendiului... În consecinţă, cred că ar fi bine să verificăm dacă locatarii acestei case n-au contractat de curând o asigurare contra focului...

— Mă Dinule! Tu eşti om serios? ! Cum poţi să spui o astfel de enormitate? a izbucnit Jánoș, cu nervozitate. De unde până unde îţi poţi imagina că locatarii s-au apucat să-şi dea foc la propria lor casă, lăsând şi un copil înăuntru?

— Staţi o clipă! Ceva-ceva tot este adevărat în afirmaţia lui Bogdan... – am intervenit eu în disputa lor. Ideea că incendiul a fost provocat cu premeditare nu este absurdă! Chiar deloc! am zis, continuând să raţionez. În definitiv, dacă în această casă s-a comis o fărădelege, de ce n-am admite că s-a comis şi o a doua? Cu scopul firesc de a o ascunde pe prima, prin distrugerea urmelor?

— Despre ce fărădelegi vorbiţi, domnule căpitan? m-a întrebat Dinu Bogdan, surprins, de îndată ce eu mi-am concretizat ipoteza.

Realizând că omisesem să-l pun la curent cu rezultatul investigaţiei pe care-o făcusem singur şi apoi cu Jánoș, am început să-i relatez ce aflasem între timp.

— Păi, dacă şi fetiţa care a fost scoasă de aici era lovită tot cu ciocanul, înseamnă că iar avem de-a face cu o ispravă a individului eu servietă neagră – a conchis Dinu, când i-am redat discuţia avută cu doctorul Felecan.

— Posibil, dar nu obligatoriu, pentru că s-au mai întâlnit situaţii în care un infractor ocazional şi-a însuşit modul de operare al unui agresor, care, reuşind să-şi păstreze anonimatul, continua să creeze vâlvă în jurul lui. Evident, cu scopul de a atribui şi fărădelegea comisă de el tot agresorului căutat. În concluzie, a devenit cert că incendiul pe care l-am considerat iniţial ca fiind o neglijenţă a locatarilor reprezintă, în realitate, consecinţa unui act criminal mult mai grav! Şi chiar dacă autorul agresiunii comise aici este străin de cel deja căutat, tot nouă ne revine sarcina să-l descoperim şi pe acesta! Prin urmare, cum din cercetarea câmpului infracţional nu

putem scoate nimic, vreau să ne apucăm imediat de chestionarea cetăţenilor care locuiesc pe această stradă – i-am anunţat, în timp ce-mi aruncam o privire circulară prin încăpere, fără a putea remarca nicio urmă de scotocire.

După ce-am ajuns afară şi ne-am împărţit sectoarele, le-am atras atenţia că vor trebui să se intereseze în egală măsură, atât de misteriosul militar, cât şi de „omul nostru cu servieta neagră”.

*

* *

De trei zile vizitam sistematic casele de pe strada Maşiniştilor. Intrând în locuinţa care venea la rând, am fost întâmpinaţi de o bunicuţă de vreo şaptezeci de ani.

Când i-am spus pentru ce-o căutam, s-a grăbit să mă asigure că nu ştie nimic despre tentativa de omor comisă asupra Virginiei Fodor.

— Şi atunci de unde ştiţi că a încercat s-o ucidă cineva? am şi întrebat-o, iritat de graba cu care-şi afirmase ignoranţa.

— De la vecinii mei... care numai despre asta vorbesc... – mi-a replicat ea, cu naturaleţe.

— Mă rog... – am admis, resemnat. Aş dori, totuşi, să vă mai întreb ceva. Aţi zărit cumva, prin apropiere, un bărbat înalt, şaten, cu favoriţi mari şi care umbla cu o servietă neagră sub braţ?

— Nu... Nu-mi amintesc...

— Dar un militar?

— Un soldat? m-a întrebat ea şi, văzându-mă confirmând, a adăugat: Am văzut!

— Când?.

— Nu mai ştiu... Dar, dacă mă gândesc mai bine, cred că s-a-ntâmplat cu o zi sau două mai înainte de a afla despre cele petrecute la familia Fodor.

— Unde anume l-aţi văzut? am întrebat-o, cu un interes sporit.

— În faţa casei mele... – a zis, apropiindu-se de fereastră

şi dând perdeaua la o parte, pentru a-mi arăta un punct în partea dreaptă a porţii. A stat acolo cel puţin o oră... Ştiu că l-am zărit dimineaţa, când am deschis fereastra ca să aerisesc... şi tot acolo era şi când am venit s-o-nchid, fiindcă se făcuse frig în casă...

— L-aţi mai revăzut ulterior?

— Nu sunt foarte sigură... dar cred că l-am mai zărit o dată...

— În ce împrejurare?

— Păi tot aşa, din casă... într-o dimineaţă, când m-am dus să deschid fereastra, am auzit un tropot de picioare şi, o clipă mai târziu, l-am văzut coborând în fugă strada...

— Vă amintiţi când a fost asta?

— Cred că era în ziua când a izbucnit focul la vecini...

— Cam cât putea fi ceasul?

— Tocmai începuse să dea la radio buletinul de ştiri... Trebuie să fi fost cam şapte, şapte şi câteva minute...

— Am să vă rog să mi-l descrieţi – i-am cerut, plin de optimism.

— Da' cum să-l descriu când nu l-am văzut?

— Cum nu l-aţi văzut când spuneţi c-a stat aproape o oră în faţa porţii dumneavoastră? am consultat-o, străduindu-mă să-mi păstrez calmul

— Ba l-am văzut, dar cum el privea strada, nu i-am văzut decât spatele. Iar gardul meu fiind înalt, eu, de fapt, nu i-am zărit decât umerii şi boneta. Aşa că, de unde să ştiu cum arăta?

— Cum era boneta? m-am grăbit să mă agăţ de acest mod sui-generis de identificare.

— La fel ca toate bonetele! mi-a replicat, cu indiferență.

*

* *

Ajuns în stradă, mi-am aruncat o privire spre gardul gospodăriei şi mi-am dat seama că, datorită înălţimii pe care o avea, martora nu putuse, într-adevăr, să vadă mai mult decât un cap şi nişte umeri. Apoi, uitându-mă în sasul străzii Maşiniştilor, am zărit casa familiei Fodor. Deci,

puteam să admit că „soldăţelul” meu îşi pregătise agresiunea printr-o supraveghere prealabilă a locuinţei victimei. Am ajuns astfel la concluzia că insolita lui prezenţă prin împrejurimea câmpului infracţional a căpătat un contur destul de precis pentru a-mi dori să-i pun cât mai curând posibil nişte întrebări. Când am vrut să mă îndrept spre locuinţa alăturată, m-am răzgândit, deoarece, chiar în acea clipă mi-am spus că, dacă suspectul a stat aproape o oră cu spatele spre casa martorei de unde tocmai plecasem, cam tot atâta timp ar fi trebuit să fi stat şi cu faţa la vila de peste drum. Şi, deşi clădirea de vizavi făcea parte din cvartalul repartizat lui Jánoș, n-am putut rezista tentaţiei de a traversa strada.

Am sunat la uşă şi mi-a deschis o femeie, cam între două vârste, căreia m-am grăbit să-i pun întrebarea ce urmărea să-mi verifice raţionamentul.

— Îmi pare rău, dar în ziua aceea eu am fost plecată la nişte rude şi m-am înapoiat după trei după-amiaza acasă – mi-a spus ea, cu regret.

Deşi regretul meu era şi mai mare, m-am consolat cu ideea că verificarea supoziţiei mele nu-mi luase decât câteva minute.

— Da’, ia staţi un moment! a zis ea. În timp ce mă conducea spre ieşire. Parcă mi-a vorbit cineva de un soldat... de curând... – a continuat ea gânditoare, ducându-şi o palmă la falcă, de parcă ar fi apucat-o brusc, durerea de măsele... A, Da!... Fetiţa mea m-a întrebat ceva în legătură cu uniforma soldaţilor, dar eu i-am răspuns că în probleme de armată trebuie să i se adreseze lui taică-su, pentru că specialitatea mea se referă numai la cratiţe... – a zis ea, surâzând amuzată de gluma făcută.

— Şi când a avut loc această discuţie?

— Chiar în ziua în care am lipsit de acasă

— Cum aş putea sta de vorba cu fiica dumneavoastră? am vrut să aflu, în timp ce mă întrebam dacă interesul manifestat de progenitura ei nu se datora cumva intenţiei de a dezlega vreun joc de cuvinte încrucişate cu ternă

militară.

— Chiar şi acum! Este bolnavă... Are oreion şi... a rămas acasă – mi-a explicat, întorcându-se şi strigând fără adresă precisă: Ana-Maria! Ana-Maria!

A urmat un zgomot de paşi precipitaţi şi în hol şi-a făcut apariţia o fetişcană de vreo şaisprezece ani, cu ochii albaştri şi părul lung şi blond.

— Ana-Maria, domnul este de la poliţie şi doreşte să te întrebe ceva – ne-a făcut introducerea interlocutoarea mea.

— Mama dumitale mi-a spus că, acum câteva zile, ai întrebat-o ceva în legătură cu uniforma militarilor. De unde ţi-a venit această curiozitate?

— Uitându-mă pe fereastră, am văzut, pe celălalt trotuar, un ostaş care tremura de frig... Mi s-a făcut milă de el şi am vrut să ştiu de ce nu primesc uniforme mai groase iarna...

— În ce zi l-ai văzut?

— ...Da... Cu o zi înainte de a afla de Virginica...

— O cunoşti pe Virginia Fodor?

— Da, dar mai mult din vedere...

— Pe la ce oră l-ai văzut pe soldat?

— Dimineaţa... pe la şapte şi jumătate... Dar l-am mai văzut şi mai târziu, o dată pe la zece şi încă o dată pe la unsprezece...

— Ulterior l-ai mai zărit?

— Nu.

— Ai putea să-mi spui cum arăta?

— Sigur! Era un bărbat bine făcut... cu părul blond, dar mai lung decât îl au alţi soldaţi... Avea nişte trăsături regulate şi cred că-şi făcea stagiul mai târziu ca de obicei...

— De ce?

— Fiindcă soldaţii pe care i-am văzut până acum erau tare tineri, ca nişte copii... iar acesta era mult mai în vârstă... Eu cred că avea vreo douăzeci şi cinci de ani...

— Cum era uniforma lui? am întrebat-o cu speranţa că, stabilindu-i specialitatea militară, aş putea face un prim

pas către restrângerea ariei în care trebuia să-l caut pe suspect.

— Ca la toţi soldaţii, verzuie...

— Epoleţii aveau nişte semne sau o culoare anume?

— Nu ştiu... pentru că nici nu m-am uitat la ei...

— Dar boneta de pe cap?

— Eu ştiu?... Cred că era la fel cu toate celelalte...

— N-avea cumva un cozoroc?

— Cred că da... Dar nu sânt prea sigură...

— Avea cizme sau bocanci?

— Aş spune că... mai degrabă bocanci... Pentru că, dacă ar fi fost încălţat cu cizme, Sunt sigură că le-aş fi remarcat...

În ciuda strădaniilor depuse, n-am reuşit să mai obţin şi alte semnalmente ale suspectului. Când am dat să plec, am întrebat-o dacă l-ar putea recunoaşte în cazul în care l-ar revedea. M-a asigurat cu toată convingerea că, având o memorie vizuală bună, mi l-ar indica şi peste zece ani... Deşi optimismul meu era puternic asezonat cu pesimism, am ieşit din casă cu speranţa că voi reuşi să pun mâna pe infractor, mai înainte de a depăşi răgazul acordat de tânără mea martoră.

*

* *

După alte două zile de peregrinări, timp în care s-a discutat cu toţi cetăţenii care locuiau pe strada Maşiniştilor, mi-am adunat colaboratorii şi ne-am împărtăşit rezultatul cercetărilor întreprinse.

Singura calitate a bilanţului a constat numai în scurtimea lui, datorată sărăciei ce-l caracteriza.

Tot ce-am aflat se limita la declaraţia unui vecin care susţinea că, trecând prin faţa locuinţei familiei Fodor, ar fi zărit un bărbat în casă, prin fereastra de la subsol. Era şapte fără cinci minute şi necunoscutul umbla în garderob, motiv pentru care i-a văzut numai spatele. Spunându-şi că trebuie să fie băiatul lui Fodor, şi-a continuat liniştit drumul spre serviciu. Şi abia ulterior, când a aflat de cele

petrecute în locuinţa vecinului său, a realizat că bărbatul pe care-l zărise părea cu mult mai voinic decât Virgil Fodor. La insistenţele lui Bogdan, care s-a ocupat de acest martor, şi-a mai amintit că individul părea să fi fost îmbrăcat cu o uniformă militară.

— Din tot ce-am putut stabili, rezultă că straniul militar AR PUTEA FI UNA ŞI ACEEAŞI PERSOANA CU AGRESORUL! La şase şi jumătate este văzut pe stradă şi la şapte fără cinci se găseşte în casa victimei. La ora şapte, proprietăreasa imobilului îl zăreşte ieşind din curtea ei! Iar cu o zi mai înainte este văzut pe stradă, studiind terenul ! În consecinţă, totul pledează pentru posibilitatea ca el să fie infractorul căutat ! am conchis eu.

— Mda... Vinovăţia lui este destul de evidentă... Dar cum să-l depistăm, dacă nu ştim nici măcar arma la care serveşte? a zis Kálmán, descurajat.

— Nu văd decât o singură cale. Deloc simplă, dar cred că este unica... Deci, şi cea mai bună... – am zis eu. Să luăm pe rând toate unităţile militare din regiune şi să cerem o situaţie a ostaşilor învoiţi în ziua care ne interesează. După care, să verificăm ce-au făcut aceştia în momentul critic...

— Şi dacă militarul nostru a venit în permisie din altă regiune? m-a întrebat Dinu, oftând.

— Atunci am dat de dracu'! Dar, să sperăm că nu ajungem aici – l-am încurajat cu convingere, deşi un pic de îmbărbătare mi-ar fi prins bine şi mie.

— În orice caz, ne aflăm într-o situaţie grozavă – a zis Jánoș, făcând o mutră de copil pus să înghită ulei de ricin. Nu ne era destul că aveam de-a face cu un infractor fantomă... Trebuia să mai apară unul... La fel de fantomatic...

— Oare n-o fi unul şi acelaşi individ ?... mi-am mărturisit eu gândurile.

— Dacă vă referiţi la modul de operare... există unele asemănări... – s-a grăbit Kálmán să mă susţină, după care a continuat şovăielnic: Numai că... nu cred că sunt

specifice... De altfel, chiar dumneavoastră aţi spus că loviturile aplicate cu ciocanul lasă aceleaşi urme, indiferent de mâna care l-a mânuit. Aşa cum nu mi se pare caracteristic nici faptul că agresiunile s-au făcut cu ciocanul... Din moment ce o astfel de sculă, nu numai că este o armă redutabilă, dar se găseşte şi la îndemâna oricui... Ba mai mult, beneficiază şi de marea calitate de a fi purtat fără a fi văzut... Spre deosebire de topor...

— Nu mă refer la arma crimei! l-am întrerupt. Nici chiar la faptul că, după comiterea agresiunii, autorul încuie uşile şi ia cheile cu el. Pentru că foarte mulţi infractori procedează aşa, pentru a întârzia descoperirea fărădelegii comise...

— Vreţi să spuneţi că asemănarea rezultă din însuşi faptul că toate victimele lui au fost ori femei, ori copile? a intervenit Dinu.

— De îndată ce agresiunile sunt determinate de scopul urmărit de infractor, această coincidenţă nu mi se pare a fi în mod obligatoriu caracteristică! Ceea ce îmi reţine mie atenţia este operativitatea pe care a dovedit-o criminalul în ultimele trei cazuri. Nu a zăbovit mai mult de zece minute în nicio locuinţă! Şi o astfel de precizie, am impresia că este suficient de specifică pentru a indica acelaşi individ.

— E imposibil! m-a avertizat Bogdan. Deosebit de faptul că primul agresor a fost îmbrăcat întotdeauna cu un fâş bleumarin şi căra după el o servietă neagră, era mult mai vârstnic decât ostaşul. Ca să nu mai spun că primul era şaten, iar cel de-al doilea blond. De altfel, chiar şi acţiunea de incendiere din ultimul caz poate demonstra un mod de operare diferit de cele anterioare... şi-a încheiat el argumentarea, desfăcându-şi braţele într-un gest similar cu cel atribuit lui Euclid când a spus „quod erat demonstrandum”.

Apreciind că nici argumentele lui nu erau fără acoperire, am abandonat supoziţiile şi le-am spus că a doua zi ne vom ocupa, în exclusivitate, de stabilirea situaţiei militarilor învoiţi în ziua agresiunii.

— Aţi vorbit cu fetiţa? m-a întrebat Jánoș, ridicându-se de pe scaun.

— Trec pe la spital de două ori pe zi... Dar, degeaba... Continuă să se zbată între viaţă şi moarte... – i-am răspuns, cu regret.

...S-A DECIS SA CONCUREZE ŞI UN PITIC!

Plecând de la o unitate militară, unde verificasem lista ostaşilor învoiţi în ziua comiterii agresiunii împotriva micuţei Virginia Fodor, tocmai ne îndreptam spre alta, cu plăpânda speranţă că vom reuşi să-l dibuim pe soldăţelul căutat. Şi cum distanţa ce o aveam de parcurs părea fără sfârşit, priveam străzile care alunecau prin faţa parbrizului, ascultând apatic evenimentele transmise prin radio-staţie pentru uzul echipajelor poliţiei. Datorită monotoniei şi aerului supraîncălzit din maşină cred că începusem să aţipesc când, brusc, am auzit o comunicare ce m-a trezit complet din somnolenţă...

— E departe piaţa 1848? l-am întrebat pe şofer.

— Nu... La numai câteva minute de aici... – mi s-a răspuns.

— Mergem acolo! m-am decis şi am continuat spre Bogdan: Anunţă dispeceratul că ne deplasăm noi la faţa locului.

În timp ce maşina făcea un viraj scurt pe două roţi, mi-am privit ceasul: opt fără două minute.

Piaţa 1848 era formată din mai multe prăvălii cu aspect modest, amplasate în punctul de întretăiere a şase străzi.

Unitatea de desfacere a pâinii, în faţa căreia am descins, era mărginită de o măcelărie şi, în cealaltă parte, de o străduţă.

M-am strecurat printre curioşii adunaţi în faţa uşii şi am intrat în prăvălie. Retina mi-a înregistrat o tejghea, pe care tronau un cântar şi două pâini mari, ardeleneşti, iar în spatele acesteia, un stelaj cu rafturi din lemn, acoperit cu o pânză albă.

Când am trecut pragul, am dat cu ochii de un subofiţer de poliţie şi de o femeie între două vârste, scundă şi slăbuţă, îmbrăcată cu un halat.

— Ce s-a întâmplat? m-am interesat, în timp ce mă întrebam dacă nu greşisem adresa.

— ...A fost atacată de un individ necunoscut – mi-a răspuns subofiţerul, punându-şi mâinile pe umerii femeii şi întorcând-o uşor cu spatele spre mine.

Manevra lui mi-a permis să văd că ceafa şi gulerul halatului ei erau năclăite de sânge.

— Unde v-a lovit? am întrebat-o pe vânzătoare, apropiindu-mă de ea.

— Aici... – mi-a zis ea, arătându-mi cu degetul o plagă la baza craniului, aproape de ceafă.

— Cum vă simţiţi? Puteţi să-mi povestiţi cum a fost, sau credeţi că ar trebui să vă trimit întâi la spital?

— Mă cam doare... Dar... nu prea rău...

Cum şi eu apreciasem că rana era superficială, am rugat-o să-mi spună cine o lovise.

— ...Nu-l cunosc...

— Dar pentru ce v-a lovit?

— ...Nu ştiu...

— Bine, povestiţi-mi atunci cum aţi fost atacată...

— Eu făceam socoteala încasărilor... că mai era puţin şi trebuia să închid... – a început ea să spună, arătându-mi un scaun îndărătul tejghelei... La un moment dat a intrat cineva în unitate şi m-a întrebat dacă am drojdie de bere... Eu tocmai stabileam stocul de pâine... Am ridicat pentru o clipă capul şi i-am răspuns că nu ţinem aşa ceva, dar să

încerce la Alimentara de pe colţ... Ooof! Apoi mi-am reluat socotelile... De fapt am vrut să le reiau, dar am simţit o lovitură puternică în cap... Şi tot ce-mi amintesc este că am sărit de pe scaun, m-am îndepărtat de tejghea şi am început să strig... să chem pe cineva să m-ajute... Atunci el a fugit imediat afară... Când am ajuns eu la uşă, l-am văzut pe domnul Csifo Zoltan, care este responsabil la măcelăria de alături... Alerga spre mine şi i-am spus ce s-a-ntâmplat... După aia s-au mai adunat şi alţii... şi au început să fugă după criminal... Au luat-o spre strada Olănești... Apoi, când s-a întors domnul Csifo, mi-a spus că i-a scăpat, că n-au putut să-l ajungă...

— Pentru ce credeţi că v-a atacat? Ca să vă ia banii? am întrebat-o, arătând spre sertarul deschis al tejghelei, pe fundul căruia se aflau câteva teancuri de bancnote aşezate în ordinea valorii lor.

— Bineînţeles! Altfel pentru ce?

— Înainte de a aşeza banii în sertar, i-aţi ţinut pe tejghea?

— Nu... Nu i-am scos afară... Mi-am făcut monetarul în sertar...

— Asta înseamnă că n-a putut să vadă banii, decât după ce s-a apropiat de dumneavoastră – am apreciat eu. Şi dacă i-a zărit abia după ce-a intrat înăuntru, poate că nu v-a atacat pentru bani...

— Da' pentru ce altceva?

— Din clipa în care v-a lovit şi dumneavoastră v-aţi ridicat de pe scaun pentru a striga după ajutor, a făcut vreo încercare de a se apropia de sertarul cu bani? m-am interesat, fără a-i răspunde la întrebare.

— Nu... Doar v-am spus că a fugit imediat afară...

— În acest caz poate c-a urmărit alt scop...

— Ce scop? Că doar eu mă înţeleg bine cu toată lumea – a protestat ea, contrariată.

— Cam asta aş vrea să ştiu şi eu... – am recunoscut. Sunteţi căsătorită?

— Nu. Văduvă. Soţul meu a lucrat la C.F.R. şi a murit

într-un accident, acum vreun an şi jumătate.

— Sunteţi sigură că nu l-aţi mai văzut niciodată pe individul care v-a atacat?

— Sunt chiar foarte sigură! mi-a replicat ea, supărată de insistenţa mea.

— Vă cred – am zis eu, cu o convingere care-mi lipsea, apreciind că n-are niciun rost s-o irit. Cum arăta persoana care v-a atacat?

— ...Io ştiu?... Cam douăzeci şi cinci de ani... slab şi scund...

— Cât de scund?

— ...Io ştiu? Cam un metru şi jumătate...

— Vă rog să-mi descrieţi figura lui – i-am cerut, „fericit” că, la competiţia celor care se străduiesc să spargă cât mai multe capete de ale semenilor lor, S-A DECIS SĂ CONCUREZE ŞI UN PITIC!

— Nu l-am privit decât o clipă, atunci când m-a întrebat dacă am drojdie... – mi-a răspuns ea, dând din umeri.

— Dar când v-aţi ridicat de pe scaun, după ce v-a lovit, n-aţi avut posibilitatea să-l vedeţi mai bine? am întrebat-o, mustrător.

— În acel moment nu i-am văzut decât spatele, pentru că în timp ce eu săream de pe scaun şi fugeam spre fundul prăvăliei, el a şi zbughit-o pe uşă – m-a informat ea.

— Cu ce v-a lovit?

— N-am văzut... că eu eram cu ochii la socotelile mele... Da’ cred că m-a pălit cu ciocanul pe care-l ţinea în mână când a fugit...

— Vă amintiţi dacă a pus mâinile pe ceva? am vrut să ştiu, cu speranţa că aş putea localiza amprentele infractorului.

— Pă ce să-şi pună mâinile? Că numa’ ce-a intrat, m-a pălit, şi-a şi fugit...

— Când a intrat în prăvălie, uşa era închisă? a întrebat-o Bogdan, urmărind aceeaşi idee ca mine.

— Da. El a deschis-o şi tot el a închis-o în spatele lui, – mai înainte de a se apropia de mine pentru a mă întreba de

drojdie... Ştiu sigur asta, pentru că, atunci când a fugit, l-am văzul cum a deschis uşa...

Deşi eram convins că amprentele pe care le lăsase agresorul pe clanţa uşii erau deja şterse de mâinile celor care intraseră ulterior, nu l-am descurajat pe Dinu când l-am văzut cât de grăbit îşi deschide trusa criminalistică.

— Vă doare? am întrebat-o pe victimă, remarcând că-şi pipăie cu degetele rana de la cap.

— Da... A început să mă doară cam tare acum... – a scâncit ea.

— O duci imediat la spital cu maşina noastră! i-am cerut lui Jánoș.

— Şi cu banii din vânzare, ce se întâmplă? s-a opus ea.

— Nu se întâmplă nimic! Rămân aici, iar când vă înapoiaţi de la spital, îi veţi lua în primire – am liniştit-o eu.

Şovăind, mi-a urmat îndemnul, îmbrăcând un palton peste halat şi ieşind cu locotenentul Kálmán.

— Mă duc să discut cu martorii – l-am anunţat pe Bogdan, pe când îi făceam semn subofiţerului să mă urmeze.

După ce-am ieşit, i-am spus că, în timp ce eu am să intru în prăvălia alăturată, el ar face bine să dea o raită pe la celelalte unităţi comerciale din piaţă, pentru a mai depista şi alte eventuale persoane care l-au văzut pe agresor.

Măcelarul era un bărbat gras şi mare cât o uşă. Când am intrat, l-am găsit răzuind butucul de spart carne, deşi era evident că nu mai fusese de multă vreme utilizat în scopul pentru care se afla acolo.

Profitând de faptul că mă privea intrigat, i-am spus cam ce-aş dori să aflu de la el. Abandonându-şi răzuitoarea, s-a apropiat de mine, şi-a şters mâinile şi mi-a spus:

— Da’ să ştiţi că io nu ştiu prea multe...

— Nu vă cer să-mi spuneţi decât ceea ce ştiţi. Pentru început, povestiţi-mi ce făceaţi în momentul în care a fost atacată vânzătoarea de la pâine.

— Păi... tocmai mă pregăteam să întrerup frigiderul... Că, dacă tot n-are marfă... de ce să mai consum corent pă

degeaba?... Da' nici n-am apucat să-nvârt dă boton, c-am auzit o femeie că striga: „Săriţi! Ucigaşu'! Ucigaşu'! Săriiiţi!". Atunci am lăsat botonu', ş-am ieşit în stradă ca să văz că ce-i... Ş-am dat cu ochii dă madam Barbu, care tot striga ca să punem mâna pă unu' care fugea pă stradă... pă Olăneşti, înspre calea ferată... Atunci, io m-am luat după iei, da' n-am putut s-alerg dăcât pin' la primu' colţ, pen' că cetăţeanu' a cotit-o pă strada Răsăritului... Io aş mai fi fugit după iel, da' nu mai puteam, fiincă-s beteag la inimă... – mi-a explicat el, cu regret, ducându-şi mâna dreaptă spre partea stângă a pieptului. Da' ştiu că odat' cu mine l-a mai alergat cineva, care l-a urmărit mai departe, fiin-că iera mai tânăr ca mine...

— Îl cunoaşteţi?

— Cum îl cheamă, nu ştiu, da' ştiu că-i un client d-al mieu şi locuieşte acolo... – a zis, apropiindu-se de fereastră şi indicându-mi un imobil de peste drum. Da dacă-mi aduc bine aminte, io cred că-l cheamă... sau numa-i zice... Moldovan...

— Bine. Acum am să vă rog să mi-l descrieţi pe individul după care aţi alergat...

— Dară cum să vi-l dăscriu, când io numa' dă la spate l-am văzut...

— Cum era îmbrăcat?

— Pă cap n-avea nimic şi se purta cu ceva palton...

— Ce culoare avea părul?

— Parcă ceva blond...

— Era înalt?

— ...Nu tocma'... Io cred c-avea vrun metru şaptezeci...

Ţinând seama de faptul că victima îi atribuise o talie mult mai mică, am apreciat că afirmaţia martorului poate fi luată numai cu beneficiul de inventar.

Ieşind din măcelărie, am traversat strada şi m-am îndreptat spre imobilul indicat.

Şi n-a trebuit să investighez prea mult pentru a-l găsi pe martorul următor. Mai cu seamă că numele acestuia era chiar Moldovan.

— Am aflat că aţi participat la urmărirea individului care a atacat-o pe vânzătoarea de la centrul ele pline. E adevărat? l-am luat eu în primire pe noul meu interlocutor, un tânăr înalt şi suplu.

— Da, aşa şi este. Tocmai voiam să intru în curtea casei mele, când am auzit o voce de femeie strigând după ajutor. Când am întors capul, l-am văzut pe măcelarul din piaţă alergând după un cetăţean care fugea pe strada Olăneşti... Eu nu ştiam despre ce era vorba, dar m-am luat după ei... şi, după ce-am trecut de măcelar, am continuat să mă ţin după fugar... Dar, până la urmă, l-am pierdut şi eu...

— Alerga atât de bine?

— Dacă eu n-am putut să-l ajung, fiţi convins că ştia să alerge...

— Aţi putea să mi-l descrieţi?

— ...Eram la cel puţin o sută de metri în spatele lui... — mi-a răspuns cu regret. Dar tot ce pot să vă spun este că era ceva mai scund decât mine...

— Cam cât de scund?

— Cred că avea în jur de un metru şaptezeci...

— Hait ! mi-am spus eu, constatând că şi cel de-ai doilea martor o contrazice pe victimă, situaţie care mă obliga să pun sub semnul întrebării posibilitatea ca în cadrilul de care mă ocupam să fi intrat într-adevăr şi un pitic.

— Despre îmbrăcămintea lui, ce puteţi să-mi spuneţi?

— N-am reţinut decât faptul că purta o haină de culoare închisă... – a zis, după ce, în prealabil, a făcut un nou gest de părere de rău.

— Vă rog să-mi spuneţi în ce loc l-aţi pierdut din vedere? m-am interesat, resemnat.

— L-am urmărit şi pe strada Răsăritului... Numai că, atunci când am ajuns în colţul străzii, el urca deja peste rambleul căii ferate... Aşa că, dându-mi seama că nu mai am nicio şansă să pun mâna pe el, am renunţat să mai fug... Mai cu seamă că, de fapt, nici nu ştiam de ce mă ţineam după el... Abia după ce m-am înapoiat în piaţă, am auzit lumea spunând că vânzătoarea de la pâine fusese

atacată de „omu’ cu ciocan”...

— Cine mai e şi ăsta? m-am arătat eu mirat.

— Cum? Nu ştiţi! a fost rândul lui să se mire de ignoranţa mea. E un tip despre care se spune că a omorât deja vreo douăzeci de femei, cu un ciocan...

Având experienţa unor astfel de situaţii, am fost convins că interesul acordat isprăvilor individului care ataca cu ciocanul se va transforma în curând într-o nelinişte generatoare de panică printre locuitorii Clujului. Ceea ce urma să atragă, în mod sigur şi fără întârziere, o directă intervenţia a şefilor mei, curioşi să afle cu ce mă ocupam eu de vreo două luni de zile, de nu eram capabil să pun capăt activităţii acestui autor care atenta la integritatea vieţii unor cetăţeni... Mai cu seamă că aceştia erau cu totul îndreptăţiţi să pretindă să li se asigure o existenţă liniştită...

Frământat de aceste sumbre gânduri, am părăsit casa martorului.

Ieşind în stradă, l-am văzut pe subofiţer, stând în mijlocul pieţii împreună cu un agent de circulaţie şi căutând ceva cu privirea în jurul lui. De îndată ce m-a zărit, a pornit cu paşi mari spre mine şi am priceput că eu eram cel căutat.

— Domnule căpitan, vă rog să-mi permiteţi să raportez... Am găsit o martoră care povestea în Alimentara că-l cunoaşte pe infractor...

— Hai la ea! I-am întrerupt, cu înfrigurare, dând să pornesc spre locul indicat.

— Staţi, domnule căpitan, că magazinul s-a închis... – m-a temperat subofiţerul. Dar mi-am notat adresa ei...

În acel moment l-am văzut pe Kálmán apropiindu-se de maşina de serviciu... Odată cu el a coborât şi vânzătoarea de la centrul de pâine.

— Cum vă simţiţi? am întrebat-o, privindu-i bandajul care-i înfăşură capul.

— Doctorul care m-a pansat mi-a spus că să iau un antinevralgic, dacă o să am dureri – mi-a răspuns, cu un

gest de indiferenţă, pentru ca imediat să mă întrebe dacă poate să ia banii lăsaţi în prăvălie, deoarece până la ora nouă era obligată să-i depună la casierie.

— Desigur! duceţi-vă şi cereţi-i colegului meu, care a rămas acolo...

— M-am interesat la spital despre starea Virginiei Lupaş – m-a informat Jánoș. Se află tot în comă...

— Mergem să audiem pe cineva! l-am anunţat, întorcându-mă spre subofiţer: Ce adresă are martora de care mi-ai vorbit?

După ce mi-a furnizat datele cerute, l-am îndemnat să mai caute şi alţi martori posibili.

*

* *

— Bună seara! O căutăm pe Melania Tătaru – l-am informat pe tipul care ne-a deschis uşa şi ne examina cu o privire bănuitoare.

— Da’ ce treabă aveţi cu nevastă-mea? mi-a replicat el, bătăios.

— Suntem de la poliţie... Pentru nişte relaţii...

— Vreau să văd legitimaţiile? ne-a cerut el, sever.

După ce i-am făcut pe plac, s-a înmuiat şi ne-a poftit în casă.

— Mela! a strigat el, apoi, în timp ce ne invita să ne aşezăm, s-a simţit obligat să ne explice: Sper că nu vă supăraţi că v-am legitimat, dar nu vreau ca şi nevastă-mea să fie lovită cu ciocanul... ca alte zeci de femei...

În timp ce-l asiguram că a procedat bine, şi-a făcut apariţia o femeie, în jur de vreo douăzeci şi cinci de ani, suplă şi cu trăsături frumoase.

Ea mi-a confirmat că este persoana căutată şi, în timp ce-şi dădea spre spate părul lung şi negru, am întrebat-o ce ştie despre individul care mă interesa de atâta timp.

— ...Astă seară, pe când pregăteam carnea ca să fac o supă, am constatat că n-am destui morcovi... Aşa că m-am văzut nevoită să mă îmbrac şi să mă duc în piaţă... Tocmai mă întrebam dacă am să mai găsesc vreun ţăran, când am

văzut un bărbat trecând peste calea ferată...

— În ce loc anume l-aţi văzut?

— În dreptul străzii Câmpul pâinii. Venea dinspre Piaţa 1848 şi se îndrepta spre vopsitoria uzinei „Unirea”... Nu i-am acordat nicio atenţie până în momentul în care am ajuns faţă în faţă.. Tot ce ştiu este că, în acel moment, m-am speriat îngrozitor şi am început să alerg cu toate puterile spre oraş...

— De ce v-aţi speriat? am întrebat-o, sperând că n-am nimerit peste-o exaltată pusă pe fabulaţii.

— Pentru că... l-am recunoscut... Era acelaşi bărbat care a bătut la uşa noastră într-o seară şi mi-a cerut să ies până afară.. Dar, cum eu auzisem ce se întâmpla prin Cluj, mi-a fost teamă de el şi l-am strigat pe Radu – a spus, indicându-mi cu vârful bărbiei spre soţul ei.

— ...Eu am ieşit imediat afară din casă, dar individul se afla deja mult prea departe pentru a-l mai putea ajunge... Că altfel... îl mâncam de viu... – a intrat pe fir soţul ei, încruntându-se ameninţător spre mine, de parcă eu aş fi fost bărbatul de care vorbea consoarta lui.

— L-aţi putea descrie? m-am adresat din nou femeii.

A confirmat şi a început să ne spună:

— Era un bărbat de vreo treizeci şi cinci de ani... bine legat şi cam de înălţimea lui Radu... – a zis, în timp ce eu apreciam că unitatea de referinţă avea cam un metru şaptezeci... Era cu capul gol şi am putut să observ că era blond... Pe el avea un fâş de culoare închisă... un bleumarin închis...

— I-aţi putea descrie şi figura?

A zis că poate şi Jánoș s-a grăbit, să-şi consemneze şi aceste semnalmente.

— Şi sunteţi convinsă că este individul care a atacat-o pe vânzătoare?

— Bineînţeles! Am o memorie foarte bună, aşa că puteţi fi convins că nu fac nicio confuzie ! m-a asigurat ea, cu o fermitate care nu putea fi pusă sub semnul întrebării.

În ciuda siguranţei pe care-o afişase, nu m-am putut

împiedica să n-o mai testez un pic:

— Că pe cetăţeanul despre care discutăm l-aţi văzut o dată în uşa casei dumneavoastră şi apoi, încă o dată, în seara aceasta mi-e limpede. Dar mai puţin clar îmi este însă motivul pentru care susţineţi că el este aceeaşi persoană eu cel care a atacat-o pe vânzătoarea de la pâine. Deoarece, în momentul în care s-a produs agresiunea, dumneavoastră eraţi departe, dincolo de rambleul căii forate. Aşa că... – mi-am exprimat eu legitima neîncredere.

— E drept, atunci când l-am văzut alergând peste calea ferată nu ştiam de lovirea vânzătoarei... Dar, după ce-am ajuns în piaţă şi i-am auzit pe oameni discutând despre felul în care era îmbrăcat criminalul, am fost convinsă că numai despre el putea fi vorba...

— Vă mai amintiţi ce cuvinte a folosit când a fost la dumneavoastră acasă şi v-a cerut să ieşiţi? a întrebat-o Jánoș.

— Da... A zis: „Stimată doamnă, ieşiţi, că vreau să vă vorbesc ceva...”.

— În limba română? mai întrebă el, după ce şi-a consemnat formularea în notes.

— Da, dar cu un accent ardelenesc... ca pe la noi. Pe la Cluj...

*

* *

Cum Bogdan ne aştepta pe trotuar, în faţa unităţii de pâine, m-am grăbit să-l întreb dacă a găsit urme susceptibile de a fi lăsate de agresor.

— După cum era şi normal – mi-a spus el, pe clanţa uşii s-au aşezat prea multe amprente pentru a mai fi posibilă relevarea celor lăsate de infractor.

Fiind trecut de ora nouă şi jumătate, am considerat că ar cam fi cazul să amânăm cercetările pentru ziua următoare. Şi cum colaboratorii mei s-au declarat de acord, n-am mai avut pentru ce să zăbovesc prin partea locului. Drept care, i-am poftit în maşina de serviciu şi i-am cerut şoferului să ne lase la casele noastre.

Iar pentru că hotelul în care eram cazat se afla în cel mai îndepărtat punct al traseului, curând am rămas singur. Situaţie de care am ştiut să profit, începând să cuget la binefacerile unei fripturi uriaşe, ale unui duş fierbinte, şi, mai ales, ale unui somn suficient de adânc pentru a nu mă mai gândi la avatarurile meseriei mele.

Dar una este să vrei şi cu totul alta să poţi! Cred că nu mă mai despărţeau mai mult de o sută de metri de hotelul Belvedere, când staţia radio s-a pornit să zbârnâie.

Iar după ce-am intrat în legătură cu dispeceratul, am fost informat că sânt căutat de urgenţă de ofiţerul de serviciu al inspectoratului.

Străduindu-mă să-mi disimulez mila ce mă cuprinsese pentru necazurile propriei mele persoane, l-am întrebat pe subofiţerul de la volan, pe un ton cât mai neutru, dacă a priceput tâlcul mesajului primit.

Fără a-mi răspunde, a oprit maşina şi a început să facă manevrele necesare întoarcerii.

*

* *

De îndată ce-am primit numerele de telefon la care trebuia să sun, am şi ştiut ce mă aştepta! Şi n-am greşit deloc!

Şeful Direcţiei dorea o informare asupra stadiului în care se aflau anchetele în cele cinci cazuri de agresiune. După ce i-am raportat ce ştiam, a remarcat, cu o nemulţumire ce nu m-a mirat, că în două luni de cercetări ar fi fost cazul ca infractorul să fi fost deja capturat! Apoi, constatând că nu-l contrazic, nu s-a sfiit să mai adauge:

— ...Iar în timp ce tu baţi pasul pe loc, criminalul îşi face de cap, îngrozind populaţia oraşului! Motiv pentru care, organele locale ne reclamă la conducerea ministerului că nu suntem capabili să ne facem datoria! Ce, chiar nu suntem capabili să punem mâna pe infractor?!

Ascultându-l am început să-mi frământ creierii, în speranţa că am să găsesc o motivaţie pentru indiscutabila mea ineficienţă.

— De ce taci?! a vrut el să ştie, exact în clipa când, dintr-o dată, am văzut totul clar, ca şi cum mi-aş fi scos capul dintr-un sac.

— Domnule general, ancheta merge greu deoarece infractorul, acelaşi în cele cinci cazuri, este un psihopat – l-am anunţat, grăbit să-i împărtăşesc revelaţia pe care o avusesem cu o secundă mai înainte.

— Un dement?!... Chiar crezi asta?! m-a consultat şeful, cu o nelinişte care-mi demonstra că a priceput exact la ce ne putem aştepta. Şi cum crezi c-o să-l poţi prinde? m-a întrebat, apreciind că tăcerea mea este suficient de grăitoare.

— În pofida faptului că nu prea lasă urme, am reuşit să obţinem din fiecare caz anumite indicii asupra semnalmentelor şi comportării lui. Iar acum, când am ajuns la concluzia că este un bolnav mintal, sper să am elemente care să-mi localizeze aria în care-l pot găsi – m-am angajat, cu convingerea că reuşisem să tai nodul gordian.

Profitând de faptul că şeful direcţiei a admis ca posibilă varianta pe care-o elaborasem ad-hoc, i-am spus că prezenţa locotenentului Dan Simionescu mi-ar fi de mare ajutor. M-a refuzat însă categoric, replicându-mi că lunganul meu de coleg este implicat într-un caz a cărui rezolvare nu suferă amânare...

...VĂ ROG SĂ URCAŢI DUMNEAVOASTRĂ, STIMATĂ DOAMNĂ !

A doua zi, când am ajuns la inspectorat, Jánoș s-a grăbit să-mi anunţe vestea cea bună: mă căuta şeful inspectoratului.

Imaginându-mi că nu-mi va oferi vreo decoraţie pentru extraordinara mea eficienţă profesională, mi-am înăbuşit un oftat de legitimă amărăciune şi am făcut stânga-mprejur.

De îndată ce-am intrat în cabinetul comandantului a urmat, exact aşa cum îmi închipuisem, o discuţie asemănătoare cu cea avută în seara precedentă cu şeful Direcţiei. Apoi, ajungând la capitolul perspectivelor, a fost rândul meu, să-i expun proaspăta mea concluzie.

— Dacă ar fi aşa, e de-a dreptul îngrozitor... – a apreciat el, surprins.

— Din reexaminarea celor cinci agresiuni, rezultă, în mod indubitabil că aceasta este unica particularitate capabilă să explice insuccesul cercetărilor noastre... – am susţinut, ridicând din umeri a resemnare şi începând să-i expun direcţia în care intenţionam să orientez investigaţiile.

— Faţă de argumentele dumitale, căpitane, este clar că ai dreptate... – a admis colonelul, pentru ca imediat să continue îngrijorat: Numai că amploarea verificării pe care intenţionezi s-o faci necesită timp! Un timp, pe care, datorită situaţiei care s-a creat în municipiu, nu mai avem de unde să-l luăm! Dumneata ştii că am primit nenumărate sesizări de la comitetele de întreprinderi, prin care ni se atrage atenţia că în Cluj s-a instaurat un sentiment de spaimă generală? Iar sindicatul C.F.R.-ului a pus chiar punctul pe I, întrebându-ne dacă apreciem că ar fi mai bine ca salariaţii să-şi aducă la serviciu copiii, ori să rămână cu ei acasă, pentru a le proteja viaţa? Ce să le răspundem? Că mai avem nevoie de un răgaz? a conchis el, cu amărăciune.

Cum n-aveam ce să comentez, mi-am lăsat capul în jos, jenat.

— Uite ce vom face! s-a decis el, făcându-i-se probabil milă de spăşenia cu care-i examinam cristalul de pe birou. Dumneata, căpitane, ne dai semnalmentele infractorului, iar noi, cu sprijinul gărzilor patriotice, vom alcătui patrule pe întregul teritoriu al municipiului. De acord?

Apreciind că decizia pe care o luase corespunde şi dorinţei mele, m-am grăbit să aştern pe hârtie datele furnizate de martorii care susţineau că l-au văzut pe răufăcătorul ce reuşise că se claseze în ne invidiata postură de inamicul public numărul unu al oraşului.

*

* *

— Băieţi, trecând în revistă cazurile de care ne ocupăm, am ajuns la concluzia că direcţia pe care s-au axat investigaţiile noastre este cu totul eronată – mi-am înştiinţat colaboratorii, revenind în birou. Deoarece, ţinând seama în exclusivitate de întrebarea cui prodest, ne-am ocupat numai de stabilirea unui mobil care să ne indice persoana interesată în comiterea faptelor. Iar când aceasta a continuat să-şi menţină anonimatul, am luat-o invers, de la coadă la cap, începând să căutăm în anturajul victimelor pe cel care ar fi avut motive să le ia viaţa. Dar, deşi cercetările noastre durează de peste două luni de zile, cele două deziderate n-au putut fi satisfăcute. De ce? am întrebat, plivind când spre Kálmán, când spre Bogdan.

Ambii mi-au răspuns prin ridicări de umeri şi gesturi de nedumerire.

— Nu există decât o singură explicaţie! am zis, reluându-mi raţionamentul. Am căutat nişte elemente fictive! Fiindcă, în realitate, agresiunile s-au comis fără mobil! Şi fiindcă autorul acestora se află în afara relaţiilor avute de victime!

— Domnule căpitan ! Iertaţi-mă că vă întrerup... Însă mă tem că n-am înţeles ce-aţi spus... – a zise Jánoș, cu timiditate. Adică cum? Se poate admite că cineva poate atenta la viaţa altuia fără niciun scop? Ba mai mult, că a urmărit să omoare nişte persoane care-i erau complet străine? a sfârşit el prin a mă întreba neîncrezător. Ce spuneţi dumneavoastră ar putea fi posibil, dar numai dacă agresorul ar fi un smintit...

— Exact! Asta este concluzia! Avem de-a face cu un alienat! Această ipoteză este susţinută, atât de lipsa unui

mobil, cât şi de faptul că printre victime s-au aflat şi copii. Şi numai un schizofrenic poate ataca nişte fiinţe nevinovate !

— Domnule căpitan – a zis Bogdan, după ce şi-a scuturat capul ca şi cum ar fi vrut să se convingă că nu visa – dacă această variantă ar fi corectă, înseamnă că ar trebui să vorbim de trei nebuni, nu de unul singur. Deoarece, alături de individul cu servieta neagră acţionează şi un militar şi un pitic...

— Are dreptate! s-a grăbit Jánoș să-l susţină. Chiar dacă am admite că pe teritoriul municipiului Cluj şi-a făcut apariţia un smintit, cum se justifică prezenţa celorlalţi doi, care s-au apucat să-l concureze pe primul? Sunt mult prea mulţi pentru a se putea îmbrăţişa o astfel de variantă... Că doar schizofrenia nu se răspândeşte epidemic, ca gripa!

— Ca lucrurile să fie clare, s-o luăm cu binişorul – le-am propus. În primul rând vreau să discutăm despre piticul care-a atacat-o pe vânzătoarea de la centrul de pâine. Dacă victima a susţinut că agresorul ei avea o talie de pitic, în timp ce trei martori au afirmat, în mod independent, că infractorul avea o statură mijlocie, noi cu cine votăm?

— Întrucât victimele sunt adesea subiective, ca urmare a spaimei prin care trec, se poate admite că descrierea făcută de martori apare ca fiind reală. În consecinţă, s-ar putea considera că piticul reprezintă un produs exclusiv al imaginaţiei vânzătoarei – a răspuns Bogdan.

— Perfect! Iar acum, dacă tot l-am scos din schemă pe pitic, să ne ocupăm puţin şi de militarul care, după comiterea tentativei de omor, a incendiat locuinţa din strada Maşiniştilor. Apropo! Îţi aminteşti de martora care l-a întâlnit ieri seara, pe infractor, după ce acesta o atacase pe vânzătoare? l-am întrebat pe Kálmán şi văzând că mă aprobă mirat, am continuat: Dar de descrierea pe care i-a atribuit-o?

— Bineînţeles! mi-a replicat, cu un gest de nerăbdare.

— Îţi aminteşti şi de semnalmentele necunoscutului care a fost văzut la căminul în care a locuit Camelia Voicu, cu

câteva ore înainte de crimă şi care susţinea că era în căutarea unui instalator? am continuat să-l întreb, făcându-mă că nu remarc contrarietatea cu care se uita la mine.

— Sigur! Martora care ne-a vorbit de el se numea Elsa Matyas – a zis, privindu-mă ca şi cum ar fi vrut să constate cât de mare era avaria pe care-o suferise creierul meu.

— Bravo! Ia compară acum cele două descrieri! i-am cerut, imperturbabil.

Intrigat la culme şi-a deschis notesul şi a început să-l răsfoiască. Apoi, după ce-a găsit, ceea ce căutase, m-a anunţat surprins :

— După toate aparenţele, ambele martore s-au referit la una şi aceeaşi persoană. Deşi există unele deosebiri... – a ezitat el.

— Care?

— Prima martoră a afirmat că agresorul era şaten şi purta favoriţi, iar cea de-a doua ne-a spus că era blond, fără să facă vreo referire la favoriţi...

— Dacă semnalmentele de bază coincid, hai să facem abstracţie de favoriţi şi de culoarea părului... – i-am sugerat eu.

— Mă rog... – a concis Jánoș. Şi ce-ar putea rezulta dintr-o astfel de omisiune?

— O concluzie logică. Că individul şi-a ras favoriţii şi şi-a vopsit părul! Şi dacă tot admitem că a recurs la acest subterfugiu, cu evidentul scop de a-şi schimba înfăţişarea, de ce n-am accepta şi că uniforma lui militară este tot un accesoriu de disimulare? Mai cu seamă că, din descrierea făcută de martori, reiese că avea o uniformă bizară: ţinută de vată în toiul iernii şi o bonetă cu cozoroc, adică o capelă pe care armata noastră a scos-o din uz de zeci de ani. Prin urmare era îmbrăcat într-o uniformă suficient de „neuniformă” pentru a ne întări convingerea că s-a deghizat cu o improvizaţie!

— Cred că aveţi dreptate! Avem de-a face cu unul şi acelaşi autor în toate cazurile! s-a grăbit Dinu să mă

aprobe, excitat.

— Mda... Aşa s-ar părea... – a catadicsit şi Jánoș să încuviinţeze, pentru ca apoi, să se arate nedumerit. Dar de unde rezultă că ar fi dement? Oare pe un iresponsabil îl poate duce capul la deghizări şi la o studiere prealabilă a obiceiurilor victimelor pe care intenţionează să le atace?

— ...Sunt şi astfel de cazuri... Anumite categorii de bolnavi mintal au demonstrat că se pot manifesta cu mai multă perfidie decât infractorii normali... – l-am asigurat eu.

— Păi... dacă am reuşit să localizăm din ce categorie face parte, înseamnă că vom pune repede mâna pe el! s-a arătat Bogdan entuziasmat.

— Din păcate, depistarea unui alienat este cu mult mai complicată decât îţi închipui... Dacă vulnerabilitatea infractorului normal constă din însuşi faptul că el acţionează cu un ţel precis, care, odată stabilit, îl indică în mod implicit ca autor al fărădelegii comise, alienatul n-are o astfel de slăbiciune... Ba mai mult, fiind de cele mai multe ori străin de anturajul victimelor sale, este complet exclusă posibilitatea de a ajunge să fie suspectat – i-am argumentat, mai înainte de a realiza că nu prin teoretizări îl vom prinde pe criminal. Şi acum, revenind la noua noastră pistă, ne vom ocupa în exclusivitate de alcătuirea unei situaţii a bolnavilor psihici, luaţi în evidenţă de cabinetele medicale... – am încheiat, decis să recuperez cât mai repede timpul pierdut până acum în zadar.

*

* *

De îndată ce-am ajuns la hotel, fiind mult prea obosit de alergătura din ziua precedentă, am făcut un duş, m-am băgat în pat şi am adormit buştean. Şi aş fi dormit mult şi bine, dacă n-aş fi fost trezit din somn de nişte tunete puternice. Constatând că afară este întuneric beznă, mi-am spus că, întrucât studierea fenomenelor atmosferice nu ţinea de resortul meu, ar fi cazul să-mi reiau ocupaţia de până atunci. Dar, mai înainte de a fi avut timpul să închid

ochii, supărătorul zgomot s-a repetat cu şi mai multă stăruinţă. Numai că, de data asta, am realizat că tumultul nu venea dinspre fereastră, ci dinspre uşă, în care cineva bătea cu pumnii, ca într-o tobă. Convins că trebuie să fie vreun tip care, trăgând prea mult la măsea, confundă camera sa cu a mea, am continuat să rămân întins în pal, cu îndreptăţită speranţă că-şi va da seama de confuzia făcută şi-şi va lua repede tălpăşiţa. Aşa mi se părea mie logic să se întâmple. Numai că, spre deosebire de mine, tipul dindărătul uşii avea altă părere. Altfel nu-mi puteam explica de ce se încăpăţâna să-mi bombardeze uşa mai abitir decât au făcut-o Aliaţii, când au purces la escaladarea Zidului Atlanticului.

Dându-mi seama că, dacă nu mă decid să-i întrerup canonada, va pune în picioare întregul hotel, m-am smucit enervat din aşternut. Cu o mână am prins lampa şi cu cealaltă am deschis uşa, hotărât
să-l trimit unde trebuie pe aiuritul care-mi stricase bunătatea de somn.

Dar, înainte de a fi avut răgazul de a-i face nepoftitului recomandarea pe care-o merita cu prisosinţă, m-am văzut obligat să mă abţin.

— Ce-i cu dumneata? l-am întrebat pe Bogdan, care examina stingherit pragul uşii.

— ...Îmi pare rău că v-am trezit din somn... – s-a scuzat el.

După ce mi-am repetat întrebarea şi el a început să-mi povestească despre ce era vorba, m-am dezmeticit dintr-o dată şi am început să mă îmbrac repede, ca la pompieri...

*
* *

Mai aveam de parcurs încă vreo două sute de metri până la Piaţa Gării, când maşina a oprit pe partea dreaptă a străzii Horea. Am coborât şi am aruncat o privire spre imobilul în faţa căruia mă aflam. Era un bloc cu cinci etaje, la parterul căruia se aflau o măcelărie, o brutărie, un gang şi, alături, un magazin alimentar.

Ghidat de însoţitorul meu, am intrat în gang. Am mers câţiva metri şi am urcat cele şapte trepte care duceau spre intrarea în imobil. Ajuns aici, l-am văzut pe Jánoș discutând cu câteva persoane, îmbrăcate cu paltoane, aruncate în grabă peste pijamale. Când m-a zărit, s-a apropiat de mine şi m-a condus până în faţa liftului, a cărui uşă exterioară fusese înţepenită în poziţia larg deschisă. Apoi, cum lumina care provenea de la becul din tavan era slabă, şi-a scos lanterna şi a îndreptat fasciculul acesteia spre cimentul palierului, şi spre podişca cabinei liftului.

— Ce s-a mai întâmplat? l-am întrebat, văzând nenumăratele pete de sânge de pe jos.

— În jurul orei douăsprezece şi douăzeci, o doamnă a fost atacată de un individ, în momentul în care intra în acest lift. Cum strigătele victimei au alertat întregul bloc, agresorul s-a grăbit să dispară... ca de obicei... – mi-a răspuns Kálmán, cu subînţeles.

— Unde e victima?

— A fost ridicată de o ambulanță şi dusă la Clinica de Neurochirurgie.

— Se află în stare gravă?

— Din câte susţin vecinii – a arătat el cu bărbia spre cetăţenii care se adunaseră în holul imobilului – s-ar părea că viaţa ei nu este în pericol...

— Femeia locuia în acest imobil?

— Da. La etajul cinci...

— Are familie?

— Stă cu soţul ei, dar n-am apucat să discut cu el.

— Dinule, în timp ce eu şi Jánoș ne ducem la locuinţa victimei, ocupă-te dumneata de cercetarea criminalistică...

Uşa ne-a fost deschisă de un bărbat slab şi cu o figură pergamentoasă, care continua să tremure de surescitare.

— Cum vă numiţi? l-am întrebat, după ce ne-am prezentat şi am fost poftiţi în casă.

— Olaru Iancu.

— Cu ce vă ocupaţi? am continuat să-i pun întrebări de uz general, pentru a-l lăsa să se mai liniştească.

— Până acum un an am fost fochist pe locomotivă... Dar m-am îmbolnăvit de plămâni şi am fost pensionat medical... – mi-a răspuns, ducându-şi o mână la piept.

— Şi soţia dumneavoastră?

— E dactilografă... la ziarul local...

— Ştiţi cumva unde a fost în noaptea asta?

— La redacţia gazetei...

— Atât de târziu? m-am mirat eu.

— Da, fiindcă lucrează în ture. săptămâna asta a fost în schimbul doi, adică de la două, până la miezul nopţii...

— Vă rog să-mi povestiţi ce s-a întâmplat – m-am decis eu să abordez subiectul care mă interesa, apreciind că interlocutorul meu s-a mai calmat.

— ...Până la douăsprezece fără un sfert, am citit o carte... apoi m-am dezbrăcat şi m-am culcat... Dar n-am aţipit bine, că a sunat cineva la uşă... Pe moment n-am înţeles cine putea fi la ora asta, fiindcă ştiam că soţia mea are cheie... Dar, auzind mai multe voci la intrare, mi-am dat seama că se întâmplase ceva şi am alergat la uşă... Când am deschis, am văzut-o pe Ioana cu braţele petrecute după umerii doamnei Zavodny şi ale soţului ei... Faţa soţiei mele era plină de sânge... iar eu am crezut că a lovit-o vreo maşină... Ajutat de cei doi vecini, i-am scos paltonul, care era şi el pătat de sânge şi am întins-o pe divan...

— Era leşinată?

— Nu...

— Aţi întrebat-o ce se întâmplase cu ea?

— Sigur... Când doamna Zavodny dădea telefon după Salvare, am întrebat-o ce-a păţit şi ea mi-a spus că nu-şi aminteşte decât că s-a suit în lift... Apoi că s-a trezit cu mai mulţi vecini în jurul ei...

— Soţia dumneavoastră avea poşetă?

— Da... – a zis, întorcându-se şi arătându-mi o geantă albă, din masă plastică, aruncată pe un scaun. Mi-au dat-o vecinii care au adus-o sus...

— V-aţi uitat în ea? l-am întrebat, iar când mi-a răspuns printr-o clătinare din cap, l-am rugat s-o deschidă şi să-i

verifice conţinutul.

— Nu-mi dau seama... Nu văd să lipsească ceva...

— Aveţi vreo idee cine este persoana care v-a lovit soţia?

— Ce mă mai întrebaţi? Ce, dumneavoastră nu ştiţi că a fost Omu' cu ciocanu ? Ăla care terorizează Clujul de luni de zile?

Cum nu puteam să-l contrazic, am preferat să-l întreb la ce apartament locuia familia Zavodny...

*

* *

După ce le-am cerut soţilor Zavodny să-mi spună ce ştiau despre agresiune, am aflat că, tocmai când se culcaseră, au auzit nişte urlete de femeie. Când s-au dus la uşă şi au deschis-o, au auzit gemete care veneau de la parterul blocului. Coborând etajul care-i despărţea de holul imobilului, au observat că uşa liftului era larg deschisă şi o femeie se afla prăbuşită pe podea, cu picioarele întinse.

La început şi-au imaginat că i se făcuse rău, apoi, după ce s-au apropiat, au văzut că avea faţa plină de sânge. Totodată, recunoscând-o pe vecina lor de la etajul cinci, s-au grăbit s-o ridice şi s-o ducă la ea acasă.

— Când aţi ajuns lângă ea, era conştientă? i-am întrebat.

— Mda... Ca să zic aşa, era un pic blegită... Dar vorbea bine... – mi-a răspuns femeia. De altfel, în timp ce o duceam spre apartamentul ei, şi am întrebat-o ce-a păţit, ne-a spus că tot ce-şi aminteşte este că a vrut să intre, în lift...

— Dar să ştiţi! A fost foarte urât din partea celorlalţi locatari, deoarece, deşi vecina a urlat ca din gură de şarpe, nimeni n-a avut curajul să coboare şi să vadă ce i s-a-ntâmplat... Abia după ce ne-au văzut pe noi, oameni bătrâni, că ne-am dus s-o ajutăm, au început şi ei să se strângă în jurul nostru... – a zis bărbatul, cu o silă dispreţuitoare.

— Ei... Nu ştiţi şi dumneavoastră cum sunt oamenii... Nu se bagă ca să n-aibă probleme... Iar când au şi ei nevoie de

ajutor, sunt foarte indignaţi când constată că şi alţii gândesc la fel ca ei... –
l-am consolat eu, făcând un gest de resemnare.

*

* *

Coborând la parter, i-am spus lui Jánoș că, până va isprăvi Bogdan cu punerea în evidenţă a unor eventuale amprente lăsate de agresor, ar face bine dacă ar încerca să mai obţină nişte relaţii de la locatarii care comentau încă evenimentul în holul imobilului.

— Iar după ce vă terminaţi treburile, vă aştept la inspectorat – i-am anunţat.

După cât de surprins şi-a ridicat mâna şi s-a uitat la ceas, am priceput că invitaţia mea venea în contradicţie cu evidenta lui intenţie de a-şi continua cât mai curând posibil somnul. Dar, cum nemulţumirea lui n-a prins glas, nu m-am mai simţit obligat să remarc că ordinul meu nu l-a entuziasmat cine ştie ce.

.

*

* *

Mai întâi am trecut pe la Clinica de Neurochirurgie şi am discutat cu medicul de gardă care o văzuse pe Ioana Olaru. Ceea ce mi-a permis să aflu că victima era, într-adevăr, în afara pericolului. În ceea ce priveşte rana, aceasta era localizată spre baza craniului şi fusese produsă de un corp dur...

— E posibil ca arma să fi fost un ciocan? l-am întrerupt, cu un legitim interes.

— Nu pot să precizez... dar lăţimea rănii fiind de aproape trei centimetri, e foarte posibil să aveţi dreptate – a admis el.

— V-aţi formulat vreo opinie asupra poziţiei în care s-au aflat victima şi agresorul?

— Sub acest aspect, situaţia îmi pare clară. Pacienta a fost atacată de la spate, şi a avut noroc că intensitatea loviturii a fost moderată, pentru că altfel, ţinând seama de

zona vitală în care a fost aplicată, putea să-şi piardă viaţa...

— Acum se poate discuta cu ea?

— Dacă n-a adormit deja, n-am nimic împotrivă...

*

* *

Când am intrat în rezervă, am găsit lumina aprinsă şi pe victimă întinsă în pat, privind spre tavan absentă.

M-am prezentat şi am întrebat-o dacă se simte în stare să-mi răspundă la câteva întrebări. Probabil plictisită de izolarea în care se afla, s-a grăbit să mă asigure că eram bine venit.

Mi-am tras un scaun lângă pat şi, pregătindu-mi notesul, am început să mă interesez:

— La ce oră aţi plecat de la serviciu azi noapte?

— La cinci minute după miezul nopţii.

— Ce drum aţi parcurs până acasă?

— Am venit pe drumul meu obişnuit... Pe strada Horea, pe partea unde este cinematograful „Uranus", iar când am ajuns în faţa stopului din Piaţa Mihai Viteazul, am traversat drumul spre blocul meu...

— Cam în cât timp parcurgeţi această distanţă?

— De obicei, într-un sfert de oră. Azi noapte am mers mai încet, fiindcă mă jena o cizmă...

— La ce oră apreciaţi că aţi intrat în holul blocului? i-am cerut să-mi spună, cu speranţa că pronosticul ei ar putea fi mai corect decât acela la care intenţionam să ajung prin întrebarea anterioară.

— Era exact douăsprezece şi douăzeci şi cinci. Ştiu bine asta, pentru că m-am uitat la ceas chiar înainte de a intra în bloc...

— Uşa de la intrare era încuiată?

— Nu... Deschisă... De altfel, nici nu-mi amintesc s-o fi găsit vreodată încuiată... – mi-a răspuns ea, cu indiferenţă.

— Înţeleg... – am zis, deşi n-am reuşit niciodată să înţeleg de ce sânt lăsate deschise noaptea uşile imobilelor cu mai multe apartamente... Ca o invitaţie pentru răufăcători? Acum am să vă rog să vă amintiţi ce vi s-a-

ntâmplat, cât mai în amănunt cu putinţă, după ce aţi intrat în holul blocului.

— ...Când am ajuns în faţa liftului, am văzut că era oprit undeva, la etaj şi am apăsat să-l chem... Apoi, chiar în momentul în care cabina a început să coboare spre parter, am auzit nişte paşi în spatele meu. Când am întors capul, am văzut un necunoscut care se apropia de mine... Între timp cabina liftului ajunsese jos, dar el stătea în spatele meu şi nu zicea nimic... iar mie mi s-a făcut frică şi n-am vrut să urc împreună cu el. Aşa că, m-am dat la o parte din uşă şi l-am invitat să urce singur dacă se grăbeşte... Dar el mi-a răspuns că nu se grăbeşte...

— Vă mai amintiţi cum şi-a formulat răspunsul?

— Mda... – a zis, după o clipă de cugetare... A spus: „Nu, pentru că mai aştept pe cineva... Dar VĂ ROG SĂ URCAŢI DUMNEAVOASTRĂ, STIMATĂ DOAMNĂ!”...

Admiţând că mai aveam vreun dubiu asupra persoanei autorului, acum puteam să-l înlătur. Aveam de-a face din nou cu omul meu, cel mai politicos criminal din câţi întâlnisem vreodată.

— Şi, mai departe? am îndemnat-o eu să-şi continue relatarea.

— Faţă de refuzul lui, n-am mai avut ce face şi am deschis uşa ascensorului... Dar, din momentul în care i-am întors spatele pentru a intra, nu-mi mai amintesc ce-a mai fost... Tot ce mai ştiu este că m-am trezit pe podeaua liftului şi că lângă mine se găseau doi vecini care m-au ridicat şi m-au dus sus la mine... Ei spuneau că aş fi urlat fără încetare, dar eu nu-mi amintesc nimic... – a zis ea, nedumerită.

— Aveţi vreo bănuială asupra persoanei care v-a atacat?

— Ce bănuială să mai am? s-a mirat ea de ignoranţa mea. Doar e evident că Omu’ cu ciocanul a vrut să mă omoare şi pe mine ca pe celelalte femei... – a spus ea şi lacrimile au început să-i curgă pe obraji.

— Aţi putea să mi-l descrieţi?

— Nu... în hol lumina era chioară, iar eu nici nu l-am

privit prea bine... pentru că m-am temut să nu-şi închipuie că vreau să-l provoc...

— Era înalt? mi-am plasat eu altfel întrebarea.

— Nu... Dar nici scund... Era ceva mai înalt ca mine... cam cu o palmă...

— Şi dumneavoastră ce înălţime aveţi? m-am interesat pentru că, fiind întinsă în pat, nu-i puteam aprecia talia.

— Un metru şaizeci şi cinci.

— Era gras sau slab?

— Nici aşa, nici aşa... Era un bărbat bine făcut...

— Cum era îmbrăcat?

— Nu ştiu ce avea pe el. În orice caz, avea nişte haine de culoare închisă...

— Avea ceva în mână?

— Da! Avea! s-a grăbit ea să confirme, după ce, o clipă mai înainte făcuse un gest de negaţie. Avea o servietă pe care-o ţinea sub braţ!

Dându-mi seama că nu mai pot scoate alte informaţii, i-am urat sănătate şi noapte bună.

— M-aţi întrebat dacă-l cunosc pe individul care m-a atacat... – a zis ea, când eu ajunsesem deja la uşă.

— Şi? am întrebat-o, plin de speranţă, revenind repede lângă patul ei.

— Vocea lui avea un timbru cunoscut... Sunt convinsă că am mai auzit-o undeva...

În ciuda insistenţelor mele, n-a mai putut să-şi amintească unde mai auzise vocea agresorului. În consecinţă, când am părăsit-o, am rugat-o să se mai gândească la afirmaţia pe care-o făcuse. Deşi nu de scepticism duceam eu lipsă...

*

* *

Când am ajuns la inspectorat se lumina de ziuă. Jánoș şi Dinu mă aşteptau deja în birou, cu câte o cafea înainte. M-am aşezat şi eu în faţa celei de-a treia, încă aburindă, şi, aprinzându-mi o ţigară, am început să-i ascult.

Kálmán m-a informat că n-a depistat alţi martori

interesanţi pentru anchetă, iar Bogdan că n-a reuşit să releveze pe uşile liftului nicio amprentă susceptibilă de a aparţine agresorului.

Întrucât relatările lor, prin stereotipa cu care s-au tot repetat de-a lungul ultimelor luni, n-a avut nici măcar darul să mă indispună, am preferat să dau glas unei impresii care începuse să mă preocupe de la ultima cercetare:

— Probabil că n-am să vă surprind prea mult, dacă am să vă spun că nu sânt cine-ştie-ce familiarizat cu străzile oraşului...

— Sunteţi nemulţumit, de felul cum ne-am achitat de misiunea de ghizi? a glumit Bogdan.

— Nu... De aşa ceva nu pot să mă plâng... Deşi, dacă aş fi avut timp de plimbare, vă mărturisesc că aş fi preferat să-mi aleg singur rutele... – i-am răspuns pe acelaşi ton, mai înainte de a relua cu seriozitate: În pofida faptului că nu cunosc municipiul, am început să am senzaţia că locurile în care s-au consumat agresiunile cercetate, de noi s-au concentrat într-o singură parte a oraşului. E adevărat?

Cei doi ofiţeri s-au consultat intrigaţi din priviri, apoi mi-au răspuns prin gesturi de confirmare.

— Vă rog, însemnaţi punctele cu nişte ace... – le-am cerut, indicându-le harta agăţată pe unul din pereţii încăperii.

Câteva minute mai târziu, m-am apropiat să privesc steguleţele prinse pe hartă.

— Aţi avut dreptate! Toate cele şase agresiuni au fost comise în aceeaşi zonă – o conchis János.

— Păcat că nu mi-aţi atras atenţia de mai demult... – l-am întrerupt, fixând cu ochii harta, pentru a-mi ascunde ciuda.

Cele şase steguleţe, concentrate în partea de sus a planului municipiului, formau laturile unui triunghi obtuz, prin al cărui mijloc trecea linia ferată.

— Este importantă această constatare? m-a întrebat Dinu, din spate.

M-am întors cu faţa spre el, pentru a vedea dacă a vorbit serios. Era însă atât de candid, încât, calmându-mă, i-am explicat:

— Spre deosebire de infractorii calificaţi, care, din instinct de conservare, preferă să acţioneze cât mai departe de locuinţa lor, alienaţii obişnuiesc să-şi facă de cap în perimetrul care le este mai bine cunoscut. Acest deziderat fiind cel mai bine satisfăcut chiar de împrejurimile locului în care domiciliază. Şi că lucrurile stau aşa, rezultă din zona în care s-au concentrat punctele de producere a agresiunilor. Deci, cam pe aici pe undeva, ar trebui să fie individul pe care-l căutăm... – am zis, punând degetul în mijlocul triunghiului.

— Prin urmare... în zona gării... – a comentat Jánoș, privind punctul pe care-l indicasem. Dar cum îl dibuim, dat fiind că în acest perimetru locuiesc câteva zeci de mii de cetăţeni?

— Vom merge pe două piste, din care pe una am şi abordat-o. Mă refer la acţiunea prin care urmărim să stabilim situaţia nominală a pacienţilor cabinetelor de psihiatrie. Iar după ce vom avea întreaga listă, vom apela la mijlocul de selecţie rezultat din constatarea că infractorul ar trebui să locuiască în zona în care s-au comis agresiunile – am spus, apropiindu-mă de hartă şi indicându-le cu degetul aria înscrisă între laturile triunghiului. Astfel, vom avea posibilitatea să reducem de la bun început numărul indivizilor susceptibili să ne reţină atenţia ! În ceea ce priveşte cea de-a doua pistă, ea se impune de la sine. Nu este de conceput că un cetăţean care este atât de bolnav, încât se trambalează cu un ciocan pentru a-şi ucide semenii, să se manifeste ca un om normal. Deci, el va trebui să fi avut o comportare suficient de ciudată pentru a fi remarcat de vecini...

— O astfel de acţiune presupune verificarea mai multor mii de imobile... – a apreciat Bogdan.

— Ceea ce înseamnă că ne vor trebui multe săptămâni până vom reuşi să trecem prin pieptănul des tot cartierul.

Iar în acest timp, probabil că infractorul va profita şi... – a adăugat Jánoș, cu subînţeles.

— Şi faptul că ne-am abţine de la o cercetare în aria cartierului în care presupunem că locuieşte, credeţi că l-ar putea determina să nu mai doboare şi alte victime? i-am consultat, afişând o nevinovăţie de circumstanţă.

Puşi în încurcătură de întrebarea mea, ambii au început să înghită în sec, evitându-mi privirea cu multă grijă.

— Având în vedere atât faptul că cea de-a doua pistă necesită un consum mare de timp, cât şi pe acela că există un risc potenţial ca urmăritul să-şi facă în continuare de cap, va trebui să acţionăm cu maximum de operativitate! Cum însă noi trei nu putem satisface acest deziderat, voi cere inspectoratului să ne ajute. Jánoș, dumneata te vei ocupa de coordonarea muncii colegilor ce ne vor fi repartizaţi în acest scop. În paralel, eu şi Bogdan ne vom strădui să terminăm cât mai repede posibil întocmirea listei bolnavilor mintali !... am zis, împingând sub birou scaunul pe care stătusem până atunci...

— Numai de-am reuşi să punem mâna pe el, mai înainte de a comite o nouă porcărie – a zis Kálmán, în timp ce eu îmi îmbrăcam balonzaidul.

— S-ar putea să avem şansa asta... Voi n-aţi remarcat că toate agresiunile s-au comis în prima sau în a doua săptămână a lunii?

— Aşa este! m-a aprobat Bogdan, după ce şi-a răsfoit notesul. Toate cele şase tentative de omor s-au produs numai între a cincea şi a paisprezecea zi a lunii... Dar ce însemnătate atribuiţi acestei constatări? şi-a adus el aminte să mă întrebe.

— ...Întrucât crizele lui de demenţă se dovedesc a fi ciclice, am putea spera că, odată cu atacul comis azi-noapte asupra femeii din lift, va rămâne liniştit până luna viitoare. Deci am avea la dispoziţie un răgaz tocmai bun pentru a pune mâna pe el, mai înainte de a avea când să-şi manifeste din nou furia... – m-am arătat eu optimist, mai mult pentru a-i încuraja decât că aş fi crezut prea mult în

ceea ce exprimasem.

...INDIVIZII ALE CĂROR PALME AU SUFERIT RĂNI PRIN TĂIERE...

Fiind anunţat că victima agresiunii din strada Maşiniştilor poate fi audiată, m-am grăbit să mă deplasez spre Clinica de Neurochirurgie.

Când am intrat în rezervă, am găsit-o stând în pat, în capul oaselor. Avea cam şapte-opt anişori şi îi cânta ceva păpuşii pe care o ținea în braţe. Nu ştiu ce anume, dar, în orice caz, o făcea cu multă dăruire.

— Bună-ziua, Virginica. Cum te simţi? am întrebat-o ca pe o veche cunoştinţă, deşi acum o vedeam pentru prima oară.

— Bine... – mi-a răspuns ea, ridicându-şi ochişorii mari şi albaştri. Vreau acasă... la mine... De ce nu mă laşi acasă, nenea doctor? m-a luat ea drept cine nu eram.

— Nu sunt doctor, ci ofiţer de poliţie.

— Şi de ce ai halat, ca nenea doctorii?

— Pentru că altfel nu mă lăsau să vin la tine.

— Aha! a exclamat ea, aprobator. Când o să fiu mare, vreau să mă fac şi eu doctoriţă...

— Bravo! Asta e o idee foarte bună...

— Dar aş vrea să fiu şi poliţistă... să-i prind pe oamenii răi... c-am văzut la televizor...

— Ei, asta nu prea e o meserie pentru fete. Însă, pentru că tot discutăm despre oameni răi, ia povesteşte-mi cine te-a lovit pe tine – am profitat eu de ocazia oferită, pentru a o aduce pe făgaşul care mă interesa.

— ...Nu ştiu... – a ridicat ea cu nevinovăţie din umeri.

— Dar ce s-a-ntâmplat în dimineaţa în care te mai găseai la tine acasă? Îţi mai aminteşti? am luat-o cu altfel.

— ...Da... Virgil m-a trezit din somn... ca să mă îmbrac... să mă duc la şcoală... şi a plecat la servici...

— Şi a mai venit cineva, după ce-a ieşit fratele tău din casă?

— ...Daaa... Un nenea soldatu'... A venit la noi... în bucătărie...

— Şi ce-aţi vorbit?

— Eu n-am spus nimica... numa' el...

— El ce ţi-a spus?

— Să mă îmbrac că o să întârzii la şcoală...

— Şi tu ce-ai făcut?

— Am făcut cum mi-a zis nenea soldatu'... M-am dus în dormitor şi mi-am pus şi al doilea pantof... Că eu nu aveam decât unul când m-am dus la bucătărie...

— Şi apoi, ce s-a mai întâmplat?

— ...Nu ştiu... – m-a asigurat ea, dând din umeri.

— N-ai simţit când ai fost lovită?

— ...Nu... Când?... Da' eu de ce sunt aici? Vreau acasă... la mine... Că eu cu cine să mă joc aici...?

— Unde se afla nenea soldatu', în timp ce-ţi puneai pantoful? am ghidonat-o eu mai departe.

— Stătea la spatele meu şi aşteptă să mă încalţ...

— Când a venit la voi în bucătărie nenea soldatu'? Chiar imediat după ce-a plecat Virgil?

— Da!

Prezumţiile mele se dovedeau corecte. Agresorul, conform stilului său, stătuse la pândă şi intrase în casă de îndată ce plecase penultimul membru al familiei.

— Îl cunoşti pe nenea soldatu'?

— Nu... Nu l-am mai văzut niciodată...

— Dar dacă l-ai mai întâlni, l-ai putea recunoaşte?

— ...Eu ştiu?!... a ridicat ea din umeri. Poate...

— Ia gândeşte-te! Cum arăta?

Descrierea pe care a început s-o facă, corespundea capacităţii unui copil de vârsta ei. Ceea ce însemna că era

prea departe de a-mi putea furniza nişte semnalmente obiective.

În timp ce continuam s-o ascult, consolându-mă cu ideea că subiectivitatea victimei era compensată de spiritul de observaţie al unei eleve care-l zărise pe agresor în stradă, am auzit uşa deschizându-se în spatele meu.

Întorcând capul, l-am văzut pe Dinu, precipitându-se în rezervă.

— Domnule căpitan! E bucluc! Avem o nouă victimă!...

Mi-am luat imediat la revedere de la fetiţă şi am părăsit camera în grabă.

*

* *

Când am ajuns la destinaţie, am văzut o maşină de pompieri care tocmai se îndepărta. Ne aflam în faţa unei case fără etaj, aşezată perpendicular pe strada Karl Marx. Subofiţerul, care se străduia, fără vreun un succes vizibil, să îndepărteze pe curioşii adunaţi pe trotuar, ne-a salutat şi ne-a deschis poarta pe care o străjuia.

Am intrat într-o curte îngustă şi, trecând pe lângă o fereastră cu geamurile sparte şi cercevelele înnegrite de fum, ne-am apropiat de un ofiţer de poliţie care discuta cu o femeie între două vârste, ce părea a fi fost smulsă în pripă de la treburile ei casnice şi cu un bătrân cu aspect rural.. Zărindu-ne, şi-a închis caietul de notiţe şi făcându-le semn interlocutorilor săi să rămână pe loc, ne-a venit în întâmpinare. După chipul lui de adolescent, am bănuit că era stagiar.

Prezentându-şi raportul, i-am cerut să ne conducă la locul faptei.

L-am urmat până în dreptul unei verande care despărţea clădirea în două părţi egale. Păşind înăuntru, am văzut că reprezenta vestibulul de acces la uşile a două apartamente aşezate faţă în faţă. Podeaua, pavată cu cărămizi roşii şi acoperită cu o peliculă de apă amestecată cu funingine, era marcată de diferite urme de încălţăminte.

— Cine a trecut pe aici după producerea evenimentului?

l-am întrebat pe ofiţer, arătând spre pardoseală.

— Tocmai asta încercam să stabilesc cu cei doi martori din curte.

— Bine... Până una alta, pentru a nu înmulţi fără rost urmele plantare, aş vrea să le conservăm pe cele existente – l-am întrerupt.

— Aveţi dreptate... Mi-a scăpat acest aspect... – s-a scuzat el, jenat. Numai o clipă, vă rog – a adăugat, ieşind repede în curte.

Câteva clipe mai târziu, după ce-a venit cu o bucată mare de carton pe care-a aşezat-o peste urmele imprimate pe cărămizi, am călcat pe deasupra ei şi-am intrat în apartamentul din partea dreaptă. Prima încăpere era o bucătărie, suficient de ticsită, chiar şi fără canapeaua înghesuită lângă perete. M-am strecurat pe lângă masa plasată în mijloc, şi m-am dus până la uşa deschisă spre o altă încăpere. Privirea mi-a alunecat mai întâi spre un divan studio, o vitrină cu bibelouri şi, în continuare, o mică măsuţă pe care era instalat un televizor. Lângă peretele opus se afla un garderob cu uşile larg deschise! Partea de sus a acestuia era aproape complet calcinată, iar poliţele cu haine şi rufe, din care şiroia apă înnegrită, se găseau prăbuşite într-un talmeş-balmeş la baza lui. Victima zăcea întinsă pe covor, în faţa uşii de unde priveam. Stătea cu faţa în sus, braţele erau îndepărtate, iar picioarele strânse... Era complet goală!

Mai înainte de a mă duce spre ea, m-am uitat la pardoseală, pentru a mă asigura că nu distrug nişte eventuale urme. Dar covorul era mult prea ud şi îmbâcsit de funingine pentru a mai putea furniza indicii valorificabile. Mi-am înlăturat ezitarea şi m-am apropiat de victimă. Obrazul stâng era despicat de un obiect tăietor, de la colţul gurii şi până la ureche. În regiunea sânului stâng se vedeau câteva urme specifice înţepăturilor de cuţit. Faţa mâinii drepte şi dosul celei stângi erau marcate de câte o tăietură profundă.

— A fost anunţat medicul legist? am întrebat, după ce m-

am aplecat şi, punându-mi palma pe abdomenul femeii, am constatat că mai era caldă.

— Bineînţeles, domnule căpitan! m-a asigurat ofiţerul.

— Fă fotografiile judiciare – i-am cerut lui Bogdan, în timp ce porneam spre ieşire.

— Cine sunt cei doi din curte? l-am întrebat pe ofiţer.

— Sunt martorii care au dat alarma... Un lăptar şi o vecină. Tocmai începusem să-i chestionez când aţi venit dumneavoastră...

I-am făcut semn să mă urmeze şi am ieşit în curte, unde nu l-am mai găsit decât pe bătrânul cu aspect rural.

— De ce-a plecat doamna? Nu i-am spus şi ei să mă aştepte? l-a luat ofiţerul în primire.

— Ba i-oţi fi zis dumneavoastră, da' şi ia o zis că-i arde mâncarea pă foc... Iară dacă mai stăteaţi o ţâră, mă duceam şi io, c-altfel perd cursa la tren – i-a replicat ţăranul cu nonşalanţă.

— Aduceţi lapte aici? l-am întrebat eu.

— Aduc! Dă mai bine d-un an dă zile...

— La cine?

— La domnu' Hariton... – mi-a răspuns el şi mi-a arătat cu mâna întinsă spre apartamentul incendiat.

— La ce oră aţi adus laptele?

— Azi n-am adus, c-am adus eri... c-aşa ne-am învoit... s-aduc doi litri dă lapte o zi da, alta ba... Iară azi, iera ba!

— Şi atunci ce-aţi căutat astăzi aici?

— După dăsaga asta... C-o lăsai aici cu ceva cumpărături cu d-ale gurii... – a zis, coborându-şi ochii spre sacul de la picioarele lui. Iar mai 'nainte o ţâră, am dat p-aci s-o ieu şi s-o duc la mine acas', la ţară...

— La ce oră aţi venit prima oară?

— După ce-am gătat dă dus laptele la alţi muşterii d-ai mei... Aşa că io zic că trebe să tot fi fost cam ceasurile opt... şi cam jumate...

— Cui i-aţi lăsat desaga?

— La o doamnă pă care-am mai văz't-o pă la uşa ăleilalte case – a arătat el spre apartamentul opus celui în care

găsisem victima. Io-i zisei c-o rog frumos să-mi deie voie să las dăsaga, că mai am trabă-n târg şi n-aş vre s-o tot car dupe mine... Iară doamna mi-o zis că s-o pitesc şi s-o iau singur când mi-o trebe... că ia nu mai stătea mult p-acas'... Aşa că mai amu venii s-o iau... 'napoi.

— Aţi putea preciza ora când aţi venit după desagă?

— Asta nu... Că n-am ceas... Dară ştiu că iera mai amu vro juma' dă ceas...

— Vă rog să-mi spuneţi tot ce s-a-ntâmplat după ce-aţi revenit în această curte – i-am cerut, în timp ce, privindu-mi ceasul, am apreciat că se înapoiase în jurul orei unsprezece.

— Păi... Am intrat în prispa aista... sau cum io zice, ca să-mi iau dăsaga dă unde-o pitisem... – a arătat el spre veranda care ducea la apartamente. Dară mai 'nainte dă s-o iau, m-o izbit în nas niscaiva damf dă fum... Atunci lăsai dăsaga şi m-am uitat că unde-o fi foc... Când am văzut fum pă sub uşa lu' domnu' Hariton, mai întâi am bătut ş-apoi am încercat... Dară era încuiată... Dac-am văzut că nimenea nu răspunde, am ieşit în curte ca să zic la v'run vecin că-i dă rău... Dară n-am ajuns în stradă, c-am văz't o cocoană că intră-n curte... Era chiar cocoana de plecă amu dă lângă mine... Io i-am zâs iute că-i foc în casă la domnu' Hariton şi i-am arătat cum că ese fum pă sub uşă. După ce s-a uitat şi dânsa, ş-a văz't c-am dreptate, a zis că descuie ia uşa că ştie unde-i pitită cheia... Da' mai încolo mi-o zis că neam s-o găsească... Mai pă urmă, ş-o vârât mâna printr-o spărtură a jamului dă la bucătărie, ş-o deschis fereastra... După ce-o intrat 'năuntru, pă fereastră, ia mi-o strigat că nu vede nimica din cauză dă fum... Iar io-i spusei să-nchidă mai întâi şi-ntâi gazu' dă la sobă... ca să nu ixplodeze cu noi cu tot... – s-a simţit el obligat să-şi motiveze sfatul.

Ca să-i fac o plăcere, am făcut un gest de aprobare pentru spiritul lui de precauţie şi l-am rugat să continue.

— N-o mai trecut mult că cocoana-mi şi strigă că-n casă-i un mort...! Aşa c-am intrat şi io... pă fereastră... – şi-a

reluat el povestirea. După ce-am ajuns şi io-n odaia dă locuit, am văz't c-avea dreptate şi că pă jos era cineva mort. Dară nu era om cum a zis cocoana, ci muiere ! m-a avertizat el. Ba mai dăgrabă, era fătucă, că era tare tânără... Stătea cu braţele desfăcute şi era toată-toată despuiată...

— O cunoşteaţi?

— ...Nu ştiu, că iera tare mult fum, dă la un dulap ce ardea... aşa că n-am putut să-i văz chipul... Ş-apoi cum nu puteam sta că ne-neca fumu', am ieşit afară... Şi io, şi cocoana... Ea rămase în curte şi io am fujit dup-un poliţai... ş-avui noroc, c-am găsit unu', char la colţu' străzii... După ce i-am zâs cum iera traba, mintenaş am alergat cu el pân-aci... şi l-am ajutat să spargă uşa... După aia io nu mai ştiu ce-o fost, fiin'că poliţaiu' n-o mai dat voie la nimenea-n casă...

— Cine a stins incendiul? Pompierii?

— Eh! Că da' dă unde pomperii ! a pufăit el cu dispreţ. Că iei a venit după ce n-o mai fost foc. L-or stins nişte vecini... cu găleţile dă apă... că s-au adunat în curte cât am fujit eu s-aduc poliţaiu'...

— Parcă spuneaţi că n-a mai intrat nimeni în casă, după ce-a sosit poliţistul...

— Am spus! m-a asigurat el.

— Şi atunci, cum au stins vecinii focul?

— Vecinii or adus numa găleţile cu apă, pân-la prispă, iară de-acolo le lua polţaiu' şi se ducea cu ele să le-arunce pă foc.

Dacă afirmaţia martorului era corectă, însemna că existau şanse să depistăm urmele plantare ale criminalului.

— Azi dimineaţă, când aţi lăsat desaga aici, în afară de vecina din celălalt apartament, aţi mai văzut pe cineva?

M-a asigurat că n-a văzut persoane străine nici atunci, şi nici când s-a înapoiat să-şi ia desaga, după care mi-a zis cu nerăbdare:.

— Amu, daţi-mi voie să plec acas' că perd cursa dă la

tren...

— În câteva minute veţi putea pleca – i-am promis, strigându-l pe Dinu.

Când a apărut lângă mine, i-am cerut să fotografieze tălpile de la încălţămintea bătrânului.

— Cine este agentul despre care mi-a vorbit? l-am întrebat pe ofiţerul care mă însoţise.

— Este cel care păzeşte acum poarta.

— Şi cealaltă martoră?

— Se numeşte Balaure Maria şi locuieşte alături... – mi-a răspuns, arătându-mi spatele clădirii care închidea cealaltă latură a curţii în care ne aflam.

— Să mergem la ea... – am zis, pornind spre stradă.

Intrând în curtea imobilului alăturat, am fost luaţi în primire de un căţel pricăjit care, după ce-a emis câteva lătrături, a dispărut la adăpostul oferit de cuşca lui, de parcă s-ar fi înspăimântat şi el de curajul cu care ne întâmpinase. După care, arătându-şi cu precauţie numai botul, s-a pornit să schelălăie de parcă l-ar fi tras cineva de coadă. Scheuna cu atâta convingere, încât stăpâna lui n-a întârziat să iasă din casă pentru a vedea prin ce gaură de şarpe îi nimerise potaia. Profitând de faptul că femeia era chiar persoana pe care-o văzusem şi în curtea familiei Hariton, m-am grăbit să m-apropii de ea.

— Aţi putea să-mi spuneţi cine este victima? am abordat-o cu prima întrebare a repertoriului meu.

— Săraca fată... E Amalia – mi-a răspuns cu o voce înecată de plâns.

— Amalia şi mai cum?

— Nu ştiu... Eu numai aşa o cunosc...

— Nu se numeşte la fel ca părinţii ei? a intervenit ofiţerul.

— Ba eu cred c-aşa ar trebui, da' eu nu-i cunosc pă părinţii ei...

— Nu e fiica vecinilor dumneavoastră? m-am interesat.

— Nu... Fata nu-i a lor. Stă numai în gazdă la familia Hariton...

— Cu ce se ocupa?

— E elevă la nu ştiu ce liceu... şi a venit să stea la Haritoni prin septembrie, când au început şcolile. Nici n-aveţi idee ce fată cuminte era... – a mai zis, pe când îşi ştergea câteva lacrimi cu poala șorțului.

— Pentru ce-aţi intrat astăzi în curtea familiei Hariton?

— Tocmai mă înapoiam de la cumpărături când, trecând prin faţa porţii vecinilor mei, l-am zărit pe ţăranul care le aduce lapte şi am intrat să-i spun că mâine vreau să-mi lase şi mie o sticlă, că vreau să fac cozonaci... Dar n-am mai apucat să-i spun ce vreau, pentru că el mi-a luat-o înainte şi mi-a spus că arde ceva în casă şi că trebuie să spargem uşa. Eu însă i-am spus că nu-i nevoie fiindcă ştiu unde se ţine cheia. Dar nu era acolo unde trebuia să fie... Pân-la urmă am reuşit să deschid totuşi fereastra de la bucătărie... Am lăsat-o să repete relatarea pe care-o cunoşteam deja de la săteanul care-o secondase. Apoi, am reînceput s-o chestionez:

— V-aţi dat seama ce anume ardea în cameră?

— La început n-am văzut foc nicăieri... Când însă m-am dus să deschid larg fereastra, pentru că nu puteam să respir din cauza fumului, imediat au izbucnit flăcări din şifonier...

— Gazele erau aprinse?

— Da, în bucătărie, dar le-am stins când am intrat.

— De ce-aţi ieşit tot pe fereastră? m-am interesat.

— Păi, pe unde să ies, dacă cheia de la uşă nu era nici în cealaltă parte a broaştei? s-a mirat ea.

— La ce oră aţi plecat astăzi după cumpărături?

— Cred că pe la zece.

— Când aţi ieşit din casă, aţi remarcat vreo persoană străină în apropiere de casa vecinilor dumneavoastră?

— Nu. Mai puţin muncitorii care lucrează peste drum la reparaţia ţevilor de canalizare, n-am văzut pe nimeni...

— Nici când v-aţi înapoiat?

— Nici...

— Dar cu câteva zile mai înainte?

M-a asigurat că nu remarcase niciun individ suspect, iar eu am rugat-o să-mi spună unde lucrează vecinii ei, atât gazdele victimei, cât şi locatarii celui de-al doilea apartament al imobilului incendiat.

În încheiere am întrebat-o dac-avea în picioare pantofii cu care intrase în câmpul infracţional. După ce mi-a răspuns că i-a schimbat cu o pereche mai comodă, am rugat-o să-i reîncalţe pe cei purtaţi anterior şi să vină cu mine pentru câteva minute.

Când femeia ne-a părăsit, pentru a-mi satisface cererea, i-am spus locotenentului să se ducă după locatarii casei în care, se comisese omorul.

Înapoindu-mă, l-am găsit pe medicul legist Eugen Popescu ocupându-se de victimă.

— Ce părere ai, doctore? l-am întrebat.

— Proastră, căpitane !... Tare proastă! mi-a răspuns cu amărăciune. Asta nu e o treabă făcută de un om sănătos.

— Doar se ştie că un om cu mintea întreagă nu comite un omor – am spus, apreciind că remarca lui nu reprezenta cine ştie ce noutate.

— Am să te contrazic! mi-a replicat el, tolerant. Există şi criminali care au fost perfect normali, până în momentul în care au luat viața unui semen de-ai lor, datorită unei crize colerice, spontane. Şi care, după ce au realizat gravitatea faptei comise, sistează imediat agresiunea. În acest caz... – a arătat el spre victimă – autorul s-a comportat cu un sadism de fiară dezlănţuită, continuând să lovească încă mult timp după ce fata era deja ucisă. Altfel nu se poate explica motivul pentru care i-a străpuns inima de zeci de ori, atât prin piept, cât şi prin spate... a argumentat el, chiar în momentul în care Dinu Bogdan intra în cameră, făcându-mi semn că a fotografiat urmele lăsate de pantofii martorei pe care i-o adusesem.

— Ce e cu tăieturile de la mâini? am reluat eu discuţia cu medicul legist.

— S-au produs în timpul luptei date între agresor şi victimă. Datorită încercărilor acesteia de a se apăra cu

palmele goale de loviturile de cuţit... În ce priveşte tăietura de la obraz, ea trebuie să fie consecinţa unei devieri a traiectoriei cuţitului, tot ca urmare a încăierării...

Fiind evident că între victimă şi agresor s-a dat, fără nicio exagerare, o luptă pe viaţă şi pe moarte, e de sperat că se vor putea evidenţia şi nişte urme lăsate de autor – am remarcat, făcând-o pe optimistul.

— Fii liniştit! Dacă găsesc ceva, te anunţ imediat – s-a angajat el, iar eu, pentru a-mi dovedi gratitudinea pentru bunele lui intenţii mi-am dat acordul să ridice victima.

În timp ce cadavrul era aşezat pe brancardă, am auzit zgomote de paşi. Ieşind în curte, am văzut un bărbat şi o femeie, care examinau îngroziţi fereastra cu cercevelele înnegrite de fum.

— La noi n-a ars – a zis uşurat bărbatul, după ce-a aruncat o privire rapidă spre ferestrele apartamentului alăturat.

— Oof! Ce spaimă am tras... – mi s-a adresat femeia, punându-şi o mână în partea stângă a pieptului, într-un gest de stăvilire a palpitaţiilor inimii.

— Sunteţi locatarii apartamentului alăturat? i-am întrebat, făcându-le loc brancardierilor să treacă cu targa.

— Cine-a fost rănită? Doamna Hariton? a zis femeia, fără să-mi răspundă, pe când îşi acoperea înspăimântată gura cu mâna pe care mai înainte şi-o pusese pe piept.

— Nu, dragă. E fata pe care-o aveau în gazdă. N-ai văzut că ieşea de sub cearşaf un păr lung şi blond ? i-a explicat însoţitorul ei.

— Amalia ?! Ce-a păţit? Au explodat gazele? m-a interogat femeia.

— Cum vă numiţi? i-am întrebat, după ce m-am prezentat, considerând că a venit momentul să-mi fac meseria.

— Nadu – mi-a răspuns el.

— Cu ce vă ocupaţi?

— Lucrăm la C.F.R. Eu sânt mecanic de locomotivă, iar soţia mea este casieră în gară – mi-a răspuns tot el.

— La ce oră aţi plecat astăzi de acasă?

— Ca întotdeauna... La cinci şi jumătate... dimineaţa – mi-a răspuns femeia, calmându-se.

— Şi la ce oră vă întoarceţi de obicei?

— Eu pe la trei, iar soţul meu, o oră mai târziu.

— După ce-aţi plecat la serviciu, aţi mai trecut astăzi pe acasă, mai devreme?

El, mirat, a dat din cap a negaţie. Ea, surprinsă neplăcut de întrebarea mea, a urmat exemplul soţului ei, iar eu, deşi aveam motive să n-o cred, am apreciat că nu-i momentul să insist.

— O cunoșteați bine pe Amalia?

— Sigur! A şi fost de mai multe ori pe la noi pe acasă... Dar ce i s-a-ntâmplat? Au explodat gazele? a zis ea, revenind la întrebarea la care preferasem să nu-i răspund.

Cum n-avea rost să-i mai duc cu vorba, m-am decis să le spun pentru ce mă aflam acolo.

— Doamne fereşte ! a exclamat femeia, bătându-se îngrozită cu palma peste gură.

— Cine-a putut să facă asta? i-a ţinut isonul şi bărbatul ei, după care, tresărind, m-a întrebat: N-o fi tot isprava criminalului care terorizează Clujul de atâtea luni de zile?

— Încă n-am stabilit... – i-am răspuns, ridicând din umeri şi adresându-mă femeii.

— Spuneaţi că Amalia v-a vizitat de mai multe ori. Cu ce scop?

— Fiind sociabilă şi drăguţă, ne-am împrietenit de cum s-a mutat la doamna Hariton... Şi de câte ori îmi cumpăram ceva de îmbrăcăminte, venea ca să-i arăt cu ce mă înnoisem...

— Din discuţiile pe care le-aţi avut, ce impresie v-a făcut?

— Era o fată cuminte şi tare modestă... Imaginaţi-vă că din bursa pe care o primea nu-şi oprea decât o sută de lei pentru ea! Restul îl trimetea acasă, la părinţii ei! Vă daţi seama ce tărie avea, dacă putea să reziste tentaţiei de a-şi cumpăra o rochie sau nişte pantofi, deşi se afla la o vârstă

când asta este marea preocupare a fetelor!

– Lasă că nu mi-e ruşine nici cu tine! Deşi nu mai eşti demult adolescentă ! a ţinut s-o mustre soţul ei, nu chiar în glumă.

Remarcând privirea mânioasă pe care i-a aruncat-o bărbatului ei, m-am grăbit să intervin, mai înainte de a mă vedea pus în faţa unei neplăcute discuţii de familie...

— Din ceea ce v-a povestit Amalia, a rezultat că în ultimul timp ar fi cunoscut sau ar fi fost urmărită de vreun bărbat?

— Da' de unde? Nu v-am spus că era o fată cuminte? Nu se preocupa decât de şcoală ! mi-a răspuns ea, cu toată convingerea...

— Aţi remarcat, prin curte sau prin apropierea casei prezenţa unei persoane străine? Mă refer în mod special la ultima săptămână ! am precizat privindu-i pe rând, întrebător...

Tot pe rând mi-au răspuns prin gesturi de negaţie.

— Deocamdată atât am vrut să ştiu. Dar, în orice caz, vom mai sta de vorbă – i-am concediat, privind lung spre femeie.

În timp ce ea îşi lăsa ochii în jos, soţul ei mi-a şoptit confidenţial:

— A venit doamna Hariton...

Am întors capul spre poartă şi am văzut o femeie corpolentă, între două vârste, care stătea în faţa ferestrei şi se uita înlemnită înăuntru, ţinându-şi obrajii între palme.

Ofiţerul pe care-l trimisesem după locatarii imobilului se afla în spatele ei.

M-am apropiat de ea şi i-am vorbit. Era atât de uluită, încât abia într-un târziu s-a întors către mine:

— ...Nu înţeleg nimic... Ce s-a-ntâmplat cu casa mea... – a îngăimat ea cu privirea rătăcită. Cine i-a dat foc? Fata pe care o am în gazdă?

După ce i-am povestit despre situaţia în care-o găsisem pe victimă, am rugat-o să intre în locuinţă, pentru a-mi spune dacă constată şi alte dezordini în afară de efectele

dezastrului provocat de incendiu.

— Sunt nenorocită... – s-a lamentat ea, arătând spre şifonier. S-a ales praful de toate hainele şi rufele mele...

— Faţă de situaţia în care se aflau de obicei lucrurile prin casă, remarcaţi vreo schimbare? Sau poate, poate vreo dispariţie? am insistat pentru a afla dacă omuciderea n-a fost consecinţa vreunui jaf.

— Nu ştiu... Nu mă pot concentra...

— Când aţi plecat, aţi lăsat vreun aparat electric în priză?

— ...Nu... Chiar şi radioul era închis...

— Erau stinse şi focurile de la sobe? am insistat cu intenţia de a verifica depoziţia martorei care locuia în gospodăria alăturată.

— Sigur!... Adică, nu!... Aveţi dreptate! Când am plecat, am aprins un ochi de la maşina de gătit din bucătărie şi am pus pe el un ibric pentru ceaiul Amaliei... Credeţi că din cauza asta mi-a luat foc casa? s-a grăbit ea să mă întrebe, buimăcită.

Cum ar fi fost o inepţie să-mi închipui că şifonierul din cealaltă încăpere s-ar fi putut aprinde de la distanţă, prin simpatie, ca dinamita, am făcut un gest de infirmare şi mi-am reluat chestionarea:

— La ce oră aţi plecat de acasă?

— La nouă... nouă şi un sfert...

— Ce făcea Amalia în acel moment?

— Dormea... Fiindcă are şcoală după-amiaza... Când am ieşit din casă i-am spus să se scoale şi să-şi bea ceaiul pe care i-l lăsasem pe foc...

— Şi s-a sculat?

— Da... Am văzut când a dat pledul la o parte şi şi-a coborât picioarele din pat. Mai mult nu ştiu, pentru c-am ieşit...

— Aţi încuiat uşa după dumneavoastră?

— De ce s-o fi-ncuiat, când Amalia era acasă?

— Cheia rămăsese în broască?

— Da, pe dinăuntru... Chiar îmi amintesc că atunci când

am strigat la fată să se scoale, i-am atras atenţia să pună zăvorul la uşă. Deoarece îi spusesem cu câteva zile mai înainte că prin oraş umblă unul care omoară femei şi copii cu ciocanul... Da' uite că nu m-a ascultat ! Ş-acum a omorât-o şi pe ea ! a conchis pe un ton de mustrătoare compătimire.

— Cine a vizitat-o pe Amalia de când se află la dumneavoastră? am întrebat-o, după ce i-am spus că, deocamdată, n-am motive să cred că autorul omuciderii este una şi aceeaşi persoană cu individul pe care-l invocase.

— Numai părinţii ei. Veneau o dată pe săptămână, ca să aducă de la ţară proviziile din care-i găteam mâncarea... Nimeni altcineva n-a căutat-o vreodată...

— Când aţi plecat de-acasă, aţi văzut vreo persoană străină prin împrejurimea casei?

— ...Nu... Nu cred să fi văzut...

— În ultimul timp a intrat în curtea dumneavoastră un bărbat care v-a spus că ar căuta pe cineva? am întrebat-o, cu speranţa că m-aş putea agăţa de vreun fir.

Răspunsul ei fiind tot negativ, am încheiat discuţia.

— Te rog să fotografiezi impresiunile plantare lăsate de încălţămintea gazdei şi de subofiţerul de la poartă – i-am cerut lui Bogdan. Şi pe ale noastre, bineînţeles! Cred că n-ar strica dacă începutul l-ai face cu mine, ca să mă pot ocupa de chestionarea vecinilor de stradă...

După ce mi-a îndeplinit cererea, am dat să ies pe uşă dar n-am mai avut când, deoarece am auzit pe cineva poartă, strigând în spatele meu:

— Domnu' căpitan!... Domnu' căpitan!...

Am întors capul, pentru a afla cine mă striga, şi l-am văzut pe soţul doamnei cu care îmi spusesem că trebuie să am o discuţie între patru ochi... Era în faţa verandei care ducea la uşa de la apartamentul lor şi-mi făcea surescitat semne cu braţul să vin înapoi.

— Ce s-a-ntâmplat, domnule Nadu? l-am întrebat, apropiindu-mă.

— A intrat un hoţ la noi în casă... pe când ne aflam la serviciu... – a îngăimat el, speriat.

— Ce v-a dispărut din locuinţă?

— Un cuţit!

— Un cuţit?! am repetat eu, neîncrezător.

Şi-a susţinut afirmaţia, dând de mai multe ori din cap.

— Ce fel de cuţit? am vrut să ştiu, gândindu-mă că agitaţia lui se datora dispariţiei vreunei preţioase bijuterii... Poate un coup-papier încrustat cu diamante...

— Un cuţit de bucătărie! a rămas el, dezarmant de prozaic.

— Şi cum arăta?

— Era aşa... – a zis el, arătând între palme o lungime de vreo treizeci de centimetri... Şi avea prăsele din lemn... Abia l-a cumpărat nevastă-mea... Cu zece lei cincizeci...

Cum nici prin gând nu-mi trecea să mă apuc să fac investigaţii pentru descoperirea autorului unui furt atât de „epocal” i-am sugerat:

— Poate c-ar trebui să mai căutaţi, fiindcă un cuţit se poate rătăci cu uşurinţă...

— Unde să-l caut, dacă-l ţineam întotdeauna pe masă, în bucătărie?

— Când l-aţi văzut ultima dată?

— Azi dimineaţă, când eu şi soţia mea ne-am făcut sendvișurile pentru la serviciu !

Fiindu-mi clar că tipul din faţa mea era hotărât să-şi menţină reclamaţia, mi-am spus că singura ieşire din bătaia de cap care ar fi rezultat, era să-i cumpăr eu un cuţit. Dar, din motive tactice, nu mai înainte de a-i fi dat satisfacţia că mă voi ocupa cu toată seriozitatea de cercetarea „cazului” său.

— Vă rog să-mi arătaţi locul de unde v-a dispărut cuţitul! i-am cerut, arătându-mă nerăbdător să purced la deschiderea cuvenitei anchete.

M-a invitat să-l urmez şi am intrat într-o bucătărie asemănătoare cu cea din apartamentul opus.

— Aici păstram cuţitul !... – m-a anunţat ghidul meu,

arătându-mi spre o masă, acoperită cu o muşama galbenă, cu floricele roşii, pe care se aflau o solniţă, un pachet de unt început şi fărâmituri de pâine. Aici l-am lăsat azi-dimineaţă! a ţinut el să-mi amintească.

Am ridicat marginea muşamalei şi m-am uitat, pentru orice eventualitate, dacă obiectul împricinat nu căzuse cumva pe sub masă. În timp ce constatam că pe duşumea nu se afla nimic care să aducă cât decât cu vreun cuţit, şi-a făcut apariţia şi doamna reclamantului.

— Din casă nu s-a furat nimic ! şi-a anunţat ea consortul, cu o vădită uşurare.

— Asta înseamnă că nu mi s-a luat decât cuţitul de care v-am vorbit – a ţinut el să-mi traducă afirmaţia nevestei sale.

— Bănuiţi cine putea să vi-l ia? l-am întrebat, exteriorizând o seriozitate fără cusur.

— ...Nu... Nu-mi dau seama... Tot ce ştiu este că mi l-a furat cineva în lipsa noastră ! şi-a menţinut el poziţia.

— Aici rămâne descuiat când plecaţi la serviciu ? am vrut să ştiu, arătând spre uşa care permitea accesul din verandă în bucătărie.

— Cum să lăsăm deschis ? Bineînţeles că încuiem !

— Mai aveţi o altă intrare în casă ?

— Nu, numai asta.

— Aţi lăsat cumva vreo fereastră deschisă ?

— Nu ! Cum să lăsăm deschis ?

— Şi atunci, cum vă explicaţi că a putut intra aici cineva pentru a-şi însuşi cuţitul dumneavoastră?

— Pe uşă! Pentru că am găsit-o descuiată! a intervenit femeia exasperată de dificultatea cu care percepeam situaţia. Şi amândoi ştim bine că am încuiat-o la plecare... – s-a grăbit ea să pareze următoarea mea întrebare.

— În afară de dumneavoastră, mai are cineva o cheie de la această uşă ? i-am întrebat, remarcând că încuierea ei era asigurată cu o broască tip Yale.

— Nu, nu există decât una singură... Şi, după cum v-am mai spus, când am vrut să intru în casă, am văzut că uşa

era descuiată şi cheia se afla în broască...

— Despre asta nu mi-aţi spus nimic până acum ! Dar altceva aş dori să ştiu. Dacă aţi încuiat uşa la plecare şi aţi luat cheia cu dumneavoastră, cum credeţi că a putut ea singură să ajungă în broască ? l-am interpelat cu severitate, deoarece n-aveam chef să-mi pierd vremea cu o aiureală.

— Bine, dar cheia rămânea acasă... Pentru că noi n-avem aceleaşi ore de plecare de la gară ! a protestat el. De obicei, vine mai devreme nevastă-mea, dar câteodată, pot să vin şi eu.

— Şi unde puneţi cheia ?

După ce i-am urmat pe verandă s-au dus spre fundul acesteia şi mi-au arătat:

— Aici... – m-a informat el, aplecând într-o parte o găleată cu resturi menajere şi întinzând degetul spre linoleumul de sub ea.

Întrucât victima de la celălalt apartament fusese hăcuită tot cu un cuţit, mi-am spus că situaţia pare suficient de stranie, ceea ce m-a decis să-i acord mai multă atenţie.

— Cine mai ştia că dumneavoastră ascundeţi cheia aici ? i-am întrebat, hotărându-mă să apuc taurul de coarne.

— ...Vecinii noştri... – a arătat ea spre apartamentul incendiat.

Cum era evident că omorul fusese comis de un bărbat, iar domnul Hariton, dacă ar fi fost autorul isprăvii, n-avea niciun motiv să apeleze la serviciile cuţitului vecinilor săi, am insistat:

— Şi altcineva ?

Ambii au săltat din umeri.

— Nu s-a întâmplat să fiţi însoţiţi de nişte prieteni sau rude care să vadă unde puneţi cheia?.

— ...Ba da... S-a mai întâmplat să invit câte un coleg la o palincă... când ieşeam de la lucru... – a admis el.

— Vă rog să-mi spuneţi cine sânt persoanele care au putut vedea unde ascundeți cheia !

Cu ezitări, a rostit patru nume.

— Şi alţii ?

Mi-a răspuns că, pe moment, nu şi-i poate aminti chiar pe toţi. Iar aceasta era chiar ocazia pe care o aşteptam !

— Am s-o rog pe soţia dumneavoastră să vină cu mine la magazinul din care a cumpărat cuţitul dispărut, ca să-mi arate unul la fel. Între timp, pe dumneavoastră, vă rog să vă gândiţi la ceilalţi colegi care au avut posibilitatea să vadă ascunzătoarea cheii...

*

* *

Când am intrat în birou, ea şi-a rotit intrigată ochii prin încăpere, constatând probabil că locul unde-o adusesem nu prea aducea cu un magazin din care s-ar putea cumpăra cuţite.

— V-am adus la inspectorat pentru că aveam ceva de clarificat numai cu dumneavoastră... – i-am explicat, arătându-i un scaun.

— Mă rog... – mi-a răspuns cu un gest de indiferenţă, care nu-i putea ascunde însă neliniştea ce-o cuprinsese.

— La prima noastră discuţie v-am întrebat dacă în cursul, zilei de astăzi aţi mai trecut pe acasă...

— Şi v-am spus că nu !... s-a grăbit ca să mă întrerupă.

— Am motive să nu vă cred...

— Vă priveşte ! mi-a replicat ea, tranşantă. După ora cinci şi jumătate, când am plecat la serviciu cu soţul meu şi până am fost anunţaţi că ne-a luat casa foc, eu n-am mai venit p-acasă ! De altfel, nici n-aş fi avut pentru ce !

— Îl cunoaşteţi pe săteanul care aduce lapte la vecinii dumneavoastră? m-am interesat, cu voită indiferenţă.

— Nu, nu cred să facă parte din anturajul meu – a bravat ea, după o prealabilă ezitare.

— El însă susţine că vă cunoaşte – i-am spus, neutru în continuare.

— Dacă aducea lapte la familia Hariton, e posibil să mă fi văzut... Dar asta nu înseamnă că şi eu trebuia să-l fi remarcat pe el. Mai cu seamă că e mult de când am înlocuit laptele cu băuturi mai apetisante... – mi-a răspuns

ea, amuzată de propria-i glumă.

— Acest lăptar mai susţine că astăzi, în jurul orei opt şi jumătate, v-a văzut acasă... – am continuat, impasibil.

— Minte ! Nu-i adevărat ! Face o confuzie... – s-a declanşat ea, ca o vijelie stârnită din senin.

— În acest caz va trebui să vă pun faţă în faţă – am zis, ridicând din umeri a resemnare.

— Foarte bine ! Chiar vă rog s-o, faceţi ! Pentru că abia aştept să-i strig în faţă că e un mincinos neruşinat ! a aruncat ea, pe nerăsuflate, teribil de indignată.

— Cum doriţi... Numai că la această confruntare va trebui să fie prezent şi soţul dumneavoastră... – am apreciat eu că este bine să adaug, ca urmare a unei sugestii furnizate de propriul meu fler.

— Soţul meu ?! Da' ce treabă are soţul meu cu asta?! a scâncit ea, dintr-o dată umilă.

— Cum lucraţi împreună, mă gândesc că ar putea susţine că n-aţi avut de ce să părăsiţi serviciul, pentru a vă înapoia acasă în cursul dimineţii – i-am explicat, cu o bunăvoinţă pentru care chiar şi Machiavelli ar fi putut face un icter, din cauza invidiei.

— ...E adevărat că lucrăm împreună la calea ferată... dar în locuri diferite... Eu la casa de bilete a gării, iar el pe locomotivă... Aşa că... – a zis, dând din cap într-un gest care trebuia să mă convingă de totala inutilitate a deranjării mult prea iubitului ei tovarăş de viaţă.

— Îmi pare rău, dar aşa sunt dispoziţiile într-o astfel de situaţie – am turuit eu, fără să roşesc.

— Bine, dar nu înţeleg... – a zis, cu o căutătură de disperare în ochi. În fond, de ce acordaţi atâta importanţă faptului că aş fi trecut pe acasă, în timpul dimineţii ?

— Pentru că sunt obligat să stabilesc motivele care vă determină să ascundeţi adevărul ! Şi vă anunţ că mărturia mincinoasă se pedepseşte cu închisoarea ! am avertizat-o, adoptând brusc o atitudine severă.

— Dar eu n-am niciun amestec cu ce s-a întâmplat în casa vecinilor mei... – a bolborosit ea lăsându-şi capul în

jos.

— După ce-aţi plecat cu soţul dumneavoastră, aţi revenit sau nu acasă ? am ridicat eu tonul, cu o nervozitate căutată.

— ...Da – a şoptit vlăguită.

— De ce ?

— ...M-am întors acasă ca să iau o sticlă de vişinată...

— Aţi uitat s-o luaţi când aţi plecat ? am ajutat-o, cu arhicunoscuta mea gentileţe.

— Da ! Aşa este ! Am uitat-o acasă ! s-a grăbit ea să se agaţe de sugestia mea, ca un înecat de colacul de salvare, decizându-se să-şi dezlipească privirea de pe duşumea şi să se uite la mine.

— Dacă acesta a fost motivul, pentru ce aţi negat că aţi revenit la domiciliu ?

Întrebarea mea a derutat-o atât de mult, încât şi-a lăsat din nou bărbia în piept.

— Aştept să-mi răspundeţi ! i-am reamintit, constatând că tăcerea în care se scufundase tinde să depăşească bornele răbdării mele.

— ...Pentru că soţul meu este foarte gelos... Şi nu doream să ştie că am luat vişinata... – a şoptit ea, cu voce sugrumată.

— Nu înţeleg ! am recunoscut, cu sinceritate. Ce are vişinata cu gelozia soţului ?

— ...Dacă... dacă ar fi ştiut că am luat sticla de acasă, ar fi fost capabil să-şi închipuie că am dus-o altui bărbat... – mi-a explicat ea, de parcă s-ar fi aşteptat s-o compătimesc pentru vicisitudinile la care o supunea aberanta gelozie a soţului ei.

— Aha !... am zis, făcându-i plăcerea de a mă solidariza cu ea printr-un gest aprobator, ceea ce nu m-a împiedicat s-o întreb cu complicitate: Şi, de fapt, cui aţi dus vişinata ?

— Unei prietene care-şi serba onomastica – mi-a comunicat ea, surâzându-mi cu recunoştinţă pentru înţelegerea ce i-o arătasem.

— Numele şi adresa ei, vă rog ! i-am cerut cu un ton

oficial, apreciind că a venit momentul să pun capăt balivernelor pe dare mi le tot îndruga.

S-a uitat la mine, mai întâi surprinsă, apoi dispreţuitoare. Iar în final s-a declanşat, revoltată nevoie mare:

— Dar, în definitiv, ce vă priveşte ? Ocupaţi-vă de găsirea omului cu ciocanu', nu de mine ! Sunt majoră şi fac ce vreau ! şi-a încheiat tirada, măturându-mă cu o privire plină de superioritate.

— Întrucât nu văd decât un singur mod prin care puteţi fi determinată să spuneţi adevărul, am să vă rog să rămâneţi aici, până mă întorc eu soţul dumneavoastră! am decretat, ridicându-mă demonstrativ de pe scaun.

— ...Nu !... Nu plecaţi... – a spus ea, înspăimântată, ridicându-şi braţele spre mine şi implorându-mă cu disperare. Am să vă spun tot adevărul... M-am întâlnit cu... un vechi prieten de-ai meu... Venise pentru o rezervare la vagonul de dormit... Nu ne mai văzusem de şapte-opt ani şi nu mai ştiam nimic unul de celălalt... Am rugat o colegă să-mi ţină locul şi am ieşit să discut cu el... Apoi, din vorbă-n vorbă, ne-am decis să ne revedem astăzi. Acasă la un prieten de-ai lui. De aceea m-am înapoiat după sticla cu vişinată... – şi-a terminat ea explicaţia, lăsându-şi ochii spre covor.

— Cum se numeşte ?

— Nicuşor... Nicolae Nicolau... E tehnician radiolog şi a fost trimis de la Bucureşti pentru a repara nişte aparate medicale la spitalul Municipal.

— Unde poate fi găsit în prezent ?

— Tot la spitalul Municipal. Mi-a spus că mai are încă vreo două zile de lucru acolo...

— Bine... – am zis eu concesiv. Am să vă verific afirmaţia.

— Chiar vă rog ! Şi-o să vedeţi că am dreptate... De-altfel, am stabilit să ne-ntâlnim şi mâine...

— La ce oră aţi revenit azi dimineaţă acasă ? am întrerupt-o fără menajamente.

— ...Pe la opt fără ceva...

— Şi până la ce oră aţi rămas ?

— Nu-mi dau seama... Până m-am aranjat şi m-am fardat puţin. Apoi am luat sticla şi am plecat...

Cum ştiam din proprie experienţă cam ce înseamnă pentru o femeie un aranjat şi un fardat, am insistat să fie mai precisă.

— Acum ştiu! a exclamai glorioasă, după ce, în prealabil, consultase tavanul cu privirea. Până aproape de ora nouă. Sunt sigură, pentru că m-am întâlnit la colţul străzii cu un fost coleg şi l-am întrebat cât era ceasul. Mi-a spus că era nouă şi două minute...

În intervalul de timp în care v-aţi aflat acasă, pe cine aţi văzut? m-am interesat, ajungând la momentele premergătoare consumării dramei.

— Numai pe ţăranul care aduce lapte...

— Pe vecina dumneavoastră sau pe fata care stătea la ea în gazdă, nu le-aţi văzut ?

— Nu. De altfel, de obicei ele nici nu prea ieşeau din casă înainte de ora nouă...

— Când aţi plecat, aţi remarcat vreo prezență suspectă prin preajma locuinţei dumneavoastră ?

— Nu... N-am văzut pe nimeni...

Dându-mi seama că nu puteam scoate nimic interesant de la interlocutoarea mea, m-am ridicat de pe scaun şi am poftit-o să mă urmeze...

*

* *

Ajungând la magazinul de unde-şi cumpărase martora cuţitul declarat dispărut, l-am rugat pe vânzător să-şi etaleze pe tejghea toată panoplia de cuţite de bucătărie. N-a trebuit să expună prea multe, deoarece mult prea onesta mea însoţitoare mi-a şi indicat unul dintre ele:

— Acesta este ! Adică... e exact la fel cu al nostru...

— Ce preţ are ? l-am întrebat pe vânzător.

— Zece lei şi cincizeci de bani.

— Constatând că preţul coincidea cu cel declarat

anterior de soţul martorei, n-am mai avut nicio îndoială şi m-am decis să-mi cumpăr şi eu unul la fel.

— Îi veţi spune şi bărbatului meu despre... despre ce v-am povestit ? m-a întrebat ea, cu nelinişte, în timp ce ieşeam din magazin.

— Dacă verificarea va dovedi că, în sfârşit, aţi fost sinceră, s-ar putea să uit discuţia pe care am avut-o... – i-am răspuns, deschizându-i portiera maşinii.

*

* *

În drum spre locuinţa în care se comisese omorul, am trecut pe la medicul legist şi i-am oferit cuţitul abia achiziţionat.

După ce-am condus-o pe martoră până în faţa uşii apartamentului ei, am aşteptat să-şi poftească afară soţul, timp în care l-am privit pe Bogdan. Stătea în genunchi şi examina cu o luptă impresiunile lăsate de încălţămintea celor care trecuseră pe acolo, înainte de venirea noastră.

Un minut sau două mai târziu, cel aşteptat şi-a făcut apariţia în verandă. Era însoţit de mult prea iubitoarea sa soţie care, după toate probabilităţile, voia să se asigure de discreţia promisă.

— Domnule Nadu, v-aţi mai amintit şi de alte persoane care aveau cunoştinţă de locul în care ţineaţi cheia ascunsă?

A zis că da şi mi-a mai furnizat încă două nume. Pe moment am fost tentat să cer adresele celor şase bărbaţi care-l vizitaseră acasă, dar am sfârşit prin a renunţa. Din moment ce tot nu ştiam nimic concret, n-avea niciun rost să-mi dispersez forţele cu cercetarea acestora, numai pentru că apăruse prezumţia că obiectul care le dispăruse ar fi putut fi utilizat de agresor drept armă a crimei. Mai cu seamă că nu excludeam încă posibilitatea ca el să fi zăcut pe undeva, rătăcit chiar de către reclamant.

În consecinţă, mi-am luat la revedere de la cei doi soţi, făcându-mă că nu remarc zâmbetul de recunoştinţă pe care mi-l adresa femeia.

— A ieşit ceva ? l-am întrebat pe Dinu, care tocmai se pregătea să reaşeze foaia de carton peste urmele lăsate pe pardoseala de cărămizi.

— Da, tovarăşe căpitan. Am reuşit să prevalez un tip de urme plantare care n-a putut fi lăsat de persoane cunoscute... – mi-a răspuns, indicându-mi cu mâna o succesiune de trei impresiuni cu călâile spre pragul uşii şi vârfurile spre curte.

— N-or fi fost lăsate cumva de soţul gazdei ?

— În niciun caz... I-am cerut nevestei sale să-mi arate încălţămintea care-i aparţine acestuia. Diferenţa este clară... Soţul poartă numărul patruzeci, iar urma relevată, numărul patruzeci şi trei... De altfel, aceste striaţii transversale indică o încălţăminte cu tălpi de cauciuc, iar din relaţiile furnizate de gazdă, reiese că bărbatul ei nu posedă aşa ceva...

— E în regulă! l-am aprobat. Ai examinat şifonierul ?

— Da. Incendiul s-a propagat din interiorul lui. După părerea mea, prin aprinderea unor ghemotoace făcute din hârtie de ziar...

— La fel ca în strada Maşiniştilor ?

— ...Da... Cred că la fel... – a confirmat el, cu o ezitare care indica că încă nu se gândise la o astfel de posibilitate.

— Alte urme ?

— Nimic.

— În această situaţie, puteam considera terminată cercetarea câmpului infracţional. În consecinţă, ne apucăm de chestionarea vecinilor de stradă – am decis eu.

— De data asta sunt convins că aveam de-a face cu un infractor străin de cel care terorizează Clujul... – a apreciat Bogdan, câteva ore mai târziu, când întunericul ne-a obligat să amânăm continuarea cercetărilor pentru ziua următoare.

— Te referi la faptul că nu s-a mai folosit de ciocan ?

— Exact ! Modul de operare, care-i specific fiecărui infractor, nu mai seamănă cu tehnica pe care-o cunoaştem din cazurile anterioare...

— Dacă am ajuns la concluzia că agresorul căutat de noi nu este întreg la minte, putem admite şi faptul că are un comportament instabil. Prin urmare, este posibil ca el, din motive proprii unui smintit, să fi optat pentru alegerea altei arme... – i-am răspuns, făcând un gest de lehamite, pe când deschideam portiera maşinii de serviciu.

— Ipoteza că nebunul nostru s-ar fi putut decide să opereze cu o altă armă, poate să excludă aprioric apariţia altui infractor ? m-a consultat Bogdan, cu timiditate, după ce autoturismul s-a pus în mişcare.

— Da. Din două motive. În primul rând, am mai luat o dată în considerare posibilitatea apariţiei unui nou infractor pe firmament şi când am cercetat agresiunea din strada Maşiniştilor. Deoarece provocarea unui incendiu şi prezenţa unui militar în câmpul infracţional, reprezentau elemente inedite până atunci. În al doilea rând, dacă facem abstracţie de faptul că ciocanul a fost înlocuit cu un cuţit, constatăm că modul de operare a rămas neschimbat – din nou despuiată... Se provoacă un incendiu, tot din i-am răspuns, începând să număr pe degete: victima este din nou despuiată... Se provoacă un incendiu, tot din interiorul părţii superioare a unui garderob... Iar dacă la aceste două caracteristici mai adaugi şi faptul că uşa era încuiată şi cheia luată de agresor, nu văd ce deosebiri au mai rămas...

— Aveţi dreptate – s-a decis el să se solidarizeze cu mine, ridicându-şi mâinile, în semn de predare... Dealtfel, strada Karl Marx face parte tot din cartierul gării...

*

* *

— Bună-dimineaţa, doctore! Ai ceva pentru mine ? am întrebat, intrând a doua zi în biroul medicului legist.

— Da, căpitane! Şi, dacă stai jos, te fac om ! a spus el cu veselie arătându-mi un scaun.

— Fă-mă! Dar repede!... i-am replicat nerăbdător.
Mai întâi, ce-mi spui despre cuţitul pe care ţi l-am lăsat ieri ?

— După cum mi-ai cerut, am examinat posibilitatea ca

plăgile victime să fi fost produse de un cuţit asemănător celui pe care mi l-ai dat. Răspunsul meu este... pozitiv ! Omorul a fost comis cu un obiect tăietor a cărui lamă are o geometrie comună cu cea a obiectului de comparaţie...

— E în regulă! am exclamat satisfăcut, dând să mă ridic.

— Uşurel ! mi-a zâmbit el, ridicându-şi o mână şi arătându-mi palma într-un gest ce urmărea să-mi tempereze impetuozitatea. Mai am şi ceva de adăugat..

— Te rog... – l-am invitat, mirat.

— Criminalul are grupa sanguină B...

— De unde ştii ? a fost firesc să-mi manifest surprinderea.

— Pentru că, în afară de grupa 0, care-i aparţinea victimei, am localizat şi prezenţa grupei B...

— Şi crezi că...

— Nu cred ! Sunt sigur ! Cea de-a doua grupă nu-i poate aparţine decât criminalului ! m-a întrerupt el, cu fermitate.

— Asta ar însemna că s-a rănit şi el, chiar în timpul agresiunii.

— Şi mai precis, la una din palme. Nu pot indica cu precizie la care din ele, deoarece nu ştiu din ce poziţie a fost dezbrăcată victima. Asasinul s-a putut afla, în egală măsură, atât la capul, cât şi la picioarele victimei. În orice caz, urmele de sânge se găseau în partea dreaptă a deschizăturii capotului... Iar, dacă acesta a fost deschis, cum era şi firesc, dinspre picioarele fetei este mai probabil ca rana lui să fie la mâna stângă. Dar, după cum ţi-am spus, n-o lua drept capital, pentru că nu cunosc raportul în care s-a aflat cu poziţia victimei ! a ţinut el să mă avertizeze încă o dată.

— Nu-i nimic. Am să aflu eu la care din palme s-a tăiat ! l-am asigurat cu satisfacţie.

— Sunt convins – mi-a spus el. Mai cu seamă că, după sângele pierdut, aş putea spune că plaga lui nu este superficială.

Grăbit să fructific indiciile primite, am părăsit scaunul şi m-am îndreptat spre uşă.

— O clipă ! mi-a strigat doctorul, când am pus mâna pe clanţă.

— Mai e ceva ? m-am mirat, întorcând capul peste umăr.

— Am găsit trei fire de păr, străine de ale victimei... – a răspuns el, ridicând la vedere un pliculeţ de hârtie. Sunt fire groase, specifice bărbaţilor. Lungimea lor, fiind între trei şi opt centimetri, întăreşte ipoteza că provin dintr-o podoabă capilară masculină...

— Ce culoare au ? l-am întrebat cu viteza sunetului.

— Şaten deschis... Dar, fiind o fire curioasă, n-am rezistat ispitei de a spăla unul dintre ele... La origine era blond...

M-am apropiat de el, i-am luat plicul şi n-am mai avut de ce să zăbovesc...

*

* *

Primul care a răspuns convocării ce o făcusem prin staţie a fost Dinu Bogdan. În timp ce-mi spunea că n-are ce raporta, şi-a făcut, apariţia şi Kálmán.

— Domnule căpitan, abia ieri seară am terminat de alcătuit tabelele bolnavilor psihici... – m-a anunţat ultimul venit. Iar când m-aţi chemat, tocmai mă pregăteam să fac o selecţie a celor care domiciliază în cartierul gării...

— Sunt mulţi? m-am interesat.

— Oho! Niciodată nu mi-aş fi putut imagina că există printre noi atâţia zurlii... – mi-a răspuns, cu o resemnată surprindere.

— În ce stadiu te afli cu cercetările pentru depistarea indivizilor cunoscuţi prin cartierul de referinţă ca având comportamente ciudate, anormale?

— Am şi terminat această acţiune. Dar, din păcate, omul nostru nu apare printre ei.

— Cum ai tras concluzia asta? a intervenit Bogdan, mirat de fermitatea cu care-mi răspunsese colegul său.

— Simplu! I-am luat pe toţi la rând. Niciunul nu are semnalmentele atribuite infractorului pe care-l căutăm noi...

Cum între timp apăruseră şi alte mijloace de selecţie, m-am decis să le vorbesc despre concluziile medicului legist.

— Formidabil ! s-a însufleţit Jánoș. De aici încolo nu vom mai fi nevoiţi să ne folosim de câteva semnalmente vagi, cum ar fi vârsta, trăsurile şi înălţimea, ci vom putea apela la nişte elemente de identificare strict caracteristice infractorului. Dacă am aflat că, indiferent de culoarea cu care-şi vopseşte părul, el este blond; că are grupa sanguină B şi că este tăiat la una dintre palme, înseamnă că n-o să trecem pe lângă el, fără a-l vedea – a încheiat el, cu satisfacţie.

— Jánoș, te rog să mai adaugi şi faptul că poartă încălţăminte numărul patruzeci şi trei ! s-a grăbit Dinu să-şi aducă propria contribuţie la completarea zestrei noastre de indicii.

— Ai verificat şi urma plantară ridicată în cazul Cameliei Voicu ? l-am întrebat şi eu.

— Bineînţeles ! Nu numai că are acelaşi număr cu cele trei găsite în cazul de ieri, dar au ca numitor comun şi un desen similar al tălpii – mi-a replicat el, mândru de promptitudinea cu care-şi demonstrase priceperea de criminalist.

— E în regulă ! Dar s-o luăm, totuşi, pe îndelete. Pentru că, în fond, toate aceste date pot corespunde la mulţi cetăţeni – le-am atras atenţia, apreciind că entuziasmul care-i cuprinsese pe amândoi trebuia temperat. În consecinţă, ele pot căpăta un caracter cu adevărat selectiv, de identificare, numai după ce vom ajunge în faza de cercetare a criminalului. Aşa că, mai întâi va trebui să-l dibuim ! Iar pentru a reuşi să satisfacem acest deziderat, este necesar să aflăm care sunt INDIVIZII ALE CĂROR PALME AU SUFERIT RĂNI PRIN TĂIERE...

— E simplu ! Propun să verificăm registrele de consultaţii ale dispensarelor şi spitalelor de urgenţă – mi-a sugerat Bogdan cu însufleţire.

— Ideea este bună, dar numai cu condiţia ca infractorul să fi cerut ajutorul vreunei unităţi medicale. În caz contrar,

o să pierdem vremea umblând după cai verzi, iar el va obţine răgazul necesar vindecării rănii. Ceea ce va duce, în mod implicit, la alterarea acestei piste, într-adevăr de excepţie. În consecinţă, va trebui să ne mişcăm cât mai repede posibil. De aceea voi cere inspectorului şef să ne mai repartizeze nişte oameni cu care să formăm, fiecare dintre noi, echipe autonome. Dumneata, Jánoș, vei continua să te ocupi de verificarea psihopaţilor care locuiesc în cartierul gării. Dinule, întrucât chiar dumneata ai propus, vei trece pe la toate unităţile medicale de urgenţă şi vei verifica dacă în registrele lor de consultaţii, figurează, începând de ieri dimineaţă, când a fost ucisă Amalia, vreun individ care a suferit vreo tăietură la una din palme. În mod simultan, eu, mergând din casă-n casă, voi încerca să aflu dacă prin cartierul gării a fost văzut vreun individ cu o mână bandajată. După opinia mea, dacă lucrurile merg bine, ar trebui ca, în final să ne întâlnim toţi trei în faţa criminalului... – le-am spus colaboratorilor mei, convins că deznodământul era pe aproape...

*

* *

După atâtea zile şi nopţi de investigaţii, a devenit evident că pistele pe care le urmărisem, în loc să ne ducă la identificarea criminalului, au fost convergente cu concluzia că ne-am împotmolit din nou. Existau destui psihopaţi în cartierul gării, dar niciunul nu putea fi omul nostru. De asemenea, deşi am cercetat mulţi bărbaţi care prezentau plăgi tăiate în palme, nimeni nu putea fi reţinut ca suspect.

Cum însă criminalul nu putea fi o nălucă, de îndată ce comise două omucideri şi cinci tentative de omor, cât se poate de concrete, a venit momentul să mă întreb de ce nu reuşeam să-l dibuim. Numai că explicaţia pe care am găsit-o, deşi prezenta calitatea de a fi unica posibilă, avea şi marele cusur de a fi complet ilogică. Deoarece nu puteam să admit că era posibil ca infractorul să locuiască în alt cartier decât acela în care-şi atacase victimele. Dar, cum

faptele sunt fapte, iar logica numai un raţionament a cărui infailibilitate se dovedeşte a fi adesea subiectivă, am sfârşit prin a conchide că cercetările întreprinse în cartierul gării trebuie extinse la întreaga arie a municipiului Cluj.

Însă, mai înainte de a proceda în consecinţă, am privit calendarul şi am văzut că până la jumătatea lunii ianuarie au rămas numai patru zile. Şi această dată mi-a amintit ceva. Ceva care m-a decis să amân aplicarea noului plan de investigaţii şi să mă duc în pas alergător la inspectorul şef.

Acesta, după ce mi-a ascultat temerile, a dispus ca toate forţele pe care le avea, inclusiv patrulele muncitoreşti, să fie concentrate în cartierul gării...

...UNDE-MI ERA OARE CAPUL CÂND M-AM APUCAT SA COCHETEZ CU DIAVOLUL?

În pofida temerilor mele, luna ianuarie s-a scurs fără a se fi comis o nouă tentativă de omor. Ceea ce constituia o excepţie faţă de agresiunile bimensuale cu care ne obişnuise criminalul în ultimele patru luni. Sistarea expediţiilor sale ucigaşe putea fi interpretată ca o consecinţă a ieşirii sale din crizele ciclice de furie. Dar, cum nu exista nicio garanţie că, într-adevăr, s-ar fi putut vindeca de năravul care-l stăpânise atâta vreme, am profitat de răgazul pe care ni-l acordase, pentru a face o cercetare sistematică a întregului oraş, luându-i fiecare cartier la rând. Astfel, fiind sprijiniţi şi de alţi colegi din

inspectorat, am reuşit să trecem prin filtru cea mai mare parte a teritoriului clujean. De fapt, numai cartierul Andrei Mureşan mai rămăsese de scotocit în căutarea unui individ care avea semnalmentele criminalului nostru. Iar cum odată cu reducerea zonei de verificat creşteau şi speranţele că din moment în moment îl voi dibui pe inamicul public numărul unu al cetăţenilor acestei urbii, eram foarte nerăbdător să-mi termin cât mai repede acţiunea.

Mai înainte însă de a fi avut când să-mi materializez intenţiile, m-am văzut nevoit să le amân...

*

* *

Clădirea la care m-am grăbit să mă deplasez era veche şi sărăcăcioasă. Un cerdac, sprijinit pe stâlpi de lemn, permitea accesul spre cele trei locuinţe ale casei.

Văzând un subofiţer postat în faţa uşii deschise a celui de-al doilea apartament, m-am şi înfiinţat lângă el. Apoi, oprindu-mă în prag, am privit înăuntrul unei camere mobilată sărăcăcios, cu piese uzate şi disparate. În mijloc, o masă lungă, acoperită cu o muşama înflorată, pe care erau aşezate trei găleţi din tablă. Lângă peretele din stânga, două dulapuri alăturate... Lângă cel din dreapta, o maşină de cusut, antediluviană, un garderob şi un bufet. Iar în faţa mea, se aflau înşirate, o maşină ele gătit, un lavear o măsuţă pe care se găsea un radio şi o dormeză. Medicul legist era cu spatele la mine, aplecat spre canapea. M-am apropiat şi m-am uitat peste umărul lui.

Victima, o femeie corpolentă, între şaptezeci şi optzeci de ani, zăcea cu faţa în sus, pe diagonala patului, cu gambele atârnând pe lângă colţul liber al acestuia. Era acoperită până sub bărbie cu un pled peticit, iar sub cap avea o pernă parţial arsă. O a doua, pătată de sânge, era răsturnată lângă urechea ei stângă. Atât aşternutul cât şi femeia erau îmbibate de apa folosită la stingerea începutului de incendiu.

Medicul legist a întors capul şi, apucând un colţ al

pledului, m-a privit întrebător. După ce i-am răspuns cu un gest de aprobare, a dat pătura la o parte. Victima era îmbrăcată cu un halat gros, în carouri verzi şi maro, iar pe deasupra acestuia îşi trăsese o jachetă gri.

— Prezintă toate simptomele unei morţi prin asfixiere mecanică… – m-a informat medicul, după ce a consultat-o câteva minute.

— Strangulare ?

— Nu. Sufocare. Prin acoperirea orificiilor respiratorii cu un corp moale. Cum ar fi chestia asta… – mi-a arătat el perna care se afla răsturnată lângă urechea stângă a victimei. Cred că ea este, ca să zic aşa, arma crimei… Deoarece sângele cu care este îmbibată indică urmele hemoragiei suferite de victimă pe căile respiratorii, în timpul obturării lor.

— Ce are la arcada ochiului drept şi la bărbie ? l-am întrebat, remarcând că ambele zone aveau o culoare roşu-violacee.

— Sunt două traumatisme provocate cu un corp semidur. Probabil, consecinţa unei lovituri cu pumnul.

— Despre raportul existent între victimă şi agresorul ei, ţi-ai format vreo părere ?

— Ţinând seama de faptul că picioarele femeii sunt coborâte de pe dormeză, sunt tentat să cred că aceasta s-a ridicat din pat pentru a-l întâmpină pe agresor. Iar în momentul în care ea a ajuns în poziţie bipedă, el a lovit-o cu pumnul în arcada ochiului drept şi la bărbie. Cum traumele au fost suficient de puternice pentru a provoca o ameţeală, este de presupus că femeia a căzut pe spate, în poziţia în care am găsit-o. Situaţie de care agresorul a ştiut să profite, apelând la serviciile pernei până a avut certitudinea că şi-a atins scopul… – mi-a răspuns el, făcând un rictus de silă.

— Cam care ar putea fi momentul morţii ? l-am întrebat, în momentul în care-şi făceau apariţia Kálmán şi Bogdan.

— După gradul de rigiditate cadaverică şi temperatură, cred că decesul a survenit în urmă cu douăsprezece ore…

Pot lua cadavrul ?...

— Sigur... De îndată ce se fac fotografiile judiciare – i-am răspuns, făcându-i semn lui Dinu să se apuce de treabă.

— Din primele investigaţii reiese că în celelalte două apartamente ale clădirii locuiesc două surori. La stradă stătea familia Grindu, soţ şi soţie, care sunt şi proprietarii casei, iar în fundul curţii, Maria Pandele. Victima, Sberky Anna, trăia din pensia de urmaş a soţului ei – m-a anunţat Jânos, când am ieşit în curte.

— Bine. Am să discut eu cu locatarii. Între timp, dă dumneata o raită prin casele vecine...

*

* *

— Mi-am dat seama că ceva nu era în regulă, deoarece în momentul în care am intrat în casă, am simţit un miros de cârpe arse... – a început să-mi relateze Maria Pandele, pe care am găsit-o la sora ei, în apartamentul de la stradă. Mai întâi m-am gândit că în zorul cu care plecasem de acasă, am uitat să scot maşina de călcat din priză. Apoi, văzând că nu era cazul, am început să adulmec în direcţia din care venea mirosul... Aşa am văzut că pe sub uşa care desparte camera mea de cea a Annei néni se infiltra fum... Speriată, am ieşit şi m-am dus să bat la uşa ei, dar chiar atunci am văzut-o pe soru-mea intrând în curte... După ce i-am spus despre ce era vorba, ne-am apropiat amândouă de uşa Annei néni şi am început să batem şi s-o strigăm...

— Când am văzut că, în ciuda insistenţelor noastre, nu ne răspunde nimeni, am pus mâna pe clanţă şi am deschis uşa... – a intervenit sora ei.

— Era descuiat?

— Da, cu cheia vârâtă-n broască, pe dinafară...

— Ce aţi văzut când aţi deschis uşa ?

— ...Mai întâi un fum des... apoi focu' de la aragaz care ardea sub o cratiţă de lapte ars... Aşa că m-am grăbit să-nchid gazele... După aceea am văzut-o pe Anna néni... Era întinsă-n pat, iar perna de sub capu' ei ardea mocnit... Am crezut că i se făcuse rău, m-am apropiat de ea şi am

strigat-o... Da' nu mi-a răspuns... Iar eu, temându-mă să nu se întindă focul în toată casa, am ieşit în stradă şi mi-am chemat vecinii în ajutor... Imediat au sărit câţiva bărbaţi şi au stins focu' cu găleţi de apă...

— Anna Sberky obişnuia să fumeze în pat ? am încercat eu să determin cauza pentru care luase foc perna de sub capul victimei.

— Să fumeze în pat!?... Eu n-am văzut-o niciodată fumând ! s-a mirat ea.

— Ce aţi făcut după aceea ? am readus-o pe făgaşul care mă interesa.

— ...Am fugit la o vecină şi am telefonat la Salvare...

— Dar doctorul care-a venit – a întrerupt-o sora ei – ne-a zis că n-o ia cu el, fiindcă-i moartă... Ba a mai zis că el crede c-a omorât-o careva şi că va anunţa poliţia...

— La ce oră aţi remarcat prezenţa fumului în locuinţa dumneavoastră ?

— ...Când m-am întors de la serviciu... Cred că era cam cinci după-amiaza...

— Şi dumneavoastră ? am luat-o la rând pe locatara apartamentului de la stradă.

— Cam tot la fel... Adică cinci, cinci şi ceva...

— La ce oră aţi plecat de-acasă?

Prima mi-a răspuns că a pornit spre serviciu la cinci şi jumătate, iar sora ei, o jumătate de oră mai târziu.

— Şi soţul dumneavoastră, doamnă Grindu ?

— Grigore pleacă după mine, cam pe la şase şi jumătate.

— Când aţi văzut-o ultima oară pe vecina dumneavoastră ?

— ...Alaltăieri... după-amiaza...

— Ieri n-aţi văzut-o ?

— Nu... De altfel, nici n-am avut ocazia, pentru că am venit acasă după zece scara, când Anna néni obişnuia să doarmă... Iar când plec eu la serviciu, ea nu este încă sculată...

— Şi dumneavoastră, doamnă Pandele ?

— Nici eu n-am văzut-o, fiindcă am fost împreună cu

soră-mea la teatru...

— În timpul nopţii aţi auzit ceva dinspre camera ei ?

— Nu... Deşi se întâmpla adesea s-o aud tuşind. Dar poate c-am dormit mai greu, pentru că eram foarte obosită... Pot însă să vă spun că azi dimineaţă, când am plecat la slujbă, am văzut lumina aprinsă la Anna néni..

— Dacă am înţeles bine, vecina dumneavoastră se scula după ce plecaţi dumneavoastră la serviciu, nu-i aşa ? m-am adresat celeilalte surori.

— Da, aşa este... Nu ieşea din casă înainte de plecarea noastră... Deşi, de multe ori, se trezea devreme şi citea ceva cărţi stând în pat...

— Cine venea la ea în vizită ?

— Numa' doamna Barbu, care-i cumpăra lapte în fiecare dimineaţă...

— Ce rude mai are ?

— Din câte ştiu eu, nu mai are pe nimeni...

— Aţi putea să-mi spuneţi ceva despre relaţiile ei sau despre modul în care-şi petrecea timpul ?

— Sigur ! că doară făcea mereu acelaşi lucru... Adică se ducea de două ori pe zi la parohia romano-catolică Sfânta Maria... Dimineaţa şi seara... În rest, stătea la ea în casă...

— Poarta de la stradă stă încuiată în timpul zilei ?

— Bineînţeles ! De când am aflat că prin Cluj există un criminal care atacă femeile, o încuiam întotdeauna...

— Aş vrea să discut şi cu soţul dumneavoastră... Când pot să-l întâlnesc ?

— Chiar mă întreb şi io pe unde-o fi umblând, pentru că trebuia să fie de mult acasă...

*

* *

— Bună-seara, părinte ! Sunt căpitanul de politie Apostolescu şi vă rog să mă iertaţi dacă vă deranjez – m-am scuzat în faţa bătrânelului îmbrăcat cu un stihar negru, când mi s-a deschis uşa casei din incinta parohiei.

— Nu mă deranjezi de loc, fiule. Te rog să pofteşti înăuntru – m-a invitat el, într-un birou cu aspect patriarhal.

— O cunoaşteţi pe Arma Sberky ? l-am întrebat, pentru a şti dacă era cazul să mai iau loc în jilţul pe care mi-l indicase cu mâna întinsă.

— Sărmana... Mai acu' vreo juma' de oră mi-a povestit un enoriaş despre soarta pe care-a avut-o – a zis cu tristeţe, închinându-se. Azi dimineaţă a fost pe la mine şi-acu'... iacă ! aflu că i s-a aprins casa şi-a murit asfixiată... – şi-a exprimat el compasiunea, ridicându-şi ochii spre tavan şi închinându-se din nou.

— N-a fost o moarte accidentală, ci o mână criminală – l-am corectat, expunându-i pe scurt situaţia reală.

După ce-am terminat, era atât de tulburat, încât a uitat s-o mai invoce pe Sfânta Madonă.

— Spuneaţi că aţi văzut-o azi dimineaţă... La ce oră ? l-am întrebat, cu intenţia de a-l readuce la subiect.

— Ca de obicei... între şase şi jumătate şi şapte şi jumătate, când a venit să facă curăţenie în biserică... Chiar mă întrebam de ce n-a mai trecut pe aici şi-n seara asta... c-aşa-mi promisese... Apoi am aflat ce i s-a întâmplat – a oftat el, ridicându-şi din nou ochii spre plafonul camerei.

— O cunoşteaţi de mult timp ?

— De când am preluat conducerea acestui lăcaş de rugăciune, adică de peste douăzeci şi cinci de ani, Timp în care ne-am văzut zilnic...

— Asta înseamnă că ştiţi multe despre preocupările şi viaţa ei – am conchis eu, cu satisfacţie.

— Bineînţeles, fiind confesorul ei, mi-a încredinţat toate tainele, gândurile şi intenţiile ei cele mai intime. Dar, calitatea mea de duhovnic îmi interzice să împărtăşesc altcuiva destăinuirile unui credincios – s-a grăbit el să mă avertizeze.

— Vă înţeleg foarte bine reticenţele, deoarece şi eu, ca urmare a specificului meseriei mele, sunt adesea obligat să păstrez secretul profesional – am admis, cu înţelegere. Având însă în vedere faptul că delictul de omor este condamnat şi de către Dumnezeu, cred că invocarea obligaţiilor profesionale nu se mai justifică, deoarece l-am

putea proteja sau chiar stimula pe ucigaş în luarea vieţii altora – m-am străduit eu să-l conving să-mi furnizeze relaţiile de care aveam nevoie. De altfel, interesul meu se mărgineşte numai la nişte probleme concrete şi nu reprezintă o imixtiune în viaţa spirituală a fostei dumneavoastră enoriaşă – am continuat, văzându-l oscilând.

— ...Atunci, mai bine întrebaţi-mă dumneavoastră şi eu am să vă răspund, dacă este posibil – a concedat el, rezervat.

— Ştiţi cumva din ce venituri trăia ?

— ...Acum vreo cincisprezece ani şi-a vândut casa familiei Grindu, care locuieşte în prezent în apartamentul de la stradă. Pentru optzeci de mii de lei... Cu această ocazie am învăţat-o să stipuleze în actul pe care l-a încheiat că îşi păstrează dreptul de a locui cât va dori în fosta ei proprietate. Şi i-a prins bine, pentru că altfel ar fi evacuat-o de mult din casă... – a apreciat preotul cu satisfacţie.

— Deşi optzeci de mii de lei sunt, într-adevăr, o sumă, este de presupus că de-a lungul a cincisprezece ani i-a cheltuit demult... – am zis, apreciind că banii de care mi-a vorbit nu-i puteau asigura victimei mijloacele necesare traiului.

— ...Nu în cazul ei... Mai întâi, pentru că era o femeie foarte econoamă. Apoi, am ajutat-o şi eu să facă demersurile necesare pentru a obţine o pensie de urmaş după soţul ei... care a murit... Aşa că a dobândit şi un venit fix...

— Când i-a murit soţul ?

— În urmă cu vreo opt ani... Era inginer la căile ferate...

„C.F.R., C.F.R., C.F.R...” m-am trezit deodată repetând în gând. „Oare de ce mă intersectez mereu cu această instituţie?” am meditat.

— Cunoaşteţi persoanele cu care se vizita? m-am interesat, constatând că-mi pierd vremea cu o întrebare aiurită, în loc să mă ocup de stabilirea antecedentelor

victimei.

— Cu excepţia vecinilor, cu care, de altfel, nu se vizita, nu a avut relaţii apropiate cu alte persoane. Singurele ei drumuri duceau la biserică... Sau la piaţă, după târguieli... Dar, ca să nu mint, să ştiţi c-avea totuşi pe cineva care-o vizita zilnic... şi-a amintit el, ducându-şi un deget la tâmplă.

— Cine ? l-am întrebat cu interes.

— ...O cunoştinţă de-a ei, doamna Barbu... care-o mai ajuta prin gospodărie...

Nu aflasem nimic nou, deoarece despre această relaţie îmi vorbise deja proprietăreasa victimei şi, deci, intenţionam oricum s-o audiez.

— Din câte ştiţi, se afla în conflict cu cineva? am vrut să ştiu, cu intenţia de a stabili un răspuns pentru clasica întrebare, care odată satisfăcuta, teoretic, putea indica persoana interesată în comiterea unei infracţiuni.

— ...Eu ştiu ce să vă spun ?... s-a întrebat el, clătinându-şi capul a ezitare. Despre conflicte nu poate fi vorba... ci mai curând de nişte necazuri...

— La ce vă referiţi ? l-am întrebat, intrigat de codirea lui.

— În urmă cu vreo două săptămâni, mi s-a plâns că a împrumutat bani la mai multe persoane şi că acestea refuză să i-i mai restituie, deşi scadenţele erau trecute de multă vreme...

— Vreţi să spuneţi că dădea bani cu dobândă ? am zis cu degajare, în ciuda faptului că subiectul îmi stârnise interesul.

— Da... Cu zece la sută...

— Ştiţi cumva cine sânt persoanele care au refuzat să-i restituie împrumuturile ? l-am întrebat repede, deoarece ştiam că, cel mai adesea, cămătarii sunt ucişi chiar de propriii lor debitori.

— Bineînţeles ! Anna néni mi-a dat o listă cu persoanele care au înşelat-o, deoarece, la rugămintea ei, îi promisesem că-i voi scrie eu reclamaţiile către judecătorie.

Astfel am intrat în posesia unei foi de hârtie pe care erau înşirate unsprezece nume de datornici şi sumele împrumutate fiecăruia.

*

* *

De la doamna Barbu, vecina cu care se afla victima în relaţii mai strânse, am aflat că la ora şapte dimineaţa, când a trecut pe la Anna néni, aceasta nu era acasă. În consecinţă, spunându-şi că prietena ei a plecat deja la biserică, i-a lăsat laptele pe care i-l adusese. În jurul orei zece, a revenit iar, pentru a o întreba dacă vrea să-i cumpere ceva din piaţă. Dar nu i-a răspuns nimeni, ceea ce a mirat-o foarte mult, pentru că, la acea oră o găsea de obicei acasă.

— Laptele pe care l-aţi adus mai devreme, se afla acolo unde l-aţi lăsat ? am întrebat-o.

— Nu... Nu mai era în faţa uşii... – m-a asigurat ea.

Deşi am încercat să mai obţin şi alte date necesare anchetei, n-am mai avut nici cel mai mic succes...

*

* *

– Revenind la locul dramei, mi s-a spus că soţul proprietăresei se înapoiase acasă şi m-am grăbit să bat la uşa apartamentului de la stradă.

— Când aţi văzut-o ultima dată pe Arma néni, domnule Grindu ? l-am întrebat, după ce nevasta lui m-a invitat în casă şi ne-a făcut cunoştinţă.

— Alaltăieri seara, când m-am întors de la lucru... Era pe prispă şi mătura în dreptul uşii ei...

— Ieri n-aţi mai întâlnit-o ? am insistat.

— Nu. Ba mai mult, pe la şapte şi jumătate am bătut la uşa ei, dar nu mi-a răspuns...

— Aţi avut vreun motiv s-o căutaţi ?

— Da... Voiam să-i spun că vrea cineva s-o vadă...

— Cine anume ? m-am grăbit să aflu.

— ...Doi tineri, care m-au întrebat dacă pot vorbi cu Anna néni. Eu le-am zis s-aştepte şi m-am dus s-o anunţ...

Da', după cum v-am spus, nu mi-a răspuns...

— Pentru ce o căutau ?

— ...Mi-au povestit că se aflau în trecere prin Cluj şi că, nu ştiu din ce cauză, rămăseseră fără bani şi voiau să doarmă la Anna néni în noaptea aia... Iar după ce-am bătut la uşa ei şi am văzut că nu-mi răspunde, le-am spus că nu-i acasă şi i-am sfătuit să vină mai târziu...

— Şi au revenit ?

— Nu ştiu, pentru că eu am intrat în casă şi m-am uitat la filmul de la televizor...

— Se întâmpla des să înnopteze persoane străine în locuinţa vecinii dumneavoastră ?

— Nu... N-am văzut niciodată să fi rămas cineva la ea peste noapte...

— Dar dumneavoastră aţi remarcat astfel de persoane ? m-am interesat, privindu-le pe rând pe soţia şi cumnata interlocutorului meu.

Ambele mi-au răspuns prin gesturi de infirmare.

— Şi atunci ce i-a putut determina pe cei doi tineri să vină cu o astfel de cerere ? am zis, întorcând capul spre bărbat, apreciind că relatarea sa căpăta o turnură foarte interesantă.

— Unul dintre ei... Adică, de fapt, eu numa' cu unu' am discutat... că celălalt stătea la marginea trotuarului şi n-a scos nicio vorbă... Zicea că o cunoştea de când era copil... că părinţii lui fuseseră chiriaşii Annei néni...

— Dumneavoastră de când locuiţi aici ?

— De când am cumpărat casa, adică de aproape cincisprezece ani...

— Şi v-aţi amintit de familia lui ?

— ...Nu... nu puteam să-mi amintesc... că ei stătuseră aici înainte să venim noi...

— V-a spus cum se numeşte ?

— Nu...

— Dar a menţionat cumva oraşul în care domiciliază? am, zis, străduindu-mă să aflu câteva date mai concrete despre cei doi vizitatori.

— ...Aveţi dreptate! Chiar că uitasem!... Mi-a zis că sunt din Braşov... că acolo locuiesc ei... de când au plecat de aici...

— Şi cu ce scop se aflau la Cluj ?

— Zicea că e în concediu şi că au plecat să facă un tur al Ardealului... Dar că, pe drum li s-a furat banii... Şi că până le trimit părinţii lor alţii, nu ştiau cum se vor descurca... De aceea eu le-am zis să revină mai târziu, dacă vor să vorbească cu Anna néni...

— Credeţi că este posibil ca ei s-o fi vizitat pe vecina dumneavoastră fără ca să-i auziţi ?

— ...Da, e foarte posibil, pentru că eu am fost atent la filmul de la televizor...

— Cum poarta stă în permanenţă încuiată, înseamnă c-au sărit gardul.

— ...Ieri n-am mai încuiat-o... Fiindcă soţia şi cumnată-mea erau plecate la teatru şi nu-şi luaseră cheile...

— Dar pe Anna néni aţi auzit-o când s-a întors acasă?

El şi-a săltat umerii, iar eu mi-am spus că, întrucât cei doi necunoscuţi au avut toate condiţiile pentru a o contacta pe victimă, ar fi cazul să-i identific şi să-i invit să-mi povestească cum s-au distrat în noaptea precedenţă...

— În ce relaţii eraţi cu vecina dumneavoastră ? l-am întrebat, reluându-mi chestionarea cu aspect general.

— ...Foarte bune... Era o femeie tate liniştită... N-am avut niciun fel de discuţii...

— Ştiţi ceva despre faptul că împrumuta bani cu dobândă ?

— ...Da... M-a întrebat şi pe mine dacă vreau, da io i-am răspuns că nu-mi trebuie bani împrumutaţi, pentru că nu-mi place să-i dau înapoi... – a răspuns el, înveselit.

— Azi dimineaţă, când aţi plecat la serviciu, aţi remarcat vreo persoană străină în apropiere de casa dumneavoastră ? i-am întrebat, privind pe rând chipurile bărbatului şi ale femeilor cu care mă întreţinusem până atunci...

Răspunsul lor fiind negativ, l-am rugat pe domnul

Grindu să-i descrie pe vizitatorii de care-mi vorbise.

*

* *

În ziua următoare, când ne-am întâlnit în biroul de la inspectorat, am trecut în revistă datele obţinute în prima zi de cercetare a noului caz. Din raportul prezentat de Bogdan a reieşit că, în ciuda eforturilor depuse, nu reuşise sa descopere urme apte să ne ajute la depistarea criminalului, situaţie care nu mai avea de mult darul să mă mire. La fel de puţin îmbucurătoare a fost şi informarea lui Kálmán: nimeni nu remarcase prezenţa vreunui străin în preajma locuinţei victimei.

— Evident, ţinând seama de timpul scurt pe care l-am avut la dispoziţie, n-am putut aborda decât o mică parte din vecinii de stradă ai bătrânei. Aşa că mai sunt încă şanse să găsim nişte martori capabili să ne furnizeze semnalmentele unui individ asemănător celui căutat de noi... – s-a simţit el obligat să se arate optimist.

— Nu sunt convins că ne vom încrucişa din nou drumurile cu omul nostru... Deoarece circumstanţele în care s-a comis ultima agresiune, sunt departe de a fi comune cu modul lui de operare – le-am împărtăşit preocuparea mea.

— Vreţi să spuneţi că avem de-a face cu un alt infractor ? m-a întrebat Jánoș contrariat.

— Mi se pare firesc să admitem şi o astfel de eventualitate, de îndată ce ne aflăm în faţa unei agresiuni ce a fost comisă prin mijloace total atipice sistemului folosit până în prezent de nebunul nostru – l-am avertizat.

— Domnule căpitan – îmi permit să vă reamintesc că ne-am mai gândit la o astfel de posibilitate şi cu altă ocazie... Când am cercetat agresiunea din strada Mașiniștilor... Şi când am stabilit că autorul purta o haină militară şi era pentru prima oară când ne aflam în faţa unei tentative de omor în care s-a încercat incendierea câmpului infracţional – s-a grăbit Jánoș să-şi mărturisească rezervele.

— Da... Numai că atunci existau şi puncte comune...

Arma crimei, care era tot un ciocan... Categoria de vârstă din care făcea parte victima respectivă. Iar acum, ce avem ? Unu, o femeie bătrână ! Doi, o agresiune comisă cu mâna ! Trei, un incendiu, care în loc să afecteze partea superioară a unui garderob, este provocată la perna de sub capul victimei ! Patru, s-a încălcat chiar şi regula generală a încuierii uşilor şi a însuşirii cheilor acestora ! Iar cinci, victima nu a fost dezbrăcată ! Ei bine, în faţa acestor abateri de la modul de operare pe care se profilase, ce elemente mai pot susţine ipoteza că avem de-a face cu smintitul pe care-l căutăm de atâta timp ?

— Ba mai mult ! a intervenit Dinu, văzându-l pe János pus în încurcătură. Pentru prima oară se constată că victima locuieşte în cu totul alt cartier decât acela în care a acţionat până acum omul cu ciocanul !

— Dar, întrucât în meseria noastră certitudinile se bazează numai pe probe materiale, iar noi suntem departe de a poseda aşa ceva, să lăsăm deoparte supoziţiile şi să recapitulăm elementele noului caz – le-am spus, apreciind că a venit momentul să stabilim planul cercetărilor. Din depoziţiile unor martori, a reieşit că victima a plecat de la biserică la ora şapte şi jumătate, iar la ora zece nu a mai răspuns când a fost căutată de prietena ei...

— Deci, omorul s-a comis în acest interval de timp – m-a aprobat Kálmán, regăsindu-şi glasul.

— Eu cred că acest interval ar putea fi redus. Şi susţin această idee, pentru că victima a găsit în faţa uşii ei o sticlă cu lapte. Lapte, pe care noi l-am văzut, ulterior, pe aragaz, ars. În mod normal, când ar fi trebuit să-l pună la fiert ?

— Firesc era s-o facă chiar atunci când l-a luat din faţa uşii – a presupus Dinu. Deci în jurul orei opt.

— De cât timp are nevoie un litru de lapte ca să fiarbă ?

— După tăria focului, în aproximativ şaizeci de minute – mi-a răspuns tot el, încercând să ghicească unde voiam să ajung.

— Se poate admite că o gospodină cu experienţă ar

putea uita laptele pe foc ?

— Se cam întâmplă şi aşa ceva, chiar şi la case mai mari – mi-a răspuns Bogdan, amuzat.

— Chiar şi în situaţia în care gospodina se află în aceeaşi încăpere cu maşina de gătit ?

— Aveţi dreptate. Victima n-a avut când să se ocupe de lapte, deoarece a intervenit agresorul – mi-a ghicit János raţionamentul, continuând: În consecinţă, putem admite că omorul a fost comis între orele opt şi nouă jumătate.

— Cred că este corectă această localizare, deoarece ea coincide şi cu aprecierea medicului legist.

— Apropo, domnule căpitan ! Am uitat să vă raportez că aţi fost căutat mai devreme de medicul legist. Mi-a spus că tot ce-a mai apărut, după efectuarea necropsiei, se referă la faptul că victima prezintă o fractură a mandibulei, fractură produsă, probabil, datorită unei puternice lovituri de pumn, la bărbie, ceea ce i-ar fi putut provoca pierderea cunoştinţei – m-a anunţat Bogdan.

— Da, se leagă... Ţinând seama atât de poziţia în care zăcea victima, cât şi de felul în care era îmbrăcată, se poate presupune că agresorul a surprins-o în timp ce stătea în pat, aşteptând să-i fiarbă laptele – am spus, încercând să reconstitui cu ochii minţii modul în care se desfăşurase agresiunea. Iar în momentul în care a realizat că nu mai este singură în cameră, s-a ridicat... Acesta a fost şi momentul în care autorul, ajuns între timp în apropierea ei, a lovit-o atât de puternic, încât ea s-a prăbuşit leşinată pe diagonala dormezei... Iar infractorul a profitat de această situaţie pentru a o sufoca cu una din pernele găsite la îndemână...

Cei doi colegi m-au ascultat, dând aprobator din cap. Apoi, când mi-am terminat explicaţia, Jánoș a început să vorbească:

— Oare faptul că agresiunea s-a consumat aşa cum aţi spus, nu indică un element comun cu modul de operare folosit de schizofrenicul nostru? Mă refer la modul în care-a ştiut întotdeauna să irupă peste victimă, să o ia prin

surprindere...

— Toţi agresorii ştiu că reuşita unui atac este condiţionată de luarea prin surprindere a victimei – i-am explicat. De altfel, admiţând că ar exista o oarecare similitudine, dominante rămân celelalte elemente ale modului atipic de operare...

— ...Şi totuşi... Mai apare un punct comun... – a intervenit şi Bogdan, care, după observaţia făcută de colegul său a făcut o schimă de adâncă preocupare. Din cercetarea pe care am făcut-o în locuinţa bătrânei, n-am remarcat nimic care să indice că infractorul ar fi căutat ceva... Adică la fel ca şi în celelalte cazuri, lipseşte motivarea...

— Nu ! Nu ! De data asta se pare că există un mobil – l-a contrazis Kálmán, întorcându-şi capul spre mine. Am uitat să vă spun... Vecinii victimei mi-au spus că victima împrumuta bani cu dobândă... Şi cum adesea cămătarii cad victima tâlharilor... – a zis el, lăsându-şi fraza neterminată printr-un gest care nu mai necesita explicaţii.

— Aşa e, Jánoș! Şi acesta este firul pe care trebuie să ne axăm – l-am anunţat, înmânându-i lista dată de preot. Oricare dintre ei ar putea fi ucigaşul, măcar pentru a nu fi nevoit să-i restituie datoria... Sau, spetind că ar putea găsi şi alţi bani. Şi în legătură cu această ultimă posibilitate, trebuie să admitem că nu este obligatoriu ca autorul să facă parte din grupul acestor unsprezece persoane – am ţinut să le atrag eu atenţia. El ar putea să fi aflat numai că victima dădea bani cu camătă, în mod indirect, de la un terţ. Iar în această variantă, avem deja doi suspecţi – le-am spus, vorbindu-le de cei doi tineri care o căutaseră pe bătrână în noaptea premergătoare asasinării sale.

— Mda... Vizita lor este destul de suspectă pentru a ne dori o discuţie cu ei... Dar de unde-i luăm? m-a consultat Jánoș, sceptic.

I-am răspuns în mod indirect, adresându-mă lui Dinu:

— Vreau să afli de la serviciul de evidenţa populaţiei cine sunt persoanele care au locuit în casa victimei în

urmă cu cincisprezece ani. În mod special, ne interesează dacă printre ei există o familie care s-a mutat la Braşov. Iar dacă se confirmă o astfel de situaţie, ceri sprijinul miliţiei braşovene... Iar noi – am adăugat, întorcând capul spre Kálmán —, ne apucăm imediat de verificarea datornicilor...

— Ce se întâmplă cu sectorul care ne-a mai rămas de cercetat ? Suspendăm acţiunea ? m-a întrebat Jánoș.

— Cum colegii care ne-au secundat ştiu deja ce ne interesează, pot continua investigaţiile şi fără noi...

*

* *

După ce-am verificat cu Jánoș alibiurile celor unsprezece persoane consemnate pe lista preotului, am făcut exact ceea ce mai rămăsese de făcut. Am transformat fila într-un cocoloş şi l-am aruncat în coşul de gunoi. Este drept că am nimerit alături de ţintă, dar n-am mai avut când să-mi fac sânge rău pentru lipsa mea de precizie, deoarece a intrat Dinu, care m-a anunţat că cei doi tineri care o căutaseră pe victimă în noaptea premergătoare omorului, se aflau pe culoar.

— Introdu-i, pe rând – i-am cerut.

Individul care a intrat în cameră era un tânăr înalt, voinic, iar părul lui era blond şi uşor ondulat. Pe sub un cojoc elegant şi foarte nou, purta un pulover negru, cu gulerul rulat pe gât şi un pantalon ponosit şi cu manşetele tocite, în picioare, o pereche de pantofi scofâlciți, cu talpă de microporos, care cereau de mult să fie duşi la reparat. Ochii săi albaștri şi ageri căutau neliniştiţi când spre mine, când spre Jánoș, probabil încercând să stabilească cu care din noi va avea de-a face.

— Cum te numeşti? l-am întrebat, arătându-i un scaun.

— ...Emil... Adică... Popp Emilian... – a completat el, aşezându-se speriat pe marginea scaunului.

— Cu ce te ocupi?

Cred că întrebarea mea nu i-a prea plăcut, pentru că altfel nu văd de ce şi-a lăsat ochii spre podea, fără să-mi

răspundă.

— Ai fost întrebat ceva ! i-a reamintit Jánoș, cu o asprime moderată.

— Astă vară mi-am terminat stagiul militar... şi m-am angajat la o cooperativă din Braşov... ca bobinator.. – s-a decis el să vorbească, continuând să fixeze covorul ca pe o sursă de inspiraţie... Da' n-am lucrat prea mult... numai trei zile, că nu-mi plăcea ce făceam acolo !... După vreo două luni am găsit un servici nou... la fabrica de tractoare... ca tinichigiu... Şi am lucrat acolo...

— Cât timp?

— Aăă... două săptămâni...

— De ce atât de puţin ?

— Aăă... Fabrica era departe de casă...

— Şi n-ai ştiut asta când le-ai angajat ?

— Ba da... da' nu m-am gândit că trebuie să mă scol atât de devreme dimineaţa... în fiecare zi...

— După aceea unde ai mai lucrat ? l-am strunit, fără să-i comentez motivaţia.

— Ăăăă... Păi... N-am mai lucrat... – mi-a răspuns, săltând din umeri, fără să-şi ridice ochii.

— Şi din ce-ai trăit atâtea luni ? a vrut Jánoș să ştie.

— ...Din ce-mi dădeau ai mei... – a zis, ridicându-şi capul şi arătându-se mirat că-i puneam o astfel de întrebare.

— Ei au fost de acord să nu te mai duci la serviciu ?

— Păi, da' ce? Io le-am spus? m-a consultat el, cu şiretenie. Plecam de acasă în fiecare dimineaţă, ca şi când mă duceam la fabrică...

— Şi ce făceai de fapt ?

— ...Mă duceam la un film... La o cofetărie... La vreo bere...

— Şi de unde aveai bani de cheltuit ?

— Tocmai că nu-i prea aveam, aşa că mai împrumutam de pe la prieteni... Iar când n-a mai ţinut, am hotărât împreună cu Lajoş... – a zis, arătând cu capul spre uşă – să mergem în nordul ţării... să ne angajăm la o mină... că am auzit că pe acolo se câştigă foarte bine... Aşa că, am luat

trenul spre o mătuşă de-a mea, care stă în Baia de Arieş...

— Când aţi plecat din Braşov ? l-am luat eu în primire.

— ...Pe 7 februarie şi a doua zi eram la mătuşă-mea... care-i o soră de-a lu' tata...

— Până când aţi stat la ea ?

— Până pe 13... februarie... că am ajuns la concluzia că ar fi mai bine să ne angajăm la o mină în Lupeni... sau Petroşani... Aşa că ne-am decis să plecăm spre Cluj...

— Şi când aţi ajuns la Cluj ? l-am întrebat, considerând că a venit momentul să-i urmăresc cu atenţie relatarea.

— ...Alaltăieri seară... Pe la şase...

— Şi ce-aţi făcut ?

— ...Mai întâi ne-am interesat când pleacă trenul spre Petroşani... Da' pân-a doua zi dimineaţă n-aveam nici unu'... Aşa că, am ieşit din gară şi ne-am dus să ne plimbăm prin Cluj... Şi tot mergând am ajuns în faţă la cinematograful Victoria şi ne-am decis să intrăm la film... Da' cum mai aveam timp până să înceapă, am intrat într-o prăvălie şi ne-am cumpărat pâine şi cârnaţi... Pentru că ne era tare foame...

— Şi la cinematograf v-aţi mai dus ?

— Ne-am dus.

— Şi la ce oră aţi ieşit ?

— Cred că era unsprezece noaptea...

— Şi ce-aţi mai făcut apoi?

— Ce era să facem ? Era prea târziu... Aşa că ne-am dus la gară şi ne-am culcat în sala de aşteptare... Iar a doua zi dimineaţă am luat trenul spre Braşov...

— La ce oră ? m-am interesat, făcându-mă că nu sesizez inadvertenţa apărută.

— ...La zece şi patruzeci...

— Cum, atât de târziu aţi avut legătura pe care o aşteptaţi ? m-am mirat.

— Nu... Mai era un tren la şapte şi douăzeci... Da' l-am scăpat...

— Eu ştiam că trenurile sunt pierdute numai de cei care ajung prea târziu la gară, nu şi de cei care stau şi le

aşteaptă o noapte întreagă... Probabil că aţi adormit şi aţi uitat de el – l-am ajutat eu.

L-am văzut cum se grăbeşte să dea din cap a confirmare, pentru ca imediat să se răzgândească:

— Nu... L-am pierdut pentru că am ieşit să mâncăm ceva la un expres de peste drum... Da acolo era multă lume şi-am întârziat fără să ne dăm seama...

— Mda... Se mai întâmplă – am admis eu. Şi ce aţi făcut după ce aţi mâncat ?

— Ne-am întors la gară şi, aşa cum v-am mai spus, am luat trenul de zece şi patruzeci...

— În ce direcţie ?

— Spre Braşov, bineînţeles...

— Parcă spuneai că intenţionaţi să vă duceţi la Lupeni sau la Petroşani – i-am zis, apreciind că a venit momentul să lămuresc inadvertenţa remarcată mai înainte.

— Aaaa. Aşa am vrut să facem... Da' până la urmă ne-am răzgândit... că... ăăă... ne-am dat seama că n-are niciun rost să lucrăm aşa de departe de casele noastre... Aşa că am preferat să ne înapoiem la Braşov şi tocmai când ne pregăteam să ne angajăm la vreo întreprindere din oraşul nostru, ne-a reţinut poliţia şi ne-au trimis din nou la Cluj... – a conchis el, lezat de nedreptatea ce i se făcuse.

— Dragă Emile – i-am spus eu, cu familiaritate – deşi te-am ascultat cu multă atenţie. Îţi mărturisesc că n-am înţeles ceva...

— €e anume ? s-a oferit el, cu o apreciabilă solicitudine.

— Spuneai că aţi plecat din Braşov cu gândul de a vă angaja la vreo mină, ceea ce reprezenta o intenţie frumoasa, trebuie să recunosc... Numai că voi v-aţi întors acasă aşa cum aţi plecat, fără să vă atingeţi scopul. Ba mai mult, nici n-aţi încercat s-o faceţi ! Aşa că, te rog să-mi explici, care a fost adevăratul motiv al plecării tale de acasă ? l-am luat eu cu binişorul.

— Doar v-am spus... Eu şi prietenul meu ne-am dat seama că n-are niciun rost să ne angajăm la un loc de muncă atât de îndepărtat de casele noastre...

— Şi pentru a trage o astfel de concluzie trebuia să hoinăriţi plin toată ţara ?

— ...Nu... N-aveam nevoie de această călătorie dacă ne gândeam mai bine înainte de a pleca din Braşov...— mi-a replicat spăşit.

— Asta mi-ai mai spus-o ? În schimb nu mi-ai vorbit nimic despre motivele care te-au îndemnat să pleci de la Baia de Arieş la Cluj !

— Nu v-am spus că voiam să ne ducem la Petroşani... la o mină?

— Şi ce legătură are Clujul, cu aceasta poveste ? Vreau să ştiu ce aţi căutat la Cluj, care se află într-o direcţie opusă Petroşanilor, cu vreo sută de kilometri !

— Ăăăă... Eram aproape de acest oraş... De Cluj... Şi cum eu aici am copilărit, mi s-a făcut dor de el... să-l revăd... Şi, pentru că nu ştiam când mai aveam o astfel de şansă, am profitat de ocazie... – a turuit el un basm bun pentru adormit nou-născuţii.

— Ştii unde vine strada Iugoslaviei ? I-am întrebat sec.

— Da, sigur ! Cum să nu ştiu, când familia mea a locuit mai demult la Cluj... Şi am stat chiar pe strada Iugoslaviei... – a confirmat el, surprins neplăcut de întrebarea mea.

— Şi, ce-aţi căutat acolo, joi seara ?

— ...Joi seara ?!... a repetat descumpănit, pentru ca apoi să exclame cu satisfacţie; A, da ! Am uitat să vă spun că, înainte de a intra la cinema, am trecut pe la casa în are am locuit când eram mic...

— Da ? Cu ce scop ? l-am luat repede.

— Ăăăă... Păi, să vedeţi... După ce-am aflat că n-avem tren decât abia a doua zi, ne-am dat seama că trebuia neapărat să găsim un loc unde să dormim în noaptea aia... Pentru că în sala de aşteptare a gării exista riscul să ne ia poliţia la întrebări şi să ne umfle ca bagabonzi... Aşa că... tot întrebându-ne cum să ne descurcăm, mi-am amintit de proprietăreasa casei unde am locuit cu părinţii mei... Şi cum Anna néni ţinuse foarte tare la mine, m-am gândit că

poate o conving să ne lase să rămânem peste noapte la ea. Deşi nu ştiam nici dacă mai trăia... că era tare bătrână. Mi-am zis că nu strică o încercare... că tot n-aveam altă treabă... Aşa că ne-am îndreptat spre casa ei...

— Şi a fost de acord să vă primească la ea ? l-am luat eu la sigur.

— Da' nici n-am apucat să vorbim cu ea... pentru că nu era acasă. Când am bătut la ea în poartă a venit cineva şi ne-a spus că Anna néni este la biserică şi să revenim peste vreo două ore... Şi aşa voiam să facem, dar ne-am încurcat cu filmul... şi... când am ieşit de la cinema era prea târziu... aproape de miezul nopţii. Şi nu se făcea să mergem la ea şi s-o sculăm din somn... Mai ales că nici nu ştiam dacă vrea să ne primească în casă... Aşa că... până la urmă... tot la gară ne-am culcat – şi-a încheiat el relatarea, făcând un gest de resemnare.

— Fii atent, Emile ! l-am avertizat, cu severitate. Dacă te-am înţeles bine, tu continui să susţii că n-ai intrat în casă la Anna néni...

— Bineînţeles că n-am intrat ! mi-a replicat el, contrariat de neîncrederea cu care-i primisem afirmaţia.

— Şi atunci, cum îţi explici că mai mulţi vecini v-au văzut ieşind a doua zi de dimineaţă din casa ei ? l-am luat eu la sigur, arătându-mă convins de susţinerea mea.

— A doua zi ?... Din casa ei ?... Doamne fereşte ! a zis el, cu uimire. Sunt nebuni dacă zic aşa ceva !... Vă rog să-i puneţi faţă cu mine ! a adăugat el, revoltat.

— Când voi aprecia că a venit momentul, o vom face şi p-asta ! i-am replicat, tăios. Dar, până atunci, vreau să-mi spui dacă există vreo persoană care poate afirma că tu şi prietenul tău v-aţi aflat în gară, după miezul nopţii !

— Sigur că există ! s-a grăbit el să mă asigure cu satisfacţie. Pe bancă cu noi mai erau doi ţărani...

— Perfect ! Dă-mi numele şi adresele lor – i-am cerut, făcându-mă că-l cred.

— Da' dă unde să-i scot eu dacă nu-i cunosc? s-a bâlbâit el, privindu-mă zăpăcit... De unde să ştiu eu cum îi cheamă

şi unde stau?...

— Rămâne în arest, până se va decide să spună adevărul ! i-am spus lui Jánoș, dându-i un bilet prin care-i scrisesem că vreau să-l ducă pe suspect în alt birou şi să-i pună să povestească filmul pe care afirma că-l văzuse în noaptea premergătoare omuciderii.

— Da' v-am spus tot ce ştiam... – a protestat el, vlăguit.

— Ridică-te ! i-a cerut Jânos, apropiindu-se de el şi bătându-l uşor pe umăr.

Când s-a sculat în picioare pentru a se confirma ordinului, un colţ al cojocului s-a răsturnat cu blana spre exterior. În acel moment am zărit eticheta de carton pe care sunt consemnate preţul şi celelalte date ale unei confecţii.

— De unde-l ai, Emil ? l-am întrebat, spunându-mi că a venit momentul să aflu de ce există o discrepanţă atât de evidentă între cojocul de pe el şi restul mai mult decât sărăcăcios al îmbrăcămintei sale.

— Cum de unde-l am ? E al meu ! a zis, vârându-şi mâinile în buzunarele cojocului şi strângându-l lângă corp, ca un copil speriat că i se va lua jucăria cea mai dragă.

— De unde ? am repetat eu..

— ...De la un magazin...

— Ce magazin ?

— De fapt... Nu l-am cumpărat de la magazin... ci de la un domn pe care l-am întâlnit întâmplător prin Braşov !... Era un domn înalt şi gras şi care spunea că el nu poate purta cojocul, pentru că-l strânge...

— Şi de unde ai avut tu bani să-i cumperi ? l-am întrebat cu intenţia de a pune capăt improvizaţiilor pe care începuse să mi le plaseze.

— L-am cumpărat mai de mult... Pe vremea când mai aveam încă serviciu...

— Ce-i aia mai de mult, când eu vad că-i nou ?

— Da' de unde nou ! îl am încă din iarna trecută... Da' pare nou pentru că abia acum am început să-l iau la purtare...

— Ia scoate-l să mă uit la el ! l-am întrerupt.

Fără să ţin seama de regretul pe care-l exteriorizase când mi-a satisfăcut cererea, l-am agăţat în cuier şi am început să-l examinez. Şi n-a durat mult până am căpătat certitudinea că haina era, într-adevăr, nepurtată ! Ba mai mult, eticheta fabricii indica că aceasta fusese produsă în trimestrul anterior !

— Iar minţi ! i-am spus, făcându-i semn să se apropie şi să privească bucata de carton. Dacă haina asta a fost confecţionată în urmă cu cel mult cinci luni, cum poţi afirma că o ai din iarna trecută?

Fără să-mi răspundă şi-a coborât ochii spre bombeul pantofilor scâlciaţi şi a început să-i privească de parcă atunci îi vedea pentru prima oară, fără să reuşească să stabilească cum au ajuns în propriile lui picioare.

— Nu numai atât ! Dar în iarna trecută, după cum ai afirmat chiar tu, îţi făceai stagiul militar ! Aşa că te rog să-mi spui de unde ai avut tu şapte mii de lei pentru a-ţi cumpăra această haină ! l-am repezit, ridicând tonul.

El însă, prea concentrat în rezolvarea problemei academice care începuse să-i preocupe de îndată ce-i plasasem întrebarea anterioară, continua să-şi examineze încălţările, fără a-mi răspunde. Situaţie în care m-am decis să-i spun ce gândeam:

— Ai cumpărat cojocul cu o parte din banii pe care i-ai jefuit de la Anna néni !

În sfârşit s-a decis să-şi ridice ochii spre mine ! Mai întâi m-a privit îndelung de parcă s-ar fi chinuit să înţeleagă ce-i spuneam. Apoi, intempestiv, fruntea i s-a umplut de broboane de transpiraţie şi a turuit:

— Ce-am făcut ? Am jefuit-o pe Anna néni ?... Cine? Eu?... m-a consultat, în timp ce se bătea cu pumnul în piept, ca Tarzan, când dădea glas vestitului său strigăt de luptă.

— Nu numai că ai jefuit-o, dar ai şi ucis-o ! am ţinut să-mi completez învinuirea.

— ...Am ucis-o...? a repetat, de parcă s-ar fi străduit să

prindă sensul noţiunii.

Eu am dat din cap a confirmare, iar el a căzut lat pe duşumeaua biroului şi, cuprins de convulsiuni, a început să dea din mâini şi din picioare.

— Dinule, dă fuga după medicul inspectoratului ! i-am cerut, de îndată ce mi-am dat seama că făcuse o criză de epilepsie.

— Simulează ! Vrea să câştige un răgaz, ca să-şi ticluiască mai bine răspunsurile – mi-a şoptit Jánoș, dispreţuitor.

— N-am ştiut că eşti şi medic ! m-am arătat eu surprins.

— Dar nici nu sunt ! s-a mirat el.

— Atunci pentru că eşti sincer, confidenţă pentru confidenţă ! Nici eu nu sunt !... Aşa că n-aveam de ales... Trebuie să-i acordăm beneficiul dubiului ! i-am replicat, tot pe şoptite.

Zece minute mai târziu, dovedindu-se că cel puţin din punct de vedere al accesului exteriorizat fusese sincer, a plecat pe o brancardă spre infirmerie.

Cel de-ai doilea suspect, spre deosebire de „coechipierul” său, era scund, gras şi îmbrăcat cu o haină peticită din vinilin, maro coniac, care-l strângea ca un corset.

Şi-a făcut apariţia în încăpere, înspăimântat ca un condamnat la moarte condus în faţa plutonului de execuţie. Probabil că, văzându-şi prietenul ieşind pe targă, se gândea că a venit şi rândul lui să fie făcut knock-out.

La îndemnul lui Bogdan, s-a apropiat târându-şi picioarele şi s-a aşezat în faţa mea.

— Cum te numeşti ? l-am întrebat.

— Pârvu Lajoș... – a bâlbâit el, cu o voce tremurată.

I-am cerut să-mi povestească cu ce se ocupă, iar după ce-a rezultat că, în conformitate cu zicala „cine se aseamănă se adună”, era şi el tot un vagabond, am vrut să mai ştiu ce făcuse şi pe unde umblase în ultima săptămână. Când a terminat ce avea de spus, am apreciat că declaraţia lui era în concordanţă cu cea făcută de celălalt suspect. În

consecinţă, am încercat să-i prind cu fofârlica. Dar fără succes. Pentru că, deşi era teribil de speriat, s-a menţinut cu fermitate pe poziţia că şi-a însoţit într-adevăr prietenul la vechea proprietărească, însă n-au găsit-o acasă şi n-au mai revenit s-o caute.

Atunci, m-am văzut nevoit să apelez la o ecuaţie elementară: dacă au participat împreună la uciderea şi jefuirea victimei, iar unul dintre ei s-a grăbit să se înnoiască din produsul tâlhăriei cu un cojoc, firesc ar fi fost ca şi cel de-al doilea să fi procedat la fel. Dar, cum vestimentaţia lui nu contribuia cu nimic la satisfacerea ecuaţiei, am schimbat macazul:

— Pune pe masă tot ce ai prin buzunare !

După ce s-a executat, am privit un pieptene, o şurubelniţă şi un morman de monede de un leu. Nu le-am numărat, dar cred că erau pe puţin două sute de piese.

— Ai scos totul ? l-am întrebat.

El a dat din cap, iar Jánoș, fără să mai aştepte îndemnul meu, s-a apropiat de el pentru a-i verifica afirmaţia. Curând i-a scos din buzunarul interior al hainei un şerveţel de hârtie împăturit. După ce l-a desfăcut, l-a pus pe birou. M-am aplecat şi am privit obiectul care fusese împachetat cu atâta grijă. Era un ceas-brăţară, electronic, cu nenumărate butoane şi butonaşe. Mi-am spus că este în regulă, deoarece o „sculă” atât de sofisticată era prea costisitoare pentru posibilităţile unui individ care trăieşte de azi pe mâine.

— Oooh... De ceas am uitat... – a scâncit el, când m-am întors şi l-am consultai din privire.

— De ce nu-l porţi la mână ?

— Pentru că. Tot dormind prin gări, mi-a fost frică să nu mi-l fure vreun derbedeu...

Deşi pentru mine nu reprezenta un răspuns plauzibil, am dat aprobator din cap şi l-am întrebat de unde-l are. Mi-a povestit, nu prea convingător, că l-a cumpărat mai de mult, bineînţeles, tot de la un necunoscut.

— Şi cât te-a costat ?

— ...Două sute...

Cu toate că obiectul în discuţie avea o valoare înzecită, ceea se demonstra că, ignorându-i preţul real mă minţea susţinând că l-a cumpărat, am preferat să nu mai insist.

— De unde ai banii ăştia ? l-am întrebat, arătând spre mormanul de monezi.

— ...Păi... Dar nu sunt mulţi... Dac-or fi cam aproximativ circa şaizeci de lei şi ceva... – s-a arătat el mirat că mă interesam de proveniența unei sume atât de mici.

— Şi de unde i-ai luat ? m-am menţinut eu pe poziţie.

— Ăăăă... i-am tot adunat... că-i tocma' buni pentru poker...

— Cum i-ai adunat ? Spărgând telefoane publice ?

— Nooo!... Cum spuneţi asta ?... mi-a răspuns ofensat, după ce, în prealabil, a tresărit surprins.

— Şi chestia asta la ce-o foloseai ? am continuat eu, inflexibil, arătând spre şurubelniţa găsită asupra lui.

Ruşinat, ca un puşti prins furând caise din pomul vecinului, şi-a lăsat privirea spre mâinile pe care şi le frământa cu disperare pe genunchi.

— Aştept să-mi răspunzi ! i-am strigat.

— Vă spun totul ! s-a decis el, făcând, probabil, înfricoşat o legătură cu modul în care fusese scos din birou prietenul lui. E adevărat!... Am deschis câteva telefoane... Da' numa' de vro două ori...

Dacă a admis aşa de repede că a spart două posturi telefonice, era clar că traficase cu mult mai multe. Şi era foarte bine, pentru că, recunoscând comiterea unei găinării, îmi oferea o breşă prin care puteam manevra spre dovedirea participării sale la uciderea octogenarei din strada Iugoslaviei.

— Bravo ! Când eşti sincer, îmi placi ! l-am informat, străduindu-mă să abordez un surâs cât mai prietenos. Aşa că, te rog, să-mi mai spui o dată ce aţi făcut din momentul în care aţi plecat din Braşov şi până v-a reţinut poliţia şi v-a trimis la mine. Dar, dacă vrei să-ţi uşurezi situaţia, trebuie să-mi spui numai adevărul ! Pentru că, după cum

ştii, am să-ţi verific declaraţia ! Aşa că, dacă te prind iar cu minciuni... – l-am avertizat, curmându-mi fraza cu subînţeles.

M-a ascultat, dând din cap aprobator. A început cu plecarea din Braşov, când a spart în prealabil cinci posturi telefonice pentru a strânge bani de drum. A continuat cu plecarea la Baia de Arieş, – când au furat din economiile mătuşii lui Emil două sute de lei.

— De ce numai două sute ? m-am arătat eu mirat.

— Pentru că atâţia îi mai rămăseseră din pensie... Da să ştiţi că n-am luat eu banii... ci Emil... – s-a grăbit el să se disocieze de faptă.

— Această precizare este foarte importantă ! am apreciat ca să-i fac o plăcere. Te rog s-o consemnezi ! i-am cerut lui Dinu, care lua notiţe. Acum. Spune-ne te rog, ce aţi discutat cu bătrâna de pe strada Iugoslaviei – l-am îndemnat, întorcându-mi privirea spre suspect.

— ...Nu-mi amintesc să fi discutat cu vreo bătrână... – s-a încruntat el. După care m-a întrebat: Vă referiţi la femeia aia la care spunea Emil că putem dormi peste noapte ?

— Exact ! l-am aprobat.

— ...Da' nici n-am văzut-o... – mi-a răspuns intrigat. Când ne-am dus s-o căutăm, nu era acasă... E adevărat că vream să mai dăm o dată pă la ia... da' n-am avut când, c-am întârziat prea mult la filmu' la care am intrat...

Ridicându-mi un deget în semn de avertizare, l-am întrebat:

— Vreau să-mi spui de unde ai ceasul pe care l-am găsit la tine !

— ...Păi nu v-am spus?... E cumpărat... dă la un necunoscut...

— Iar minţi ?! am strigat brusc, făcând-o pe exasperatul.

— ...Nu... Adică... da!... Aveţi dreptate – a bâiguit înspăimântat... Nu l-am cumpărat dă la nimeni... Mi l-a dat Emil...

— Emil ?! Da' ce taică-su are fabrică, de ceasuri ? l-a repezit Bogdan.

— ...Nu... n-are... – a admis el, ceea ce, firesc, nici nu m-a prea mirat... L-a luat dă la cineva.

— Adică l-a cumpărat şi ţi l-a făcut cadou... Din filantropie... – l-am ironizat.

— Nu... L-a furat... – mi-a răspuns, dând din cap a mustrare la adresa prietenului său.

— Ştii că răbdarea mea are şi o limită ? l-am anunţat, ameninţător. Îţi mai dau o singură şansă ! Şi dacă o să începi iar să ne ascunzi adevărul, vorbim altfel... – l-am prevenit, lăsându-mi fraza neterminată, cu intenţia de a-i oferi posibilitatea să-şi alimenteze teama din propria lui imaginaţie.

— O să vedeţi că acu' o să spui numa' adevăru' – s-a angajat el, tulburat. Atât cojocul cât şi ceasu' l-am luat dă la o femeie...

— Ce femeie ? l-am luat repede, cu intenţia de a nu-i lăsa răgazul să eșafodeze altă născocire.

— ...Tot ce ştiu e că o cheamă Marga, pentru că aşa ni s-a recomandat..

— Unde locuieşte ?

— În Cluj... Pă strada Iugoslaviei... Nu m-am uitat la ce număr... Da', dacă vreţi... pot să v-arăt casa unde stă... Stă la câteva case... puţin mai departe dă casa unde-a stat Emil... când era mic... – s-a grăbit el să ne facă o demonstraţie a bunelor sale intenţii.

— Când i-aţi luat cojocul şi ceasul ?

— Când am venit la Cluj... acu' vro trei zile...

— Adică în seara în care aţi fost la proprietăreasa prietenului tău ?

A dat din cap că da.

— Povesteşte-mi în ce împrejurări aţi ajuns în posesia obiectelor găsite asupra voastră ! i-am cerut, constatând cu satisfacţie că suspecţii s-au aflat în preajma locuinţei victimei cu mult mai mult decât susţinuseră iniţial.

— ...După ce-am ieşit dă la film... Emil a zis să nu ne ducem în gară să dormim că ne umflă gaborii... Adică poliţia... s-a corectat el, văzându-l pe Bogdan încruntându-

se. Şi că mai bine să mai trecem o dată pă la fosta lui proprietăreasă... Io i-am zis că-i prea târziu s-o scoale din somn, că iera femeie bătrână... Da' iel a zis să mergem şi io a trebuit să merg cu el... – a ţinut el să mă asigure, făcând un gest de desolidarizare cu celălalt.

— Înţeleg – am zis, făcându-mă că-i aprob comportarea.

— Când ne-am apropiat dă strada unde locuia baba, am văzut că în faţa noastră iera o gagică singură şi Emil, care-i bun dă gură, a şi agăţat-o repede... Şi el i-a zis că suntem doctori, gene... ginec... adică dă femei... – s-a decis el, văzând că nu reuşeşte s-o scoată la capăt. Şi că lucrăm la un spital în Bucureşti, şi c-am plecat într-o excursie prin ţară şi-am rămas în pană cu maşina noastră la intrarea în Cluj. Că n-am mai găsit locuri la hotel şi că d-aia ne ducem la bunica lui, zicea el, pă strada Iugoslaviei... Şi ia i-a zis că cum se numeşte bunica că şi ia stătea tot pă strada Iugoslaviei. Şi Emil i-a zis cum o cheamă, şi ia a zis că-o ştie foarte bine pă bunica lui..

P-ormă Emil a zis că ia dă ce umblă singură pă stradă aşa dă târziu... şi ia a zis că a fost la o pretenă d-a iei, şi că n-a avut cine să vină cu ia că, zicea ia, soţul iei era în armată... Dă două luni... parcă... Şi atunci Emil, care-i umblat pă la chestii d-astea, i-a zis că să trecem a doua zi pă la ia, cu maşina noastră... Că dacă-i face plăcere o s-o ia, zicea iel, într-o excursie cu maşina noastră... Şi ia i-a spus că vrea... că ideea e foarte bună, zicea ia... Că s-a plictisit să stea singură în casă... Şi Emil a tot vrăjit-o... Că e simpatică... zicea el... Că aşa şi pă dincolo.. Că iel e doctor... Că îi stă la dispoziţie... dacă ia are nevoie dă doctor... Şi... Vă supăraţi dacă-mi daţi puţină apă ? a zis rugător, pe când îşi ştergea transpiraţia care-i inundase fruntea.

— Continuă, te rog... – l-am îndemnat, după ce-a golit paharul adus de Jánoș.

— ...Şi aşa am ajuns în dreptul casei unde stătea baba lu' Emil... Şi Emil mi-a zis mie atunci că nu vrea s-o trezească pă bunica lui din somn... la ora aia... Da' mi-a zis dă sanchi... Şi zicea că mai bine să mai mergem la hotel... Că

s-o fi eliberat vrun loc... Da' iel zicea numa' aşa... la mişto ! Că io am vrut să-l întreb dacă i-a sărit vro doagă, că n-avem bani dă hotel... Da' atunci a zis Marga că să n-o sculăm pă babă din somn... că-i păcat aşa dă târziu... Că ia ne invită la ia... Că tot iera singură şi-i iera urât să tot stea singură...
Ş-atunci am priceput şi io ce-a vrut Emil cu cobzăreala lui...

— Şi bineînţeles că n-aţi refuzat invitaţia – a zis Jánoș.

— Păi ce ? Ieram tâmpiţi ? i-a întors-o suspectul, plin de superioritate. Şi-a fost la fix ! a continuat cu satisfacţie. După ce-am intrat la ia, ne-a dat să bem pălincă. Mai pă urmă a prăjit nişte cârnaţi şi a adus câteva sticle cu vin... Tot ce-mi mai amintesc este că io mă cam matolisem... încă dă la pălincă... şi am aţipit pă dormeză... Aşa că ieu nu mai ştiu când s-au dus iei în cealaltă odaie... Tot ce mai ştiu e că m-a trezit Emil... A doua zi... Şi zicea iel să ne luăm repede valea... c-o s-o trimită pă Marga să ia nişte lapte să bem o cafea... Şi noi s-o tulim atunci... Şi aşa a şi fost... Când ia a ieşit în curte... am urmărit-o cum a ajuns până la colţul străzii... şi-am zbughit-o şi noi, în direcţie opusă... Da' io la început n-am înţeles dă ce mă zorea Emil. P-ormă am văzut c-avea pă iel un cojoc nou-nouţ... Şi io l-am întrebat că dă unde-l avea... şi iel zicea că l-a confiscat dă la Marga... C-o pedepseşte că şi-a înşelat bărbatu'... Şi mie mi-a dat ceasu'... – şi-a încheiat el relatarea, cu ochii spre corpul delict de pe biroul meu şi oftând a regret.

— Îţi dai seama că urmează să fi confruntat cu femeia de care ne-ai vorbit ? l-am testat.

— ...Mda... Şi o să vedeţi c-am spus numa' adevăru' – m-a asigurat el, cu convingere. Mai-nainte v-am minţit c-aşa m-a învăţat dăşteptu' dă Emil... Că noi să ne ţinem gurile... că Marga n-a să aibe curaju' să ne reclame... C-o să afle soţu' iei că s-a făcut dă cap cu nişte oameni străini... Da' io văd că tot ne-a turnat... – a suspinat el, cu amărăciune, pentru ca imediat să se simtă obligat să mimeze indiferenţa. Dă fapt pă Emil l-a reclamat... nu pă mine... Că

io nu i-am luat nimic... – a ţinut el să sublinieze, pe când adopta un aer de mironosiţă neprihănită.

Deşi povestea pe care mi-a îndrugat-o părea plauzibilă, până la proba contrarie nu mă simţeam obligat să-i consider străini de omucidere. Mai cu seamă că aceasta a fost comisă în imediata apropiere a locului în care s-au aflat el. În definitiv, de ce n-aş fi putut admite că ieşind cu lucrurile furate de la gazda lor de-o noapte, s-au refugiat apoi chiar în curtea femeii pe care o căutaseră cu o seară mai înainte. Şi dacă tot au dat buzna peste victimă, ce i-ar mai fi putut împiedica să-i ia viaţa şi banii ? m-am întrebat.

— La ce oră aţi ieşit de la amica voastră ? m-am interesat, pentru a afla în ce raport se aflau cu momentul omorului.

— Era nouă şi douăzeci şi două – mi-a răspuns el, cu promptitudine.

— Cum se face că eşti atât de precis?

— Pentru că atunci mi-a dat Emil ceasu'... Şi io m-am uitat la el şi ţin minte că atât iera...

Punându-mi iar mintea la contribuţie, am fost obligat să admit că ieşirea bănuiţilor din casa fetei pe care o uşuraseră de obiectele găsite asupra lor se produsese după ora prezumtivă a comiterii omorului. Dar, cum momentul agresiunii era dedus din aprecieri, iar tipul din faţa mea n-avea prea multe motive să fie sincer, mai ales dacă nu era străin de uciderea bătrânei, mi-am spus că n-ar strica dacă aş mai insista asupra subiectului în discuţie. Drept care mi-am scos pixul şi am trasat pe o foaie de hârtie două linii paralele.

— Asta este strada Iugoslaviei... – i-am spus, împingând spre el foaia de hârtie. Arată-mi acum, te rog, locul unde este situată casa în care a locuit prietenul tău şi pe aceea a femeii unde aţi rămas peste noapte.

După ce mi-a făcut pe plac, am constatat că cele două gospodării se aflau pe aceeaşi parte a străzii, foarte aproape una de alta.

— În ce direcţie a plecat Marga după lapte ?

— Spre stânga... Spre centru...

— Şi voi ?

— În partea opusă... spre dreapta... – a arătat el spre partea în care se afla casa victimei.

— Deci tu continui să susţii că n-ai mai intrat la fosta proprietăreasă a lui Emil? l-am întrebat, într-un mod în care trebuia să-l convingă că, fiind un tip atotştiutor, n-are nicio şansă să mă ducă cu preșul.

În loc să cedeze, impresionat de privirea cu care-l învăluisem, s-a arătat foarte mirat şi m-a asigurat de contrariul:

— Şi atunci cum se explică faptul că aţi fost văzuţi ieşind din casa ei ? am blufat eu, într-o ultimă încercare de a-l face să vorbească, admițând că era implicat în combinaţia pentru care-l cercetam.

— Păi... Da', ce esplicaţie pat să dau ieu, cân' n-am avut ce căuta acolo...? a protestat el, pentru ca imediat să zâmbească înseninat: Eh ! Acu' ştiu cine ne-a văzut... V-aţi luat după diliu' ăla... Numa' iel putea să vă îndruge aşa o aiureală..

— Care „diliu"? l-am întrebat cu o firească curiozitate.

— Ăla, care mergea înaintea noastră... când am plecat dă la tipesă...

— Şi de ce îi zice diliu?

— Păi, da' cum să fie altfel... că făcea doi paşi şi întorcea capu' spre noi... peste umăr...

— Până când v-aţi ţinut după el ? l-am întrebat, cu interesul stârnit la maximum, pentru că din afirmaţia lui rezulta că strada n-a fost chiar pustie în preajma momentului critic.

— ...Io ştiu?... Pân la primu' colţ dă stradă... Poate chiar mai mult... că io nu m-am uitat după iel... La început mi-a atras atenţia... că mi-era frică că putea fi un gab... adică dă la poliţie... Da' apoi m-am lămurit că-ntorcea capu' numa' dă diliu... şi am început să mă uit la ceasu' pă care-l căpătasem...

— Cum arăta ?

— Păi, nu-l aveţi pă masă ?

— Nu ceasul, ci individul !

A ridicat din umeri, apoi mi-a răspuns ezitând:

— Iera cu capu' gol şi părea mai 'nalt ca mine...

— Dacă era cu capul gol, înseamnă că i-ai văzut şi culoarea părului – am încercat să-i stimulez eu memoria, dar fără niciun folos, pentru că nu şi-a putut aminti.

Am încercat să mai obţin şi alte semnalmente, dar fără succes, căci el fusese preocupat numai de noua lut jucărie, ceasul electronic.

După ce l-am expediat la arest, m-am întors spre colaboratorii mei şi le-am spus:

— Pentru a şti pe ce melodie dansăm, trebuie, ca de obicei, să începem cu începutul începutului. Adică cu verificarea declaraţiei pe care ne-a făcut-o...

— Întâmplător am şi făcut-o. Şi partea care se refera la femeia care i-a găzduit, se confirmă... – mi-a ghicit Jánoș gândurile, foarte zâmbăreţ.

— Adică? l-am întrebat, surprins.

— În timpul investigaţiilor întreprinse printre vecinii victimei, am ajuns şi la femeia despre care ne-a relatat puşlamaua. Nici n-am apucat s-o întreb dacă ştie ceva despre omor, pentru că ea, plângându-se foarte convingător, s-a grăbit să mă anunţe că i-au spart hoţii casa, furându-i un cojoc şi un ceas electronic... Cum n-aveam de unde să ştiu în acel moment ce se ascunde îndărătul reclamaţiei, i-am recomandai să se adreseze circumscripţiei de poliţie din cartier... Acum însă, când situaţia s-a clarificat, am să preiau eu cercetarea acestei „spargeri" – a completat el, cu subînţeles.

— Chiar îţi imaginezi că avem timp de fleacuri? l-am mustrat.

— Aveţi dreptate – a admis el, îmbujorându-se. Am să transmit constatările noastre colegilor care au primit reclamaţia păgubaşei.

— Prin urmare, întrucât reiese că partea cea mai importantă a declaraţiei infractorului se confirmă, putem

să-l audiem şi pe cel de-ai doilea „martor”… – am decis eu.

După ce Emil a fost introdus în birou, am văzut că se mai resimţea după criza pe care-o făcuse. Era vlăguit şi palid.

— Te simţi mai bine ? l-am întrebat.

Apatic, a făcut cu capul un gest semnificând „aşa şi aşa”.

— Cine este Marga?

— Mmmm… V-a vorbit tâmpitu’ de Lajoș de ea, nu? m-a întrebat scârbit.

— Important este ceea ce ne spui tu, nu alţii ! Aşa că, te rog, să-mi povesteşti ce s-a-ntimplat după ce-aţi ieşit de la cinematograf ! i-am cerut.

A făcut un gest de resemnare şi fără nicio tragere de inimă, a început să depene o poveste asemănătoare cu cea pe care-o cunoșteam deja de la complicele lui. Cu singura deosebire că instigatorul la furt ar fi fost colegul său. Cum ştiam însă din experienţă că, într-o infracţiune cu mai mulţi complici, autorul moral poate fi oricine, mai puţin acela care dă declaraţia, n-am avut niciun motiv să intru cu el în polemică. Aşa că am preferat să abordez subiectul care mă interesa:

— Când aţi plecat de la prietena voastră, ce persoane aţi văzut, pe strada Iugoslaviei ?

Mai întâi s-a uitat la mine derutat, nereuşind să facă vreo legătură între devalizarea garderobei consortului Margăi şi întrebarea pe care i-o pusesem. Apoi mi-a răspuns cu o indiferenţă olimpică:

— Când m-am uitat – să văd dacă Marga s-a-ndepărtat… ca să plecăm şi noi, nu era nimeni pe stradă, însă, chiar în momentul în care am ieşit din curte, am văzut de-o dată răsărind un tip în faţa mea… Nici nu ştiu de unde a apărut, pentru că, cu o clipă mai înainte, strada fusese pustie… – şi-a exprimat el mirarea.

— În ce loc se afla, când ai dat cu ochii de el ? înainte sau după poarta casei în care ai locuit cu familia ta ?

— …Depăşise poarta lui Anna néni… cu câţiva metri…

— Crezi că ar fi putut ieşi din curtea ei?

— Nu ştiu... Nu-mi dau seama... – a şovăit el pentru ca, o fracţiune de secundă mai târziu, să continue: De fapt, cred că aveţi dreptate! Fiindcă eu n-am întors capu' de la stradă decât câteva clipe, cât să-i spun lui Lajoș că putem să ne luăm tălpăşiţa... Şi dacă tipul... ar fi ieşit din celelalte trei curţi care ne despărţeau, n-ar fi avut timp să ajungă în faţa casei lui Anna néni... mi-a explicat el, convins.

— Poţi să ni-l descrii ?

— Cred că da... Era mai scund decât mine... şi cred că avea cam treizeci şi cinci de ani... După felul cum îşi mişca umerii părea un tip solid... Avea părul blond... da' parcă ceva mai deschis decât al meu... La faţă... avea o mutră simpatică, de sportiv... – mi l-a zugrăvit el, cu pauze, pe măsură ce-şi amintea detaliile.

— Cum era îmbrăcat ?

— Cu un fâş... cred că îmblănit pe dedesubt... Şi nişte pantaloni maro... de stofă...

— Şi în picioare ?

— ...Nişte ghete de cauciuc, cu tălpi antiderapante... Şi să nu uit ! Sub braţ ţinea o servietă... din plastic... maro cred... în orice caz, de culoare mai închisă...

Dacă martorul meu ad-hoc n-ar fi fost o puşlama, m-aş fi ridicat în picioare şi l-aş fi felicitat pentru spiritul lui de observaţie cu totul remarcabil. Dar, cum era, m-am abţinut şi am continuat să-l chestionez

— Ai putea să-mi spui dacă ţi-a atras ceva atenţia asupra lui ?

— Păi, cum altfel ? Că tot timpul a întors capu' spre noi, de-am crezut că poate era o cunoştinţă de-a gâsculiţei de la care-o ştersesem şi c-a recunoscut cojocu'... Da după aia m-am gândit că putea fi dintr-ăia la care le place bărbaţii... Da' p-ormă mi-am dat seama că, de fapt, lucrurile stăteau altfel...

— Adică ? m-am interesat.

— După uitătura pe care ne-o arunca, eu cred că tipu' era tare speriat... Şi a tot întors capu' spre noi ca să fie sigur că nu ne apropiem noi de el... Că sânt convins că dac-

am fi făcut-o, ar fi luat-o la goană... Nu ştiu cum să vă explic, da' eu sânt convins că tipu' avea ceva pe conştiinţă – a opiniat el, cu multă convingere.

— Vrei să spui că furase şi el ceva. Aşa ca tine ? l-a testat Dinu.

— Ba mai mult !... M-am tot gândit la acuzaţia pe care mi-a adus-o domnu' căpitan... că am ucis-o eu pe Anna néni... Şi eu zic că numa' tipu' pe care l-am văzut, putea s-o facă... Că prea avea privirea tulburată...

Cum n-aveam ce face cu îndrumările lui de pseudopsiholog, am preferat să-l determin să nu depăşească cadrul concret al faptelor.

— Până unde au fost comune drumurile voastre? am zis eu.

— ...Am mers pe strada Iugoslaviei vreo două sute de metri, apoi am făcut la dreapta şi am intrat pe strada Arieşului... când am ajuns la intersecţia cu Vasile Lupu... noi am cotit-o la dreapta şi el şi-a continuat drumul spre capătul străzii Arieşului... Şi atunci l-am pierdut din vedere...

— Prin urmare a devenit evident că Anna Sberky n-a fost ucisă de nişte tâlhari, ci tot de individul pe care-l căutăm de atâtea luni – am conchis eu, cu resemnare, după ce l-am trimis pe derbedeu la arest. Semnalmentele atribuite necunoscutului exclud orice confuzie...

— E clar... Da' cum să dăm de el ? m-a întrebat Bogdan, privind dezorientat tavanul, cu bărbia sprijinită în palmă.

— A mai rămas de verificat o porţiune din oraş. Ne vom concentra asupra ei – le-am zis, cu convingerea că asasinul nu se poate afla decât în aria pe care n-o cercetasem încă.

— Domnule căpitan! Ar mai fi o posibilitate... – mi-a zis Jánoș, ezitând.

— Te ascult ! l-am încurajat.

— Dacă, pe de-o parte, n-a mai rămas nicio îndoială asupra faptului că infractorul este un smintit, iar pe de altă parte verificarea tuturor pacienţilor cabinetelor medicale de specialitate n-a reuşit să ne conducă la el, nu înseamnă

oare că domiciliază în afara municipiului nostru ?

— S-ar putea – am admis. Dar nu puteam lua în discuţie o astfel de eventualitate până nu terminăm de explorat întregul oraş ! i-am răspuns, arătând spre harta agăţată pe perete. În acest scop, mâine dimineaţă ne vedem cu o oră mai devreme... – am încheiat discuţia, ridicându-mă de pe scaun.

*

* *

M-am vârât în pat, continuând să mă întreb care sunt cauzele neputinţei în care mă zbăteam. De ce nu reuşeam să-l descopăr pe ucigaş ? De ce toate pistele pe care le urmărisem de-a lungul atâtor luni de zile, nu mă duseseră spre rezultatul dorit ? De ce ? Pentru că el, spre deosebire de infractorii obişnuiţi, beneficia de avantajul ce i-l conferă faptul că nu urmăreşte un mobil concret, material ? Sau pentru că, prezenţa sa nu s-a putut evidenţia în anturajul victimelor sale ? Deşi aceste două caracteristici ale modului său de operare îi puteau oferi un handicap, acesta nu putea fi atât de categoric încât să determine invulnerabilitatea de care reuşea să se bucure de atâta timp. Şi atunci de ce nu eram în stare să-l depistez?

Singurul răspuns capabil să explice motivul ineficientei mele nu putea fi decât acela că perseveram în comiterea unei greşeli. A unei greşeli care consta în faptul că, deşi am trecut pe lângă un element apt să elucideze afacerea, ori n-am vărat firul conducător, ori l-am interpretat în mod eronat ! mi-am isprăvit eu raționamentul, revenind astfel la leit-motivul cu care-mi torturam meningele. Iar odată ce-am ajuns la această concluzie, mi-am spus că unicul mijloc de a releva omisiunea, este acela de a mă apuca să trec în revistă toate agresiunile cercetate, în succesiunea lor ! Ceea ce am şi început să fac !... Şi foarte curând am remarcat o scăpare: Una din persoanele deja audiate şi-a justificat modul un care-şi petrecuse timpul invocând întâlnirea avută cu un „fost coleg”. Iar eu uitasem să-l mai caut. Dar această verificare reprezenta în fond numai o

simplă problemă de rutină... – mi-am spus, continuând să-mi scormonesc memoria în speranţa că voi reuşi să decelez greşeala capitală pe care-o făcusem... Numai că, tot străduindu-mă să-mi dibuiesc lacuna, am sfârşit prin a aţipi...

M-am deşteptat însă curând, cu ochii ridicaţi spre tavanul camerei, şi în acea clipă am avut senzaţia că am auzit dăngănitul unui clopot... Dar nu mi se părea că ar fi fost o oră convenabilă pentru ca nu ştiu ce ţârcovnic să se apuce de clopoţit la vreo biserică... Datorită oboselii acumulate, probabil că şi imaginaţia s-a apucat să-mi joace feste. Cum tot mi se dusese somnul pe apa sâmbetei, am început să aştept cu resemnare să se lumineze ele ziuă... Şi, cum tot n-aveam altă treabă, m-am decis să revăd din nou cu ochii minţii, pacostea de caz în care mă împotmolisem... Dar n-am mai avut când s-o fac, deoarece subconştientul meu s-a apucat să asocieze noţiunea de clopot, cu cea de biserică şi, în continuare cu cea de preot... Apoi, mi-a fugit gândul la discuţia avută cu confesorul ultimei victime... Şi astfel mi-am amintit că-mi reţinuse ceva atenţia... una din precizările lui... Oare ce-mi spusese...? Eram cu atât mai intrigat, cu cât, în ciuda efortului de concentrare pe care-l făceam, nu reuşeam să găsesc răspunsul căutat... Am azvârlit iritat pătura de pe mine şi m-am dus să aprind lumina... Am luat notesul, l-am deschis la fila unde începusem să consemnez depoziţia preotului... Aha ! Iată şi fragmentul împricinat... La întrebarea mea: „Când a decedat soţul victimei ?" mi-a răspuns: „În urmă cu vreo opt ani. Era inginer la calea ferată..." Ultima frază era subliniată... Oare de ce o sublimasem ? Parcă nu mi-aş fi chinuit de ajuns creierii toată noaptea ! Acum mai inventasem o nouă întrebare!... Oare ce mi-a atras atenţia asupra afirmaţiei martorului ?!... Dacă am însemnat-o, era evident că mă gândisem la ceva în acel moment... Dar la ce ?!... În dorinţa de a mă edifica, am recitit de mai multe ori cuvintele subliniate. Dar tot degeaba ! Aşa că, plictisindu-mă să tot caut cai verzi pe

pereţi, m-am decis s-o las baltă şi să încerc să mai dorm până la ziuă... Am făcut întuneric în cameră... şi mi-am amintit de una din discuţiile avute cu şeful inspectoratului de miliţie. Când mi-a atras atenţia că printre cei care ne ceruseră să punem capăt activităţii criminalului era şi sindicatul C.F.R.-ului... C.F.R.-ului...

În sfârşit ! ! ! Se părea că dibuisem ideea ! ! ! Şi mi se părea atât de formidabilă, încât am reaprins imediat lumina şi m-am întors la măsuţa pe care aruncasem înciudat notesul.

O oră mai târziu, după ce mi-am recitit toate însemnările pe care le făcusem cu ocazia investigării celor opt agresiuni, am închis carnetul şi, transportat, m-am apropiat de fereastră... Încet-încet, la fel ca şi în mintea mea, afară începuse să se lumineze de ziuă... Deşi notiţele mele erau incomplete, acolo unde verificarea fusese posibilă, rezultatul obţinut era suficient de edificator, pentru a mă putea ambala cu toată viteza pe pista pe care tocmai o adulmecasem... După care m-am dus glonţ spre telefonul de pe noptieră...

Când centralista hotelului mi-a făcut legătura, am cerut inspectoratului să-i convoace imediat la birou pe locotenenţii János Kálmán şi Dinu Bogdan. Apoi, cuprins de înfrigurare, am început să mă îmbrac şi eu...

*

* *

Fiind culeşi de acelaşi echipaj, János şi Dinu au intrat odată în birou. Cu ochii cârpiţi încă de somn, m-au salutat şi resemnaţi, s-au dus spre scaunele lor...

— A... Apărut o nouă victimă ? m-a întrebat Bogdan, mai mult apatic decât curios.

— N-am cunoştinţă de aşa ceva. Cel puţin deocamdată... În orice caz, nu pentru asta v-am trezit atât de matinal. Apucându-mă să trec în revistă toate cele opt agresiuni pe care le-am anchetat, am ajuns la concluzia că între victime există totuşi o relaţie...

— La ce vă referiţi ? m-a întrerupt János, deşteptându-se

de-a binelea din starea de indiferenţă pe care-o afişase până atunci.

— La faptul că, din revederea notiţelor pe care le-am luat, a reieşit că patru dintre victime proveneau din familii de ceferişti. Iar o alta – mă refer la Amalia Costea, din strada Karl Marx – a locuit în aceeaşi curte cu doi ceferişti ! – cei care au reclamat dispariţia cuţitului utilizat ca armă a crimei. Nu vi se par stranii aceste coincidenţe ? am sfârşit prin a-i consulta.

— ...Municipiul nostru are una din cele mai puternice baze de întreţinere şi trafic a C.F.R.- ului. Deci, şi foarte mulţi salariaţi, în comparaţie cu alte întreprinderi... – s-a grăbit Bogdan să-mi furnizeze o explicaţie.

— S-ar putea – am admis eu, pentru o clipă descumpănit. Şi totuşi, găsind această potrivire în majoritatea cazurilor, nu puteam renunţa la ipoteza pe care ne-o impune coincidenţa constată !

— Bineînţeles ! m-a susţinut Jánoș. Trebuie să urmărim şi această pistă. La început, aş vrea însă să vă rog să-mi spuneţi în ce cazuri au apărut relaţii cu C.F.R.-ul – a zis, pregătindu-şi notesul.

Cum exact la o astfel de verificare mă gândisem şi eu, am început să-i furnizez precizările pe care mi le ceruse.

— Ştiţi... Mai există un caz în care se evidenţiază aceeaşi legătură – mi-a atras Jánoș atenţia, bătând cu degetul în carnet...

— În care ? a fost rândul meu să-l întreb.

— În strada Maşiniştilor... Tatăl fetiţei atacate de aşa-zisul militar, a lucrat ca magaziner la depozitul de carburanţi al C.F.R.-ului, până în urmă cu doi ani, când a fost transferat în aceea funcţie la întreprinderea „Unirea”.

— E în regulă ! Aceasta este pista ! Dar, mai înainte de a ne lansa, vreau să stabilim dacă această coincidenţă nu se extinde şi în cazul Cameliei Voicu, victima descoperită în apa Someşului ! Iar dumneata, Dinule, vei face aceeaşi verificare în cazul Marietei Măgureanu, cea care a fost atacată în strada Traian. La treabă ! i-am îndemnat,

constatând că afară se luminase de-a binelea de ziuă.

*

* *

Am intrat în holul caselor de bilete ale gării şi mi-am aruncat o privire spre cele trei ghişee. Capul persoanei pe care-o căutam se afla îndărătul celei din mijloc. Bine dispusă, se conversa cu un tip în uniformă de ceferist, care stătea cu coatele proptite pe pervazul ferestruicii.

— Săru'-mâna ! Am ceva de discutat cu dumneavoastră – i-am zis, ajungând în faţa ghişeului.

A ridicat spre mine doi ochi puternic rimelaţi şi mi-a zâmbit cu cochetărie. Dar, de îndată ce m-a recunoscut, surâsul i-a înţepenit strâmb, ca un elastic rupt.

— ...Sigur... Un moment, vă rog... – a zis, cuprinsă dintr-o dată de o vădită indispoziţie şi s-a ridicat de pe scaun, după care s-a întors spre uşa din spatele ei.

Îndepărtându-mă de ghişeu, am constatat că interlocutorul ei dispăruse, ca intrat în pământ. Ceea ce demonstra că apariţia mea nu întrerupsese o şedinţă de producţie, ci, mai degrabă, o discuţie de ordin intim. Dar, cum cucoana nu-mi era nevastă, nu m-a încercat nici cea mai mică senzaţie de gelozie.

— Ce s-a întâmplat ? a zis ea, îngrijorată în timp ce se apropia de mine.

— Nimic deosebit – am liniştit-o. V-am deranjat numai pentru o precizare.

— Vă rog... – m-a invitat ea, tot neliniştită.

— Dacă vă amintiţi, atunci când v-am întrebat la ce oră aţi plecat de-acasă, în ziua în care a fost ucisă eleva găzduită de vecina dumneavoastră, mi-aţi spus că era nouă şi două minute...

— Domnule căpitan, chiar credeţi că mai ţin cu precizie minte ce v-am spus în urmă cu mai bine de două luni de zile ?... – mi-a răspuns ea, cu reproş. Poate c-o fi fost mai mult... sau poate mai puţin...

— Aveţi dreptate. Memoria mai înşală câteodată. Dar ce-i scris, niciodată ! i-am replicat, arătându-i cu subînţeles

notesul pe care-l ţineam în mână. De altfel, n-am venit să vă cer o confirmare pentru momentul pe care mi l-aţi indicat, ci numai o precizare asupra felului în care l-aţi stabilit. Şi, în legătură cu acest aspect, vă reamintesc că dumneavoastră mi-aţi răspuns: „... la colţul străzii m-am întâlnit cu un fost coleg şi l-am întrebat cât este ceasul. Mi-a răspuns că era nouă şi două minute...” – am citat eu din notes. Acum vă reamintiţi această afirmaţie ?

— Aaaa... da ! a exclamat ea, înseninându-se. Chiar aşa a fost, cum aţi spus dumneavoastră

— Perfect ! în această situaţie, am să vă pun o întrebare pe care am omis-o la vremea potrivită. Cine este colegul care v-a indicat ora...?

— Da... Da... înţeleg... Vreţi să verificaţi dacă nu v-am minţit cumva... – a dat din cap, cu o tolerantă ironie.

— Chiar trebuie să vă reamintesc că, datorită comportării dumneavoastră, deloc lăudabile, aţi încercat să ne induceţi în eroare? Vă rog să-mi precizaţi cine era acel coleg ! i-am întors-o, iritat de sarcasmul ei.

S-a îmbujorat la fală şi, înghiţind în sec, mi-a spus:

— Se numeşte Remy... Adică Remus Verdeş...

— Unde locuieşte ?

— De unde să ştiu eu?... mi-a replicat ea, cu indiferenţă.

— Nu dumneavoastră aţi spus că v-a fost coleg ? am întrebat-o cu un calm forţat.

— Ba da... Dar nu cu mine... De fapt şi cu mine... dar mai mult cu bărbatu-meu... Cu mine era numai în relaţii de bună-ziua, când ne întâlneam întâmplător prin gară... Aşa că n-am de unde să ştiu pe unde stă... – s-a străduit ea să-mi explice.

Cum individul de care mă interesam se aflase în preajma orei de comitere a unui omor în apropiere de locul faptei, situaţie care i-ar fi permis să vadă nişte eventuale lucruri interesante pentru anchetă, m-am văzut obligat să insist:

— Şi cu soţul dumneavoastră cum era coleg ?

— Păi... înainte de a se fi pensionat, a lucrat câţiva ani pe aceeaşi locomotivă cu bărbatu-meu.

— E bătrân ?

— Nu... Cred că n-are mai mult de patruzeci şi cinci de ani...

— Pentru ce a fost pensionat ? A avut vreun accident de muncă ?

— Nu. A fost pensionat de boală... Parcă astenie sau cam aşa ceva... – mi-a răspuns, lovindu-şi cu semnificaţie tâmpla cu un deget.

În clipa în care i-am văzut gestul, am simţit cum mi se înmoaie picioarele. Individul pe care intenţionam să-l chestionez cu un scop rutinier fusese pensionat de C.F.R. pentru o boală psihică! Şi se afla taman în imediata apropiere a casei în care a fost ucisă cu sadism o adolescentă ! Iar eu, ageamiul, venisem cu gândul să dau de el şi să-l întreb dacă nu mi-ar putea furniza nişte ipotetice indicii ! Bravo ! îmi găsisem cel mai potrivit martor !

— Cam cum arată ? ham cerut, punându-i exact întrebarea ce trebuia să-mi. Confirme revelaţia avută cu o clipă mai înainte.

Din răspunsul ei, am apreciat, încă uluit, că descrierea atribuită lui „Remy” susţinea din plin ipoteza mea.

— A fost vreodată pe la dumneavoastră pe acasă ? am vrut să mai ştiu, tot din motive de verificare.

— ...Parcă da... O singură dată... acum vreo lună-jumătate sau două... A venit ca să ia o uniformă găsită de soţul meu...

— Ce uniformă ? m-am interesat cu un justificat interes.

— De la gărzile patriotice. Remy o uitase în locomotiva pe care lucra, în schimburi, cu soţul meu...

— La ce i-o fi trebuind, după atâta vreme ?

— Spunea că trebuia s-o predea, pentru că fusese avertizat că i se va imputa.

— Atunci când a venit să-şi ia uniforma, a avut posibilitatea s-o vadă pe şcolăriţa găzduită la vecina dumneavoastră ?

— Pe Amalia ?... Da ! A văzut-o ! Chiar îmi amintesc că

soţul meu a şi făcut o glumă pe când îl conducea la poartă... Ştiţi, Amalia tocmai ieşise în curte să ia o găleată cu apă, parcă, iar Remy, când a văzut-o, a întors capul după ea şi a privit-o lung. Atunci soţul meu l-a luat peste picior şi i-a zis că o fată atât de frumoasă nu-i de nasul unui crai bătrân, aşa ca el şi Remy...

— Aţi mai găsit cuţitul care vă dispăruse ?

— Nu... Unde să-i găsim ?

— După părerea dumneavoastră, Remy ar fi avut posibilitatea să vadă unde ţineţi ascunsă cheia de la uşă ?

— ...Io ştiu ?... Cred că da... Atunci, au venit împreună acasă... Aşa c-a văzut de unde-a luat bărbatu-meu cheia ca să descuie uşa...

— Vă amintiţi că vă rugasem să-mi spuneţi ce persoane v-au vizitat casa ? mi-a sărit mie ţandăra, la gândul că irosisem atâta timp aiurea.

— Da... Dar eu şi soţul meu am considerat că vă interesaţi numai de cei care veneau în mod curent la noi în casă... Nu o singură dată... în urmă cu nu ştiu câte luni de zile... – a protestat ea, pentru ca brusc, să mă privească îngrozită... Ori vreţi să spuneţi că Remy e... Omu' cu ciocanu'...?!

— Eu n-am spus aşa ceva ! Deocamdată facem cercetări – i-am răspuns, cu precauţia impusă de meseria mea. Puteţi să-mi spuneţi ce anume făcea fostul dumneavoastră coleg când i-aţi cerut să vă spună cât era ceasul ?

— Nu l-am întrebat... Dar eu cred că aştepta pe cineva...

— În ce loc se afla ?

— La intersecţia străzilor Karl Marx şi Decebal...

— La ce distanţă se află această intersecţie de locuinţa dumneavoastră ?

— Eu ştiu... La vreo cincizeci... şaizeci de metri...

— Din punctul în care se afla putea să vadă, să supravegheze poarta casei dumneavoastră ?

— ...Cred că da... Nu-mi dau seama... Dar cred că da, mai ales că se afla pe celălalt trotuar... Deci, credeţi că el e Omu' cu ciocanu' ? a insistat ea, înspăimântată.

— Nu cred... – m-am arătat eu sceptic, ca s-o liniştesc. Sunt însă obligat să vă atrag atenţia că n-aveţi voie să redaţi nimănui discuţia pe care am avut-o. Nici măcar soţului dumneavoastră – am avertizat-o, deoarece n-aveam chef să afle toată gara despre bănuielile care planau asupra unui fost coleg. Nu atât că m-aş fi temut de compromiterea unui eventual nevinovat, cât mai cu seamă pentru a împiedica avertizarea unui posibil vinovat. Ne-am înţeles? am consultat-o, pe când îi arătam că în faţa ghişeului se făcuse coadă la bilete.

Pricepând subtilitatea „aluziei" mele, s-a grăbit să mă asigure că va fi mută ca o piatră de mormânt şi a alergat spre „sanctuarul" ei.

*

* *

Când am intrat în redacţia ziarului local, Ioana Olaru stătea înaintea maşinii de scris şi trăgea dintr-o ţigară, expediind cu un apreciabil talent colaci de fum spre tavan. Trezită din visare de zgomotul produs de închiderea uşii, şi-a lăsat privirea spre intrus şi, văzându-mă, s-a grăbit să se ridice de pe scaun.

— O, domnule căpitan ! Ce plăcere ! a exclamat ea, exuberantă, întrevăzând probabil o variaţie pentru plictisitoarea ei lipsă de ocupaţie. Aţi venit la timp... Tocmai voiam să pun de-o cafea...

I-am refuzat invitaţia spunându-i că sunt foarte grăbit. Şi chiar că nu exageram ! Apoi, fără să mă simt prea afectat de deziluzia pe care i-am citit-o în ochi, m-am grăbit, s-o întreb dacă se mai resimte după lovitura primită la cap.

Ea m-a asigurat că aproape a şi uitat atacul a cărei victimă fusese, iar eu am trecut la subiectul care mă interesa:

— Când am discutat despre bărbatul care v-a atacat în momentul intrării dumneavoastră în lift, mi-aţi spus că vocea lui vi se părea cunoscută. V-aţi mai gândit la acest aspect ?

— ...Da... Dar mi-a fost imposibil să-mi amintesc unde-i

auzisem vocea... Deşi sunt foarte convinsă că am mai discutat cu el... Ştiţi, avea un timbru cu totul specific... În orice caz, nu făcea parte din grupul prietenilor mai apropiaţi... – s-a străduit ea să-şi explice neputinţa.

— Asta ar putea să însemne că trebuie să fie o persoană cu care aţi stat de vorbă foarte puţin... Nu ?

— Mda... Altă explicaţie nu există... – s-a grăbit ea să mă aprobe.

— E în regulă !... Atunci să încercăm să facem o localizare a mediului în care-aţi fi putut să-l întâlniţi – i-am propus.

— Şi cum s-ar face asta ? m-a consultat ea, sceptică.

— Într-un mod foarte simplu ! m-am arătat eu mult mai încrezător decât era cazul să fiu. Deoarece, în definitiv, necunoscutul nu putea face parte decât din anturajul dumneavoastră sau cel al soţului – am început eu s-o manevrez, cu intenţia de a-mi verifica supoziţia, fără a comite însă greşeala de a-i sugera răspunsul pe care, trebuie să mărturisesc, speram c-am să-l primesc. Credeţi că ar fi putut fi unul dintre colaboratorii redacţiei dumneavoastră ?

— Nu... Nu cred... Nu văd cum, pentru că, în cei peste zece ani de când lucrez aici, i-am cunoscut bine pe toţi... Aşa că, dacă Omu' cu ciocan ar fi fost vreunul dintre ei, mi-ar fi fost uşor să spun a cui era vocea auzită...

— În acest caz, să ne gândim numai la prietenii sau colegii de serviciu ai soţului – am conchis eu, ajungând exact la motivul pentru care dorisem s-o văd. Apropo, cunoaşteţi mulţi ceferişti ?

— ...Nu... Numai vreo trei sau patru colegi pe care i-a adus soţul meu acasă... Şi încă vreo câţiva cu care ne-am întâlnit întâmplător pe stradă şi cu care mi-a făcut el cunoştinţă – a început ea să-mi argumenteze, cu indiferență.

Apreciind că a venit momentul s-o las să se dedice în continuare producţiei de colaci de fum de ţigare, mi-am cerut scuze pentru deranj şi am dat s-o pornesc spre uşă.

Dar nu m-a lăsat.

— Da'... Ştiţi c-aveţi dreptate !... a exclamat ea, din spatele meu.

Curios să aflu pe unde consideră ea că aş fi putut avea dreptate, m-am răsucit cu faţa spre ea şi am privit-o întrebător.

— Da !... Acum ştiu cine e... L-am cunoscut prin soţul meu... Ne-am întâlnit pe stradă întâmplător şi soţul meu mi l-a prezentat... Nu, nu mă înşel... Am schimbat parcă numai câteva cuvinte, de politeţe, dar i-am reţinut timbrul vocii... Sunt sigură ! Sunt sigură că el a fost ! a repetat ea, excitată de propria ei descoperire.

— Cum se numeşte ?

— Ah... Ştiţi cum e când se face cunoştinţă... Fiecare îşi mormăie numele şi... toată lumea zâmbeşte... – mi-a explicat ea, ridicând din umeri, cu necaz.

— Dar aţi putea să mi-l descrieţi ? am întrebat-o, pentru a avea certitudinea că vorbim despre una şi aceeaşi persoană.

Semnalmentele furnizate corespundeau întocmai cu cele ale individului care teroriza locuitorii acestui municipiu.

...După ce ne-am despărţit de el, soţul meu mi-a explicat că au lucrat împreună pe aceeaşi locomotivă. Ulterior, m-am mai întâlnit cu el pe stradă, dar n-am mai discutat... Numai ne salutam şi... atât... – a continuat ea să-mi povestească.

Cum aflasem tot ce mă interesa, n-am mai avui de ce să zăbovesc prin partea locului

*

* *

— Ce-a rezultat ? m-am grăbit să-mi întreb colaboratorii, după ce-am intrat la noi în birou.

— Din discuţia avută cu victima Marieta Măgureanu, a reieşit că sora ei lucrează la depoul de locomotive al staţiei C.F.R. Cluj – mi-a raportat Bogdan.

— Şi dumneata, Jánoș ?

— Aţi avut dreptate ! Cercul se închide ! Inginerul care-a

trăit cu victima abandonată în Someş, cu Camelia Voicu, a făcut un stagiu de un an la atelierul de reparaţii al materialului rulant al staţiei C.F.R. Cluj. În consecinţă, acum ştim unde să-l căutăm pe nebun ! a încheiat el, cu subînţeles.

— Nu mai este nevoie să-l căutăm ! le-am spus, începând să le relatez ce aflasem de la cele două femei cu care stătusem de vorbă în cursul dimineţii.

— Formidabil ! Şi cine este acest drăgălaş „coleg” ? Aţi reuşit să-l identificaţi ? m-a întrebat Kálmán, cu impacienţă.

— Da. Se numeşte Remus Verdeş – m-am decis să-l anunţ, fiind convins că i-am dat gata.

În pofida aşteptărilor mele, reacţia lor a fost cu totul alta decât prevăzusem. În loc să-i acorde perspicacităţii mele cuvenita admiraţie, ambii s-au revoltat. Jánoș şi-a trântit cu furie pumnul de birou, iar Dinu a început să înjure cu mai multă aplicaţie decât un surugiu cu vechi state de serviciu.

— Heii ! Ce-i cu voi ? m-am interesat, intrigat de ieşirea lor.

— Sunt cel mai mare idiot ! L-am cercetat acum două luni, după uciderea Amaliei Costea. Şi iată ! L-am scăpat !... mi-a comunicat Bogdan, trăgându-şi cu năduf o palmă pe obraz.

— În ce împrejurări ai avut de-a face cu el ? m-am mirat eu.

— Când am verificat registrele de consultaţii ale unităţilor sanitare. Figura că s-a prezentat la Spitalul de urgenţă cu o rană sângerândă, la palma mâinii stângi, la o oră după comiterea omorului din strada Karl Marx. Căutându-l şi întrebându-l cum s-a accidentat, mi-a spus că s-a tăiat în timp ce ajuta femeia de serviciu să desfunde ghena de gunoi a blocului în care locuia. Şi cum martora pe care mi-o indicase mi-a confirmat că respectivul o ajutase la această operaţie, am considerat că proveninţă rănii se justifică şi am trecut la verificarea celorlalte

persoane care prezentau tăieturi la mâini... – mi-a spus el, dezolat.

— Nu-i nimic – l-am liniştit, spunându-mi cu resemnare că faptul era oricum consumat. Şi dumneata ? am zis, privindu-l întrebător pe Jánoș.

— Aaaa... Eu am fost şi mai tâmpit ! Numele lui figura pe lista pacienţilor cabinetelor de neuro-psihiatrie... I-am făcut şi o vizită la domiciliu... dar mi s-a părut foarte normal... De altfel, aceeaşi apreciere a fost făcută şi de vecinii săi... – mi-a răspuns, invocând fatalitatea.

— Şi semnalmentele ?

— Ştiţi şi dumneavoastră cum e cu semnalmentele... Identificarea după ele constituie un criteriu destul de relativ. Mai cu seamă că, în cazul nostru, individul căutat nu avea o particularitate specifică. Şi apoi, contrar ipotezei noastre, el nici nu domiciliază în cartierul gării, unde s-au comis primele şapte agresiuni...

— Unde stă ? l-am întrebat, contrariat.

— Într-un bloc nou, pe strada Arieşului. Asta a fost şi principala cauză pentru care nu am mai insistat asupra persoanei sale...

— Pe unde este strada asta ?

— În celălalt capăt al oraşului, la antipodul gării – a ţinut să-mi precizeze Jánoș. Mai exact, în cartierul Andrei Mureşan...

— Mda... Chestia asta nu prea rimează... – am admis, deconcertat. Firesc ar fi fost să-şi manifeste crizele demenţiale în imediata apropiere a casei sale... Aşa cum fac fiarele, în jurul bârlogului... Pentru a se putea adăposti cât mai repede...

— Ba rimează, domnule căpitan ! a exclamat Bogdan, cu surprindere. Strada Arieşului se află în imediata apropiere a străzii Jugoslaviei, unde a fost ucisă prin sufocare ultima victimă, bătrână Anna néni...

— Parcă spuneai că stă într-un bloc nou... – i-am zis, întorcând repede capul spre Jánoș. De când stă acolo ?

— Din câte ştiu eu, imobilul a fost dat în folosinţă de

vreo două luni...

— Şi mai înainte unde-a locuit ?

L-am văzut dând din cap, a necunoaştere, pentru ca în secunda următoare să ridice receptorul telefonului.

— Evidenţa populaţiei spune că s-a mutat aici de o lună şi jumătate – m-a informat Jánoș, câteva minute mai târziu. Iar mai înainte a stat în Piaţa gării – a completat el, cu semnificaţie.

— Acum e clar ! am conchis eu. Când noi am început să-l căutam acolo unde trebuia să-l găsim, datorită unui joc al hazardului, el se mutase într-un alt cartier ! Ba mai mult, acum ştim şi de ce n-a comis nicio agresiune în luna trecută. Deh... fusese ocupat cu amenajarea noii sale locuinţe – am zis, oftând.

— Mergem să-i ridicăm ? m-a întrebat Bogdan, nerăbdător.

— ...Deocamdată... nu-l reţinem... în primul rând pentru că, în afară de unele bănuieli, aş vrea să am şi certitudinea că acest individ este una şi aceeaşi persoană cu inamicul public numărul unu al oraşului. În al doilea rând, chiar dacă n-ar mai exista nicio îndoială asupra vinovăţiei sale, avem nevoie şi de probe directe... Şi, din păcate, la acest capitol, nu suntem prea înstăriţi...

— Dar avem în schimb o grămadă de martori care l-au văzut prin preajma locurilor de comitere a agresiunilor – mi-a argumentat Dinu.

— Faptul că a fost văzut pe acolo nu constituie o dovadă că este în mod automat şi autorul fărădelegilor comise – l-a avertizat Jánoș, după care m-a consultat: Îl luăm în filaj ?

— Bineînţeles. Dacă într-adevăr el este criminalul, vreau să obţinem o probă irefutabilă ! Aşa că. Să-i luăm urma !... am decis.

*

* *

Pentru a-l împiedica să comită o nouă agresiune, deşi era de presupus că până va intra din nou în criza lui ciclică mai aveam de aşteptat vreo două-trei săptămâni, am

organizat o supraveghere permanentă a bănuitului. Asta aşa, ca măsură de prevedere, pentru că, întâmplător, auzisem despre existenţa unei zicale care susţine că paza bună trece primejdia rea. Apoi, am vrut să ştiu dacă în pofida unei succesiuni de coincidenţe mai mult decât elocvente, stau într-adevăr cu ochii pe criminal sau m-am lăsat iarăşi atras de o pistă falsă. Şi cum nu exista decât o cale pentru a obţine certitudinea dorită, nu mi-a fost greu să optez pentru ea. În consecinţă, am luat cu mine un operator de la inspectorat şi decis să-i iau pâinea de la gură lui Sergiu Nicolaescu, i-am indicat câteva locuri discrete de unde voiam să-mi filmeze nişte secvenţe, în ciné-verité. Astfel, dintr-o singură lovitură, am satisfăcut două deziderate: mai întâi am putut să-l examinez pe presupusul criminal, fără ca el să ştie. Ceea ce mi-a permis să văd că este un individ bine legat, în jur de patruzeci de ani, blond, cu figura ovală şi trăsături regulate. Şi apoi, am obţinut circa o sută de metri de peliculă în care l-am imortalizat pe bănuit, alături de alţi trecători, în timp ce se plimba cu nonşalanţă pe diferite străzi. Mai înainte de a mă decide să-mi expediez capodopera la Festivalul filmului de la Cannes, în vederea unei sigure decernări a premiului anual pentru regie, mi-am spus că n-ar strica dacă i-aş mai verifica o dată calităţile artistice, motiv pentru care, în loc să apelez la invidioşii critici de specialitate, m-am grăbit să-i cer concursul unor persoane capabile să-mi ofere suficiente garanţii de onestitate, pentru a putea ţine seama de părerea lor.

Cinstea de a fi primul invitat la premiera mondială a filmului i-a revenit vecinei de cămin a victimei găsite despuiată şi înecată sub un pod al Someşului.

— V-am poftit la noi în legătură cu declaraţia pe care aţi făcut-o atunci când anchetam împrejurările uciderii Cameliei Voicu, cât şi pentru faptul că-mi spuneaţi că aveţi o foarte bună memorie vizuală – am pus-o în temă, după ce-am condus-o în sala de proiecţii a inspectoratului.

— Credeţi că eu mai ştiu ce-am spus în urmă cu vreo

jumătate de an ? mi-a zâmbit ea, cu toleranţă.

— După ce-o să vă ajut, sânt convins că vă veţi reaminti despre ce era vorba... – am asigurat-o eu, tot zâmbitor, în timp ce-mi consultam notesul: Mi-aţi declarat că, în seara zilei de 11 septembrie aţi ieşit din casă pentru a arunca ceva la gunoi, moment în care v-aţi întâlnit pe culoarul căminului cu un cetăţean care era în căutarea unui instalator...

— Parcă... da... îmi amintesc ! s-a grăbit ea să confirme.

— Excelent ! am aprobat-o, după care i-am explicat: Întrucât dumneavoastră l-aţi văzut pe acest necunoscut cu circa trei ore mai înainte ca vecina dumneavoastră să fie ucisă, dorim foarte mult să aflăm cine este. Să-l identificam, cum se spune la noi...

— Şi eu cum pot să vă ajut ? Doar v-am spus tot ce ştiam...

— Cum nu se poate mai simplu. O să vă arătăm un film, iar dumneavoastră, privindu-l, îmi veţi spune dacă printre persoanele care vor apărea, îl recunoaşteţi şi pe cel despre care mi-aţi vorbit.

După ce ea a confirmat că a priceput ce doream, eu, aşteptând cu înfrigurare rezultatul testului, i-am făcut semn operatorului că poate să înceapă proiecţia.

Spre norocul meu, răbdarea nu mi-a fost deloc pusă la încercare. De îndată ce s-a stins lumina şi au apărut primele imagini, martora s-a grăbit să exclame, cu mâna întinsă acuzator spre ecran:

— Ăla este ! Ăla !

— Nu vă grăbiţi ! Vreau ca să vedeţi tot filmul... – am îndemnat-o, cu satisfacţia unui artist convins de profesionalitatea creaţiei sale.

Cum martora şi-a menţinut punctul de vedere şi după ce s-a aprins lumina, am condus-o spre ieşire...

*

* *

Următoarele două cinefile au fost adolescenta Ilona Lupaş cea de-a doua victimă şi doamna Nyitrai, vecina

Marietei Măgureanu, cea de-a treia victimă. Ambele mi l-au indicat, de asemenea fără ezitări, pe bănuit. Prima m-a asigurat că este vorba despre bărbatul care-a dat buzna peste ea şi a lovit-o cu un ciocan, iar cea de-a doua ca fiind necunoscutul văzut în faţa locuinţei victimei, cu o săptămână înaintea comiterii agresiunii. Ultima martoră mi-a precizat însă că tipul despre care-mi vorbise avea părul de culoare închis, în timp ce „artistul" din film era, în mod evident, blond ! Cum însă eu cunoşteam cauza metamorfozei remarcată de ea, am apreciat că observaţia ei nu poate pune sub semnul întrebării prezenţa bănuitului în preajma locuinţei în care se comisese tentativa de omor.

*

* *

— Pentru cea de-a patra agresiune, am apelat în primul rând la micuţa victimă Fodor Virginia, dar fetiţa, din motive specifice vârstei, n-a fost capabilă să-l indice pe „nenea soldatu'". În schimb a fost recunoscut din primul moment de adolescenta care-mi vorbise de prezenţa militarului îmbrăcat într-o uniformă subţire cu o zi înaintea comiterii agresiunii asupra vecinei ei, Virginia Fodor.

*

* *

În agresiunea următoare, vânzătoarea de la magazinul de pâine nu şi-a recunoscut agresorul. Ceea ce n-avea cum să mă surprindă, de îndată ce ea mi-l descrisese ca pe un pitic.

— Dar cred că am recunoscut totuşi pe cineva în film... – mi-a spus ea, îngândurată.

— Zău? Ia să-l mai privim o dată ! i-am propus, apreciindu-i afirmaţia ca fiind suficient de interesantă, pentru a-i rula din nou filmul.

— Da, el este ! m-a asigurat ea, indicându-l cu mâna întinsă pe bănuit.

— Cine este persoana pe care mi-o arătaţi ? am întrebat-o, după ce am aprins lumina în sală.

— E un fost coleg de-al răposatului meu soţ...

— Ştiţi cum îl cheamă ?

— Nu, că io n-am stat niciodată de vorbă cu dânsul. L-am văzut numa' prin depou, când duceam d-ale gurii lu' bărbatu-miu...

Apreciind că erudiţia ei are un nivel prea coborât faţă de pretenţiile mele, mi-am spus că nu are rost să mai insist şi m-am grăbit s-o conduc până la uşă. Cum însă un meci nul nu avea darul să mă satisfacă, m-am decis să apelez şi la cei trei martori care-l văzuseră alergând pe stradă, ulterior atacării vânzătoarei de la pâine. În consecinţă, am dispus convocarea lor la sediul miliţiei.

Câteva ore mai târziu, după ce le-am creat toate condiţiile, i-am rugat să-mi spună dacă l-au recunoscut. Atât măcelarul, cât şi tânărul care-l urmărise pe agresor până la rambleul căii ferate, m-au anunţat, fără prea multe complexe, că nu sunt în stare s-o facă. În schimb, mi-a fost indicat cu fermitate de către doamna care dăduse nas în nas cu el.

În pofida zicalei „Testis unus, testis nullus", m-am declarat satisfăcut, deoarece primii doi martori nici n-ar fi avut cum să-l recunoască pe bănuit, de îndată ce acesta, având motive să dispară cât mai repede, nu s-a învrednicit să-şi arate chipul.

*

* *

În cea de-a şasea agresiune, a cărei victimă a fost femeia atacată în momentul intrării în liftul imobilului din strada Horea, nu existau martori care să fi pretins că l-au văzul pe infractor. Aşa că am trecut la cauza următoare, adică la uciderea elevei din strada Karl Marx. Însă şi cu această ocazie bănuitul reuşise să fie suficient de discret pentru a nu se lăsa remarcat de vreun terţ. E drept că-mi oferise, parcă în compensaţie, ceva mult mai preţios: nişte urme. Suficient de concrete pentru a putea spera că în curând le voi putea transforma în probe materiale de învinuire.

Astfel că, rămânându-i recunoscător pentru „darul" ce mi-l făcuse, am ajuns şi la uciderea bătrânei din strada

Jugoslaviei. Situaţie în care am apelat la cei doi derbedei, care înnoptaseră la o nevestică neconsolată atât pentru că-i plecase bărbatul în armată, cât şi pentru că fusese uşurata de un cojoc şi de un ceas electronic.

Puşi în faţa filmului, ambele puşlamale s-au grăbit să mi-l indice pe Remus Verdeş ca fiind exact necunoscutul pe care îl zăriseră în dreptul locuinţei lui Anna néni, după comiterea omorului. Ceea ce mi-a permis să trag concluzia că, în sfârşit, reuşisem să dibuiesc firul ce urma să mă conducă la soluţionarea cauzei!

*

* *

Bilanţul celor aproape două săptămâni de supraveghere permanentă n-a contribuit însă cu nimic la consolidarea bănuielilor mele, deoarece rareori mi-a fost dat să întâlnesc un suspect atât de puţin „suspectabil” ca omul căruia îi consacrasem atenţia mea, în exclusivitate.

În fiecare dimineaţă, la ora şapte fix, de parcă meridianul de la Greenwich ar fi trecut exact prin fruntea sa, îşi făcea apariţia în holul imobilului în care locuia şi pornea spre piaţă. O jumătate de oră mai târziu, revenea acasă, ţinând în mână o servietă neagră, din plastic, în care vâra produsele alimentare târguite. După care se dedica treburilor casnice şi siestei până la patru după-amiaza, când reapărea în holul blocului şi se îndrepta plin de voioşie spre administraţia imobilului, în calitate de membru al asociaţiei locatarilor. Iar două ore mai târziu, se instala pe o bancă lângă intrare şi se apuca să se joace sau să spună poveşti unei liote de copii de-ai vecinilor, oferindu-le bomboane şi ciocolată cu o mărinimie de nabab.

Spre ora şapte seara, când micuţii lui prieteni erau nevoiţi să se retragă pe la casele lor, ca urmare a repetatelor apeluri lansate de părinţi, urca şi el în apartamentul pe care-l deţinea. Şi nu mai apărea până a doua zi dimineaţa, când îşi relua cu precizie programul zilei anterioare.

Dacă la conduita lui tocmai bună să constituie un model pentru concetăţenii săi, mai adăugăm şi faptul că iubeşte copiii, nu-mi mai rămânea decât să mă întreb în ce măsură se poate admite că un individ cu o comportare atât de perfect umană, ar fi capabil de comiterea faptelor care i se atribuiau? Şi cum, după părerea mea, la această întrebare se putea răspunde tot cu o întrebare, m-am grăbit s-o formulez: Oare un criminal cu manifestări suficient de anormale pentru a stârni bănuieli, ar fi putut să terorizeze un oraş întreg atâtea luni de zile? Răspunsul pe care mi l-am furnizat a fost, bineînţeles, negativ. În consecinţă, chiar buna lui purtare socială constituia un argument în susţinerea suplimentară a celorlalte elemente care-l indicaseră pe Remus Verdeş ca fiind una şi aceeaşi persoană cu autorul celor opt agresiuni pe care le anchetam.

Prin urmare, supravegherea bănuitului a continuat să fie efectuată cu toată străşnicia cuvenită pentru a-l putea împiedica să comită o nouă agresiune împotriva concetăţenilor săi.

*

* *

În fiecare dimineaţă, imediat după ora şapte şi jumătate, colaboratorii mei mă anunţau că Remus Verdeş şi-a făcut cumpărăturile şi s-a înapoiat acasă.

Cum însă astăzi raportul cotidian se lăsa aşteptat de mai bine de o oră, stăteam ca pe ghimpi, întrebându-mă dacă nu cumva liniştea colegilor mei se datora faptului că infractorul reuşise să le scape de sub observaţie. Situaţie în care, faţă de periculozitatea deosebită pe care i-o atribuiam, mă puteam aştepta ca din moment în moment să mi se comunice făptuirea unei noi agresiuni.

Odată cu scurgerea timpului, îngrijorarea mea a sporit până s-a transformat într-o adevărată obsesie. Iar când aceasta a început să mă domine, mi-am abandonat scaunul şi am început să mărşăluiesc de-a lungul şi de-a latul încăperii. Dacă n-am fi stabilit că în biroul nostru se va

asigura o permanenţă pe toată perioada de supraveghere a bănuitului, aş fi pornit imediat în căutarea colegilor mei... Dar un consemn trebuia respectat, aşa că eram nevoit să stau imobilizat lângă telefon şi, stăpânit de o nelinişte ce friza paroxismul, să aştept confirmarea temerilor mele. UNDE-MI ERA OARE CAPUL CÂND M-AM APUCAT SĂ COCHETEZ CU DIAVOLUL? De ce nu l-am reţinut pe bănuit de îndată ce-am avut suficiente motive s-o fac ? Obligaţia mea cea mai stringentă era aceea de a-l împiedica să mai pună în pericol viaţa vreunui membru al societăţii pe care eram obligat s-o protejez... Tentat însă de posibilitatea capturării sale în flagrant delict, i-am creat condiţii să-şi facă iar de cap !

Chinuit de remuşcările cauzate de uşurinţa cu care procedasem, în primul moment nici n-am realizat că telefonul suna cu impetuozitate. Apoi, când m-am dezmeticit din gândurile negre care mă stăpâneau, dintr-un salt am şi ajuns lângă birou, cu receptorul la ureche.

— L-aţi scăpat de sub control ? am întrebat înspăimântat, de îndată ce-am recunoscut vocea lui Dinu la celălalt capăt al firului.

— ...Nu, domnule căpitan ! a protestat cu mirare locotenentul. Cum o să-l scăpăm ?...

— Atunci de ce nu m-aţi sunat până acum ? m-am răstit eu la el, privindu-mi ceasul şi văzând că este trecut de nouă.

— Pentru că subiectul şi-a schimbat programul...

— Ooof ! am exclamat eu cu uşurare, după ce mi-am aruncat ochii pe calendarul din perete. Unde vă aflaţi acum ?

— Ca de obicei, în punctele stabilite.

*

* *

— Din primul moment mi-am dat seama că va fi o zi deosebită de celelalte... în loc de ora şapte, şi-a făcut apariţia în stradă cu o oră mai devreme – a început Jánoș să-mi raporteze, după ce Bogdan a preluat postul de

observaţie din faţa imobilului, iar el s-a aşezat lângă mine, în maşină. Apoi, în loc să se îndrepte direct spre magazinele în care-şi făcea de obicei cumpărăturile, a rămas câteva minute în faţa blocului, privind dezorientat în cele două sensuri ale străzii... Ca şi cum nu se putea hotărî asupra direcţiei sau locului în care voia s-ajungă... Când în sfârşit s-a decis, a pornit să străbată, în mod evident la întâmplare, străzile din partea de sud-est a municipiului. Şi a hoinărit atât de haotic, încât a revenit de câteva ori pe străzi pe care mai trecuse o dată sau de două ori...

— Ţi-ai notat străzile parcurse de mai multe ori ? l-am întrebat, apreciind ca interesant aspectul relatat.

— Bineînţeles – m-a asigurat el.

— Foarte bine. Zi-i mai departe ! i-am cerut, făcându-mă că nu remarc gestul de indiferenţă cu care-şi însoţise afirmaţia.

— După ce-a străbătut străzile fără niciun ţel, cel puţin aparent, mai bine de două ore, s-a îndreptat spre Piaţa Cipariu, de unde şi-a târguit câteva produse alimentare. În final s-a înapoiat la locuinţa lui pe drumul cel mai scurt. Unde se află şi acum – a zis, arătând cu capul spre imobilul străjuit în prezent de Dinu Bogdan.

— A stat cu cineva de vorbă ?

— Mai puţin vânzătorii magazinelor prin care şi-a făcut cumpărăturile, cu absolut nimeni.

— Dar a reieşit că l-ar fi interesat ceva, în mod special, în timpul peregrinării sale ?

— Nu...

— Totuşi, spuneai că a trecut de mai multe ori pe anumite străzi... – i-am reamintit.

— După părerea mea, a revenit pe străzile respective în mod întâmplător. Dacă vreţi, ca un cetăţean care are timp de pierdut şi străbate de mai multe ori aceleaşi alei ale unui parc... Dar, deşi nu am remarcat să-l fi preocupat ceva anume, am constatat o schimbare vizibilă în comportamentul lui. De unde în toate celelalte zile se ducea la cumpărături fără a acorda nici cel mai mic interes

celorlalţi pietoni, astăzi ochii săi au fost în permanenţă după femei. De cele mai multe ori întorcea chiar capul după ele.

— E clar ! mai are doar câteva zile până va intra în perioada sa critică şi a început să-şi caute o nouă victimă ! am zis, în timp ce Kálmán dădea din cap a confirmare. Atunci mi-am amintit de panica în care mă aruncaseră cele două ore de pierdere a contactului cu colaboratorii mei. De ce nu mi-aţi raportat imediat despre schimbarea atitudinii bănuitului ?

— Pentru că subiectul s-a strecurat printre câteva blocuri, iar Dinu, care mă seconda cu maşina, n-a putut să mă mai urmeze şi... am pierdut legătura cu el... Iar eu, temându-mă că aş putea să-l scap, nu m-am încumetat să mă opresc şi să vă sun de la un telefon public... – mi-a explicat el, cu regret.

— Oare faptul că s-a deplasat printr-un loc mai greu accesibil, n-ar putea reprezenta o manevră de debarasare ? l-am întrebat, îngrijorat de posibilitatea ca suspectul să-şi fi dat seama că era urmărit, situaţie în care periculozitatea lui putea deveni cu atât mai mare, cu cât ar fi avut şi motive să scape de sub observaţie.

— Este exclus ! întorcea capul numai pentru a privi femeile cu care se încrucişa pe stradă ! m-a asigurat el, cu toată convingerea.

— Şi dacă te înşeli ?... Realizezi care ar fi consecinţele scăpării lui de sub control ? Chiar în momentul în care se va decide să comite o nouă agresiune ?

— Da... Aveţi dreptate ! a admis el, descumpănit de eventualitatea pe care o invocasem. E de preferat să luăm în considerare şi o astfel de posibilitate. Numai că, pentru a putea contracara o astfel de eventualitate, ar fi necesar ca la supravegherea lui să participe mai mulţi oameni.

Am dat din cap aprobator şi am adăugat:

— Voi cere conducerii inspectoratului să ni se repartizeze oamenii necesari ! Ba mai mult, toţi participanţii la această acţiune, trebuie să fie dotaţi cu

aparatura necesară, prin care să-şi poată comunica toate mişcările urmăritului... – am conchis, convins că măsurile suplimentare pe care le preconizam vor fi suficient de eficiente pentru a ne permite să intervenim mai înainte ca libertatea acordată presupusului criminal să se soldeze cu o nouă dramă.

*

* *

Funcţie de orele la care au fost comise agresiunile anterioare, am avut suficiente motive ca să presupun că şi atacarea victimei următoare se va produce tot dimineaţa, probabil între şase şi zece. Drept care, am considerat că ar cam fi timpul să mă intercalez şi eu în echipa care prelua supravegherea de la schimbul de noapte. Astfel că, începând chiar de a doua zi, la ora patru eram deja înfiinţat în faţa imobilului în care locuia prezumtivul criminal. Asta mi-a permis să constat ce ger cumplit poate să fie în primele ore ale dimineţii de februarie. Deşi nu stăteam pe loc, după nici o oră de patrulare, eram înţepenit de frig. Tocmai mă întrebam cum reuşesc ceilalţi ofiţeri să reziste, când l-am văzut pe Dinu apropiindu-se.

— Nu vă este frig ? m-a întrebat, cu o voită candoare.

— Sunt congelat – am mărturisit, reuşind cu greu să-mi deschid gura anchilozată de ger.

— Da ?! s-a arătat el mirat, deşi, după cum îmi surâdea era clar că afirmaţia mea nu avusese darul să-i surprindă. Atunci, până vă încălziţi în vreuna din maşinile de serviciu, rămân eu în locul dumneavoastră – s-a oferit el.

Cum propunerea lui era prea providenţială pentru a-mi mai putea permite să fac nazuri, am privit repede în cele două sensuri ale străzii şi am optat pentru cea care, aflându-se imobilizată chiar peste drum de intrarea imobilului ţinut sub observaţie, mi s-a părut a fi cea mai apropiată.

Nici n-am tras bine portiera, că aerul încălzit din autoturism mi-a şi dat senzaţia că mi-au luat foc obrajii. Apoi, câteva clipe mai târziu, după ce mi-am debutonat

canadiana şi am dezbrăcat-o, l-am văzut pe şofer întorcându-se spre mine şi întinzându-mi o cană în care turnase ceva dintr-un termos. Cum eu ştiam că nu se refuză decât darurile făcute de greci, m-am grăbit s-o iau şi să sorb din lichidul aburind. Niciodată nu mă dădusem în vânt după ceai, dar acum mi s-a părut a fi o băutură de-a dreptul miraculoasă. Brusc, am simţit că sângele reîncepe să-mi circule prin vine şi simultan m-a cuprins o stare de moleşeală uşor confundabilă cu beatitudinea.

— E formidabil ceaiul ăsta – i-am spus eu amfitrionului de la volan, în semn de recunoştinţă.

— În prima zi de pândă, am îngheţat cu toţii... Apoi, nevoia ne-a obligat să ne adaptăm condiţiilor... – mi-a răspuns el, cu înţelegere, în timp ce-şi mângâia drăgăstos termosul.

Am dat aprobator din cap şi, remontat, am rămas cu privirea spre blocul de vizavi. Nu ştiu cât timp s-a scurs astfel, dar, de îndată ce lumina zilei a crescut suficient pentru a permite ca supravegherea să poată fi făcută de la o distanţă mai mare, maşina s-a îndepărtat în marşarier cu vreo treizeci de metri. Atunci am coborât şi m-am dus să-l schimb pe Bogdan.

Tocmai începusem să jinduiesc după o nouă ceaşcă de ceai, când, printre persoanele care ieşeau din imobil, şi-a făcut apariţia şi bănuitul. Fără să privească în jurul său, a pornit grăbit spre partea străzii care duce spre centrul oraşului. Simultan cu mine, s-au mai pus în mişcare încă trei cetăţeni cu aspect anodin, care se aflau dispersaţi pe ambele trotuare şi două autoturisme, printre care se afla şi cel în care băusem eu, mai înainte, cel mai bun ceai din lume.

Urmărirea a ţinut aproape două ore. Când subiectul a reintrat în holul blocului în care domicilia, am conchis că nu s-a abătut de la itinerariul zilei de ieri. Ba mai mult, nici comportarea sa n-a diferit de cea pe care mi-o redase János. Întorcea capul după femei şi adolescente, fără a acorda nicio atenţie celorlalţi cetăţeni.

În după-amiaza aceleiaşi zile, a coborât din apartamentul lui şi s-a dus în biroul administraţiei imobilului, unde s-a pus la taclale cu o gloată de copii, ce s-au grăbit să se strângă în jurul lui, de îndată ce l-au văzut, de parcă ar fi fost chiar Moş Crăciun în persoană. Apoi, spre şapte seara, s-a retras şi el în propria sa locuinţă.

*

* *

În dimineaţa următoare, a pornit din nou pe traseul ale cărui străzi începuseră să-mi devină familiare. În cursul acestei promenade s-a întâlnit şi a stat de vorbă, în mod succesiv, cu doi bărbaţi. De fiecare dată când s-a despărţit de interlocutorii, lui, am recurs la emiţătorul portabil pentru a le cere lui Bogdan şi Kálmán să plece după ei cu scopul de a-i identifica şi a stabili ce relaţii aveau cu bănuitul. Din urmărirea lui Verdeş, continuată de mine şi de alţi trei ofiţeri, n-a mai reieşit nimic interesant. Doar faptul că s-a înapoiat acasă cu o jumătate de oră mai devreme decât în ultimele două zile. De asemenea, am avut impresia că, după discuţiile avute cu cei doi necunoscuţi, interesul ce-l acordase până atunci femeilor văzute pe stradă, s-a diminuat... Sau poate era numai o impresie...

În după-amiaza aceleiaşi zile, Dinu şi Jánoș mi-au prezentat raportul în legătură cu necunoscuţii întâlniţi de suspect în cursul dimineţii.

— Prima persoană, Gheorghe Iconom, locuieşte în Piaţa gării, în apartamentul ocupat de Verdeş, înainte de a se muta în imobilul pe care-l supraveghem !... Din relaţiile furnizate, rezultă că bănuitul a avut totdeauna o comportare corectă şi se bucura de stima celorlalţi vecini... Deci, una peste alta, dacă ţinem seama de referinţele vecinilor, pe care îi are sau i-a avut, s-ar părea că ar fi cazul să-l punem într-o ramă şi să-l dăm la conservat pentru a constitui şi peste veacuri o pildă de bună purtare civică ! a conchis Dinu, zâmbind sarcastic.

— Despre ce-au discutat ? l-am întrebat, fără să ţin seama de gluma lui.

— Numai banalităţi... ca între vecini... Verdeş i-a povestit despre noul apartament în care s-a mutat...

— A pus vreo întrebare legată de situaţia familiară a martorului nostru ? i-am scurtat-o.

— Nu... N-a arătat niciun interes faţă de acest aspect...

— Cu cine mai locuieşte acest Gheorghe Iconom ?

— Cu un fecior de-ai lui, care în prezent îşi satisface stagiul militar.

Edificat, am întors capul spre Jánoș şi l-am întrebat:

— Şi cel de-ai doilea ?

— Iuliu Farcaş... fost coleg de serviciu cu Verdeş ! Dar el continuă să lucreze şi în prezent, ca mecanic de locomotivă la staţia C.F.R. Cluj ! Şi el a susţinut că suspectul nostru este un om drăguţ şi corect şi...

— Să lăsăm deoparte aceste aprecieri ! l-am întrerupt, sătul de bunele referinţe pe care le tot auzeam... i-a cerut ori ba relaţii despre familia lui ?

— Da... I-a cerut ! Deşi nu sunt convins că interesul pe care l-a arătat acestui subiect poate fi considerat altceva decât o simplă întrebare de politeţe... – mi-a răspuns el, ezitând.

— Cum şi-a formulat întrebarea ?

— Fără nici o încercare de a aprofunda chestiunea... I-a spus: „Ce mai fac ai tăi ?” Atât şi nimic mai mult mi-a zis Jánoș, ridicând nedumerit din umeri, pentru a sublinia caracterul de banalitate al întrebării.

— Şi ce i-a răspuns martorul tău ? am insistat.

— ...Că totul este aşa cum ştia, fără să mai aibă când să dea amănunte, pentru că Verdeş i-a întins mâna şi a plecat. Prin urmare, mie nu mi se pare de loc semnificativă curiozitatea pe care şi-a exprimat-o...

— ...Mda... S-ar părea că ai dreptate... – am sfârşit eu prin a-l aproba. În orice caz, sper că au fost avertizaţi că nu trebuie să comenteze cu nimeni discuţiile pe care le-aţi avut cu ei. Nu ?...

După ce ambii mi-au confirmat că făcuseră apel la discreţia martorilor, am apreciat că subiectul era epuizat.

*

* *

Supravegherea s-a făcut în aceleaşi condiţii ca şi în ziua anterioară. Iar singurele elemente pe care le-am reţinut, au fost mai mult sau mai puţin subiective. În cursul promenadei sale, Verdeş a parcurs şi o străduţă străină de itinerariul ce-i devenise cotidian. Dar nu i-a acordat mai multă atenţie ca celorlalte străzi pe care le străbătea. De asemenea, plimbarea lui s-a terminat cu o oră mai devreme. Probabil din cauza gerului polar care se lăsase deasupra oraşului. Aceeaşi cauză ar putea explica şi faptul că, deşi a întâlnit câteva cunoştinţe, nu s-a oprit să discute cu nimeni, ci le-a salutat numai grăbit, cât şi faptul că n-a mai întors capul după nici o persoană de sex opus.

Dacă n-aş fi ştiut că până la declanşarea crizei edificatoare au mai rămas numai câteva zile, probabil că ar fi trebuit să dispun sistarea supravegherii, deoarece comportarea lui corespundea întru totul cu cea firească, de paşnic cetăţean...

*

* *

În cele două zile care au urmat, restrângând în mod progresiv aria peregrinărilor sale iniţiale, a străbătut de mai multe ori străduţa ce era nouă în itinerariul său obişnuit. Ceea ce mi-a permis să constat că, dintre toate gospodăriile de pe această stradă, începuse să-l intereseze numai cea situată la numărul 23.

Mai întâi, privind-o din mers de pe trotuarul de peste drum, apoi revenind pe partea respectivă, pentru a se duce până la capătul străzii, de unde relua circuitul pe trotuarul opus. În sfârşit, când s-a apropiat de ora şapte şi jumătate, s-a dus să-şi facă târguielile şi s-a înapoiat acasă.

După ce l-am văzut intrând în imobilul lui, am apelat la serviciile telefonului portativ pentru a-i chema la mine pe Bogdan şi Kálmán.

— După toate aparenţele acordă multă atenţie locuinţei de la numărul 23... – le-am zis colaboratorilor mei, după ce s-au urcat lângă mine, în maşină. Atât de multă, încât sunt gata să cred că s-a fixat... În consecinţă, vreau să stabilim cine sunt locatarii casei care-i reţine atenţia, după cât se pare...

— În casa de la numărul 23 locuieşte Iuliu Farcaş, ceferistul cu care s-a întâlnit pe stradă acum patru zile... – m-a întrerupt Jânos, pricepând ce voiam să le cer.

— Aha ! Martorul pe care l-a întrebat Verdeş ce-i mai face familia, numai aşa, „din politeţe” – l-am persiflat eu, dojenitor.

— N-am făcut nimic altceva decât am redat afirmaţia martorului – mi-a răspuns el, stânjenit.

— Cu cine mai stă ?

— Cu soţia şi cu o cumnată...

După ce mi-a precizat unde puteam să-i găsesc pe Iuliu Farcaş, le-am cerut interlocutorilor mei să continue supravegherea.

*

* *

Cum persoana pe care o aşteptam urma să se înapoieze într-o jumătate de oră dintr-o cursă locală, am profitat de răgazul pe care-l aveam pentru a mă adăposti de ger în bufetul gării. Tocmai terminam de băut cea de-a doua ceaşcă de cafea, când din megafon s-a auzit o voce distorsionată anunţând intrarea în gară a trenului meu.

M-am grăbit să ies pe peron şi să privesc sosirea cursei. După ce s-a imobilizat, m-am îndreptat spre capătul ei. Când am ajuns lângă locomotivă, tocmai coborau din ea doi bărbaţi în uniformă de ceferişti, unul tânăr şi celălalt cu vreo zece ani mai mult.

— Eu sunt Farcaş ! mi-a răspuns cel mai în vârstă, după ce m-am apropiat de ei şi le-am spus cine sunt.

Arătându-i legitimaţia, i-am zis că aveam ceva de discutat cu el.

— Chiar amu’? s-a interesat el, examinându-mă surprins.

— V-aş ruga... dacă e posibil...

— Dacă-i ordin, cu plăşere – a glumit el, cu resemnare.

— Nu trebuie să eliberaţi peronul ? l-am chestionat, arătând spre tren.

— Aaaa... De asta nu-i bai... – a zis el, cu indiferenţă. Că aci rămâne garat până mer' iar în cursă, peste... o oră şi treişunu dă minute... – a completat, după ce şi-a tras din buzunarul superior al vestonului lanţul unui ceas cu capace şi l-a consultat. Ajunge ?

— Terminăm chiar mai repede ! Unde puteam sta de vorbă, în linişte ? i-am spus, fără să-mi pese de curiozitatea cu care ne asista celălalt ceferist.

— Aişa-i bine ? m-a întrebat, arătându-mi cu braţul întins vagoanele de călători din spatele locomotivei.

Aprobându-i propunerea, l-am urmat într-un compartiment gol.

— Care-i baiu' ? vru să ştie, de îndată ce ne-am aşezat pe banchete, faţă în faţă.

— Acum vreo câteva zile aţi avut o discuţie cu un coleg de-al meu...

— Da ! Aşa-i ! mi-a întrerupt el introducerea. Era un tinerel şi voia să afle aşa şi pă dincolo despre Verdeş, dară neam să-mi zică că de şe-l ineresa... Poate-mi ziceţi dumneavoastră... ce trebă aveţi cu iel...

Cum tot eram decis să-i cer sprijinul, am considerat că nu mai era cazul să inventez o poveste şi i-am vorbit de bănuielile care planau asupra fostului său coleg.

Pe măsură ce mă asculta, a început să exteriorizeze, pe rând, neîncrederea, mirarea, iar în final, a rămas paf ! cu privirea agăţată de nodul cravatei mele şi cu gura deschisă.

— Aiasta nu să poate ! a decretat el într-un târziu, cu convingere. Verdeş îi om dă treabă... Cu frică dă Dumnezeu... Nu-i posibil să fie iel criminalu' şe-a băgat în spărieţi Cluju' ! E aiurea să ziceţi că iel îi Omu' cu ciocanu'...

— După cum v-am spus este vorba numai de nişte

bănuieli. Deci, este foarte posibil ca cercetările pe care le întreprindem să-i dovedească nevinovăţia! i-am cântat imediat în strună, cu intenţia de a-i atenua revolta manifestată dintr-un firesc spirit de solidaritate cu un fost coleg. Acesta este şi motivul pentru care v-aş ruga să-mi spuneţi tot ce ştiţi despre el...

Plin de înflăcărare, s-a apucat să susţină cauza bănuitului caracterizându-l ca omenos, sensibil şi aşa mai departe... Iar în încheiere, pentru a fi şi mai convingător, m-a consultat:

— Cum vă-nchipuiţi c-un om ca Verdeş, care merje şel puţin o dată pe săptămână la biserică, poate fi un creminal atât de mârşav ca omu' cu ciocanu'?

L-am ascultat dând aprobator din cap, iar după ce şi-a plasat întrebarea, care în ochii lui reprezenta un argument decisiv, am apreciat că patosul cu care-şi susţine punctul de vedere merita o recompensă. Drept care, arborând un aer de şovăială, am admis cu seriozitate:

— Mda... Cam aşa este... Nu se poate concepe că un om care frecventează biserica ar putea comite nişte fapte atât de îngrozitoare! am afirmat, fără să clipesc. În orice caz, apreciez modul în care ştiţi să vă apăraţi prietenii ! l-am complimentat, ca să-i fac o plăcere, iar când l-am văzut înseninându-se, am propus pe un ton neutru: După cât de frumos mi-aţi vorbit de Verdeş, s-ar părea că aţi fost suficient de buni amici pentru a vă face şi vizite la domiciliu...

— Adevăra-i se spuneţi. Da' numa' iel a venit pă la mine... Ştiţi, iel e burlac şi n-are pă niminea ca să-i facă ceva gustări bune pă lângă o pălincă dă Negreşti...

— Când v-a vizitat ultima oară ?

— Io ştiu ?... Cred c-or tăt fi vro doi ani... Iel era gata penzionar şi... dacă tăt ne-om întâlnit pă stradă, io l-am poftit la un pahar dă vorbă...

— Cu cine mai staţi acasă ?

— Cu muierea şi cu sora iei...

— Soţia are serviciu ?

— Dară cum altfel ? s-a mirat el de întrebarea mea.

— Tot dimineaţa ?

— Tăt ! La fel ca mine...

— Şi cumnata ?

— Ia lucră numa' după-amiaza ! Dă pă la două la zeşe...

— Asta înseamnă că are cine să se ocupe de gospodărie în lipsa dumneavoastră... – am zis eu, aprobator.

— Asta aşea-i ! Şi, dăşi n-are nişi douzăşi dă ani, găteşte nişte bucate grozave ! m-a asigurat el, ducându-şi spre gură trei degete împreunate şi pupându-le cu entuziasm, Chiar şi Verdeş zişea că n-a mai înfulecat mâncări aşa de bune, ca la noi...

— Când v-aţi întâlnit cu el ultima oară, pe stradă, v-a cerut vreo relaţie despre familia dumneavoastră ?

— Mda... M-o întrebat că se mai fac ăi mei, d-acas'... Aista înseamnă, cum v-am zis, că tare mult poftea să mai mânce niscaiva bucate făcute dă cumnată-mia – a zis el, cu satisfacţie.

— Şi ce i-aţi răspuns ?

— Io trăbuia să mă duc la slujbă şi m-am făcut că nu înţăleg bine şe mi-o zis şi i-am zis că totu' îi aşa cum ştie şi iel...

Fiind edificat, mi-am spus că a venit momentul să abordez adevăratul motiv pentru care mă aflam în faţa lui.

— Deşi din relatarea dumneavoastră reiese foarte clar că Remus Verdeş este deasupra oricăror bănuieli, din punctul nostru de vedere nu poate fi scos din cauză mai înainte de a fi siguri de nevinovăţia lui...

— Înţăleg... Doară aista-i meseria dumneavoastră... – m-a aprobat el, zâmbindu-mi cu o concesivă superioritate.

— Evident... Numai că, pentru a obţine o dovadă a inocenţei sale, avem neapărat nevoie de colaborarea dumneavoastră... – m-am grăbit eu să-l canalizez spre scopul urmărit.

— Dacă pot să vă fiu dă folos în vr-un fel oareşcare... numa' să spuneţi... că io v-ajut... – s-a oferit el, plin de bunăvoinţă.

— Vă mulţumesc ! am zis, cu recunoştinţă, începând să-i povestesc că Verdeş, în pofida bunei purtări pe care i-o atribuise, a manifestat un interes mai aparte pentru locuinţa lui. Situaţie în care, deşi nu puteam să afirm că între fostul lui coleg şi Omu' cu ciocan trebuia să fie în mod obligatoriu vreo legătură, eram totuşi obligaţi să ţinem seama şi de împrejurarea că infractorul căutat obişnuieşte să atace numai persoanele de sex opus, în cazul în care acestea rămân singure acasă. Iar cum exact într-o asemenea circumstanță se află cumnata lui, ne temem că asasinul a pus ochii pe ea. Motiv pentru care noi ne-am decis să luăm măsurile necesare pentru a proteja viaţa viitoarei presupuse victime.

— Adicătelea... Vreţi să jişeţi că Verdeş vrea s-o uşidă pă sora muierii-mii ? Păi, foarte bine...! Apăi, să vină !... Dumnezăii mumii lui ! Ş-o să vedeţi cum am să-i crap capu' cu paru' ! a explodat el, de indignare, uitând cu câtă căldură pledase cauza amicului său atâta timp cât acţiunile prezumtivului criminal nu-i păruseră a-l afecta în mod direct. Bine că mi-oţ' zis... Tăt am io nişte zâle dă recuperare... Mi le iau io ş-am să stau pitit în cas' ! S-aştept pă Verdeş ! s-a decis el, scrâşnind din dinţi.

— Din contră, am să vă rog ca în următoarele zile să vă duceţi ca de obicei la serviciu, atât dumneavoastră cât şi soţia. Ba mai mult, cum după toate probabilităţile el va sta la pândă pentru a se asigura de plecarea dumneavoastră, am să vă rog să vă comportaţi normal! Ceea ce înseamnă că, atunci când ieşiţi din casă, nu va trebui să priviţi în jur cu scopul de a-i constata prezenţa prin apropiere !

A început prin a se opune propunerii mele, deoarece nu voia să-şi lase cumnata la discreţia unui descreierat. Dar, după ce i-am explicat că dacă va proceda altfel întreaga acţiune va fi ratată, deoarece presupusul infractor se va abţine să mai comită agresiunea, a sfârşit prin a se declara de acord cu planul meu.

La despărţire, am stabilit că îi voi face o vizită acasă în cursul serii şi, totodată, că-i este strict interzis să

împărtăşească cuiva obiectul discuţiei noastre.;.

DACĂ ESTE CU ADEVĂRAT UN TIP PAROLIST, VA VENI LA ÎNTÂLNIRE...

Casa lui Farcaş făcea parte din aceeaşi categorie cu locuinţele în care se comiseseră toate celelalte agresiuni: un imobil fără etaj, tip vagon, cu intrarea printr-o curte.

Uşa ne-a fost deschisă de o femeie scundă şi slabă, între două vârste.

I-am spus cine suntem şi ea ne-a poftit în casă, anunțându-ne că soţul ei fusese nevoit să-şi înlocuiască un coleg bolnav. Motiv pentru care, în momentul de faţă, conducea un tren de marfă spre Turda. În timp ce o urmam, ea a adăugat că ştia de sosirea noastră, dar nu şi de scopul ei, deoarece vorbise cu bărbatul ei numai prin telefon.

Trecând prin bucătărie, am intrat în odaia următoare, care, după aspect, părea a fi utilizată drept cameră de zi. În mijlocul ei, o masă mare, împresurată de şase scaune masive. Am luat loc pe unul dintre ele, cu spatele la o servantă-bufet, aşezată lângă o fereastră acoperită cu perdea şi draperie. În faţa mea, dincolo de masă, o uşă glasvand, blocată parţial de o dormeză, iar în apropierea acesteia, o vitrină cu diferite obiecte din porţelan şi un

garderob cu trei uşi.

— Cu ce pot să vă ajut ? ne-a întrebat gazda, după ce şi cei doi colaboratori ai mei s-au aşezat.

— E acasă sora dumneavoastră ?

— Sora mea ?! a exclamat ea, cu surprindere. Da' ce-aveţi cu ia ?

— Este acasă ? mi-am repetat eu întrebarea, spunându-mi că, după cât sânt de ghinionist, mai mult ca sigur că a plecat să se plimbe cu vreun curtezan.

— Da... Ie... – m-a liniştit ea, devenind circumspectă, şi interesându-se din nou de motivul pentru care-i căutam sora.

— Este necesar să asiste şi ea la discuţia noastră Aşa că vă rog s-o chemaţi aici...

Intrigată, a întors capul spre uşa-glasvand din spatele ei şi, fără prea multă convingere, a strigat:

— Zsuzsi!

Apelata a deschis atât de repede uşa, încât aş fi putut băga mâna în foc, fără să mă ard, că stătuse cu urechea lipită de cealaltă parte a geamurilor.

În faţa mea a apărut o tânără, în jur de douăzeci de ani, mică de înălţime şi destul de grasă, chiar obeză pentru vârsta ei. Un chip de copil, cu obrajii roşi şi plini de pistrui, iradiind o sănătate rurală. Şi-a ridicat spre mine doi ochi albaştri, dându-şi pe spate cele două cosiţe blonde care-i coborau până la mijloc. Văzând-o, mi-am dat seama că temerea mea că ar fi putut să se afle în tovărăşia vreunui curtezan, fusese lipsită de orice temei: nu era genul care să aibă şi alte preocupări în afara mâncatului şi a dormitului pe săturate.

I-am făcut semn să se aşeze şi ea pe un scaun şi am început să le povestesc despre vizita pe care s-ar putea s-o primească în următoarele zile.

Când mi-am terminat monologul, soţia lui Farcaş, înlemnită de spaimă, făcuse ochii mari, iar presupusa victimă, zâmbind amuzată, a opiniat:

— Cred că greşiţi ! Domnul Verdeş nu poate să facă aşa

ceva... E un...

— S-ar putea să ai dreptate, domnişoară cum însă s-ar putea să am şi eu dreptate, va trebui să luăm unele măsuri capabile să te protejeze – i-am replicat eu, cu fermitate.

— Şi în ce vor consta aceste măsuri ? a vrut ea să ştie, ceea ce-mi demonstra că este ceva mai deşteaptă decât o arăta fizicul.

— În principal, din faptul că, atunci când cunoştinţa noastră va intra aici, dumneata nu vei fi singură – i-am răspuns, arătând cu degetul spre Jánoș, Bogdan şi terminând cu mine.

— Adică veţi sta ascunşi în casă ?

— Întocmai! Unde dormi dumneata ?

— Aici... – a zis şi a arătat cu braţul întins spre dormeza de lângă glasvand.

— Perfect ! am apreciat eu, satisfăcut de faptul că asasinul nu putea ajunge la victimă decât dacă ocolea masa, situaţie care-mi oferea răgazul necesar pentru a interveni la momentul oportun. Cât timp noi ne vom afla aici, în casă, dumneata vei sta întinsă pe dormeză şi te vei preface că dormi...

— Nu cred că e cazul să mă păziţi !... Admiţând că aveţi dreptate şi că, de-adevăratelea, domnul Verdeş va veni să mă omoare... să n-aveţi niciun bai că i-o mă pot apăra şi singură !... m-a informat ea, arătându-şi cu satisfacţie bicepşii bine dezvoltaţi.

Deşi demonstra un curaj puţin comun, chiar şi pentru un bărbat, i-am răspuns, făcând un gest de infirmare:

— Nu se poate ! Deosebit de faptul că de astfel de treburi se ocupă numai poliţia, în exclusivitate – i-am trântit eu un pleonasm, ca să fiu mai convingător —, infractorul a demonstrat că este mult prea versat pentru a ne putea asuma un astfel de risc.

Şi-a scuturat cele două cozi de păr bălai şi mi-a argumentat imperturbabilă:

— Dacă vă referiţi la celelalte fete care-au fost pălite, trebuie să ţineţi seama şi de faptul că iele au fost luate pe

nepusă masă... Iară cu mine e altfel... Pentru că-l aştept !

— Ia nu mai fă tu pă deşteapta ! a intervenit cu autoritate soţia lui Farcaş, revenindu-şi între timp din înlemnirea provocată de vestea că un criminal i-a pus gând rău sorei ei. O să faşi chiar aşa cum a zis domnu' ofiţer! Al'fel, mâine dimineaţă te-ntorci 'napoi în sat ! a avertizat-o ea, enervată de nazurile mezinei.

Probabil că teama că putea fi trimisă la ţară s-a dovedit foarte mare, pentru că s-a grăbit să mă asigure că este întru totul de acord cu planul meu.

— Cine pleacă primul de acasă, dimineaţa ? Dumneavoastră sau soţul ? m-am adresat doamnei Farcaş, care-mi devenise tare simpatică, în urma eficienţei intervenţiei.

— Plecăm odat' ! Adică la şase !

— Perfect. Începând de mâine, noi vom veni aici, în fiecare zi, mai înainte ca dumneavoastră să plecaţi la serviciu. Totodată, vă rog să lăsaţi poarta şi uşa de la intrare deschise, ca să ne putem strecura în casă fără zgomot...

— Şi dacă în locul dumneavoastră dă buzna domnu' Verdeş... şi vine păste noi?... ne-a întrebat cu şiretenie, posesoarea celor două cozi de păr blond.

— Este exclusă o astfel de eventualitate, deoarece el nu-şi atacă victimele decât în momentul în care este convins că sunt sigure... De altfel, atât el cât şi casa dumneavoastră se vor afla în permanenţă sub supravegherea noastră – i-am răspuns.

Apoi, convins că măsurile pe care le preconizam erau apte să înlăture riscul de a ne trezi luaţi prin surprindere, i-am propus gazdei să ne arate locuinţa. Iar după ce-am stabilit locurile de unde-l vom pândi pe agresor, i-am cerut relaţii asupra modului în care închideau dimineaţa casa, când plecau la serviciu.

— Păi... cu cheia... Încuiem şi uşa dă la intrare şi poarta... – m-a asigurat ea.

— Şi ascundeţi cheile undeva? am întrebat-o, deoarece

ştiam că aşa procedaseră celelalte victime.

— Nu... Le luăm cu noi... Fiecare are un rând de chei...

— Foarte bine! în această situaţie, am să vă rog să faceţi la fel şi în zilele următoare.

Mai înainte de a ne despărţi, i-am atras atenţia să nu se aprindă lumina în casă, înainte ca eu şi colegii mei să ne fi vârât în ascunzătorile pe care le stabilisem...

*

* *

Au mai trecut două zile, timp în care, stând ascunşi în locuinţa presupusei victime, radio-emiţătorul portativ ne ţinea la curent cu promenada matinală a bănuitului. Promenadă care, depăşind faza unor târcoale, a sfârşit astăzi prin a se transforma într-un post fix de supraveghere a casei în care-l aşteptam cu o nerăbdare progresivă. La cinci şi jumătate, Remus Verdeş s-a înfiinţat pe trotuarul opus, de unde, profitând de anonimatul ce i-l oferea întunericul, a aşteptat până i-a văzut pe soţi Farcaş plecând de acasă.

Eram convins că venise momentul să ne cunoaştem şi personal. Dar m-am înşelat, deoarece individul, după ce a mai zăbovit încă vreo zece minute peste drum, s-a îndepărtat grăbit. Şi, după scurt timp, am fost informaţi, pe calea undelor, că şi-a început târguielile diurne prin magazinele alimentare ca un bun gospodar ce era.

Deziluzionat ca un copil care se şi văzuse în mână cu jucăria mult râvnită, mi-am luat la revedere de la juna blondă şi am plecat împreună cu asistenţii mei...

*

* *

În dimineaţa următoare, toată lumea se afla la datorie. Noi, în casă şi Verdeş peste drum. Exact la ora şase, soţii Farcaş au stins lumina şi au plecat la lucru. Le-am auzit paşi îndepărtându-se şi apoi, succesiv:...zgomotul făcut de deschiderea porţii, scârţâitul balamalelor... şi, în final, sunetul metalic produs de încuierea porţii din exterior.

Tocmai mă aşezasem mai comod în garderobul în care

mă ascunsesem, când lucrurile s-au precipitat surprinzător de repede. Am auzit zgomotul produs de deschiderea porţii şi, imediat, paşi zoriţi în dreptul ferestrei, în timp ce individul de afară îşi potrivea cheia în broasca uşii de la intrare, m-am întrebat înfuriat cu ce naiba se ocupau oamenii care trebuiau să-l supravegheze pe Verdeş! De ce nu m-am anunţat că s-a decis să pătrundă în casă ?!

N-am avut când să găsesc o explicaţie mulţumitoare pentru neglijenţa lor, deoarece uşa s-a deschis şi cineva s-a dus înfipt spre masa din mijlocul încăperii. Deschizând complet uşa garderobului, m-am strecurat afară şi, orientându-mă după fâşâitul produs de agresor, m-am apropiat şi eu de masă, până ce am reuşit să disting în mod foarte vag o siluetă umană.

În secunda următoare l-am prins în braţe, imobilizându-l cu mâinile lângă corp, l-am ridicat şi l-am răsturnat pe podea.

— Se faceţi, dom’le? Io-s... – s-a tânguit tipul pe care-l striveam sub mine.

— Lăsaţi-l... că-i Iuliu !... Cumnată-miu !... – a intervenit blonda cu cosiţe în favoarea capturii mele, din patul în care avea misiunea s-o facă pe adormita, cât mai convingător posibil.

— De ce v-aţi întors acasă, domnule ? le-am consultat, cu o furie pe care nu mi-am mai putut-o stăpâni, de îndată ce i-am recunoscut vocea.

— ...Păi... şe iera să fac?... Că mi-am uitat pă masă pachetu’ cu d-ale gurii... – s-a văicărit el, adunându-se speriat de pe duşumeaua pe care poposise atât de intempestiv.

— Luaţi-l şi plecaţi repede ! l-am îndemnat, încercând să-mi domin enervarea.

— ...Amu... M-am şi dus... Ioi, că tare m-oţi mai trântit... – s-a plâns el, ducându-se spre ieşire.

— Când ajungeţi în stradă, să nu întoarceţi capul ! l-am avertizat din nou. De asemenea, vă rog să ţineţi pachetul cu mâncare astfel încât să poată fi remarcat cu uşurinţă –

i-am recomandat eu în continuare, cu speranţa că Verdeş va înţelege cauza pentru care revenise Farcaş la domiciliul său şi că, în consecinţă, nu are motive să contramandeze „rendez-vous“-ul nostru.

După plecarea distratei noastre gazde, m-am pus din nou pe aşteptat, ceea ce mi-a permis că meditez asupra concluziei pe care o evidenţiase neprevăzutul incident. Oare cum de nu-mi dădusem seama că plasa ce-o întinsesem criminalului avea nişte ochiuri prin care ar fi putut să scape chiar şi o balenă ? Şi acum, după ce am fost pus în situaţia de a-mi descoperi lacuna, ce trebuia să fac pentru a o înlătura ? m-am întrebat, cugetând în căutarea unei soluţii apte să-mi corecteze grosolana greşeală.

Tocmai când zorile au început să lumineze cu timiditate încăperea, prin aparatul portabil de emisie recepţie, s-a făcut auzită vocea unuia dintre colegii care asigurau supravegherea din exterior. Mă anunţa că subiectul s-a decis să-şi părăsească locul de unde pândea poarta casei, pentru a se îndrepta spre străzile cu magazinele din care-şi făcea târguielile cotidiene.

— Probabil că, alarmat de revenirea la domiciliu a lui Farcaş, s-a lăsat păgubaş – a comentat Dinu, ieşind din spatele draperiei de la fereastră, după ce eu am aprins lumina.

— Numai de n-o fi o renunţare definitivă... – l-a completat Jánoș, apărând şi el dindărătul glasvandului.

— Nu, nu... Mâine o să vină iar... Pentru că, altfel, dacă s-ar fi speriat într-adevăr, n-ar mai fi avut de ce să stea încă o jumătate de oră în faţa casei... – i-am încurajat eu, mai mult cu speranţa decât cu convingerea că aveam dreptate. Şi va trebui să profităm de intermezzo-ul care s-a ivit, pentru a remedia o capitală defecţiune a cursei noastre... Este o adevărată insanitate să ne imaginăm că-l vom prinde pe agresor în flagrant delict... pe întuneric ! Ba mai mult, dacă acţionăm în beznă, există riscul ca, în loc să-l imobilizăm pe el, să ne încăierăm între noi... – le-am spus, începând să le explic noul meu plan.

— Bine, dar dacă se va vedea că în casă rămâne lumina aprinsă, va mai avea el curajul să intre ? s-a arătat Dinu sceptic, după ce mi-am terminat expunerea.

— Să sperăm că o va face ! în orice caz este un risc pe care suntem obligaţi să ni-l asumăm ! Pentru că altfel, toată tevatura va fi zadarnică... Acţionând ca orbeţii, n-avem nicio şansă de a-l prinde în fapt ! i-am replicat.

— În definitiv, exceptând cazul Cameliei Voicu, în toate celelalte agresiuni el a acţionat pe lumină ! a intervenit Kálmán după ce m-a ascultat, dând din cap a aprobare. Aşa că, DACĂ ESTE UN TIP CU ADEVĂRAT PAROLIST, VA VENI LA ÎNTÂLNIRE... oricum – a adăugat el, străduindu-se să ne ofere un zâmbet optimist.

— Iar dacă, totuşi, nu va veni, ne vom duce noi să-l luăm ! am decis eu, enervat de expectativa la care mă obliga dorinţa mea de a face o arestare ideală.

După ce mi-am luat la revedere de la Zsuzsi cea blondă, care, spre mai mare mirarea, asistase la discuţie fără a se simţi obligată să-mi dea sfaturi, am ieşit din casă.

— N-ar fi mai bine dacă familia Farcaş ar „uita” să încuie uşile, când pleacă de acasă ? mi-a sugerat Bogdan.

— M-am gândit şi eu că ar trebui să-i uşurăm accesul spre noua lui victimă... Dar am ajuns la concluzia că este de preferat să acţioneze în condiţii asemănătoare celorlalte cazuri. Fie şi numai pentru faptul că, după atâtea luni de zbucium, avem şi noi dreptul la satisfacţia de a-l vedea cum se descurcă, cu tot tacâmul cuvenit ! i-am răspuns.

— Ce credeţi ? Pentru ce armă va opta de data asta ? s-a întrebat Jánoș.

— După versatilitatea dovedită până acum, este greu de făcut un pronostic. De aceea, pentru orice eventualitate... vreau să-i creez condiţia, ca să zic aşa, clasică ! Motiv pentru care vă reamintesc că, începând de mâine dimineaţă, veţi aduce recuzita pe care v-am cerut-o !... i-am avertizat...

*

* *

De îndată ce-am regizat show-ul şi ne-am strecurat în ascunzătorile noastre, soţii Farcaş au aprins lumina şi au început să se îmbrace.

— ...„Apel pentru 333...” – a şoptit o voce în difuzorul radio-telefonului.

— „Sunt 333. Recepţie !” am răspuns eu.

— „... Subiectul a ajuns în faţa casei... ”— a reluat vocea.

— Perfect ! Continuaţi! Termina t... – am spus, constatând cu satisfacţie că asasinul este suficient de perseverent, pentru a nu se fi lăsat demontat de incidentul din dimineaţa anterioară.

— Noi suntem gata – m-a anunţat Farcaş, câteva minute mai târziu.

— Foarte bine ! Când ieşiţi din casă, lăsaţi lumina aprinsă i-am sugerat din garderobul în care stăteam pitit.

L-am văzut prin uşa întredeschisă a dulapului cum se uita surprins în direcţia mea, mai înainte de a se conforma cererii, ezitând de parcă n-ar fi fost convins să mă auzise bine.

— Vă rog să aveţi grijă ce faceţi ! mi-a recomandat soţia lui, ca de obicei, în momentul în care se pregăteau să iasă din casă.

— Nu vă faceţi probleme ! Aşa cum aţi văzut, sora dumneavoastră este în afară de orice pericol ! am încercat eu s-o liniştesc.

— Să dea Domnu’ ! a mai zis, trăgând uşa după ea.

Când am auzit paşii celor doi soţi în faţa ferestrei şi succesiv scârţâitul balamalelor porţii, am încercat să-mi găsesc o poziţie de pândă mai comodă. Numai că spaţiul de sarcofag în care mă aflam nu-mi oferea decât două alternative: pe vine sau în genunchi, ca la rugăciune. Motiv pentru care am început să le adopt pe rând. Iar ca salata să fie completă, în ciuda faptului că fuseseră evacuate toate hainele, interiorul garderobului continua să duhnească îngrozitor a naftalină. Sânt convins că, dacă s-ar fi aflat în locul meu, chiar şi un dihor s-ar fi grăbit să

spele putina ! Şi nu numai că nu l-aş fi acuzat de laşitate, dar zău că l-aş fi şi invidiat !

Şi, ca şi cum această miasmă nu era suficientă pentru a mă simţi ca într-o cameră de gazare, senzaţia de anchilozare s-a pornit să crească într-o progresie geometrică. În consecinţă, m-am decis să ies puţin afară, pentru a mă mai dezmorţi şi a-mi primeni plămânii cu câteva guri de aer.

Tocmai reuşisem să adun de sub mine un picior şi să-i pun pe covor, când radio-telefonul s-a pornit să glăsuiască:

— „Sunt 400... Apel pentru 333... Apel pentru 333..."

— Sunt 333 Recepţie ! i-am răspuns corespondentului meu.

— „Subiectul şi-a părăsit locul de supraveghere şi se îndepărtează de zonă..."

— Fir-ar a naibii de treabă ! mi-am spus înciudat. Probabil că nu i-o fi convenit faptul că lăsasem lumina aprinsă.

— „Subiectul a ajuns la colţul străzii... A intrat pe strada Voltaire şi nu-l mai văd..."

— „Sunt 401!... Apel pentru 333.."

— Sunt 333! Recepţie! am ţipat, enervat, la cel de-ai doilea interlocutor.

— Am preluat eu subiectul... Se îndreaptă spre Piaţa Cipariu...

— S-a auzit? mi-am consultat colaboratorii şi, fără să le mai, aştept confirmarea, am continuat: N-are niciun rost să ne mai pierdem vremea ! Ne ducem să-i umflăm ! am decis, ieşind din garderob şi încercând să mă consolez cu ideea că barem scap de tortura sarcofagului.

— Cred că asta ar fi cel mai bine... – m-a aprobat Bogdan, ieşind şi el din ascunzătoarea sa, deziluzionat ca o mireasă care şi-a aşteptat zadarnic mirele la primărie.

— „Sunt 401 !... 401... Apel pentru 333 ! Apel pentru 333 !..." a reînceput să transmită cel de-ai doilea urmăritor, tocmai când şi Jánoș îşi arăta mutra plouată.

— 333... trei ori trei... Sunt pe recepţie !... i-am răspuns

hotărât să-l anunţ că nu mă interesează să aflu prin ce magazine s-a apucat Remus Verdeş să-şi facă cumpărăturile.

— „Subiectul se întoarce din drum...”

— Apel pentru 401 ! Cum adică se întoarce din drum ?! l-am întrerupt intrigat.

— „Revine spre strada Branişte... A cotit la dreapta.. Nu-l mai văd...”

— „Apel pentru 333 !... Sunt 400 !... Subiectul a reapărut, apropiindu-se de obiectiv...” – a preluat comunicarea primul urmăritor. „Ce trebuie să fac?” m-a întrebat, cu o voce excitată.

— 400 !... Nu trebuie să te vadă !... – l-am avertizat cu nervozitate. Ascunde-te undeva... într-o curte şi lasă-l să treacă !... Apoi, continuă să mă ţii la curent cu tot ce face ! Recepţie ! La locurile voastre băieţi ! i-am îndemnat pe Kálmán şi Bogdan, în timp ce mă grăbeam să reintru în mireasma de naftalină şi să trag uşa sarcofagului după mine.

— „A ajuns în dreptul obiectivului... Se opreşte şi-l cercetează de pe partea cealaltă a drumului... Da ! Acum s-a decis ! începe să traverseze strada... E în faţa porţii!... Nu văd bine ce face!... Cred că se uită în curtea imobilului... Nu ! Greşesc ! Potriveşte o cheie în broască... Da ! Aşa-i! Acum deschide poarta!...” transmitea de zor corespondentul meu, ca la un meci de rugby, însufleţit de parcă ar fi intenţionat să-i ia pâinea de la gură chiar şi celebrului Cristian Ţopescu...

În clipa aceea am auzit şi eu scârţâitul porţii...

— 400 !... întrerupe emisiunea ! i-am tăiat avântul ce şi-l luase, de teamă că reportajul său ar putea fi auzit chiar şi de musafirul nostru, atât de mult aşteptat, situaţie a cărei consecinţă era uşor de prevăzut. El şi-ar fi luat tălpăşiţa în mod definitiv, iar eu, în pofida circului pe care-l făcusem, aş fi rămas cu buzele umflate !

— „400 !... întrerupe !” am repetat, pentru a mă asigura că m-a auzit. Înconjuraţi dispozitivul şi rămâi pe recepţie

pentru o eventuală urgenţă ! Terminat ! l-am anunţat, punând radio-telefonul pe poziţia recepţie şi dându-i volum maxim.

Chiar în momentul în care-mi eliberam mâinile, aşezând aparatul pe poliţa pe care stăteam înghesuit, am perceput un uşor zgomot de paşi în dreptul ferestrei. Apoi s-a făcut din nou linişte... Probabil că stătea în faţa ferestrei, în curte, şi privea în casă, pentru a se asigura că sunt îndeplinite condiţiile pe care şi le dorea... Şi cum eu avusesem grijă ca tot ce va putea să vadă să-i fie pe plac, nu m-am mirat când, puţin mai târziu, am auzit sunetul metalic al unei chei vârâte în broasca uşii de la intrare... Deoarece cheia s-a învârtit de mai multe ori până ce a alunecat zăvorul broaştei, mi-am dat seama că se foloseşte de un pas-partout...

Câteva clipe mai târziu, uşa de la bucătărie a început să se deschidă încet... Apoi, a apărut şi el... Era exact individul cu care aveam „rendez-vous”!

A rămas în prag şi, în timp ce-şi vâra în servieta ce o ţinea sub braţ un şperaclu, a început să privească cu seninătate obiectele din cameră... După ce s-a uitat, pentru o fracţiune de secundă şi la şifonierul prin ale cărui uşi crăpate îl urmăream cu încordare, ochii i-au fost atraşi, ca de un magnet, de ciocanul adus de Bogdan şi aşezat pe masă la vedere. În clipa următoare, s-a aplecat şi şi-a sprijinit servieta de tocul uşii. S-a ridicat şi s-a dus întins spre masă... A luat repede ciocanul şi, punându-l în palmă, l-a ridicat de câteva ori ca şi cum ar fi vrut să-i aprecieze greutatea... Cum scula făcea parte din categoria celor pe care ştiam că le preferă, nu mi s-a părut ciudat văzându-l dând aprobator din cap... Apoi, ridicându-şi capul, a privit cu fixitate spre dormeză.. Intempestiv, s-a pus în mişcare, începând să păşească în jurul mesei...

Brusc, a dispărut din câmpul meu vizual. În consecinţă, cum venise momentul să-mi fac meseria, am deschis complet ambele uşi ale şifonierului şi am ieşit tiptil...

Între timp el ajunsese lângă viitoarea sa victimă, care

dormea cu spatele spre el, învelită cu o plapumă trasă peste ceafă... Privind-o, şi-a fixat bine mânerul ciocanului în mâna dreaptă...

În timp ce eu ocoleam masa pentru a ajunge în spatele său, el a ridicat ciocanul şi a început să lovească cu precizie în punctul de formare a celor două cozi de păr bălai.

— Bună dimineaţa, domnule Verdeş – i-am urat, în momentul în care el ridica ciocanul pentru a patra oară.

Uşor surprins, a întors capul şi m-a privit surâzător, ca atunci când eşti salutat pe stradă de un amic, pe care nu l-ai remarcat.

— Bună-ziua – mi-a răspuns, plin de curtoazie, privindumă ca şi cum, în ciuda străduinţei sale nu reuşea să-şi amintească de unde mă cunoştea.

— Cu ce ocazie vă aflaţi în această casă ? m-am interesat în momentul în care distanţa care ne separa a devenit mai mică de un metru.

S-a încruntat şi a ridicat uşor din umeri, într-un gest care ar fi putut semnifica că exact o astfel de întrebare îşi punea şi el.

— Chiar nu ştiţi ? am continuat, în timp ce l-am văzut pe Jánoș apărând din spatele glasvand-ului, iar pe Dinu, din dosul draperiilor.

A clătinat din cap, meditativ, apoi s-a înseninat şi mi-a răspuns:

— M-a invitat prietenul meu Farcaş la o gustare...

— V-a spus să veniţi când nu este acasă ?

— Nu-i acasă ?! s-a arătat el neîncrezător.

I-am răspuns cu un gest de negaţie şi am arătat spre dormeză:

— De ce aţi lovit-o pe Zsuzsi cu ciocanul?

Nedumerit, a întors capul spre locul indicat.

— ...Eu?!... N-am lovit-o... – a zis, confuz, uitându-se din nou la mine.

— Ba da ! Chiar cu ciocanul pe care-l aveţi în mână !

A ridicat scula şi a început s-o examineze intrigat, de

parcă nu i-ar fi venit să creadă că se află chiar în propria sa mână.

Câteva clipe mai târziu, s-a uitat din nou la mine şi mi-a surâs, încurcat. După care, în următoarea fracțiune de secundă, zâmbetul i-a înţepenit ca o coajă de pâine uscată şi a scos un urlet cum nu mai auzisem până atunci. Ceva ce aducea, în egală măsură, cu un bocet şi cu un răget de leu. Instinctiv, am fost tentat să-mi astup urechile, dar n-am mai avut când să-mi protejez timpanele, deoarece ciocanul din mâna lui a pornit fulgerător spre fruntea mea. Atacul a fost atât de intempestiv, încât n-am mai putut să-i parez, decât printr-un gest de eschivare reflexă a capului. Am auzit ciocanul vâjâindu-mi pe lângă urechea dreaptă şi l-am simţit izbindu-se de claviculă. Apoi, în timp ce pumnul meu stâng i se înfigea în plex şi el se curba înainte, senzaţia de amorţire a umărului s-a transformat într-o durere care mi-a paralizat braţul drept. Am făcut totuşi un pas înainte şi, apucându-l de păr cu mâna validă, l-am împiedicat să-şi mai ridice capul, moment de care, colaboratorii mei au profitat pentru a-i pune cătuşele pe la spate.

— Fii cuminte ! i-am cerut, după ce Jánoș şi Dinu l-au încadrat, imobilizându-l de braţe.

De fapt, recomandarea mea s-a dovedit a fi gratuită, pentru că, de îndată ce s-a trezit încadrat, s-a liniştit la fel de brusc cum se şi stârnise. Ba mai mult, părea a fi căzut într-o stare de totală prostraţie.

— Aţi avut dreptate! El e omu’ cu ciocanu’... – mi-a zis Zsuzsi, făcându-şi apariţia din încăperea închisă cu glasvand.

Durerea din umăr era atât de mare, încât, în loc să-i confirm afirmaţia, am preferat să-mi pipăi zona dureroasă cu cealaltă mână. Şi, deşi claviculă mea părea intactă, am ştiut că voi avea nevoie de o consultaţie medicală.

— Sunteţi foarte palid – a constatat Jánoș, urmărindu-mi gestul, îngrijorat.

— Eh... Astea sunt riscurile meseriei... când te laşi luat

prin surprindere... – am bravat, continuând să-mi masez uşor umărul... Bine că am terminat...! am spus, ducându-mă spre garderobul în care stătusem ascuns.

După ce am ridicat emiţătorul portabil, am comunicat colegilor care ne secundaseră că acţiunea se terminase şi că, în consecinţă, se pot înapoia la inspectorat.

Apoi, mai înainte de a-i mulţumi lui Zsuzsi pentru ajutorul pe care mi-l dăduse împreună cu soţii Farcaş, m-am dus spre dormeză şi, dând la o parte plapuma sub care improvizasem o siluetă omenească dintr-un pled, am recuperat peruca bălaie pe care o împrumutase János de la soţia sa... Era făcută harcea-parcea !

— Aoleu ! Mă mănâncă nevastă-mea !... a oftat Kálmán, examinând-o îngrijorat.

— Va trebui să-i explici că şi paguba asta intră în riscurile meseriei... – i-am sugerat, invocând din nou fatalitatea.

*

* *

Câteva ore mai târziu, după ce medicul ortoped a constatat că aveam o fisură de claviculă, am revenit la inspectorat, cu braţul şi umărul drept imobilizate într-un aparat ghipsat.

Şi, cum consternarea colegilor mei nu a reuşit să contribuie la vreo diminuare a durerilor pe care le aveam, m-am străduit să-mi uit suferinţa, schimbându-mi cursul gândurilor.

— Ce aţi făcut până acum? i-am întrebat.

— După cum mi-aţi ordonat, m-am deplasat cu procurorul de serviciu la locuinţa lui Verdeş şi i-am făcut o percheziţie domiciliară. Rezultatul fiind următorul... – şi-a continuat János raportul, începând să spicuiască din procesul verbal pe care-l făcuse: Am găsit opt şperacle, confecţionate din aceeaşi sârmă ca şi cele găsite atât asupra infractorului cât şi în locuinţa fetiţei agresate în strada Vasile Lucaci.

— Prin urmare avem o probă incriminatorie pentru

victima numărul doi... – l-am aprobat. Mai departe...

— Am găsit o uniformă a gărzilor patriotice şi o capelă cu cozoroc, care făcea parte din vechiul echipament el armatei noastre. Aceste accesorii corespund descrierii atribuite agresorului care a atacat fetiţa din strada Maşiniştilor...

— Perfect ! Se poate demonstra implicarea lui şi în tentativa de omor numărul patru – am confirmat. Altceva ?

— Am mai găsit şi o sticlă cu Cromoplatin...

— Şi ce-i cu asta ? m-am mirat eu.

— Păi... Să vedeţi.?. – a zâmbit el, cu satisfacţie. E o vopsea de păr, folosită adesea de cucoane...

— E în regulă... Deci ştim acum cum reuşea să devină şi şaten... Dar cu ciocanul cum stăm ? m-am grăbit să-i cer relaţii despre principala armă a agresorului.

— În niciun fel... – a ridicat el din umeri, cu regret. Pentru că n-am găsit nimic care să semene cu vreun ciocan... Sau vreun cuţit asemănător celui cu care a fost ucisă adolescenta din strada Karl Marx... – mi-a zis, devansându-mi întrebarea următoare.

— Oare ce-o fi făcut cu armele pe care le-a utilizat ! l-am consultat, descumpănit.

— Nu-mi dau seama... În orice caz, acum m-am convins că este smintit de-a binelea ! Ce credeţi c-am găsit într-un şifonier de-al lui ? m-a testat Kálmán, amuzat.

— O flotilă de cuirasate atomice? am glumit, constatând aproape surprins că analgezicul administrat de doctor îmi transformase durerea într-o jenă suportabilă.

— Şi mai şi ! Un altar !

— Un ce ?... Un altar ?!... am repetat, convins că nu auzisem bine.

— Exact ! Un altar !... Dotat cu tot ce-i trebuie... Biblie, icoane, odăjdii, candele... şi aşa mai departe. Şi toate astea într-un şifonier... Iar pe partea interioară a uşilor acestuia, tot felul de citate religioase, din care majoritatea conţin prevestiri apocaliptice...

— Recuzita pe care mi-ai descris-o îmi pare edificatoare.

După toate probabilităţile, suferă de un sindrom mistico-religios... Dar asta e treaba psihiatrilor ! mi-am curmat eu supoziţia, realizând că mă amestec în treburi care-mi depăşesc competenţa. Dinule, dumneata ai să-mi spui ceva ?

A dat din cap, aprobator.

— Mulajul urmei de încălţăminte ridicat din strada Oraşului, unde-a fost omorâtă Camelia Voicu, coincide nu numai cu urmele găsite în locuinţa adolescentei ucise în strada Karl Marx, ci şi cu impresiunile lăsate de bocancii din picioarele arestatului – a zis, cu subînţeles.

— Deci, avem şi probe directe în cazurile unu şi şapte – am confirmat.

— De asemenea, laboratorul a constatat că firele de păr găsite în mâna adolescentei provin din podoaba capilară a infractorului...

— Asta înseamnă că avem şi o probă suplimentară pentru cazul şapte. Mai ai ceva ?

El a făcut un gest de negaţie, iar eu am conchis:

— Întrucât în patru cazuri avem probe directe, iar în celelalte beneficiem de martori oculari, rezultă că avem de-a face chiar cu dementul care a terorizat atâta timp acest municipiu. Prin urmare, a venit momentul să avem o discuţie şi cu el ! Aduceţi-l ! am cerut şi, în timp ce Bogdan a ieşit din birou, m-am adresat lui Jánoș: Cum s-a comportat după ce ne-am despărţit ?

— Cuminte şi ascultător, ca un îngeraş.

— Firesc... Odată ce-a ieşit din criză, este iar normal... Până luna viitoare, când o să-l apuce din nou furia ucigaşă... – i-am replicat, în momentul în care Dinu deschidea uşa şi-l introducea în birou pe Remus Verdeş.

Pe când venea spre mine, l-am putut examina mai bine. Avea fruntea înaltă, ochii căprui şi sprâncenele împreunate, nasul drept, buzele cărnoase. Părul său blond ei a pieptănat pe spate. Semăna teribil de bine cu răposatul actor şi cântăreţ Maurice Chevalier, când era tânăr.

Nu părea să fi trecut de treizeci de ani, deşi avea cu şaisprezece mai mult, după cum reieşise din actele sale. Tare piuit aş fi vrut să ştiu cum a reuşit Lombroso să ajungă la teoria atavică, prin care susţinuse cu o convingere de nestrămutat că infractorii au un facies criminal din naştere, când majoritatea ucigaşilor pe care îi anchetasem eu, erau oameni normali, ca să nu spun că mulţi dintre ei aveau chiar trăsături foarte frumoase... – am cugetat eu, indicându-i scaunul din faţa biroului meu.

— De îndată ce s-a aşezat, şi-a pironit ochii pe braţul meu drept care, datorită ghipsului, era îndepărtat de corp, ca o aripă de avion ruptă

— Dar ce-aţi păţit ? m-a întrebat el. Compătimitor, ca pe o veche cunoştinţă.

Deşi colaboratorii mei, revoltaţi de ipocrizia criminalului, s-au arătat indignaţi de ceea ce ei considerau a fi o culme a tupeului eu, înţelegându-i deja mentalitatea, ştiam că nu am ce să-i imput.

— Eh ! Un mic accident... de maşină ! i-am răspuns, făcând un gest de banalizare. Ia spune-mi, domnule Verdeş, ştii unde te afli acum ?

— Da... Sunt la poliţie...

— Şi pentru ce, ai fost adus aici ?

— ...Nu ştiu... – a ridicat el din umeri, cu o convingătoare sinceritate.

Ca toate că răspunsul său nu m-a surprins, mi-am dat seama că discuţia noastră va avea un caracter cu totul deosebit faţă de cele pe care mă obişnuisem să le port cu infractorii aflaţi sub anchetă.

— Noi ne-am mai întâlnit astăzi, e adevărat ?

— ...Da... Aşa este.. Da’ nu-mi amintesc cu ce ocazie...

— Ne-am întâlnit în casa lui Iulian Farcaş. Îl cunoşti ?

— Sigur ! Am fost colegi la depoul C.F.R...

— Ce căutai azi dimineaţă în locuinţa lui ?

— M-am dus la el fiin’că m-a invitat la o palincă...

— Dar ar fi trebuit să ştii că, la ora când ai intrat acolo, fostul dumitale coleg este plecat la serviciu...

— Nu m-am gândit la asta... dacă e aşa cum spuneţi...

— Mda... E posibil.. – am admis, tolerant. Ceea ce nu pot eu să înţeleg, este cu totul altceva. De îndată ce atât poarta cât şi uşa casei erau încuiate, de unde ai avut chei pentru a le descuia ?

— Păi... De unde să am eu chei ?! Uşile erau descuiate ! mi-a replicat, cu fermitate.

— Nu. În mod sigur, erau încuiate !

— Atunci... chiar că nu ştiu...

— În schimb, ştiu eu ! Cu asta ai descuiat... – i-am zis, punându-i în faţă şperaclul găsit asupra sa.

L-a privit dezorientat şi, după ce-a deschis şi închis gura de câteva ori, ca un peşte scos din apă, s-a rezumat numai la o simplă săltare din umeri.

— O cunoşti pe cumnata lui Farcaş ? l-am întrebat, văzând că nu poate sau că nu intenţionează să-mi răspundă la întrebarea anterioară.

— Pe Zsuzsi ? Sigur c-o cunosc !

— De ce a-i vrut s-o omori ?

— ... Eu ?!.. S-a omor pe Zsuzsi ?!... Doamne fereşte ! a protestat, începând să se închine cu evlavie.

Constatând că interogatoriul pe care i-l luam se dovedeşte a fi de-a dreptul penibil, mi-am spus că ar fi cazul să mă las păgubaş şi să-l trimit direct la o expertiză medico-legală.

Mai înainte de a suspenda însă discuţia, m-am gândit să mai fac o încercare. Am scos din birou ciocanul cu care lovise peruca adusă de Jánoș şi, având grijă să nu-i şterg amprentele de pe mâner, i l-am arătat:

— Cu el ai vrut s-o ucizi !

După ce l-a fixat câteva minute, în linişte, şi-a ascuns îngrozit faţa între palme şi a bolborosit:

— Nu eu... Nu eu... El... El... Şi acum ca să scape, zice că eu... Că eu fac fapte rele.. Da’ nu-i adevărat ! El le face pe toate !

— Despre cine vorbeşti ? l-am întrebat, cu o legitimă curiozitate.

— ...Nu pot să vă spun... Mi-e frică... – a z, ridicându-şi capul, şi începând să privească înspăimântat prin încăpere.

— În cazul în care eşti străin de faptele „rele” pe care ni le-ai menţionat, ai face bine dacă ne-ai povesti ce ştii ! Pentru că altfel, aşa cum ai spus, dumneata vei plăti toate oalele sparte de el ! am continuat să insist.

— ...Dacă află că v-am vorbit de El, o să pătimiţi la fel ca mine... Şi nu doresc să vă chinuie şi pe dumneavoastră ! mi-a replicat, scuturându-şi cu încăpăţânare capul.

— Dar de unde poate „El” să afle ce discuţi cu noi ?

— Cum să nu afle când El e Satana! ? Şi El poate să se strecoare unde doreşte, fără să poată fi văzut de cineva ! a zis, terorizat, rotindu-şi din nou ochii prin toate ungherele camerei.

— Să ştii că, mai înainte de a intra dumneata aici, am controlat acest birou, împreună cu colegii mei. Şi am constatat că Satana nu este de faţă – l-am asigurat, cu intenţia de a găsi o bază comună de discuţie.

— Sunteţi sigur ? m-a întrebat, temător.

— Dacă pe mine nu mă crezi, întreabă-i şi pe colegii mei !

Mi-a urmat îndemnul şi a examinat pe rând chipurile lui Jánoș şi Dinu care, intrând în jocul meu, s-au grăbit să-i răspundă prin gesturi de confirmare.

— ...Vă cred.. – s-a mai liniştit el, continuând: De fapt, ar fi trebuit să mă gândesc că El nu putea avea curajul să vină aici, la dumneavoastră... din moment ce-mi tot spunea că se teme de poliţie...

— În ce împrejurări ţi-a spus că-i este frică de noi ? am început să-l ghidonez pe făgaşul urmărit, în timp ce-mi spuneam amuzat, că suntem teribili, dacă am reuşit să-l înspăimântăm chiar şi pe domnul Scaraoţchi.

— Atunci când mă lua cu el ca să comită fapte rele...

— Şi cam ce fel de fapte rele comitea ?

— Cum, nu ştiţi ? s-a mirat el. Ucidea oameni !

— Şi de ce făcea asta ? m-am interesat, arătându-mă surprins de afirmaţia lui, ceea ce nu m-a împiedicat să

remarc că tonul cu care-mi vorbea devenise imperativ, specific alienaţilor.

— ...Nu ştiu... Eu l-am întrebat, da El mi-a spus că nu-i treaba mea... Eu cred însă că-i ucidea numa' că-i plăcea să facă rău!...

— Cum îşi alegea victimele ?

— Asta numa' Satana poa' să ştie!...

— În ce fel le omora ?

— Diferenţial !!

— Ce înseamnă „diferenţial"? l-am consultat, sincer mirat.

— Adică, în feluri diferite !... Iar Satana mi-a spus că altfel, dacă n-ar proceda aşa, l-ar putea prinde poliţia !

— Bine. Însă cum anume proceda ? am insistat să-l menţin pe direcţia ce mă interesa.

— Lua femeile de păr şi le pălmuia!...

— Şi pe urmă ce le mai făcea ?

— Nu mai ştiu ce se-ntâmpla, pentru că pe mine mă scotea afară din casă şi mă lega de câte un gard. Abea după aia se întorcea 'napoi de unde plecasem şi se apuca de unul singur de treburile lui drăceşti !

— Şi după ce-şi termina treburile lui drăceşti se întorcea la dumneata şi te elibera ?

— Da' de unde! Mă chinuiam singur câteva zile... vro două sau trei... până ce reuşeam să mă dezleg singur !

— Se întâmpla des ?

— Da ! Foarte des ! De câte ori avea chef Satana ! El intra la mine în casă, prin zid... şi mă lua cu El !... Zbura cu mine pe de-asupra oraşului şi mă obliga să intru cu El prin ziduri în casele unde-şi făcea treburile lui !

— Femeile pe care Satana le lua de păr şi le pălmuia nu-ţi păreau cunoscute ?

— Ba da ! Chiar mă întrebam şi eu pe unde le mai întâlnisem ! mi-a confirmat, arătându-se foarte mirat.

Cum observaţia lui avea o explicaţie firească, deşi el nu reuşea s-o vadă, l-am pregătit pentru o întrebare lăsată fără răspuns:

— Din câte mi-ai spus, am înţeles că n-ai văzut niciodată ce le făcea femeilor pe care le pălmuia, pentru că te scotea afară din casă şi te lega de un gard. Aşa este ?

— Da ! Aşa proceda cu mine ! Şi să ştiţi, de cele mai multe ori mă lega chiar cu sârmă ghimpată, pentru ca să mă înţepe la degete şi să mă doară !... a oftat el, a resemnare.

— Aţi auzit ce suflet rău are Satana ? mi-am consultat colegii, cu intenţia de a-l face să creadă că-l iau în serios.

În timp ce Dinu făcea eforturi să nu izbucnească în râs, Jánoș mi-a răspuns printr-un gest de adâncă compasiune.

— Îmi spuneai mai adineauri că Satana obişnuia să omoare oamenii în mod diferenţial...

— Da ! Aşa proceda !... Ca să nu-l prindă poliţia !... m-a întrerupt, grăbit să susţină din nou cât de „negru” era dracul.

— Ei bine – am admis, considerând că a venit momentul să lămuresc aspectul neclarificat. În discuţiile pe care le-aţi avut, nu s-a întâmplat ca Satana să-ţi povestească cum anume ucidea „El”, în mod „diferenţial” ?

— ...Parcă îmi amintesc... – a zis, încadrându-şi tâmplele între palme, pentru a se concentra, precum un mediu de spiritism. Odată, mi-a spus că a ucis o femeie ţinându-i capul scufundat într-o apă !... Altă dată, a ucis mai multe femei cu ciocanu’!... Pe urmă mi-a mai spus că s-a umplut cu sânge şi a trebuit să piardă mult timp cu spălatul petelor de pă haine !... a zis, strâmbându-se atât de îngreţoşat, încât a fost firesc să-mi spun că trebuie să-i fi displăcut tare mult corvoada care a urmat uciderii adolescentei din strada Karl Marx.

— Sigur că este neplăcut – i-am cântat în struna. Mai cu seamă că, tot umblând cu cuţitul, se poate întâmpla să te mai şi tai, chiar şi singur.

— Chiar aşa a şi păţit ! s-a grăbit el să mă aprobe cu satisfacţia răzbunatului. Nici nu ştiţi ce bine mi-a părut când am văzut că şi-a tăiat palma cu cuţitul.

— Asta înseamnă că ulterior nu s-a mai folosit de cuţit !

Nu ?

— Aşa este ! Aveţi dreptate ! După aceea a început să-şi facă treburile drăceşti prin înăbuşirea femeilor cu perna !...

Întrucât erudiţia lui era superioară cu mult celei avute de populaţia municipiului, care ştia că dementul care o terorizase se folosea numai de ciocan, m-am decis să mai clarific şi alte aspecte ale activităţii „Satanei”.

— Ştii cumva, ce a făcut cu ciocanele şi cuţitele cu care-şi făcea treburile drăceşti ?

— Da !... Ştiu !... Mi-a spus că le arunca în Someş, fiindcă se temea să nu le găsească poliţia asupra lui şi să-l aresteze ! Şi tot din cauză că-i era frică de poliţie, a început să dea foc la case... ca să nu lase nicio urmă !...

— I-auzi, dom’le ! Ce viclean este „Satana”! a exclamat Bogdan, întrerupându-se din stenografierea depoziţiei şi abordând un aer voit surprins.

— Şi asta nu este încă nimic ! Este atât de perfid încât, pentru a nu fi recunoscut, atunci când îşi ia chip de om, îşi schimbă culoarea părului şi se îmbracă cu tot felul de haine !... Chiar şi militare !...

— Domnule Verdeş, să ştii că răspunsurile pe care mi le-ai dat m-au ajutat să-l cunosc mai bine pe Satana ! l-am flatat, fără să zâmbesc.

— Mi-am făcut numai datoria ! mi-a replicat, cu mândrie. De altfel, pentru a-l putea doborî pe Satana, trebuie ca toţi oamenii să se unească!... s-a însufleţit, pentru ca, apoi, să continuie cu pesimism: Deşi nu cred că o să vă fie uşor să-l arestaţi, pentru că Satana poate să treacă prin ziduri ca să se facă nevăzut oricând doreşte El !

— Fii liniştit, domnule Verdeş ! Cu noi n-o să-i meargă ! l-am asigurat, arătându-mă plin de suficienţă. Spune-mi, te rog, cum a apărut „El” în viaţa dumitale ?

— ...Prima oară când a venit să mă ia în stăpânire, mă aflam pe locomotivă şi a încercat să mă împiedice să opresc la semnal ! Dar eu m-am luptat cu El şi, deşi am depăşit semnalul, tot am reuşit să opresc trenul mai

înainte de a mă ciocni cu un accelerat care venea din faţă !... Apoi... a mai venit o dată şi s-a întâmplat tot la fel !... A treia oară, însă m-a dovedit El, pentru că m-a lovit peste mâini cu o cheie mecanică de 24 ! Da', cu toate că-mi rupsese mâinile, eu tot am frânat până la urmă !... Numa' că şefu' gării mi-a făcut raport că n-am oprit în staţia lui şi m-am trezit trimis la cabinetu' de expertiză medicală. Iar doctorii d-acolo m-au pensionat, şi au zis că-s bolnav!... Da' io ştiu că aşa i-a obligat tot El, Satana, să zică... că io-s foarte sănătos ! a oftat el, cu regret.

— Asta înseamnă că ţi s-a făcut o mare nedreptate – am remarcat, compătimitor, cu toate că nu aveam motive să blamez nişte medici care interveniseră la timp pentru a-l împiedica să provoace o catastrofă feroviară.

— Aşa este ! s-a grăbit el să mă aprobe, după cum mă şi aşteptam. Şi doctorii au fost montaţi şi de colegii mei, care nu mă puteau suferi pentru că eu am fost şi sunt încă cel mai bun mecanic al depoului ! a strigat, bătându-se cu pumnul în piept.

— Aşa se întâmplă în viaţă... Cel mai bun este întotdeauna persecutat – am spus, ca să-l liniştesc, pe când cugetam că un dement nu este niciodată suficient de smintit, dacă nu este şi un „pic" paranoic. Probabil că, după ce te-ai pensionat, Satana a început să te caute şi pe acasă...

— Aveţi dreptate ! A început să intre la mine în casă în fiecare zi ! Iar după ce mă bătea toată noaptea, lovindu-mă cu ciocanul peste cap şi peste ceafă, a doua zi mă obliga să merg cu El prin diferite case unde-şi făcea treburile lui drăceşti... Şi vă închipuiţi ce obosit eram eu !

— Dar văd, că dumneata eşti un om voinic. De ce n-ai încercat să-l goneşti ! am zis eu, într-o doară.

— N-am încercat ?! Ba m-am şi bătut cu El !... Numa' că Satana e mult mai tare decât mine ! Ba mai mult, în timpul luptelor pe care le-am avut cu El, m-a şi omorât de câteva ori...

— Cum te-a omorât ? I-am întrebat eu, curios să aflu

cum poate deceda cineva de mai multe ori şi, pe deasupra, să mai rămână şi viu.

— Cu securea ! Mi-a despicat capu'! mi-a răspuns, cu convingere, făcând un gest de împărţire a capului în două părţi egale, din creştet şi până în vârful bărbiei.

— Dar nu se vede nicio urmă ! nu m-am putut abţine să nu remarc.

— Bineînţeles că nu se vede ! Pentru că, imediat după ce pleca Satana, venea Dumnezeu şi mă învia ! mi-a explicat el, pe un ton care nu mi-a mai lăsat loc de nicio replică.

Apreciind că, prin răspunsurile pe care mi le dăduse până atunci am reuşit să-i înţeleg mentalitatea, m-am decis să-i pun câteva întrebări cu caracter decisiv pentru concluziile de învinuire:

— Domnule Verdeş, ai putea să-mi spui prin ce locuinţe te-a obligat Satana să-l însoţeşti ?

— N-am putut să văz străzile, deoarece Satana mă trăgea iute-iute după El în zbor ! a zis cu părere de rău. Dar dacă aş mai vedea acele case, sunt sigur că le-aş recunoaşte ! a continuat, cu sincera intenţie de a-mi fi de folos.

— Şi aşa este bine! m-am arătat satisfăcut de ajutorul ce mi-l oferea. Te rog să mi le descrii !

Mi-a făcut pe plac şi mi-a indicat, în ordinea firească toate imobilele prin care-mi desfăşurasem investigaţiile.

În încheierea interogatorului, am profitat de bunăvoinţa ce o dovedea şi l-am rugat să-mi dea semnalmentele victimelor şi să-mi vorbească despre interiorul locuinţelor acestora.

Demonstrându-şi din nou dorinţa de colaborare, mi-a furnizat suficiente date pentru a conchide că l-a „însoţit" întotdeauna pe Satana, atunci când acesta şi-a făcut „treburile sale drăceşti"!

— Credeţi că o să-l puteţi dovedi pe Satana ? a vrut să ştie, în timp ce János îl scotea din birou, pentru a-l preda arestului.

— Bineînţeles, domnule Verdeş ! Poţi să fii convins că,

începând de astăzi, nu va mai ucide pe nimeni ! l-am asigurat, cu o justificată convingere.

Când am rămas singuri, Bogdan, făcând un gest de dezmorţire a mâinii cu care consemnase depoziţia criminalului, a glăsuit:

— Pe măsură ce-l ascultam, am avut senzaţia că povestirea lui îmi era cunoscută, ca şi cum o mai auzisem altădată... Şi acum mi-am amintit de unde-o ştiam... Am citit-o într-un roman al lui Stevenson...

— ...Care era intitulat „Mr. Jekyll and mr. Hyde” ! am precizat eu, aprobativ. Într-adevăr, există mari asemănări între Verdeş şi doctorul Jekyll ! Ambii erau persoane cuviincioase şi respectabile şi ambii au un alter ego asupra căruia îşi revarsă, prin dedublare, propriile înclinări spre fapte criminale ! Din păcate, există şi o deosebire ce nu poate fi neglijată ! Dacă subiectul lui Stevenson este inspirat dintr-o naraţiune cu caracter pur estetic, în cazul de care ne-am ocupat, „omu’ cu ciocan” a fost, de fapt, cât se poate de real...

— Nu este posibil ca Stevenson să se fi inspirat tot dintr-un caz real ? mi-a sugerat Jánoș, care apăruse între timp în birou şi-mi auzise ultima afirmaţie. Mai cu seamă că, la sfârşitul secolului trecut, au fiinţat câţiva monştri faimoşi...

— Te referi la Jack Spintecătorul, în Anglia sau la Vacher, în Franţa ? l-am întrebat şi, văzând că se grăbeşte să mă aprobe, am continuat: Nu, în niciun caz! Deoarece apariţia cărţii îi precede pe amândoi, cu un an şi respectiv, trei. Dar nu este exclus ca autorul să fi avut şi alte surse de inspiraţie, neînregistrate în analele criminalistice ale lumii. Cum însă în misiunea noastră nu este cuprinsă şi analiza operei unui scriitor, fie el chiar şi de renume mondial, haideţi să ne rezumăm numai la ceea ce este de competenţa profesiei noastre ! Pentru început, vreau să ştiu dacă vă este clară cauza pe care am anchetat-o !

— Eu am o nelămurire ! a zis Dinu, ridicând două degete, ca un şcolar disciplinat. Care este, de fapt, mobilul agresiunilor pe care le-a comis ?

— Dacă ar fi existat vreun mobil, l-am fi capturat înainte de a fi avut când să comită cea de-a doua agresiune... Cum el a acţionat, din păcate, în afara unei motivaţii logice, a reuşit să se situeze în mod sistematic, în afara cercului bănuiţilor. Ceea ce trebuie însă reţinut este faptul că, această situaţie, care pe noi ne-a defavorizat în permanenţă, n-a fost nici dorită, nici creată de el ! ea a apărut, în exclusivitate, ca o consecinţă a demenţei care l-a cuprins ! O demenţă pe fond paranoic, de persecuţie...

— ...Împotriva celor care l-au dat jos de pe locomotivă şi l-au pensionat ? a întrebat Kálmán.

— Exact ! Pentru mintea sa, deja bolnavă, această înlăturare de la meseria care constituia însăşi menirea existenţei lui, a reprezentat un act de flagrantă nedreptate. Iar atunci când această fixaţie a căpătat o formă patologică, a început să se răzbune. Pe cine ? Pe foştii lui colegi, care, în mintea sa, l-au îndepărtat de la ţelul vieţii lui ! De aceea, în cadrul crizelor pe care le-a făcut, victimele pe care le ataca erau întotdeauna alese printre membri familiilor de ceferişti!

— De ce şi-a limitat toate agresiunile numai împotriva unor femei sau copii ? Deoarece, după explicaţia pe care o daţi dumneavoastră, mai firesc ar fi fost să meargă direct la sursa persecuţiei pe care o suferea. Şi care era reprezentată de foştii lui colegi, nu de membrii familiilor lor... – a remarcat Bogdan.

— Pentru că, în ciuda demenţei care pusese stăpânire pe el, instinctul de conservare i-a rămas intact. Aşa că a ştiut să-şi aleagă numai victime uşor de doborât.

— Din spusele dumneavoastră reiese că Verdeş a devenit omul cu ciocan numai datorită faptului că a fost pensionat de C.F.R, împotriva voinţei sale. Oare am înţeles bine ? a zis Jánoș, neîncrezător.

— Ai înţeles bine ! Pentru că, după opinia mea, dacă Verdeş ar fi fost menţinut în serviciu, n-ar fi suferit sindromul de manie a persecuţiei. Situaţie în care, neavând motive de răzbunare, n-ar fi avut cum să devină

subiectul urmăririi noastre...

— În cazul ăsta, rezultă că autorul moral al faptelor sale este
C.F.R.-ul ? m-a întrerupt el, revoltat.

— Bineînţeles ! i-am replicat, amuzat de indignarea sa. Dar numai sub aspect academic. Deoarece, din punct de vedere practic, dacă ar fi fost lăsat pe locomotivă, ar fi creat curând altă situaţie mult mai gravă. Dat fiind că halucinaţiile pe care începuse să le aibă, atunci când a trecut peste semnalul de oprire, nu puteau să se finalizeze decât prin producerea unei catastrofe feroviare, cu zeci sau chiar sute de victime. Aşa că, oricum o întoarcem, ajungem tot la gravitatea pericolului social pe care l-a reprezentat persoana sa din momentul în care-a început să-şi manifeste halucinaţiile audio-vizuale.

— Eu totuşi nu pot să pricep ! a zis Bogdan, înciudat. De ce oare comisia care l-a examinat s-a limitat numai la pensionarea lui, când, mai firesc, ar fi fost să-i izoleze într-o casă de sănătate ?

— Pe ce temei puteau să-i pună sub interdicţie ? Pentru că, în viziunile lui avea discuţii cu Satana ? Ar fi fost absurd, de îndată ce Petrache Lupu se confesase, la Maglavit, chiar lui Dumnezeu în persoană, fără să fi devenit pentru asta un pericol public ! Nu, în psihiatrie, este greu de pronosticat direcţia în care poate evolua boala unui pacient... – i-am răspuns, ridicând din umeri a resemnare.

— Prin urmare, finalul cauzei este clar. Verdeş va fi trimis la o expertiză psihiatrică, care, constatându-i iresponsabilitatea, va propune scoaterea sa de sub urmărirea penală ! a comentat Bogdan, cu silă.

— Şi ce-ai vrea ? Să i se aplice unui schizofrenic forma primitivă de pedeapsă a Talionului ?

— Deşi nici eu nu ştiu cum ar fi mai bine, mă gândeam că, totuşi, uciderea a trei oameni şi nenorocirea altor cinci, ar trebui să se soldeze şi cu o oarecare satisfacţie pentru familiile acestora... – mi-a răspuns el, ezitând.

— Societatea se apără prin legi, nu prin răzbunare ! în consecinţă, nu puteam proceda altfel decât în conformitate cu prevederile Codului penal ! i-am replicat eu, cu fermitate.

În timp ce Dinu îşi cobora privirea, înghiţind în sec, m-a luat Kálmán în primire:

— Domnule căpitan, în ceea ce priveşte iresponsabilitatea lui Verdeş, am impresia că situaţia nu este chiar foarte clară...

— De ce ? l-am întrerupt eu, scurt.

— Pentru că şi-a premeditat faptele, cu multe zile înainte de a le comite... Ba mai mult, a ştiut să-şi ia măsuri de prevedere. Cum ar fi aruncarea armelor folosite, deghizările...

— Oare iresponsabilitatea exclude în mod automat prudenţa? Animalele, deşi sunt lipsite de raţiune, nu sunt şi ele prudente ? Nu se ascund şi nu se adaptează la mediu sub diferite forme atunci când sunt în primejdie ? Întrucât nu există decât un singur răspuns – şi acela este în exclusivitate afirmativ! —, explicaţia. Trebuie căutată în instinctul de conservare, care este propriu tuturor fiinţelor, indiferent de treapta evolutivă pe care se situează ! Deci, nu se poate susţine că rafinamentul demonstrat de Verdeş ar reprezenta un argument că el a fost sau este conştient de faptele comise ! Nu crezi că am dreptate, Jánoș? l-am consultat.

— Dacă privim situaţia din acest unghi, este evident că aveţi dreptate – a admis el, după ce mi-a ascultat argumentaţia cu atenţie. Dar mai rămâne un aspect care, vă mărturisesc, pe mine nu mă poate satisface...

— Te rog... – l-am încurajat eu.

— În conformitate cu avizul pe care sunt convins că-l va primi de la medici, Verdeş va fi internat într-o casă de sănătate. Apoi, după un an, doi sau cinci, ce se va întâmpla ? Se va constata că, urmare a tratamentului aplicat, starea lui s-a ameliorat suficient pentru a fi externat...

— Fii liniştit, Jánoș ! l-am întrerupt, pricepând ce-l

preocupă. Ţinând seama de gravitatea faptelor comise, cât şi de împrejurarea că nu există nicio garanţie că nu ar putea fi în stare să le repete... Nu va mai ieşi niciodată din locul în care va fi izolat ! l-am asigurat, în timp ce realizam că a reînceput să mă doară clavicula...

EPILOG

Tribunalul judeţean Cluj-Napoca, ţinând seama de expertiza medico-legală psihiatrică, din care rezultă că inculpatul V. R. n-a avut discernământ pentru faptele comise, precum şi de faptul că, urmare a sindromului de schizofrenie-parafrenie de care suferă, reprezintă un pericol deosebit de grav pentru societate, prin hotărârea din 2 februarie 1976, decide internarea lui V. R. într-un institut medical de specialitate, până la însănătoşire.